

กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ

เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

**MODEL LAW FOR THE DEVELOPMENT OF MUNICIPAL
OFFICIAL TO BE MUNICIPAL POLICE**

พันตำรวจโท ทรงฤทธิ์ ภูนาฤทธิ์

POLICE LIEUTENANT COLONEL SONGRIT POONARIT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

**MODEL LAW FOR THE DEVELOPMENT OF MUNICIPAL
OFFICIAL TO BE MUNICIPAL POLICE**

POLICE LIEUTENANT COLONEL SONGRIT POONARIT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE

OF DOCTOR OF LAWS

SCHOOL OF LAW

SRIPATUM UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์เรื่อง	กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร
คำสำคัญ	ตำรวจท้องถิ่น/ตำรวจเทศกิจ/การกระจายอำนาจ/ กรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	พันตำรวจโท ทรงฤทธิ์ ภูนาฤทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.สุณีย์ มลลิกะมาลย์
หลักสูตร	นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ และการรับฟังความคิดเห็น

ผลการวิจัยพบว่า กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาการกระทำผิดข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร สร้างความเสียหาย ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนครกรุงเทพมหานคร ในขณะที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง ต้องดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่ทั่วราชอาณาจักรแต่มีกำลังพลน้อยและงบประมาณจำกัดส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทำให้ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาการกระทำผิดกฎหมายมีเพิ่มมากขึ้นทุกปี ดังนั้นการพัฒนาเทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นแนวคิดของหลักการกระจายอำนาจของไทยที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ทำหน้าที่รักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีโครงสร้างและขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การจัดระเบียบการจราจรและการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยมีพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายต้นแบบของการวิจัย ซึ่งจะรองรับการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 หมวด 29 มาตรา หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมวด 3

คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมวด 5 สิทธิประโยชน์ และบทเฉพาะกาล พระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายต้นแบบของการวิจัยนี้

การวิจัยเสนอแนะให้นำร่างพระราชกฤษฎีกานี้ไปเสนอคณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ทวิ และพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มาตรา 6 วรรคสอง เพื่อตราเป็นกฎหมายใช้บังคับ

THESIS TITLE	MODEL LAW FOR THE DEVELOPMENT OF MUNICIPAL OFFICIAL TO BE MUNICIPAL POLICE
KEYWORDS	LOCAL POLICE/MUNICIPAL POLICE/ DECENTRALIZATION/BANGKOK METROPOLITAN
STUDENT	POLICE LIEUTENANT COLONEL SONGRIT POONARIT
THESIS ADVISOR	PROFESSOR DR. SUNEE MALLIKAMARL
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF LAWS
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2022

ABSTRACT

The objective of this research was to set up a model law for the development of the Bangkok municipal officer to become the Bangkok Metropolitan Police. Be a local police according to the principle of decentralization. The data collection and analysis was qualitative research consisting of documentary research; in-depth interview; participatory design, co-design; and hearing.

The research results found that Bangkok is a special form of local government which have problems of crime, traffic and the violation of the provisions and laws within the authority of Bangkok Metropolitan caused damages, insecurity in life and property of Bangkokian, while the National Police which is an organization with direct authority to prevent and suppress crime must have responsibility for areas throughout the Kingdom, but with the limitation of personnel and budgets affecting the effectiveness of crime prevention and suppression. Causing the problems of crime and illegal acts increase every year. Under the concept of the principle of decentralization with a democratic regime of government to maintain the peace and order of Bangkok, therefore, the development of the municipal officer under the Bangkok Metropolitan Administration to be the municipal police which will alleviate the burden of the Royal Thai Police. The Royal Decree is a Model Law of the research which will support the establishment of the Municipal Police consists of 5 Chapters 29 Sections. Chapter 1 General provisions, Chapter 2 Structure of Bangkok Metropolitan Police Organization, Chapter 3 Bangkok Metropolitan Police Commission, Chapter 4 Bangkok Metropolitan Police, Chapter 5 Privileges and transitional.

The research recommends that this drafted Royal Decree present to the Cabinet by virtue of the State Administration Act 1991, Section 8 bis and National Police Act 2004, Section 6, Paragraph 2, for enactment as an applicable law.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์หลักสูตรนิสิตศาสตรดุษฎีบัณฑิตเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ เป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ สละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้แนวทาง แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ พลตำรวจโท ดร.วีรพล กุลบุตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดพล เทพสิทธิ์า ดร.พิมลรัตน์ วรรณะหทัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณร้อยตำรวจเอก ดร.วีระชัย ศรีวะอุไร ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ แจกข้อมูลข่าวสาร ประสานงาน ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งนักวิชาการผู้สร้างสรรค์หนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษา ค้นคว้า เรียบเรียงจนสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ดร.ศรีสุวรรณ ขอไปบูลย์ ที่สนับสนุนส่งเสริมและขอบคุณ นางเขาวนาถ ภูนาถุทธิ์ ภรรยาพร้อมทั้งบุตรชายบุตรสาว ที่ให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างผู้วิจัยตลอดมา จนการศึกษานิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตนี้สำเร็จไปตาม ความมุ่งหมาย

สุดท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์และคุณค่าอยู่บ้าง ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดให้บิดามารดา อาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ส่งเสริมสนับสนุนเป็นกำลังใจจนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ แต่หากมีข้อผิดพลาดไม่ว่าในส่วนตัวผู้วิจัยต้องกราบขออภัย และขอน้อมรับความผิดไว้แต่เพียงผู้เดียว

พันตำรวจโท ทรงฤทธิ์ ภูนาถุทธิ์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	IV
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	XIII
สารบัญรูปภาพ	XIV
บทที่	
1 บทนำ	1
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	8
2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	21
3 ขอบเขตของการวิจัย	21
3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	21
3.2 ขอบเขตด้านประชากร.....	23
3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา.....	23
4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานของการวิจัย	24
4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)	24
4.2 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis).....	26
5 คำถามการวิจัย.....	26
6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	27
7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	27
2 การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
1 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	29
1.1 หลักการที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ	29

บทที่

หน้า

1.2 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย	38
1.3 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน	54
1.4 ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	64
2 องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น	76
3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ไทย)	81
3.1 ประวัติการก่อตั้งกรมตำรวจ / สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	81
3.2 ตำรวจในปัจจุบัน	84
4 หน้าที่และอำนาจของสำนักเทศกิจ	93
5 ระบบหรือรูปแบบตำรวจและตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ	97
5.1 ระบบตำรวจของสหรัฐอเมริกา.....	97
5.2 ระบบตำรวจของอังกฤษ	99
5.3 ระบบตำรวจของญี่ปุ่น	104
5.4 ระบบตำรวจสาธารณรัฐอิตาลี.....	108
5.5 ระบบตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	109
5.6 ระบบตำรวจราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์	110
5.7 ระบบตำรวจของสาธารณรัฐฝรั่งเศส	111
6 กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง	116
6.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.....	116
6.2 พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	118
6.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	119
6.4 ประมวลกฎหมายอาญา.....	120
6.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528.....	122
6.6 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534.....	124
6.7 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542	125
6.8 พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547.....	127
6.9 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557	129
6.10 พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562.....	130

บทที่

หน้า

6.11 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี พ.ศ. 2546.....	131
6.12 ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549.....	133
6.13 ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551.....	134
7 การโอนภารกิจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้หน่วยงานอื่น	138
7.1 ตำรวจรัฐสภา.....	138
7.2 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน	138
7.3 ด้านภารกิจดับเพลิง และบรรเทาสาธารณภัย	139
7.4 เจ้าพนักงานตำรวจศาล.....	140
8 ประวัติความเป็นมาของสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	141
3 วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology).....	144
1 การวิจัยเอกสาร (Documentary research)	144
1.1 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น	144
1.2 กฎหมาย	145
1.3 ตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ	145
1.4 รายงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ	146
2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview).....	146
2.1 ประชากรสัมภาษณ์เชิงลึก.....	146
2.2 ประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก	146
3 การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) .	147
3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรร่วมออกแบบ.....	148
3.2 ประเด็นในการร่วมออกแบบ	150
3.3 พื้นที่ในการจัดการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ	150
3.4 ขั้นตอนในการดำเนินการ	150

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	151
5 การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)	151
6 การจัดทำกฎหมายต้นแบบ.....	152
7 สรุปกระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีวิทยาการวิจัย เชิงคุณภาพ	152
4 การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทคนิคเป็นตำรวจเทคนิคกรุงเทพมหานคร	154
1 สภาพการณ์ของปัญหาและผลกระทบจากปัญหาในกรุงเทพมหานคร	157
1.1 ปัญหาด้านการจราจร	157
1.2 ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่	159
1.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อม.....	160
1.4 ปัญหาการควบคุมอาคารและป้าย	161
1.5 ปัญหาอัคคีภัย.....	161
1.6 ปัญหาอาชญากรรม.....	162
2 กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง.....	168
2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.....	168
2.2 พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)	172
2.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	173
2.4 ประมวลกฎหมายอาญา.....	185
2.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534.....	187
2.6 พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547.....	188
2.7 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557	190
2.8 พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562	191
2.9 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522	191
2.10 ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549.....	193
2.11 กฎหมายที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	194
2.12 กฎหมายที่ได้กระจายอำนาจทางปกครองแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	197

บทที่	หน้า
3 กฎหมายต่างประเทศ.....	204
3.1 ระบบตำรวจสหรัฐอเมริกา.....	204
3.2 ระบบตำรวจอังกฤษ.....	206
3.3 ระบบตำรวจญี่ปุ่น.....	208
3.4 ระบบตำรวจสาธารณรัฐอิตาลี.....	210
3.5 ระบบตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.....	211
3.6 ระบบตำรวจราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์.....	212
3.7 ระบบตำรวจสาธารณรัฐฝรั่งเศส.....	213
4 รูปแบบตำรวจเทศกิจของกรุงเทพมหานคร.....	216
4.1 องค์การตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	217
4.2 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	218
4.3 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	220
4.4 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	220
4.5 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	221
4.6 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	221
4.7 สิทธิประโยชน์.....	222
4.8 บทเฉพาะกาล.....	222
5 กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	223
1 การจัดทำการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design).....	224
1.1 ขั้นตอนการเตรียมการ.....	225
1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ.....	227
1.3 ประเด็นการทำ Co-Design โครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	231
1.4 ผลการทำ Co- Design ประชากรกลุ่มเฉพาะ.....	231
1.5 ผลการทำ Co-Design ประชากรกลุ่มผสม.....	264
1.6 การเปรียบเทียบผลการทำ Co-Design ระหว่างกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม.....	294
2 การเปรียบเทียบประเด็นจากผลการวิจัยกับผลการทำ Co-Design.....	302

บทที่	หน้า
3 การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร.....	305
3.1 ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ	305
3.2 ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	306
3.3 การตรวจสอบหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562.....	307
4 การจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร	311
4.1 โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.	315
4.2 ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.	315
5 การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)	329
6 ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร	338
6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	349
1 สรุป.....	350
2 อภิปรายผล	352
3 ข้อเสนอแนะ	357
3.1 การวิจัยมีข้อเสนอแนะ	357
3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	358
4 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน	359
4.1 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์	359
4.2 ผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย.....	359
บรรณานุกรม.....	361
ภาคผนวก	367
ภาคผนวก ก. รายชื่อและภาพการสัมภาษณ์เชิงลึกในกระบวนการวิจัย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview).....	368

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้เข้าร่วมกระบวนการวิจัย การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)	377
ภาคผนวก ค. รายชื่อและภาพกิจกรรมในกระบวนการวิจัยการรับฟังความคิดเห็น (Hearing)	401
ประวัติผู้เขียน	429

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	การเปรียบเทียบตำรวจท้องถิ่นต่างประเทศ	215
5.1	การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะ.....	257
5.2	การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มผสม	286
5.3	การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม	296
5.4	ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร	316

สารบัญรูปภาพ

ภาพประกอบที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	25
3.1	ประชากรกลุ่มเฉพาะ.....	149
3.2	ประชากรกลุ่มผสม.....	149
3.3	กระบวนการวิจัย.....	153
5.1	ประชากรผู้มีส่วนได้เสีย ลงทะเบียนเข้าร่วม Co-Design.....	226
5.2	การจัดเตรียมสถานที่จัดทำ Co-Design	227
5.3	อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้วิจัยนำเสนอวัตถุประสงค์และประเด็นการทำ Co-Design	228
5.4	กลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายประเด็นการทำ Co-Design.....	228
5.5	การนำเสนอผลการสัมมนาของประชากรกลุ่มเฉพาะ	229
5.6	กลุ่มผสมแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายประเด็นการ Co-Design	230
5.7	การนำเสนอผลการสัมมนาของประชากรกลุ่มผสม	230
5.8	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing).....	330
5.9	การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing).....	330
5.10	ผู้ร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็น.....	331
5.11	ผู้ร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็น.....	331

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ เป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองการปกครอง การทหาร การเศรษฐกิจและการคลัง การคมนาคมขนส่ง การศึกษา การแพทย์ สาธารณสุข การท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นที่ตั้งสถานที่สำคัญ ๆ เช่น พระบรมมหาราชวัง ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา สำนักงานของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ กรุงเทพมหานครมีความเป็นเมืองเอกนครหรือความเป็นเมืองโตเดี่ยว เป็นเมืองใหญ่ที่สุดของประเทศมีขนาดของประชากรมากกว่าเมืองอันดับรองอย่างมาก โดยมีประชากรมากที่สุด ในประเทศ จำนวน 5,588,222 คน (ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563) และมีการอพยพของคนในชนบทเพื่อย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เขตเมืองเพิ่มมากขึ้น มีประชากรแฝงจำนวน 2,897,412 คน (สรุปผลที่สำคัญประชากรแฝงในประเทศไทย พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) เป็นที่รวมของประชากรที่มีความหลากหลาย และอยู่อาศัย อย่างแออัด ประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันหลายระดับทั้งที่ร่ำรวย ปานกลาง และยากจน กรุงเทพมหานครเป็นมหานครที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่เป็นปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญคือปัญหาอาชญากรรมทุกประเภท ทั้งเป็นปัญหาอาชญากรรมร้ายแรง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหา ค้ามนุษย์ ปัญหาอาชญากรรมไม่ร้ายแรง เช่น การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกาย การลักเล็กขโมยน้อย ปัญหาการจราจร มลภาวะเป็นพิษ ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาการก่อวินาศกรรม การก่อการร้ายข้ามชาติ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชน ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครนับวันแต่จะเกิด เพิ่มมากขึ้น กระทบความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน การให้ความคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดี ความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ของบ้านเมืองนั้น ในปัจจุบันจะมีหน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ก็คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ก็มักจะกล่าวอ้างอยู่เสมอว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจมีน้อย ไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับจำนวนคดีที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน แม้จะพยายามแก้ไขปัญหา โดยได้มีการพัฒนาระบบสายตรวจให้มีความพร้อมมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการรับแจ้งเหตุ การรับคำร้องทุกข์ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เช่น นำระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) มาใช้ โดยมีการบันทึกภาพเคลื่อนไหวด้วยกล้องวงจรปิด เพื่อการรักษาความปลอดภัยหรือใช้เพื่อการดูแลเหตุการณ์ตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี มีการจัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและแหล่งมั่วสุมตัดโอกาสการก่ออาชญากรรม มีการจัดตั้งตำรวจอาสาสมัคร หรืออาสาสมัครชุมชน หรืออาสาจราจร ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยตำรวจมีหน้าที่ลาดตระเวน หรือ ตรวจสอบการจราจร เป็นหลัก ตามแนวคิดที่จะให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นชุดมวลชนและชุมชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์งานของในหน้าที่ของตำรวจประสานความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถเอาชนะปัญหาอาชญากรรมในท้องถิ่นได้

ปัจจุบันประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครองที่ให้สิทธิแก่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น โดยมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นกฎหมายสูงสุด ภายใต้หลักนิติรัฐ (Legal State) ที่เป็นประเทศที่ปกครองโดยกฎหมาย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนด “ให้อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” อำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจ ตุลาการ หากกล่าวเฉพาะอำนาจอบริหารประเทศไทยมีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เป็นราชการส่วนกลางใช้หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization) เป็นการรวมอำนาจ การตัดสินใจต่าง ๆ ไว้ที่ส่วนกลาง ได้แก่ คณะรัฐมนตรี กระทรวง กรม กองต่าง ๆ ราชการ ส่วนภูมิภาค ใช้หลักการแบ่งอำนาจทางปกครอง (De-concentration) เป็นการแบ่งอำนาจหรือมอบอำนาจวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจในกิจการบางส่วนจากส่วนกลางไปให้แก่เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐส่วนกลางที่อยู่ในส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ส่วนราชการส่วนท้องถิ่นใช้หลักการกระจายอำนาจทางการปกครอง (De centralization) คือ การที่รัฐมอบอำนาจทางปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายในท้องถิ่นของตนเอง ปัจจุบันองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น มี 2 รูปแบบ ได้แก่ องค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยแต่ละรูปแบบมีกฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในส่วนของรูปแบบทั่วไป คือ เทศบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 องค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ เมืองพัทยา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 และกรุงเทพมหานคร จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

กรุงเทพมหานครเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 มาตรา 6 กำหนดให้ กรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มาตรา 7 ให้แบ่งพื้นที่การบริหารเป็นเขตและแขวง (ปัจจุบันมี 50 เขต) และมาตรา 89 ให้มีอำนาจ และหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ กรุงเทพมหานคร เช่น การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การวิศวกรรมจราจร การขนส่ง และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุ และมาตรา 90 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้า ส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครดังกล่าว และให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สำหรับการรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานครนั้น ในอดีตเมื่อปี พ.ศ. 2515 มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองและการบริหารงานในเขตพื้นที่จังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ขึ้นใหม่ โดยการรวมเอาจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และเทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เข้าด้วยกัน จัดตั้งเป็นหน่วยการปกครองเรียกชื่อว่า “กรุงเทพมหานคร” และมีการจัดตั้ง “ฝ่ายกิจการตำรวจ” ประกอบด้วย กองตำรวจกรุงเทพมหานคร และกองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ตำรวจกรุงเทพมหานคร ยังคงใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกรมตำรวจ มาปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งในปี พ.ศ. 2517 กระทบวงมหาดไทย ก็ออกประกาศเรื่อง

การจัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ฉบับลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2517 ยกเลิก “กองบังคับการตำรวจกรุงเทพมหานคร” และจัดตั้ง “สำนักตำรวจเทศกิจ” ขึ้นแทน แต่ยังไม่มีการจัดแบ่งงานและดำเนินงานแต่อย่างใด ในปี พ.ศ. 2518 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 กำหนดให้ กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยให้มีตำรวจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร จึงได้มีการจัดตั้ง “ตำรวจกรุงเทพมหานคร” ขึ้น ทำหน้าที่ดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยในระยะแรก ยังยึดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกรมตำรวจมาช่วยปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน ต่อมา มีพระราชกฤษฎีกาแบ่ง ส่วนราชการและกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการ ลงวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2520 จัดตั้ง “สำนักตำรวจเทศกิจ” โดยการบริหารงานมีการบังคับบัญชาแบ่งออกเป็น 2 สาย คือ สายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร ขึ้นตรงต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และสายที่เป็นข้าราชการตำรวจขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล แต่ต่อมาปี พ.ศ. 2525 ได้ประกาศยุบตำรวจเทศกิจในสายข้าราชการตำรวจที่มาจากกรมตำรวจ เนื่องจากกรมตำรวจต้องการกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กรุงเทพมหานครก็ได้ประกาศกำหนดให้มี “สำนักเทศกิจ” เป็นหน่วยงานแทน “สำนักตำรวจเทศกิจ” โดยการจัดระบบงานเทศกิจของกรุงเทพมหานคร มีการจัดหน่วยกำลังเทศกิจออกเป็น 2 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักเทศกิจ และ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต (ซึ่งสังกัดในแต่ละสำนักงานเขต)

กรุงเทพมหานครมีการจัดตั้งสำนักเทศกิจ โดยมีเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่มีหน้าที่และอำนาจในการบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจของกรุงเทพมหานคร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ฯลฯ แต่การปฏิบัติหน้าที่ยังพบปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากนโยบายในการทำงานมักเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามผู้บริหารที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่นจากการเลือกตั้ง สำนักเทศกิจเป็นหน่วยงาน ที่ปรึกษารวมทั้งการวางแผน โครงการ กำกับ ติดตาม นโยบายตามที่ผู้บริหารกรุงเทพมหานครมอบหมาย และมีเทศกิจเขตซึ่งประจำอยู่ที่เขตต่าง ๆ มีหน้าที่ปฏิบัติการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการเขต

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้หน้าที่และอำนาจของสำนักเทศกิจก็คือ การไม่มีอำนาจสั่งการ และการบังคับบัญชาข้าราชการหรือลูกจ้างฝ่ายเทศกิจสังกัดสำนักงานเขต ทำให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทศกิจ

สำนักงานเขตไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำและบางครั้งในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจอาจเข้าซ้อนทับกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น เช่น การบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดปรุงอาหาร ขาย หรือจำหน่ายสินค้าบนถนน หรือในสวนสาธารณะ หรือห้ามมิให้ผู้อยู่ในรถยนต์ หรือผู้ขับขี่ หรือนั่งท้ายรถจักรยานยนต์ ซ้อสินค้าที่ขาย หรือจำหน่าย ในสวนสาธารณะหรือบนถนนก็จะเป็นการจับผู้กระทำผิดในบริเวณผิวการจราจร ซึ่งทับซ้อนทับหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีหน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใด ซ้อ ขาย แจกจ่าย หรือเรียไรในทางเดินรถ หรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือเป็นการกีดขวางการจราจร การปฏิบัติหน้าที่จึงเกิดความทับซ้อนขัดแย้งกัน มีการผลัดภาระหรือเกี่ยงกันรับผิดชอบ จึงทำให้การทำงานมีปัญหากระทบกระทั่งกัน

นอกจากนี้แม้ว่า เจ้าหน้าที่เทศกิจมีหน้าที่และอำนาจในการจับกุมผู้กระทำผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร แต่เจ้าหน้าที่เทศกิจก็ไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวนที่ทำหน้าที่ทำการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากพระราชบัญญัติบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ไม่ใช่กฎหมายพิเศษที่ยกเว้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป และพระราชบัญญัติบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ไม่ได้จำกัดว่าให้พนักงานสอบสวนของกรุงเทพมหานครมีอำนาจสอบสวนในคดีความผิดใดบ้าง จึงทำให้ครอบคลุมความผิดทุกชนิดที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมากและครอบคลุมความผิดทุกอย่างจนไม่อาจเรียกว่าเป็นกฎหมายพิเศษได้ ทั้งกฎหมายก็ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพนักงานสอบสวน ไม่กำหนดตัวผู้ส่งสำนวนการสอบสวนให้อัยการ และผู้ทำความเห็นแย้งไว้ และยังมีบทบัญญัติขัดแย้งกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคสอง ที่ข้าราชการตำรวจตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น มีอำนาจสอบสวนในจังหวัดพระนครและธนบุรี ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ดังนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งตามมาตรา 90 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 จึงไม่มีสถานะเป็นพนักงานสอบสวนที่มีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (กรมอัยการ, 2530 บันทึก เรื่องข้อสังเกตและปัญหาข้อขัดข้อง ในกรณีพนักงานสอบสวนฝ่ายกรุงเทพมหานคร ส่งสำนวนมายังพนักงานอัยการ) มีเพียงอำนาจเปรียบเทียบปรับตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินคดี พ.ศ. 2528 แต่หากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิดได้ หรือเมื่อทำการเปรียบเทียบ

ปรับแล้ว แต่ผู้กระทำผิดไม่ชำระค่าปรับตามระยะเวลาที่กำหนด ทำให้คดีไม่สิ้นสุดลงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครไม่สามารถทำการสอบสวน มีความเห็นสรุปสำนวนการสอบสวนเสนอพนักงานอัยการเพื่อตั้งคดีได้ เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เพียงรวบรวมหลักฐานไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจเพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อไป จึงเป็นปัญหาต่อข้อจำกัดในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ยังไม่เบ็ดเสร็จ ตามกระบวนการในการดำเนินคดี การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดล่าช้า ทำให้ผู้กระทำผิดขาด ความเกรงกลัว และอาจมีการกระทำผิดซ้ำเป็นประจำ ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ขาดประสิทธิภาพ อีกทั้งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่เทศกิจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง หน้าที่และอำนาจดังกล่าวเป็นของข้าราชการตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งตำรวจของสำนักงานตำรวจเองก็มากำลังพลน้อยไม่เพียงพอต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน

ปัจจุบันมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 กำหนดให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ ดูแลควบคุมและกำกับกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรา 7 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้อง นโยบาย งบประมาณ และอาสาสมัครตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ กำหนด

จากสภาพการณ์แห่งปัญหาดังกล่าวเมื่อพิจารณารูปแบบการรักษาความปลอดภัย ความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในพื้นที่ ท้องถิ่นของต่างประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะพบว่ามีการจัดตั้งตำรวจระดับ ท้องถิ่นในทุกระดับ เช่น สหรัฐอเมริกา มี ตำรวจเมือง (City Police) ตำรวจเทศบาล (Municipal Police) แม้แต่พื้นที่ขนาดเล็ก เช่น มหาวิทยาลัยก็ยังมีตำรวจมหาวิทยาลัย (University Police) ซึ่งเป็นการ กระจายอำนาจให้แก่ตำรวจในการดูแลคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน โดยกำหนดพื้นที่ รับผิดชอบเฉพาะในขณะเดียวกันหากพิจารณากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นพื้นที่ปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศและเป็นพื้นที่ที่เป็นศูนย์รวมปัญหาต่าง ๆ มากมายแต่กลับต้องพึ่งพา สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพียงเดียวในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม แต่ในทางปฏิบัติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องรับผิดชอบพื้นที่ทั่วประเทศ มีการกิจ รับผิดชอบเป็นจำนวนมาก และมักจะอ้างถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณและกำลังตำรวจที่ไม่เพียงพอ จึงยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ยังคงปัญหาไว้จนถึงปัจจุบัน แต่หากพิจารณาศักยภาพ ของกรุงเทพมหานคร ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลรักษาความปลอดภัย สาธารณภัย ความสงบเรียบร้อย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองกับขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย จากหลักการกระจายอำนาจ รวมทั้งปัจจุบันกรุงเทพมหานคร มีเทศกิจซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น ให้ทำหน้าที่คล้ายกับการเป็นตำรวจ รวมทั้งการมีอาสาสมัครผู้ช่วยตำรวจซึ่งก็เป็นประชากร ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เหล่านี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงศักยภาพที่จะพัฒนาองค์กรที่มีอยู่ให้เป็น ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือเป็นตำรวจท้องถิ่น เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ให้กับสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ โดยกำหนดประเภทภารกิจหน้าที่และอำนาจให้มีความชัดเจนไม่ทับซ้อนกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยมีหน้าที่ดูแล ปกป้องปัญหาอาชญากรรม บางประเภท รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุข ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ให้แก่ประชาชนคนกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะได้อย่างดี

ที่กล่าวมานี้นำไปสู่แนวคิดที่จะทำการศึกษาและวิจัยเพื่อหาคำตอบที่จะนำไปสู่การจัดตั้ง ตำรวจเทศกิจของกรุงเทพมหานครเพื่อให้เป็นองค์กรตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ ภายใต้อำนาจพื้นฐานของการมีหน่วยงานเทศกิจกรุงเทพมหานครที่สามารถจะพัฒนาให้เป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่เป็นตำรวจท้องถิ่นได้ ซึ่งคำตอบที่ได้จากการวิจัย จะนำไปสู่การจัดทำ เป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อรองรับองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการวิจัยจึงกำหนด หัวข้อการวิจัย คือ กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1.2 ความสำคัญของปัญหา

จากสภาพปัญหาอาชญากรรม ปัญหาที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่กรุงเทพมหานครต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งยังไม่มีวิธีการใดที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น การวิจัยจึงมีแนวคิดที่จะทำการศึกษาและวิจัยเพื่อหาคำตอบที่จะนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบเทศกิจให้เป็น ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในลักษณะของการเป็นตำรวจท้องถิ่นดังที่มีอยู่ในหลายประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น การวิจัย จึงกำหนดประเด็นการศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อให้ได้คำตอบ ดังนี้

1.2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น

การศึกษาและวิจัยได้ให้ความสำคัญในการนำเอา ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ โดยจัดกลุ่ม ดังนี้

1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักการกระจายอำนาจ

(1) หลักการกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ คือ การที่รัฐจัดสรรหรือแบ่งปันอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการสาธารณะบางอย่างไปให้หน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2547) โดยหน่วยงานหรือองค์กรนั้นจะมีอิสระตามสมควร ไม่ขึ้นอยู่ใต้การบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง แต่ยังอยู่ในการกำกับดูแล หลักการกระจายอำนาจปกครองเป็นหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนิติบุคคลมีอิสระในการตัดสินใจตามสมควร ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาส่วนกลาง เป็นการกระจายอำนาจทางปกครองหรือทางบริหารให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มาจากหลักการกระจายอำนาจการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในปัจจุบันเป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ก็ไม่สามารถที่จะลดปัญหาอาชญากรรมในท้องถิ่นกรุงเทพมหานครลงไปได้ ดังนั้น การกระจายอำนาจให้กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษให้มีหน้าที่และอำนาจการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร โดยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงเป็นการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ให้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม น่าจะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในกรุงเทพมหานครลงได้ หลักการนี้ จึงเป็นความสำคัญที่จะนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ในการวิจัยนี้

(2) หลักการเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

ความสงบเรียบร้อยของสังคม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชนโดยรวม เมื่อมนุษย์มาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ย่อมมีความต้องการที่จะให้สังคมที่ตนอาศัยมีความสงบเรียบร้อย และมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน หลักด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม คือ แต่ละคนจะต้องรับผิดชอบทั้งการกระทำของตัวเองและการกระทำของเพื่อนบ้าน พลเมืองที่เห็นเหตุการณ์อาชญากรรมมีหน้าที่จะต้องส่งสัญญาณบอกให้เพื่อนบ้านของเขารู้และช่วยกันติดตามอาชญากรรม แต่ปัจจุบันการรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นหน้าที่หลักของตำรวจ หากสามารถป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สังคมก็就会有ความสงบสุข ดังนั้น หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ถึงหลักการเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงมีความสำคัญนำมาพิจารณาว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครควรมีบทบาท หน้าที่และอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างไร

2) ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

(1) หลักนิติรัฐ นิติธรรม

นิติรัฐ หมายถึง รัฐที่ปกครองโดยถือกฎหมายเป็นใหญ่หรือรัฐที่ปกครองโดยกฎหมาย มิใช่มนุษย์ (Government of Law, not of men) เพราะแม้แต่องค์กรผู้ตรากฎหมายและใช้บังคับกฎหมายก็ต้องผูกพันอยู่ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมายที่ตนได้ตราขึ้นด้วย “รัฐที่มีการจัดระเบียบสังคม” เป็นรัฐซึ่งฝ่ายปกครองมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจอย่างมหาศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถกำหนดมาตรการทางกฎหมายใด ๆ ขึ้นใช้บังคับกับประชาชนได้ตามที่เห็นสมควรโดยอิสระและด้วยความริเริ่มของตนเองเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์หนึ่ง ๆ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐ โดยสรุปแล้ว “รัฐที่มีการจัดระเบียบสังคม” ตั้งอยู่บนแนวคิดที่เชื่อว่า เป้าหมาย (Ends) สำคัญกว่าวิธีการ (Means) เสมอและเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจะใช้วิธีการอย่างไรนั้นไม่ใช่ประเด็นสำคัญ หลักนิติรัฐเป็นหลักการที่ถือกฎหมายเป็นใหญ่ การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะต้องมีการบัญญัติกฎหมายซึ่งที่กระทบสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งจะต้องใช้หลักนิติรัฐในการจัดระเบียบสังคม ดังนั้น หลักนิติรัฐ จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ในการวิจัยนี้ด้วย

หลักนิติธรรม หมายถึง หลักการพื้นฐานแห่งกฎหมาย หรือหลักการปกครองโดยกฎหมายซึ่งกฎหมายจะต้องถูกต้องและเป็นธรรม การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะต้องมีการบัญญัติในเรื่องหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่กับผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายและบทบัญญัติดังกล่าวจะต้องถูกต้องและเป็นธรรม การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะต้องมีการบัญญัติ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนกระทำได้

เท่าที่จำเป็น มีบทบัญญัติในเรื่องหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งถูกต้องและเป็นธรรม หลักนิติธรรมจึงมีความสำคัญต่อการวิจัยนี้ด้วย

(2) หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ แนวทางในการบริหารจัดการองค์การที่ยึดหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักสำคัญหลายประการ แต่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ให้ความสำคัญกับ 6 หลักการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักด้านหลักคุณธรรม หลักด้านความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า หลักธรรมาภิบาล จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์การตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ขึ้นจะต้องยึดถือหลักการตามหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่น

(3) ทฤษฎีอำนาจรัฐ (State Power)

เนื่องจาก เมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นสังคม ย่อมมีการแก่งแย่งแข่งขันกัน เกิดความขัดแย้ง ในผลประโยชน์ของแต่ละคนแต่ละกลุ่ม จึงจำเป็นต้องมีอำนาจเข้ามาควบคุมบังคับให้ทุกคน อยู่ด้วยกันอย่างปกติสุข อำนาจที่จะใช้ควบคุมบังคับ จะเป็นการตกลงร่วมของคนในสังคม ในลักษณะสัญญาประชาคม จะต้องได้รับการยอมรับจากคนในสังคม เป็นอำนาจที่เด็ดขาดและสูงสุด เป็นอำนาจเหนือบุคคลทุกคนในสังคมหรือรัฐ เรียกว่า อำนาจรัฐหรืออำนาจธิปไตย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระเบียบและวินัย ควบคุม บังคับให้ทุกคนในสังคมอยู่ด้วยกันอย่าง ปกติสุข สงบปลอดภัย เพื่อประโยชน์ของทุกคนในสังคมหรือรัฐ โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงขัดขืนได้ หากมีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือข้อห้ามผู้กระทำก็จะถูกลงโทษ อำนาจรัฐถูกใช้โดยองค์กรของรัฐ และต้องมีกฎหมายให้อำนาจสามารถกระทำได้ การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้ใช้อำนาจแทนรัฐ ต้องมีความแน่นอนชัดเจนเพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการใช้อำนาจและการใช้อำนาจต้องชอบด้วยกฎหมาย ทฤษฎีนี้ จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงการใช้อำนาจรัฐขององค์กรของรัฐ หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐในการใช้อำนาจรัฐ มีหลักเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งและการใช้อำนาจรัฐให้เหมาะสม ได้อย่างไร

(4) ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory)

ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย เป็นการมุ่งเน้นที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งก็คือเจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ ทำให้คนในชุมชนเกิดความเคารพยำเกรงต่อกฎหมายและบทลงโทษ โดยมีหลักว่าการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น สายตรวจที่

แต่งเครื่องแบบออกตรวจ และรถตำรวจซึ่งมีลักษณะที่เห็นได้ชัดออกตรวจในพื้นที่ที่จะเป็นการข่มขวัญยับยั้งการก่ออาชญากรรมของผู้ที่คิดจะกระทำผิดได้ และหากพบว่ามี การก่ออาชญากรรมเกิดขึ้นตำรวจก็สามารถจับกุมบังคับใช้กฎหมายได้อย่างรวดเร็ว เด็ดขาด ทำให้บุคคลอื่นที่คิดจะกระทำผิดไม่กล้าที่จะลงมือกระทำ เนื่องจากกลัวว่าจะถูกจับกุมและถูกลงโทษตามกฎหมาย และการออกตรวจแสดงตัวของเจ้าหน้าที่จะทำให้คนในชุมชนเกิดความรู้สึกอุ่นใจมั่นใจในความปลอดภัย

ทฤษฎีหลักการและแนวคิดนี้ จึงมีความสำคัญต่อการใช้เพื่อการวิเคราะห์ถึงอำนาจหน้าที่ของตำรวจในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และหากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ควรจะมีบทบาทหน้าที่และอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานครอย่างไร

(5) แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กฎหมายที่ดี ย่อมหมายถึงกฎหมายที่มีทั้งประสิทธิภาพ (Effective) และประสิทธิผล (Efficient) โดยกฎหมายที่มี “ประสิทธิภาพ” คือ กฎหมายนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนกฎหมายที่มี “ประสิทธิผล” คือ กฎหมายนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างสมบูรณ์โดยสร้างต้นทุนน้อยที่สุด ทั้งต้นทุนในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ซึ่งองค์ประกอบของกฎหมายที่ดีทั้งสองประการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินต้นทุนและผลที่ได้รับจากกฎหมายนั้น รวมทั้งรายงานให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ทราบถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้นจากมาตรการหรือกลไกที่กำหนดไว้ในกฎหมายด้วย (เพลินตา ดันรังสรรค์, ออนไลน์, 2564) การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีความสำคัญต่อการออกกฎหมายจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

3) ทฤษฎี หลักการ แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

(1) ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing Theory)

เป็นการทำงานของตำรวจสมัยใหม่ ที่ต้องการสร้างความร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับชุมชน ในการป้องกันปราบปราม แก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยถือว่าตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีหน้าที่ร่วมกับคนชุมชนท้องถิ่น รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยตำรวจต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคนในชุมชนให้เกิดความไว้วางใจ เกาะคิดพื้นที่และกระจายอำนาจความรับผิดชอบให้ตำรวจแต่ละพื้นที่เปลี่ยนรูปแบบการบริหารจากการ รับนโยบายจากส่วนกลาง

เป็นการรับฟังเสียงจากตำรวจและประชาชนในชุมชนท้องถิ่น สร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจกับชุมชน เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน ประชาชนมีส่วนสำคัญในความสำเร็จของงานตำรวจ ลดความเป็นระบบราชการ แก้ปัญหาอาชญากรรมจากต้นเหตุ หากตำรวจห่างจากประชาชน การทำงานของตำรวจจะประสบปัญหามากมายตามมา ตำรวจจึงต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ในชุมชนท้องถิ่น

ทฤษฎีนี้มีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงการให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งทราบและเข้าใจปัญหาในชุมชนท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น กำหนดแนวนโยบาย แก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น กำหนดแนวนโยบาย ร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานครได้อย่างไร

(2) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น การค้นหาปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวางแผนดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐ ซึ่งการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นมีความสำคัญสมควรที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นจะได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น การค้นหาปัญหา แก้ไขปัญหาด้วย ดังนั้น การวิจัยนี้มีเป้าหมายการศึกษาและวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมพิจารณาตัดสินใจแสดงความคิดเห็นวางแผนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร จึงได้นำเอาหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน มาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

(3) แนวคิดการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในชุมชนท้องถิ่น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งแม้จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว แต่ยังไม่สามารถทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดน้อยลงได้ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องกำลังพล งบประมาณมีจำนวนน้อย แต่ภารกิจในความรับผิดชอบมีเป็นจำนวนมากเกินกำลังตำรวจที่จะปฏิบัติหน้าที่ลดอาชญากรรมลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงนำแนวคิด ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ มาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยได้ให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นแล้วในหลากหลายรูปแบบ

ซึ่งอาชญากรรมส่วนใหญ่จะเกิดในชุมชนท้องถิ่น คนในท้องถิ่นจะทราบสภาพปัญหาของท้องถิ่น รู้พฤติกรรมของคนในท้องถิ่นดีกว่าคนที่อยู่ต่างถิ่น การให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในด้าน การป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นของตนเองย่อมจะเกิดผลดีกว่าการที่ ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไปโดยลำพัง ซึ่งในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อังกฤษ เป็นต้น ได้ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยจัดทำในรูปแบบ ของ “ตำรวจท้องถิ่น”

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กำหนดให้ กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีภารกิจหน้าที่ในการรักษา ความสงบเรียบร้อยของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร การให้คนในชุมชนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม น่าจะทำให้ประชาชน ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สอดตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ ประเด็นศึกษาและวิจัยแนวคิดการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญที่จะนำไปวิเคราะห์ ในการจัดตั้ง ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(4) แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์

แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีหลักการสำคัญ คือ การสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างองค์กรตำรวจกับกลุ่มคน หน่วยงาน และองค์กรในชุมชนท้องถิ่น ตำรวจต้องสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนท้องถิ่น เสริมสร้างให้คนในชุมชนมีความรัก มีความหวงแหน เป็นเจ้าของชุมชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยให้ความร่วมมือ แจ้งข่าวหรือเบาะแสอาชญากรรม มีเป้าหมายเพื่อให้ชุมชน สังคม เกิดความสงบสุขเป็นระเบียบ เรียบร้อยและปลอดภัยจากอาชญากรรม โดยตำรวจเป็นผู้ที่มีบทบาทในการวางแผน สนับสนุน และ ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรม มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของตน แต่หากประชาชนหรือคนในชุมชนท้องถิ่นไม่เข้าใจการ ทำงานของตำรวจ หรือมีความขัดแย้งกับตำรวจเกิดขึ้นก็จะนำไปสู่ความไม่สงบเรียบร้อย

แนวคิดนี้ จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงความจำเป็นในการการสร้าง ความเข้าใจ อันดีระหว่างตำรวจกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ว่าตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร จะให้มีบทบาทในการสร้างความเข้าใจกับชุมชนเพื่อให้ประชาชน ในชุมชนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร ได้อย่างไร

4) ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

(1) ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม คือ การใช้วิธีการและมาตรการต่าง ๆ เพื่อจะไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น พยายามยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดขึ้น โดยการกำจัดต้นเหตุที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ลดโอกาสของคนร้ายที่จะกระทำผิด โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน มีหน้าที่ควบคุมอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้น แต่เมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้นสามารถจับกุมตัวผู้กระทำผิด มาดำเนินคดี และนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษเพื่อให้เจ็บต้อทรมาน เตือนใจผู้ที่คิดจะกระทำผิด ให้เกิดความกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษ จะได้ไม่กระทำผิด รวมทั้งการหาวิธีการที่จะไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีก โดยการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ เท่ากับเป็นการป้องกันผู้เสียหายไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากร ทำให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมีความปลอดภัย ในทางชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน

ทฤษฎีนี้จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงวิธีการและมาตรการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนจะสามารถนำมาใช้ในการควบคุมอาชญากรรม หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ควรจะมีวิธีการและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างไร เพื่อจะไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นในชุมชน

(2) ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environmental Design: CPTED)

ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เป็นวิธีการที่ต้องการลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรม การออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นและ ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ให้เหมาะสม เช่น การเสริมความแข็งแรงของประตูหน้าต่าง การติดตั้งกล้องวงจรปิดในบ้านเรือน การออกแบบสภาพภูมิประเทศ ถนนทางเดินในพื้นที่สาธารณะ การติดตั้งไฟส่องสว่างในที่เปลี่ยว การวางผังเมืองที่ดีคนในชุมชนท้องถิ่นดูแลซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความรู้สึกของความผูกพันของสมาชิกในชุมชน เป็นการตัดช่องโอกาสของคนร้ายที่คิดจะกระทำความผิดโดยใช้สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและป้องกันพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย ลดการเกิดอาชญากรรม ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมทั้งในพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะ

ทฤษฎีนี้ จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงการจัดการสภาพแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น ให้เหมาะสมเพื่อลดช่องโอกาสการประกอบอาชญากรรม หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะที่มีบทบาทในการจัดการสภาพแวดล้อมในชุมชนให้เหมาะสม ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นอย่างไร

(3) ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ (Situation Crime Prevention)

การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ มีพื้นฐานจากความเชื่อที่ว่า อาชญากรรมมักเป็นเรื่องของโอกาส จึงมีแนวคิดการป้องกัน โดยวางแผนวางแนวทางสร้างสถานการณ์เพื่อลดโอกาสของการเกิดอาชญากรรม ทำให้การก่ออาชญากรรมเป็นเรื่องที่ยากมากขึ้น ผู้ที่จะกระทำผิดประเมินความเสี่ยงว่าหากกระทำผิดแล้วมีโอกาสในการถูกจับสูง จึงไม่อยากจะเสี่ยงต่อการถูกจับ เป็นการลดโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย

ทฤษฎีนี้ จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงการวางแผนกำหนดแนวทางสถานการณ์บางอย่างที่ทำให้ผู้ที่จะกระทำผิดรู้สึกว่าจะมีความเสี่ยงหากได้กระทำผิดก็จะต้องถูกจับกุม หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สามารถวางแผนกำหนดแนวทางสร้างสถานการณ์เพื่อลดโอกาสของการเกิดอาชญากรรมในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครอย่างไร

(4) ทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Window Theory)

ทฤษฎีหน้าต่างแตก มีแนวคิดพื้นฐานว่าปัญหาเพียงเล็กน้อย ถ้าไม่ได้ตรวจสอบแก้ไข ปล่อยไว้นานวันเข้าก็อาจจะกลายเป็นปัญหาใหญ่ได้ โดยได้ยกตัวอย่างสถานการณ์เมื่อปล่อยให้กระจกหน้าต่างบ้าน หรือรถยนต์แตกเสียหาย จากการขว้างปา หรือเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง หากไม่มีการซ่อมแซม คนทั่วไปก็จะคิดว่าเจ้าของไม่สนใจ ก็จะมีคนขว้างหรือทำลายกระจกบ้านอื่นไปเรื่อย จนทำให้บ้านหรือรถยนต์เสียหายชำรุดทรุดโทรมมากขึ้นยากต่อการซ่อมแซมให้กลับมามีสภาพเดิม ดังนั้นหากตำรวจพบเห็นควรตรวจสอบถึงความเป็นมา สาเหตุที่เกิดขึ้น ถ้ารู้ตัวผู้กระทำผิดก็ควรจัดการตามขั้นตอนของกฎหมาย และควรแนะนำให้ผู้ครอบครองทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปกติ แต่ถ้ากรณีอาคารที่เสียหายเป็นอาคารไร้ผู้อาศัยก็ควรติดต่อเจ้าของหรือผู้เกี่ยวข้องให้มาจัดการแก้ไข เป็นการจัดระเบียบพื้นที่เพื่อป้องกันมิให้กลุ่มมิจฉาชีพมาก่ออาชญากรรมขึ้นอีก

ทฤษฎีนี้ จึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ถึงการแก้ไขสภาพพื้นที่ การจัดระเบียบพื้นที่ ที่มีแนวโน้มจะเกิดอาชญากรรม ให้อยู่ในสภาพปกติเพื่อไม่ให้เกิดอาชญากรรม หากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขสภาพพื้นที่การจัดระเบียบพื้นที่เพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างไร

1.2.2 สภาพการณ์แห่งปัญหา

ความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ซึ่งกรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ซึ่งมาตรา 6

ให้กรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น โดยหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร มาจาก 2 ส่วน ได้แก่ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ ศูนย์กลางความเจริญ มีประชากรอยู่ อย่างหนาแน่นก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายที่สำคัญคือ ปัญหาอาชญากรรม ทั้งเป็นปัญหาอาชญากรรมร้ายแรง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาอาชญากรรมไม่ร้ายแรง เช่น การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย การลักเล็กขโมยน้อย ปัญหาการจราจร มลภาวะเป็นพิษ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชน ปัญหา ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ประชาชนเกิดความกลัว เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ประชาชนใช้ชีวิตอย่างหวาดระแวง ทำให้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่อย่างปกติสุขของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีภารกิจความรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก และมีภาระงานอย่างเต็มที่กำลังพล งบประมาณน้อย ต้องรับผิดชอบพื้นที่ทั่วประเทศ ไม่สามารถระดมกำลังและงบประมาณเพื่อมาแก้ไขปัญหา ในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้เพียงพอที่จะสามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยได้อย่างทั่วถึงแม้กรุงเทพมหานครจะมีเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร แต่ก็ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยโดยตรง ไม่มีอำนาจสอบสวนหรือเป็นพนักงานสอบสวนดังเช่นพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพียงหน่วยงานเดียว จึงยังไม่สามารถทำให้ปัญหาในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ลดน้อยลงไปได้ ดังนั้น การศึกษาวิจัยนี้ จึงให้ความสำคัญถึงสภาพการณ์ของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น แนวทางการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร และมีแนวคิดที่จะนำหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน ในชุมชนท้องถิ่น มาวิเคราะห์นำไปสู่การจัดตั้งองค์กรรูปแบบใหม่ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดำเนินคดีตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ในกรุงเทพมหานคร เรียกว่า “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” เพื่อแบ่งเบาภารกิจและสนับสนุนด้านกำลังพลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.2.3 กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้จัดให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง จัดบริการสาธารณะ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรัฐ ส่วนกลางต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในชุมชนหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และมีบทบัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านกระบวนการยุติธรรม ให้มีการปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญา ให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม เสริมสร้างและ พัฒนาวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้มุ่งอำนวย ความยุติธรรมแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจ ให้เหมาะสม แก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ ให้เกิดประสิทธิภาพ

2) พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของชาติที่กำหนดช่วงเวลาในการปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีกรอบเวลา 20 ปี

3) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของศาล ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานอัยการ และศาลในการดำเนินการ ตามกระบวนการทางอาญาจะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

4) ประมวลกฎหมายอาญา เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนที่บัญญัติลักษณะและประเภทความผิด และโทษสำหรับความผิด แต่ละประเภท ผู้ใดฝ่าฝืนต้องรับโทษตามกฎหมาย

5) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 บัญญัติให้การบริหารราชการต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ กระจายภารกิจ

และทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น กระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก การตอบสนอง ความต้องการของประชาชน ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เป็นระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

6) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 เป็นกฎหมายว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้อง ข้าราชการตำรวจ ตั้งแต่การบรรจุแต่งตั้ง การกำหนดชั้นยศ ตำแหน่ง การดำเนินการ ทางวินัย การอุทธรณ์ ร้องทุกข์ การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การบริหารงานบุคคล ของข้าราชการตำรวจ

7) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ซึ่งบัญญัติให้ยกเลิก บทบัญญัติในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้ประชาชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในงานของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

8) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 บัญญัติให้ กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดเขตท้องที่ รับผิดชอบกรุงเทพมหานคร การบริหารกรุงเทพมหานครประกอบด้วยสภากรุงเทพมหานคร และ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การเข้าสู่ตำแหน่ง ออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร การจัดระเบียบราชการของ กรุงเทพมหานคร

9) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่และอำนาจในการจัดระบบ การบริหารสาธารณะ การจัดสรรสัดส่วนภาษี และอากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ทำข้อเสนอแนะตาม แผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ. 2535 ซึ่งมีสาระสำคัญให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ โดยในเขต กรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น และให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่บังคับการตามพระราชบัญญัตินี้

11) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นพระราชบัญญัติที่คุ้มครอง สุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชน โดยมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น

ให้ท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดใช้บังคับในท้องถิ่น ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษจึงมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

12) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เป็นอึกกฎหมายหนึ่งที่มีกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ยกเว้น ผ่อนผัน หรือกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กรุงเทพมหานครเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมอาคารและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีเพื่อใช้บังคับในท้องถิ่น

13) พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการขุดดินและถมดิน เพื่อให้การดำเนินการเกิดความปลอดภัย ซึ่งใช้บังคับในท้องที่กรุงเทพมหานคร และกำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

14) พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ โดยเขตกรุงเทพมหานครเป็นเขตราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ในพระราชบัญญัตินี้ มีบทกำหนดโทษ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจสั่งการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

15) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีสาระสำคัญการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกิดความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและ ได้รับการตอบสนองความต้องการ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

16) ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีวัตถุประสงค์การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรในกิจการตำรวจ คือ

1) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรในกิจการตำรวจ

2) เพื่อกำหนด ปรับและยกระดับลักษณะการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ให้เป็นรูปแบบและมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยเลือกใช้รูปแบบตามสถานการณ์

3) เพื่อเสนอให้มีการมีส่วนร่วมแต่ละรูปแบบ มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รองรับอย่างถูกต้อง

4) เพื่อให้การมีส่วนร่วมของส่วนต่าง ๆ ทั้ง 3 รูปแบบ เป็นเครือข่ายโยงใย ซึ่งกันและกันสามารถสนับสนุนและเกื้อกูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5) เพื่อให้สถานีตำรวจนำรูปแบบมาตรฐานที่กำหนดไว้ไปปรับใช้ให้เหมาะสม ตามสภาพของสถานีตำรวจ

1.2.4 การพัฒนาหน่วยงานเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1) สำนักงานผู้บังคับการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) สำนักงานเลขานุการ

(2) สำนักงานยุทธศาสตร์

(3) สำนักงานส่งกำลังบำรุง

(4) สำนักงานกำลังพล

(5) สำนักงานงบประมาณและการเงิน

(6) สำนักงานกฎหมายและคดี

(7) ศูนย์ฝึกอบรม

(8) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจกรุงเทพมหานคร

(9) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจกรุงเทพมหานคร

2) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เขต (ประจำทุกเขต)

(1) กองอำนวยการ

(2) กองงานจราจร

(3) กองงานสืบสวนและสอบสวน

(4) กองงานป้องกันและปราบปราม

1.2.5 การจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้จากการศึกษาและวิจัยตามประเด็นที่กำหนดไว้ จะนำไปจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อรองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเพื่อให้เป็นต้นแบบของกฎหมายในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิจัย ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์แห่งปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น แนวทาง การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร การนำแนวคิดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น มาวิเคราะห์นำไปสู่การจัดตั้งองค์กรรูปแบบใหม่ เรียกว่า “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” ให้มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดูแลความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในกรุงเทพมหานคร เพื่อแบ่งเบาภารกิจและสนับสนุนด้านกำลังพลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบตำรวจท้องถิ่น

4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบ โครงสร้างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจ การบรรจุแต่งตั้ง วินัยและการดำเนินการทางวินัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการกำกับดูแล

5. เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาและวิจัย ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการแก้ไขอาชญากรรมในชุมชน ประกอบด้วย

1) ทฤษฎี

- (1) ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- (2) ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory)
- (3) ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relation Theory)
- (4) ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing Theory)

(5) ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environmental Design: CPTED))

(6) ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ (Situation Crime Prevention)

(7) ทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Window Theory)

(8) ทฤษฎีอำนาจรัฐ (State Power)

2) หลักการ

(1) หลักการกระจายอำนาจ

(2) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

(3) หลักนิติรัฐ นิติธรรม

(4) หลักธรรมาภิบาล

(5) หลักการเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

3) แนวคิด

(1) แนวคิดการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในชุมชนท้องถิ่น

3.1.2 กฎหมายไทย

ประกอบด้วย

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2) ประกาศพระราชโองการยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

3) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

4) ประมวลกฎหมายอาญา

5) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

6) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

7) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

8) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

9) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

10) พระราชบัญญัติการไต่สวนข้อพิพาท พ.ศ. 2562

11) พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

12) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

13) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

14) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

15) พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

16) พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

17) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

18) ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549

19) ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วย การส่งเสริมให้ประชาชนชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรที่มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551

3.1.3 รูปแบบตำรวจท้องถิ่นต่างประเทศ

- 1) สหรัฐอเมริกา
- 2) ประเทศอังกฤษ
- 3) ประเทศญี่ปุ่น
- 4) สาธารณรัฐอิตาลี
- 5) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
- 6) ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์
- 7) สาธารณรัฐฝรั่งเศส

3.1.4 โครงสร้างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายบริหารสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสำนักเทศกิจ เจ้าหน้าที่เทศกิจ เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล นักกฎหมายและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

การวิจัยนี้มีขอบเขตพื้นที่การใช้น้ำที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจเฉพาะกรุงเทพมหานคร พื้นที่ศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ข้อมูลจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และห้องสมุดหน่วยงานด้านการศึกษา

4. กรอบแนวคิด และสมมติฐานการวิจัย

4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

จากสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีเพิ่มมากขึ้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีกำลังพลไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ แนวคิดของการวิจัยจึงนำเอาหลักการกระจายอำนาจตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในการพัฒนาองค์กรท้องถิ่นที่มีหน้าที่และอำนาจในการดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ปกครองมาเป็นตำรวจท้องถิ่นชื่อว่า ตำรวจเทศกิจโดยการนำเอาหน่วยงานเทศกิจของกรุงเทพมหานครมาพัฒนาเพื่อช่วยลดภาระหน้าที่ของตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรระดับชาติ โดยกำหนดให้ตำรวจเทศจิมิขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจเพิ่มจากเดิมเท่าที่เหมาะสม ซึ่งการวิจัยนำเอาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ รวมทั้งกฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศของประเทศ ที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบตำรวจเทศกิจ ให้เป็นหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ดูภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย)

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4.2 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

ปัญหาของกรุงเทพมหานคร คือ ความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยที่มีสาเหตุมาจากการไม่มีองค์กรของกรุงเทพมหานครโดยตรงที่จะทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล ป้องกันปราบปรามและคุ้มครองให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความสงบสุขปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้เป็นตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีโครงสร้างรูปแบบขององค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ขอบเขตหน้าที่และอำนาจ เขตพื้นที่รับผิดชอบ การบรรจุแต่งตั้งและเลื่อนขั้นเงินเดือน การศึกษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย เครื่องแบบและการแต่งกาย การออกจากราชการ การฝึกและอบรม คณะกรรมการข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติ

5. คำถามการวิจัย

การวิจัยกำหนดประเด็นคำถามวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร มีอะไรบ้าง และส่งผลกระทบต่ออะไรบ้าง
2. องค์กรที่ทำหน้าที่ในการรักษาและคุ้มครองความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร คือองค์กรอะไร และมีปัญหาอะไร
3. หลัก “ตำรวจ คือ ประชาชน ประชาชน คือ ตำรวจ” เกี่ยวข้องอย่างไรกับการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร
4. หลักการและเหตุผลอะไรที่ต้องจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
5. หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดอะไรบ้างที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ในการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร
6. กฎหมายไทยอะไรบ้างที่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร
7. กฎหมายของประเทศใดบ้างที่นำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางและรูปแบบตำรวจท้องถิ่นที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย
8. ความเกี่ยวพันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร
9. ขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของตำรวจกรุงเทพมหานครที่จะไม่ทำให้เกิดความทับซ้อนกับเจ้าพนักงานตำรวจมีอะไรบ้าง
10. โครงสร้างองค์กรตำรวจกรุงเทพมหานครประกอบด้วยอะไรบ้าง

11. แนวทางการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต (Output) ของการวิจัย คือ การมีกฎหมายต้นแบบที่จะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ ให้เป็นตำรวจท้องถิ่น โดย “จัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แล้ว 3 ประการ คือ

1. ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรม โดยประชาชนในกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วม การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กระทำในรูปแบบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

2. การมีองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในที่จะลดภาระ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แล้วทุ่มเทกำลังทำให้ลด ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่อื่นของประเทศลงไปได้

3. การมีกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นต้นแบบของกฎหมายที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเป็นกฎหมายเมื่อจะมีการ จัดตั้งตำรวจท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาจากเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด อาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร รักษาความสงบเรียบร้อยและ ความปลอดภัย ของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบดูแลควบคุมการปฏิบัติงานของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

กอง หมายถึง ส่วนราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการแบ่งเขต พื้นที่รับผิดชอบตามพื้นที่เขตที่กำหนด

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ รับผิดชอบควบคุมบริหารราชการ กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการในสำนักตำรวจ

เทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่นโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการที่คณะกรรมการ
ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
ให้ดำรงตำแหน่งในสังกัด สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

พนักงานสอบสวน หมายถึง ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับคำสั่งจาก ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีอาญา
ที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร

อาสาสมัครตำรวจบ้าน หมายความว่า ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นของแต่ละเขต
ที่สมัครใจเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดูแล
รักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน

อาชญากรรม หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมาย
ที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจกรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้ในขณะนั้นบัญญัติว่าเป็น
ความผิดและกำหนดโทษไว้สำหรับความผิดนั้นและเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม บทบาทหน้าที่และอำนาจของตำรวจและองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น เพื่อจะนำไปวิเคราะห์สำหรับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ ให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยจะยังไม่มีการวิเคราะห์ แต่เป็นการนำเสนอถึงวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้ประเด็นปัญหามีความชัดเจนมากขึ้นได้ จึงนำทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่จะใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์หาแนวทางสำหรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีวรรณกรรมที่ทบทวน ดังนี้

1. ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักการที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 มีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ระเบียบการบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยระเบียบการบริหารราชการส่วนกลางเป็นการรวมอำนาจ (Centralization of Power) ระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นการแบ่งอำนาจ (De-concentration of Power) และ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralization of Power) โดย ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 17-24) และ กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2553, หน้า 15) ให้ความหมายของแต่ละหลักการแบ่งอำนาจในการบริหารราชการไว้ ดังนี้

1) หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization) เป็นระบบการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งให้อำนาจในการวินิจฉัยสั่งการรวมศูนย์ไว้ที่ราชการส่วนกลาง โดยส่วนกลางมีอำนาจบริหารครอบคลุมทั่วประเทศ การใช้อำนาจจะกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของส่วนกลาง แม้จะมีการส่งเจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ แต่ยังคงถูกควบคุมการปฏิบัติงานต้องได้รับการอนุมัติ วินิจฉัยสั่งการจากราชการส่วนกลาง การบริหารแบบรวมอำนาจปกครอง ได้แก่ ระบบการบริหารงานของกระทรวง หรือกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและ มีฐานะ เป็นกรม เป็นต้น

ข้อดีหรือจุดแข็งของการปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ราชการส่วนกลาง คือ การปกครองและการบริหารงานมีความเป็นเอกภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพราะแนวนโยบายการบังคับบัญชาสั่งการมาจากส่วนกลาง ทำให้อำนาจของรัฐบาลมั่นคง แต่ก็มีจุดอ่อนก็คือ มีลักษณะเป็นเผด็จการเพราะต้องรอคำสั่งหรือการอนุมัติจากส่วนกลาง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างรวดเร็วบางครั้งไม่ทันต่อเหตุการณ์ เพราะจะต้องรอนโยบายและคำสั่งจากส่วนกลาง จึงไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เพราะแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างหลากหลาย มีความต้องการหรือความจำเป็นที่แตกต่างกันไป ตามสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมของแต่ละชุมชนท้องถิ่น หลักการรวมอำนาจไม่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2) หลักการแบ่งอำนาจปกครอง (De-concentration) เป็นหลักการซึ่งราชการส่วนกลาง ให้นำหน่วยงานหรือข้าราชการภายใต้การบังคับบัญชาของตนในส่วนภูมิภาคมีอำนาจ การบริหาร วินิจฉัยและสั่งการในบางเรื่องได้โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติหรือรอให้ราชการส่วนกลางวินิจฉัยสั่งการ ราชการส่วนภูมิภาคสามารถดำเนินการวินิจฉัยได้เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สะดวก รวดเร็ว การบริการประชาชนมีความคล่องตัวขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ก็ต้องอยู่ภายใต้กรอบแห่งนโยบายของ รัฐบาลหรือหน่วยงานต้นสังกัด หลักการแบ่งอำนาจปกครอง เป็นการบริหารโดยใช้เจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลางไปประจำตามเขตการปกครองในส่วนภูมิภาค ได้แก่ ภาคจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เป็นต้น เป็นการบริหารภายใต้ นโยบายและวัตถุประสงค์ของ รัฐบาลกลางโดยใช้งบประมาณ ซึ่งส่วนกลางเป็นผู้อนุมัติและควบคุมให้เป็นไปตามวิธีการ งบประมาณแผ่นดิน

ข้อดีหรือจุดแข็งของหลักการแบ่งอำนาจปกครอง คือ ราชการส่วนภูมิภาคมีอำนาจ วินิจฉัยสั่งการได้โดยไม่ต้องรอคำสั่ง คำวินิจฉัยหรือการอนุมัติจากราชการส่วนกลาง ทำให้ประชาชน ได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้นในการมาติดต่อราชการ ซึ่งการแบ่งอำนาจเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ การกระจายอำนาจการปกครองต่อไป สำหรับจุดอ่อน คือ ระบบราชการที่กระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมากทำให้มีขนาดใหญ่ ต้องใช้คนและงบประมาณจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการ แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนภูมิภาคบางครั้งมาจากคนต่างท้องถิ่นไม่เข้าใจวัฒนธรรมประเพณี ของท้องถิ่น จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ และไม่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคล ในท้องถิ่นซึ่งเข้าใจสภาพปัญหา วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นได้ดีกว่ามาแก้ไขปัญหของ ท้องถิ่นได้

3) หลักการกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) หมายถึง รัฐกระจายอำนาจปกครอง บางส่วนให้แก่องค์กรท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยให้อิสระตามสมควรแก่

องค์กรท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในด้านการเมืองและการบริหาร โดยท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดนโยบายและปฏิบัติ ให้เป็นไปตามนโยบายท้องถิ่นของตนเองได้ ในการจัดตั้งองค์กรท้องถิ่น จะต้องมิกฎหมายรองรับการจัดตั้ง โดยองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาจะมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน จัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการได้เองพอสมควรด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง องค์กรท้องถิ่นมีการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่รัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในท้องถิ่นตนเองได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่ขึ้นตรงต่อการปกครองส่วนกลาง ราชการส่วนกลางมีหน้าที่เพียงแต่กำกับดูแล ให้้องค์กรท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น ซึ่งหลักการกระจายอำนาจปกครองสอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จุดแข็งของหลักการกระจายอำนาจปกครอง คือ แบ่งเบาภาระของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น การที่มีการกระจายอำนาจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองย่อมตอบสนอง ความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้น ส่วนจุดอ่อนของหลักการกระจายอำนาจปกครอง คือ อาจก่อให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันระหว่างท้องถิ่น เพราะประชาชนในแต่ละท้องถิ่นอาจมุ่งแต่ประโยชน์ของท้องถิ่นตน ไม่ให้ความสำคัญกับส่วนรวม ส่งผลกระทบต่อเอกภาพทางการปกครองและความมั่นคงของประเทศ

ความหมายของการกระจายอำนาจ

นักวิชาการ Cheema และ Rondinelli (อุดม ทุมโฆสิต, 2551, หน้า 7-13) ได้อธิบายการกระจายอำนาจว่า หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจที่รวมศูนย์ ณ ศูนย์รวมอำนาจหรือศูนย์กลางไปยังเขตรอบนอกที่ไม่มีอำนาจสำหรับการบริหารหรือการปกครอง ซึ่งเป็นการนิยามการกระจายอำนาจอย่างกว้างว่าเป็นการถ่ายโอนความรับผิดชอบ (Transfer of Responsibility) การตัดสินใจในการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรในทางการปกครองจากส่วนกลางไปยังส่วนล่างที่รับผิดชอบในระดับพื้นที่ ซึ่งก็คือ ระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐ องค์กรกึ่งอิสระ องค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐบาล โดยมีความแตกต่างกันไปตาม ความเหมาะสม

หลักการกระจายอำนาจการปกครอง ในความหมายของ ลิขิต ชีรเวทิน (2535, หน้า 3) เป็นการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง อันถือเป็นรากฐานสำคัญของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย และการกระจายอำนาจมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก

นิยามการกระจายอำนาจการปกครอง ในความหมายของ โกวิท วัฒนกุล (2554, หน้า 13) คือ การที่องค์กรซึ่งมีอาณาเขต มีความเป็นอิสระในการปกครองและการบริหารตนเอง มีประชาชน มีอำนาจหน้าที่ มีรายได้ตามกฎหมาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน โดยประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง สามารถร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาชุมชน ซึ่งอาจกระทำผ่านตัวแทนของประชาชน

ส่วน ชเนศวร์ เจริญเมือง (2540, หน้า 60-61) มีแนวคิดหรือให้ทัศนะการกระจายอำนาจว่าหมายถึง ระบบการบริหารประเทศ ที่เปิด โอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลได้แก่ ระบบสาธารณสุข โภค การศึกษาและ ศิลปวัฒนธรรม การดูแลสุขภาพจิตและ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม สำหรับส่วนกลางนั้นควบคุม กิจการใหญ่ 2 ด้าน คือ การทหาร และการต่างประเทศ

สรุปความหมายของการกระจายอำนาจ คือ การที่รัฐส่วนกลางโอนอำนาจการบริหาร และตัดสินใจหรืออนุมัติในเรื่องต่าง ๆ จากศูนย์กลาง คือ รัฐหรือรัฐบาล ไปให้แก่องค์กรหรือ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือองค์กรอื่นที่อยู่นอกระบบราชการ การกระจายอำนาจทางปกครองเป็น เรื่องเกี่ยวกับอำนาจในการจัดทำภารกิจภายในรัฐ ฉะนั้น เมื่อกล่าวถึงการกระจายอำนาจ ทางปกครอง ก็คือ การกระจายอำนาจในการจัดทำภารกิจของรัฐ ไปให้องค์กรใดองค์กรหนึ่ง มีอำนาจในการจัดทำ โดยให้อิสระแก่องค์กรดังกล่าวในการบริหารจัดการ รัฐส่วนกลางมีหน้าที่ เพียงการกำกับดูแล

แนวคิดการกระจายอำนาจเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ ประชาชนในพื้นที่ได้ปกครองตนเอง สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างอิสระ เป็นปัจจัยสำคัญ ประการหนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐในระบอบประชาธิปไตย แนวคิดนี้ มีวิวัฒนาการ มาต่อเนื่องและยาวนาน โดยในระยะแรกของการกระจายอำนาจจะให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกให้แก่งานด้านการบริหาร ต่อมาการกระจายอำนาจ ได้ให้ความสำคัญในฐานะที่เป็นช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของ ประชาชนในท้องถิ่นให้มีอำนาจกำหนดแนวนโยบายและบริหารงานปกครองตนเอง

รูปแบบแนวคิดการกระจายอำนาจ

มี 2 รูปแบบ คือ

(1) การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การโอนกิจการหรือบริการสาธารณะบางอย่างซึ่งมีผลกระทบส่วนได้เสียของท้องถิ่นไปให้ท้องถิ่น

จัดทำภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นแยกต่างหากและเป็นอิสระจากส่วนกลาง ให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร

(2) การกระจายอำนาจตามบริการหรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระจากรัฐ ปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสาร วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

การกระจายอำนาจมีแนวคิดพื้นฐาน จากการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มุ่งลดบทบาทรัฐส่วนกลาง (Decentralize) ด้วยการถ่ายโอนอำนาจหรือกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นของรัฐส่วนกลางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอิสระอื่น เพื่อดำเนินการแทน คงเหลือแต่ภารกิจหลักที่ยังคงเป็นของรัฐส่วนกลาง โดยความสำคัญประการหนึ่งของหลักการกระจายอำนาจ คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง บริหารงานชุมชนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งการกระจายอำนาจเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่จะตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ทันต่อเหตุการณ์และตรงกับความต้องการ ของท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ (สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรมการปกครอง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2539 หน้า 12-14) จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1. มีความเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการบริหารงาน มีการเลือกตั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ นิติบัญญัติ มีงบประมาณเป็นของตนเอง

(1) มีความเป็นนิติบุคคล โดย ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร (2552, หน้า 11-12) ได้อธิบายว่า การกระจายอำนาจ การปกครองนั้นจะต้องให้องค์การเป็น นิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง เป็นพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองได้ การมีสถานะเป็นนิติบุคคลจะทำให้้องค์การมีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย สามารถดำเนินงานได้ในนามของตนเอง ไม่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของส่วนกลาง ทำให้มีความคล่องตัวสามารถปฏิบัติงานในนามตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และกำหนดนโยบายต่าง ๆ ได้เอง ส่วนกลางมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุมดูแลให้องค์การปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องเท่านั้น

ระบบนิติบุคคลในประเทศไทย (สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะ, 2547, หน้า 13 อ้างถึงใน ชาญชัย แสงศักดิ์, 2556, หน้า 86-87) ในอดีตเมื่อกล่าวถึงบุคคล จะมีความหมายเฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น เนื่องจากการพิจารณาบุคคลจะมุ่งไปที่คนลักษณะที่เป็นธรรมชาติและเป็นสิ่งมีชีวิต ต่อมาเมื่อสังคมมีการพัฒนาขึ้นประกอบกับมีการรวมตัวกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

เพื่อประกอบธุรกิจการค้า จึงเกิดแนวคิดที่ต้องการให้สิ่งที่มาด้วยกันนั้นสามารถจะถือสิทธิในทรัพย์สินและสิทธิอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการดำเนินกิจการดังกล่าว จึงมีการแยกภาวะที่รวมกันนั้นออกมาเป็นบุคคลตามกฎหมายต่างหากจากบุคคลที่มาด้วยกันและเรียกบุคคลนั้นว่า “นิติบุคคล” ซึ่งในระบบนิติบุคคลของไทยนั้นไม่มีกฎหมายฉบับใดที่กล่าวถึงการแบ่งประเภทนิติบุคคลว่ามีการแบ่งออกเป็นกี่ประเภทและแต่ละประเภทนั้นได้แก่อะไรบ้าง แต่ในทางทฤษฎีแล้วมีความพยายามที่จะแบ่งนิติบุคคลออกเป็น 2 ประเภท คือ นิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน และนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน

นิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนของไทยนั้นจะเกิดขึ้นได้โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากความตามมาตรา 65 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่บัญญัติว่า “นิติบุคคลจะมีขึ้นได้ก็แต่ด้วยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น” ดังนั้นหากไม่มีกฎหมายรับรองให้คณะบุคคล องค์กร หรือสถาบันใดมีฐานะเป็นนิติบุคคล คณะบุคคล องค์กร หรือสถาบันนั้นย่อมไม่อาจมีสภาพเป็นนิติบุคคลขึ้นมาได้และไม่อาจมีสิทธิหน้าที่ใด ๆ ได้ นิติบุคคลที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับปัจจุบันรับรองไว้มีอยู่ด้วยกัน 5 ประเภท คือ สมาคม มูลนิธิ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และ บริษัทจำกัด

นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน เมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 65 จะเห็นได้ว่าเป็นนิติบุคคลที่มีขึ้นได้ด้วยอำนาจแห่งกฎหมายอื่น ซึ่งกรณีนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นด้วยอำนาจแห่งกฎหมายอื่นนั้น ไม่จำเป็นต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลมหาชนเสมอไป อาจจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลเอกชนก็ได้ เช่น สหกรณ์ ไม่ได้จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากแต่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งมีสถานะเป็นกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามความตอนท้ายของมาตรา 65 แต่สหกรณ์ก็มีสถานะเป็นนิติบุคคลเอกชนได้ ดังนั้น การพิจารณาความเป็นนิติบุคคลมหาชนหรือไม่ จึงต้องพิจารณาลักษณะอื่นด้วย คือ นิติบุคคลมหาชนต้องดำเนินการกิจที่เป็นเรื่องของการจัดทำบริการสาธารณะ โดยหลักการจัดตั้ง นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนมีที่มาจากหลักการรวมอำนาจและหลักการกระจายอำนาจทางปกครอง เนื่องจากโดยปกติแล้วรัฐมีภารกิจหลัก คือ การจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์มหาชนแต่เนื่องจากภารกิจของรัฐมีเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการขยายตัวของสังคม จึงทำให้รัฐไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะเหล่านั้นด้วยตนเองแต่เพียงผู้เดียวอีกต่อไป จึงมีความจำเป็นต้องสร้างองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะเหล่านั้นแทนรัฐ โดยองค์กรเหล่านี้จะอยู่ในระบบรวมอำนาจและกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นการจัดระเบียบการบริหารราชการภายในรัฐ โดยองค์กรที่จัดทำบริการสาธารณะเหล่านี้จะมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนเพื่อสามารถตอบสนองในเรื่องของความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และนิติบุคคลมหาชนนั้นจะมีอำนาจมหาชนซึ่งเป็นอำนาจที่นิติบุคคลเอกชน

ไม่สามารถมีได้ ทั้งนี้ เพื่อให้นิติบุคคลมหาชนสามารถดำเนินจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ให้กรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีภารกิจจัดทำบริการสาธารณะตามที่ได้รับมอบหมายจากกฎหมายจัดตั้งกรุงเทพมหานคร โดยการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครสามารถกระทำได้โดยอิสระไม่จำเป็นต้องได้รับมอบหมายหรือรับคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนกลางจะทำหน้าที่กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติหน้าที่โดยถูกต้องเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องเข้าไปบังคับบัญชาหรืออำนวยการเอง

(2) มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน การกระจายอำนาจทำให้องค์กรมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ในชุมชนได้ แต่อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควรไม่มากเกินไปจนทำให้กระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเองแต่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้และให้มีองค์กรที่จำเป็นสำหรับทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและบริหารกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเองเท่านั้น

หลักแห่งความเป็นอิสระของท้องถิ่น เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ (ออนไลน์, 2547) ได้อธิบายความเป็นอิสระของท้องถิ่นที่เข้มงวดในส่วนของการควบคุมกำกับจากราชการบริหารส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาคจนไม่สามารถระทำการใด ๆ ได้ จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากราชการบริหารส่วนกลางหรือราชการบริหารส่วนภูมิภาคก่อนทำให้การปกครองและบริหารท้องถิ่น ที่แม้จะมีสถานะทางกฎหมายเป็นนิติบุคคลก็จะไม่มีความเป็นอิสระในการดำเนินการได้เอง ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับของราชการบริหารส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึง หากไม่มีการควบคุมกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลยก็จะขัดกับหลักความเป็นเอกภาพในการบริหารปกครองของประเทศ ดังนั้น ถ้าจะมีการควบคุมกำกับก็ต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือเป้าหมายของการใช้หน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดขอบเขตเอาไว้ จึงจะเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย

สำหรับหลักแห่งความเป็นอิสระของท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้

(1) หลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจปกครองและบังคับบัญชาพนักงานของตน

กล่าวคือ มีอำนาจกำหนดตำแหน่ง สรรหาบุคคลมาดำรงตำแหน่ง จัดการเกี่ยวกับเงื่อนไขในการทำงาน ตลอดจนให้คุณให้โทษพนักงานรวมทั้งให้สิทธิประโยชน์เมื่อพ้นจากงาน

ต้องให้ความเป็นอิสระแก่ผู้บริหารท้องถิ่นในการบริหารงานและต้องให้ความเป็นอิสระดังกล่าวไปยังเจ้าหน้าที่และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำงานด้วย

(2) หลักความเป็นอิสระกับความเป็นนิติบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีนิติสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องเป็นนิติบุคคล ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นนิติบุคคล ก็หมายความว่าความเป็นอิสระในการบริหารงานจะไม่เกิดขึ้น

(3) หลักความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน จัดทำบริการสาธารณะที่ดีและเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

(4) หลักความเป็นอิสระทางการเงินและการคลัง การบริหารท้องถิ่นต้องมีเงินเป็นของตนเองในการบริหารถ้าท้องถิ่นไม่มีเงินมาจัดการบริหาร ท้องถิ่นนั้นก็ไม่สามารถพัฒนา และเจริญต่อไปได้ ท้องถิ่นจึงต้องสามารถหาเงินมาได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยรัฐ เพราะถ้าท้องถิ่นยังต้องอาศัยจากรัฐอยู่ รัฐนั้นก็จะเป็นผู้กำหนดนโยบายของท้องถิ่นเสียเองอันเป็นการขัดกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีวัตถุประสงค์ต้องการให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้น ท้องถิ่นต้องมีความเป็นอิสระทางการเงินและการคลัง

หลักการบังคับบัญชาและการกำกับดูแล

กรณีระหว่างราชการส่วนกลางกับราชการส่วนภูมิภาค ใช้หลักการแบ่งอำนาจ ทำให้ส่วนภูมิภาคจะถูกควบคุมบังคับบัญชาโดยส่วนกลาง เช่น การกำหนดนโยบายของส่วนภูมิภาค จะต้องสอดคล้องกับนโยบายส่วนกลาง ซึ่ง เศรษฐวัฒน์ โชควรรกุล (ออนไลน์, 2564) กล่าวถึง หลักการบังคับบัญชาและการกำกับดูแล โดยอธิบายการควบคุมบังคับบัญชา (Control Hierarchy) เป็นอำนาจทั่วไปของไม่ต้องมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ ผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ อำนาจในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งเรื่องความชอบด้วย กฎหมาย การใช้ดุลพินิจหรือความเหมาะสม ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งแก้ไข ยกเลิกเพิกถอน การกระทำได้ การควบคุมบังคับบัญชาจะใช้ในความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค หรือภายในราชการส่วนกลางหรือ ส่วนภูมิภาค

ส่วนการกำกับดูแล (Tutelle Administrative) จะต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้ผู้กำกับดูแลจะสั่งการนอกเหนือหรือเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ และการกำกับดูแลเป็นการ ใช้อำนาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น หากผู้กำกับดูแลเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีอำนาจ ไม่อนุญาติหรืออาจยกเลิกเพิกถอนการกระทำนั้นได้ แต่ผู้กำกับดูแลไม่มีอำนาจตรวจสอบ

ความเหมาะสมหรือการใช้ดุลพินิจ การกำกับดูแลใช้ในความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคกับราชการส่วนท้องถิ่น เพราะราชการส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง หากให้ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคใช้อำนาจบังคับบัญชา ซึ่งมีการเข้าควบคุมความเหมาะสม หรือการเข้าควบคุมดุลพินิจ จะเป็นการทำลาย ความเป็นอิสระของท้องถิ่น ทำให้ไม่สอดคล้องกับ หลักการกระจายอำนาจ

(3) ผู้มีอำนาจในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง ตามรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยจะมีกฎหมายกำหนดกระบวนการเลือกตั้ง ไว้เป็นการเฉพาะ

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บรายได้ มีงบประมาณเป็นของตนเอง และมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยตนเอง

4) หลักการรักษาความสงบเรียบร้อย

ความสงบเรียบร้อยของประชาชน (Public Policy หรือ Public order) ศาสตราจารย์ ดร.จิต เศรษฐบุตร (อ้างถึงใน พิชัยศักดิ์ หรรยางกูร และนนท์ อัสวเลิศศักดิ์, ออนไลน์, 2564) ได้ให้ คำอธิบาย ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ไว้ว่า “เป็นข้อห้ามซึ่งสังคมบังคับแก่เอกชน เป็นการแสดงให้เห็นว่าสังคมยอมอยู่เหนือเอกชน ทั้งนี้ เพื่อสังคมจะได้ดำรงอยู่ได้และ จะได้ คุ่มครองปกป้องรักษาเอกชน ซึ่งอยู่ในสังคมนั้นเอง” ความสงบเรียบร้อย จึงเป็นเรื่องของ ผลประโยชน์ของชาติ หรือประชาชนส่วนรวม มิใช่ของเอกชนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

ส่วนคำว่า “ศีลธรรมอันดีของประชาชน” หมายถึง ธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของ สังคมที่ประชาชนถือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบสุขของสังคม ศีลธรรมอันดีของประชาชนมักจะมี ความเกี่ยวพันใกล้ชิดกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงทำให้การกระทำใด ที่ขัดต่อศีลธรรม อันดีของประชาชนย่อมขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้วยเหตุนี้ การใดที่ขัดต่อหลัก ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนจึงไม่อาจเกิดผลตามกฎหมายและไม่อาจบังคับ การให้เป็นไปตามนั้นได้

หลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) เป็นหลักพื้นฐานที่มีอยู่ในกฎหมายทุกระบบเนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ และศีลธรรมอันเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้สังคมดำรงอยู่ได้

(2) เป็นหลักที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์โดยทั่วไปของประเทศชาติหรือประชาชน โดยส่วนรวม จึงต้องห้ามมิให้มีการฝ่าฝืน แม้ว่ากฎหมายนั้นจะไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ ความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนกำหนดไว้โดยชัดแจ้งก็ตาม และ ศาลสามารถหยิบยก ขึ้นมาพิจารณาได้เองแม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างขึ้นก็ตาม

(3) ถ้อยคำมีความหมายไม่แน่นอน มีขอบเขตอย่างกว้างและเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของรัฐหรือสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

การกระทำที่ฝ่าฝืนต่อหลักความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ส่งผลต่อความสงบสุขความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมเกิดความวุ่นวายหรือบ่อนทำลายความสุขอาจถูกกำหนดเป็นความผิดอาญา ซึ่งตำรวจมีอำนาจหน้าที่ดูแลให้สังคมมีความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงจำเป็นต่อการวิจัยที่นำไปการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเพื่อกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครต่อไป

1.2 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

1) หลักนิติรัฐ และหลักนิติธรรม

ศาสตราจารย์ ดร. วรเจตน์ ภาคีรัตน์ (ออนไลน์, 2553) อธิบายว่า นิติรัฐ เป็นคำที่แปลมาจากภาษาเยอรมันว่า “Rechtsstaat” โดยมีความพยายามในการแปลคำว่า Rechtsstaat เช่นในระบบกฎหมายอังกฤษ แปลคำว่า Rechtsstaat ว่า rule of law หรือ state-under-law สำหรับสหรัฐอเมริกาหากไม่แปลคำว่า Rechtsstaat ว่า rule of law โดยมักจะยกเอาหลักการในทางกฎหมายที่มีเนื้อหาบางส่วนที่คล้ายคลึงกับ Rechtsstaat มาเทียบเคียง เช่น due-process-clause หรือการกล่าวถึง limited government ในฐานะมโนทัศน์ทางกฎหมายที่ใกล้เคียงกับ Rechtsstaat เป็นต้น ซึ่งหลักการสำคัญของ นิติรัฐ คือ การที่บุคคลทุกคนมีความเสมอภาคอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน การที่จะบังคับบุคคลให้ต้องทำอะไร หรือไม่ให้ทำอะไร หากฝ่าฝืนจะมีโทษหรือได้รับผลอะไรนั้น จะต้องมีการบัญญัติไว้ การใช้อำนาจใด ๆ ของรัฐจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย และกฎหมายต้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองใช้อำนาจตามอำเภอใจ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการใด ๆ ได้ต้องมีกฎหมายมอบอำนาจให้กระทำการใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือ อยู่ในกรอบอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติเท่านั้น ดังคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ” นิติรัฐมีขึ้นเพื่อจำกัดอำนาจของรัฐหรือผู้ปกครองให้อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย คำกล่าวที่ว่า นิติรัฐ คือ รัฐที่ปกครองโดยกฎหมายไม่ใช่โดยมนุษย์ (Government of law and not of men) จะเป็นการให้ความหมายของนิติรัฐในเบื้องต้นที่ตรงที่สุด

“หลักนิติรัฐ” ในทางทฤษฎี

ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ (2556, หน้า 107-108) ได้อธิบายว่าหลักนิติรัฐเป็นหลักสำคัญในการปกครอง สัมพันธ์กับทฤษฎีอำนาจอธิปไตย ทั้งในทางลบและในทางบวก โดยในทางลบ หลักนิติรัฐได้แย้งกับทฤษฎีอำนาจอธิปไตย ดังเดิมของ ฌอง โบแดง ที่เห็นว่าอำนาจอสูงสุดในการปกครอง คือ อำนาจอธิปไตย (Sovereignty) แบ่งแยกมิได้และเป็นนิรันดรผู้ใช้

อำนาจอธิปไตยจึงอยู่เหนือกฎหมาย อำนาจอธิปไตยเป็นของรัฐ (Sovereignty belongs to the state) พระมหากษัตริย์เป็นตัวแทนของรัฐ เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย ซึ่งโบบางเห็นว่าการปกครองระบอบกษัตริย์ดีที่สุด เพราะการสืบราชสมบัติก่อให้เกิดความต่อเนื่องของระบอบการปกครอง การใช้ระบอบกษัตริย์ทำให้อำนาจอธิปไตยโอนมิได้ เป็นทฤษฎีที่ปฏิเสธทั้งอำนาจภายนอกของจักรพรรดิ และ พระสันตะปาปา และปฏิเสธอำนาจระหว่างกษัตริย์กับพระสันตะปาปา

ในความคิดเห็นของโบบางเห็นว่าอำนาจของรัฐทั้งปวงอยู่ในพระหัตถ์ของพระมหากษัตริย์ ซึ่งทรงเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดของแผ่นดิน เป็นทั้งเจ้าแผ่นดินและเจ้าชีวิตของสรรพสิ่งทั้งปวงในราชอาณาจักรของพระองค์ ความคิดดังกล่าวเป็นการสนับสนุนการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งถ้าพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรมในการปกครองประชาราษฎร์ทั้งหลายก็จะมีความสุขกายสบายใจ แต่ในตรงกันข้าม ถ้าพระมหากษัตริย์ไว้ซึ่งทศพิธราชธรรมในการปกครองแล้ว ประชาษฎร์ทั้งหลาย ก็คงได้รับความเดือนร้อน ทุกขเวทนา

ในสมัยการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ กษัตริย์และข้าราชการจะเป็นผู้ออกกฎหมาย เพื่อใช้บังคับเฉพาะแต่ประชาชน (ผู้อยู่ใต้การปกครอง) กษัตริย์และ ข้าราชการบริหาร (ฝ่ายปกครอง) มีฐานะอยู่เหนือกฎหมาย ด้วยเหตุที่กฎหมายดังกล่าวได้รับการนำมาบังคับใช้และผู้ปกครองใช้อำนาจตามกฎหมายอย่างไม่เป็นธรรมก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับประชาชนเป็นเหตุให้ต่อมาเกิดแนวคิดต่อต้านการปกครองแบบกษัตริย์ (สมบูรณาญาสิทธิราชย์) จนมีการปฏิวัติในสาธารณรัฐฝรั่งเศส และการประกาศอิสรภาพของอเมริกา และก่อให้เกิดแนวคิดของการปกครองโดยกฎหมาย (ของประชาชน) อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ไม่ใช่ของผู้ใดผู้หนึ่ง ตรงนี้หลักนิติรัฐจึงถือกำหนดขึ้นมาในรัฐสมัยใหม่และมีการนำมาใช้เพื่อ โด่งแย่งและจำกัดการใช้ อำนาจสูงสุดและสิ้นพันของพระมหากษัตริย์ในฐานะที่ทรงเป็นผู้ปกครองแผ่นดิน ในกรณีดังกล่าวจึงเรียกได้ว่า หลักนิติรัฐมีความสัมพันธ์กับอำนาจอธิปไตย (ของรัฐที่พระมหากษัตริย์เป็นตัวแทนในการใช้อำนาจอธิปไตยดังกล่าว) ในทางลบ

หลักนิติรัฐมีความสัมพันธ์กับอำนาจอธิปไตยในทางบวก กล่าวคือ หลักนิติรัฐเป็นหลักที่จำกัดการใช้อำนาจอธิปไตยของพระมหากษัตริย์ โดยประชาชนได้ตรากฎหมายของรัฐขึ้นเพื่อจำกัดอำนาจของพระมหากษัตริย์ เพื่อการอยู่รอดของรัฐประชาชนจึงตรากฎหมายกำหนดขอบเขต ควบคุมการใช้อำนาจรัฐ เพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน หลักนิติรัฐ จึงมีขึ้นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ในอีกมุมหนึ่งก็ปกป้องฝ่ายรัฐด้วยเช่นกัน ดังนั้น หลักนิติรัฐจึงเป็นไปด้วยการปกครองในระบอบเสรีประชาธิปไตย

สาระสำคัญของหลักนิติรัฐ

ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ (2556, หน้า 111-113) อธิบายสาระสำคัญของหลักนิติรัฐจากรูปแบบและเนื้อหา ดังนี้

หลักสำคัญของรูปแบบหลักนิติรัฐ

(1) หลักการแบ่งแยกอำนาจ เป็นหลักการพื้นฐานของหลักนิติรัฐสำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งแยกอำนาจออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ โดยให้ทั้ง 3 ฝ่ายมีความสัมพันธ์ที่จะถ่วงดุลอำนาจ ตรวจสอบ ควบคุม และยับยั้งซึ่งกันและกัน แต่ก็มีความเป็นอิสระต่อกันในการใช้อำนาจของฝ่ายนั้น ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(2) หลักกฎหมายที่กำหนดขอบเขตการใช้อำนาจโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ทุกฝ่ายต้องยึดถือปฏิบัติตาม ทั้งนี้ย่อมหมายความว่ารวมถึงกฎหมายลำดับรองลงมา คือ พระราชบัญญัติ และกฎหมายลำดับรองอื่น รวมถึงจารีตประเพณีต่าง ๆ

(3) หลักการคุ้มครองสิทธิของประชาชนทางศาล เป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่จะได้รับความยุติธรรมจากการกระทำอันมิชอบของฝ่ายอำนาจรัฐ ที่ประชาชนมีสิทธิที่จะฟ้องหน่วยงานรัฐเพื่อได้รับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายทางละเมิด รวมทั้งการละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือดำเนินการบกพร่องประชาชนย่อมมีสิทธิจะฟ้องร้องให้หน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการตามสิทธิเรียกร้องนั้น ๆ ของตนได้

(4) หลักความมั่นคงของกฎหมาย เป็นหลักการที่ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(4.1) กฎเกณฑ์ทางกฎหมายจะต้องมีเนื้อหาที่แน่นอนและชัดเจน ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนกระทำได้เท่าที่จำเป็น กฎหมายต้องมีลักษณะบังคับใช้เป็นการทั่วไป ไม่เจาะจงกรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น และพฤติกรรมของฝ่ายรัฐต้องเป็นพฤติกรรมที่พลเมืองสามารถคาดหมายล่วงหน้าได้ และมีความสม่าเสมอ เพื่อให้ประชาชนวางตัวได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมของรัฐ

(4.2) ความถาวรต่อเนื่องของกฎเกณฑ์ทางกฎหมาย กฎเกณฑ์ทางกฎหมายจะต้องต่อเนื่อง ยืดยาว ถาวรและจะยังคงใช้อยู่ต่อไปในอนาคต ทำให้ประชาชนมั่นใจ วางใจว่าการดำเนินมาตรการทั้งหลายของรัฐ การวางกฎเกณฑ์ของรัฐจะเป็นเรื่องที่มีความถาวรต่อเนื่อง ประชาชนสามารถใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและประกอบธุรกิจต่าง ๆ ของตนได้

โดยรัฐจะไม่ตรากฎหมายที่กฎหมายที่มีผลย้อนหลังในทางที่เป็นผลร้ายต่อประชาชน แต่หากเป็นการเอื้อประโยชน์สามารถตรากฎหมายนั้นได้

(4.3) กรณีคำสั่งทางปกครอง การออกคำสั่งทางปกครองต้องสอดคล้องกับหลักความมั่นคงของกฎหมาย เพราะคำสั่งทางปกครองเป็นทั้งการทำให้กฎหมายที่มีความเป็นนามธรรมเกิดความเป็นรูปธรรมและทำให้กฎหมายมีความแน่นอน ฝ่ายปกครองและประชาชนย่อมอาศัยคำสั่งทางปกครองที่มีผลผูกพันเป็นพื้นฐานทางกฎหมาย

(4.4) คำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยของศาล คำพิพากษาของศาลที่เป็นที่สุดแล้วจะต้องเป็นที่ยุติและไม่อาจโต้แย้งได้ เว้นแต่จะมีเหตุให้ขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ หรือ มีช่องทางอื่นที่สามารถมีการตรวจสอบคำพิพากษาดังกล่าวได้อีก

(4.5) กรณีความขัดแย้งกันระหว่างหลักความมั่นคงของกฎหมายกับหลักที่ว่า การปกครองต้องเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย หากรัฐตัดสินใจหรือวางมาตรการหรือดำเนินการสิ่งใดไปไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น สิ่งที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายไม่อาจทำให้กลับคืนสู่ฐานะเดิมเหมือนสิ่งนั้นไม่เคยเกิดขึ้นมาได้ อาจเป็นความชอบธรรมที่จะต้องยอมรับ แต่การตัดสินใจของรัฐหรือมาตรการที่รัฐดำเนินการไปแล้วต้องเป็นไปตามกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเอกชนต้องได้รับ การชดเชย

เนื้อหาของหลักนิติรัฐ

ในแง่เนื้อหาของหลักนิติรัฐมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) รัฐต้องการปกป้องขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคล โดยที่รัฐจะไม่แทรกแซงทำให้กระทบสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคลแต่อาจทำได้เมื่อมีกฎหมาย ซึ่งผ่านการเห็นชอบจากตัวแทนของประชาชนตามหลักความชอบธรรมในทางประชาธิปไตย การกระทำของรัฐจะต้องสอดคล้องกับคุณค่าอันสูงสุดของรัฐธรรมนูญในระบบการปกครองโดยกฎหมายหรือนิติรัฐ

(2) การใช้อำนาจของรัฐต้องการหลักความพอสมควรแก่เหตุ หรือ หลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) ประกอบด้วย หลักความสัมฤทธิ์ผล หลักความจำเป็น และหลักความพอสมควรแก่เหตุ

หลักนิติธรรม (The Rule of Law)

หลักการสำคัญของ “หลักนิติธรรม” ตามทัศนะของศาสตราจารย์ไดซี (Dicey) “the Rule of Law” (อ้างถึงใน ชาญชัย แสงศักดิ์, 2560, หน้า 21-48) ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของรัฐธรรมนูญของอังกฤษนั้น หมายถึง 3 สิ่งที่แยกออกจากกันแต่มีความเกี่ยวพันกัน ดังนี้

(1) บุคคลใดจะถูกลงโทษหรือได้รับความเดือดร้อนในทางกายหรือทางทรัพย์สินของเขาได้ก็ต่อเมื่อเขาได้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างชัดแจ้ง โดยผ่านการพิจารณาพิพากษาคดีตามกระบวนการปกติโดยศาลสามัญของประเทศ (Ordinary Courts) ในแง่ “หลักนิติธรรม” จึงตรงกันข้ามกับระบบการปกครองที่องค์กรเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะบังคับได้อย่างกว้างขวางและตามอำเภอใจ

(2) ในอังกฤษ ไม่มีบุคคลใดอยู่นอกกฎหมาย บุคคลทุกคนไม่ว่าจะมีตำแหน่งหรือสถานะใดก็ตาม จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายสามัญของประเทศ (the Ordinary Law of the Land) และอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลสามัญของประเทศ (Ordinary Courts)

(3) หลักทั่วไปของกฎหมายรัฐธรรมนูญที่รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกิดจากคำพิพากษาของศาลหรือกฎหมายธรรมดา มิใช่เกิดขึ้นจากการรับรองหรือค้ำประกันเป็นพิเศษโดยรัฐธรรมนูญดังเช่นกรณีของรัฐธรรมนูญต่างประเทศ (Foreign Constitution)

จากทัศนะดังกล่าวข้างต้นของศาสตราจารย์ Dicey และศาสตราจารย์เอลิซาเบธ ซอลเลอร์ (Elisabeth Zoller) สรุปได้ว่า “หลักนิติธรรม” ประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ

(1) หลักความชอบด้วยกฎหมาย

“หลักนิติธรรม” รับรองความสูงสุดของกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่ศาลกำหนดไว้ในคำพิพากษาของศาลหรือที่รัฐสภาได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ โดยบุคคลจะไม่ถูกลงโทษโดยอาศัยอำนาจดุลพินิจ อำเภอใจหรือเอกสิทธิ์ของรัฐบาล จะถูกลงโทษ ถูกจำกัดเสรีภาพจะถูกประหารชีวิต หรือถูกกระทบกระเทือนสิทธิในชีวิตและทรัพย์สินของตน ต่อเมื่อเป็นมีกฎหมายที่ศาลได้กำหนดไว้ในคำพิพากษาหรือที่รัฐสภาได้ตราไว้ในพระราชบัญญัติเท่านั้น

(2) หลักความเสมอภาคต่อกฎหมาย

ตาม “หลักนิติธรรม” บุคคลทุกคนไม่ว่าจะมีฐานะหรือตำแหน่งใด จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายธรรมดาและอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล

(3) หลักการคุ้มครองสิทธิโดยศาล

ในประเทศภาคพื้นทวีปยุโรป สิทธิเสรีภาพของประชาชนได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่รัฐสภาดำเนิน แต่ในอังกฤษนั้น “หลักนิติธรรม” สิทธิเสรีภาพของประชาชนได้รับการคุ้มครองโดยคำพิพากษาของศาลซึ่งใช้โอกาสในการพิจารณาพิพากษาคดีวางหลักทั่วไปของรัฐธรรมนูญของอังกฤษ

สรุปได้ว่า หลักนิติธรรม รับรองความสูงสุดของกฎเกณฑ์ทางกฎหมาย สิทธิเสรีภาพของประชาชนได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญ บุคคลทุกคนไม่ว่าจะมีตำแหน่งหรือสถานะใดก็ตาม

จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายสามัญของอังกฤษและอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลสามัญของอังกฤษ

ประเทศไทยมีการอ้างถึง “หลักนิติธรรม” (The Rule of Law) โดยหลักนิติธรรมรับรองความสูงสุดของกฎหมาย มีสาระสำคัญ คือ การยึดถือความสูงสุดของกฎหมาย (Supremacy of Law) ยึดถือหลักความเสมอภาคกันทางกฎหมาย (Equality before the Law) บุคคลทุกคนไม่ว่าจะมีตำแหน่งหรือสถานะใดก็ตามจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย และภายใต้ศาลเดียวกัน โดยกฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง (No punishment without law) สิทธิเสรีภาพของประชาชนได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งคำดังกล่าวนิยมอ้างถึงอย่างกว้างขวาง ในวรรณกรรมทางนิติศาสตร์ แต่มีการให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปและมีการนำเอา คำว่า “หลักนิติธรรม” มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติหลักนิติธรรมไว้อย่างชัดเจน ในมาตรา 3 วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกประชาชนโดยรวม” และบางมาตราได้แสดงให้เห็นถึงหลักนิติรัฐ เช่น มาตรา 3 วรรคแรกบัญญัติว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ ผู้ทรงเป็นพระประมุขทรงใช้อำนาจนั้น ทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” มาตรานี้สะท้อนหลักการแบ่งแยกอำนาจซึ่งเป็นหลักนิติรัฐ ในมาตรา 4 วรรคแรก บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” ในมาตรา 25 วรรคแรก บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มิได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้น ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น”

ในวรรคสามของมาตรา 25 บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้” ทั้งมาตรา 4 และ 25 สะท้อนการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการใช้สิทธิเสรีภาพซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของหลักนิติรัฐ

จากการทบทวนวรรณกรรมในเรื่อง หลักนิติรัฐ และหลักนิติธรรม ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถนำประเด็นอันเป็นสาระสำคัญสู่การวิเคราะห์ ได้ ดังนี้

ประเด็นแรก คือ ความเสมอภาคในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของพลเมือง และความเสมอภาคตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งบุคคลทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน

ประเด็นที่สอง การแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยออกเป็นอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ เพื่อให้อำนาจทั้งสามในการทำหน้าที่ตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกันเพื่อการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนอย่างเป็นธรรม เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายจะกระทำการใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ได้ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจ และกระทำได้เฉพาะในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น การใช้อำนาจของรัฐเพื่อให้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับความคุ้มครอง

ดังนั้น หลักนิติรัฐ นิติธรรม จึงมีความสำคัญสำหรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร กล่าวคือ การบังคับใช้กฎหมายของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะต้องให้อยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อคนในชุมชนท้องถิ่นและทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อนำสู่การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมบนพื้นฐานตามหลักของความชอบด้วยกฎหมายและการแบ่งแยกอำนาจปกครองโดยมีสาระสำคัญ คือ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ความชอบด้วยกฎหมายของอำนาจรัฐ ความเสมอภาคทางกฎหมาย นำไปปฏิบัติเพื่อเกิดประโยชน์ของสุดของประชาชนและประเทศชาติ

2) หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

หลักธรรมาภิบาล คือ หลักการปกครอง การบริหาร การจัดการ และการควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2559, หน้า 8) ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 หลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) เป็นแนวทางการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และ ภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึก ถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน โดยมีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่

(1) หลักนิติธรรม (The rule of Law) คือ การออกกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ต่าง ๆ ต้องเป็นธรรมและสังคมยอมรับ ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบดังกล่าว ไม่ใช่อำนาจตามอำเภอใจ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

(2) หลักคุณธรรม (Morality) คือ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย

(3) หลักความโปร่งใส (Accountability) คือ ต้องมีการปรับปรุงการทำงานให้มีความโปร่งใส สามารถตอบคำถามของทุกฝ่าย มีตรงไปตรงมา ประชาชนสามารถตรวจสอบความถูกต้องและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ เป็นการสร้างความไว้วางใจให้คนในสังคม

(4) หลักความมีส่วนร่วม (Participation) คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้รับทราบถึงปัญหา และมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำวางแผน ตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชาติด้วยวิธีการหรือช่องทางต่าง ๆ โดยอยู่บนพื้นฐานของประโยชน์ส่วนรวม

(5) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) คือ ประชาชนตระหนักในสิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคม เอาใจใส่ในปัญหาของบ้านเมือง กล้าแสดงออกเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น เพื่อแก้ปัญหาของสังคม

(6) หลักความคุ้มค่า (Cost – Effectiveness or Economy) คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงสุด

ในภาคธุรกิจเอกชน ธรรมภิบาลจะเน้นการออกแบบองค์กรให้ฝ่ายบริหารจัดการทำหน้าที่เป็นกลไกการใช้อำนาจ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทเอกชน บนหลักการนี้คณะกรรมการบริษัท มีหน้าที่กำกับดูแลทิศทางการดำเนินการและความรับผิดชอบต่อฝ่ายจัดการ จึงสามารถตรวจสอบและวัดผลได้ แต่เมื่อนำมาใช้ในภาครัฐจะมีความแตกต่างกับภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ธรรมภิบาลภาครัฐ ตั้งอยู่บนรากฐานทางนิติธรรมหรือหลักการปกครองโดยกฎหมาย (The rule of law) องค์กรของรัฐถูกตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่บริหารด้วยการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติ องค์กรของรัฐมีองค์ประกอบ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง อัตรากำลังคน งบประมาณ มีผลมาจากอำนาจทางกฎหมาย ธรรมภิบาลภาครัฐผูกพันกับกฎหมายและกระบวนการบัญญัติกฎหมาย เกี่ยวข้องกับวิธีการในรูปแบบการสั่งการ การควบคุม และการประสานงานขององค์กรหรือสถาบันนั้น ให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อประโยชน์สาธารณะและประชาชนส่วนรวม

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกิดความจำเป็น
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นหลักสำคัญในการพัฒนาองค์กรและการบริหารจัดการของภาครัฐ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับ รวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้บัญญัติในมาตรา 64 และ มาตรา 65 สาระสำคัญกำหนดให้นำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาเป็นแนวทางของรัฐในการดำเนินการ ตรากฎหมาย การกำหนดนโยบายบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

จากการทบทวนวรรณกรรมหากมีการจัดตั้งองค์กรรูปแบบใหม่ คือ องค์กรตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง หลักธรรมาภิบาลจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรรูปแบบใหม่และการบริหารจัดการการทำหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชนในการทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน องค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาเป็นแนวทางของหน่วยงานในการดำเนินการตรากฎหมาย

3) ทฤษฎีอำนาจรัฐ (State Power)

อำนาจรัฐ (State Power) หรืออำนาจอธิปไตย (Sovereignty) คือ อำนาจเดียวกันเป็นอำนาจอสูงสุดที่ใช้ปกครองประเทศหรือรัฐ เป็นอำนาจอเด็ดขาดปฏิเสธไม่ได้ ในรัฐหรือประเทศหนึ่ง ๆ จะมีอำนาจอเดียว แต่แบ่งการใช้ออกได้ 3 ทาง คือ ใช้ตรากฎหมาย หรือนิติบัญญัติ บังคับใช้กฎหมาย หรือการบริหาร และการวินิจฉัยกฎหมาย หรือตุลาการ

อำนาจรัฐในทางกฎหมายมหาชน เกิดจากพัฒนาการของการใช้อำนาจในสังคม ของมนุษย์ รูปแบบของการใช้อำนาจในสังคมแต่ดั้งเดิมจะผูกติดอยู่กับบุคคล คุณสมบัติความรู้และความสามารถเฉพาะตัวของผู้นำจะมีความสัมพันธ์กับอำนาจในสังคม และถูกท้าทาย อยู่ตลอดเวลา ทำให้สังคมเกิดความไม่มั่นคงปลอดภัย จึงเกิดแนวความคิดที่จะรักษาอำนาจของผู้นำในสังคมให้

ยังยืนยันมั่นคงด้วยการแยกอำนาจออกจากตัวบุคคลผู้ใช้อำนาจ เพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันแห่งอำนาจ และพัฒนามาเป็น “รัฐ” ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันแห่งอำนาจสูงสุดในทางกฎหมายมหาชน

เนื่องจากการดำรงชีพของมนุษย์มักอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเรียกว่า “สังคม” ซึ่งในแต่ละสังคมประกอบไปด้วยกลุ่มต่าง ๆ ที่สมัครใจเข้ามามีความสัมพันธ์กันเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม เมื่อสังคมใหญ่ขึ้นจำเป็นต้องมีกลไกในการบังคับควบคุมและกำกับดูแลให้สังคมเกิดความเรียบร้อย การบังคับควบคุมดังกล่าวเรียกว่า “อำนาจ” ซึ่งอำนาจไม่อาจจะเกิดขึ้นได้หากอยู่ลำพังคนเดียว ซึ่งตามแนวความคิดสัญญาประชาคม เชื่อว่า อำนาจ เกิดจากการที่ประชาชนในสังคมนยินยอมพร้อมใจกันสละสิทธิตามธรรมชาติของตนเองให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองสังคม หรือตามแนวความคิดธรรมชาติ อำนาจเกิดจากคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ปกครองที่มีความเฉลียวฉลาด มีความสามารถในการเป็นผู้นำ แต่สิ่งที่เหมือนกันอย่างหนึ่ง คือ การใช้อำนาจดังกล่าวจะถูกใช้ไปเพื่อตอบสนองความต้องการหรือประโยชน์สาธารณะของประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การคุ้มครองรักษาความสงบสุขของสังคม ดังนั้น อำนาจจึงมีที่มาจากความชอบธรรม และการยอมรับของคนในสังคม

อำนาจเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของการรวมตัวเป็นสังคมของมนุษย์ มีลักษณะเป็นการบังคับให้จำต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการและไม่อาจหลีกเลี่ยงขัดขืนได้เป็นการใช้อำนาจเหนืออีกบุคคลหนึ่ง โดยได้รับการยอมรับจากสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมและประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคมมีหลายระดับขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคล ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่มีอำนาจเหนือบุคคลทุกคนในสังคมหรือรัฐ เรียกว่า “อำนาจรัฐ” หรือ “อำนาจการเมือง”

ความหมายของอำนาจรัฐ (State Power) คือ อำนาจเกิดขึ้นมาพร้อมกับการที่มนุษย์ได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นสังคม ซึ่งโดยธรรมชาติของมนุษย์มักจะอยู่รวมกันเป็นเผ่า เป็นกลุ่ม เป็นสังคม การที่มนุษย์หลายคนหลายกลุ่มหลายสังคมนมาอยู่รวมกันมาก ๆ และมีการติดต่อสัมพันธ์กัน จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งในผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มได้ อำนาจทางสังคมหรืออำนาจรัฐจึงเป็นกลไกสำคัญที่มนุษย์นำมาใช้ในการกำกับดูแลและจัดระเบียบภายในสังคม เพื่อให้ทุกกลุ่มผลประโยชน์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ดังนั้น อำนาจรัฐจึงมีความแตกต่างไปจากอำนาจระหว่างบุคคลภายในกลุ่มเดียวกันหรือระหว่างกลุ่มอื่น เนื่องจากเป็นอำนาจที่อยู่เหนืออำนาจอื่นของบุคคลหรือกลุ่มทุกคนทุกกลุ่มในสังคม เป็นอำนาจที่มีความเด็ดขาดและสูงสุด เพราะอำนาจรัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดระเบียบ บังคับ ควบคุมให้ทุกคนได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบปลอดภัยและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของบุคคลทุกกลุ่มในสังคมหรือรัฐ หากมีการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎเกณฑ์หรือข้อห้ามทางสังคม ผู้กระทำก็จะถูกลงโทษจากอำนาจรัฐอำนาจรัฐ หรือในทางรัฐศาสตร์

หมายถึงอำนาจทางการเมือง เกิดขึ้นพร้อมกับการเกิดสังคมมีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาความสงบสุขภายในสังคมหรือรัฐ

รูปแบบของอำนาจรัฐในแง่ของความชอบธรรมของผู้ปกครองมี 3 แบบ คือ

(1) อำนาจรัฐตามประเพณี อำนาจรัฐที่เกิดขึ้นในยุคแรก ๆ ที่สังคมยังไม่มีวัฒนธรรม ผู้ปกครองจะใช้อำนาจรัฐในการจัดระเบียบหรือปกครองคนในสังคมโดยการสืบทอดต่อกันมาตามจารีตประเพณีหรือหลักเกณฑ์ของสังคม

(2) อำนาจรัฐตามความสามารถของผู้ปกครอง ความชอบธรรมแห่งอำนาจรัฐขึ้นอยู่กับความสามารถและคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ปกครอง การที่สังคมจะสงบสุขหรือทุกข์ร้อนอยู่ที่ผู้นำหรือผู้ปกครอง ทำให้เกิดความไม่แน่นอนและมั่นคงของการดำรงอยู่ของอำนาจ ดังนั้นรัฐที่มีรูปแบบของอำนาจรัฐในลักษณะนี้จึงเสื่อมสลายไป และเกิดแนวความคิดที่จะพัฒนาให้อำนาจรัฐมีความมั่นคงด้วยการแยกอำนาจรัฐออกจากตัวบุคคล โดยส่นไปมอบให้ แก่องค์กรหรือสถาบันที่เป็นนามธรรมเป็นผู้ใช้อำนาจแทน

(3) อำนาจรัฐตามกฎหมาย เนื่องจากประชาชนต้องการให้เกิดความแน่นอนมั่นคงของการใช้อำนาจรัฐของผู้ปกครองจึงมีการพัฒนาอำนาจรัฐตามประเพณี และอำนาจรัฐตามความสามารถเฉพาะตัวให้มีความแน่นอนเป็นกฎหมาย

อำนาจรัฐกับรัฐธรรมนูญ

อำนาจรัฐเป็นนามธรรมหรือมองไม่เห็นรูปธรรมของอำนาจรัฐ คือ กฎหมายปกครองรัฐหรือรัฐธรรมนูญซึ่งใช้ในการปกครองประเทศ รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายสูงสุดของทุกประเทศ กล่าวได้ว่า รัฐธรรมนูญ (Constitution) จะสะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมว่า ระบอบที่ใช้ปกครองรัฐหรือประเทศเป็นการปกครองระบอบเผด็จการหรือระบอบประชาธิปไตยหรือระบอบคอมมิวนิสต์ ฉะนั้น รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายสูงสุดที่รักษาระบอบการปกครองประเทศเอาไว้

เจ้าของและผู้ใช้อำนาจรัฐ

อำนาจรัฐจะต้องมีเจ้าของและผู้ใช้อำนาจรัฐ จึงจะปกครองรัฐได้ ในสมัยโบราณเจ้าของและผู้ใช้อำนาจรัฐเป็นคนเดียวกัน คือ พระมหากษัตริย์หรือจักรพรรดิ มีอำนาจสูงสุดเพราะเป็นเจ้าของและผู้ใช้อำนาจโดยตรงแต่เพียงผู้เดียวในการออกกฎหมาย บังคับใช้กฎหมาย และวินิจฉัยกฎหมาย การปกครองประเทศในสมัยโบราณ จึงเด็ดขาดที่สุด แต่พระมหากษัตริย์ พระองค์เดียวย่อมใช้อำนาจปกครองทั้งประเทศไม่ได้ จึงมีผู้แทนใช้อำนาจปกครองประชาชนแทนพระองค์ ในตำแหน่งต่าง ๆ เรียกว่า “ข้าราชการ” โดยมีกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ ทรงบัญญัติไว้ เป็นหลักในการใช้อำนาจรัฐบังคับประชาชนให้ปฏิบัติตาม พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการโดยตรง ประชาชนไม่มีอำนาจหรือสิทธิ ไปตรวจสอบข้าราชการได้ ฉะนั้น

ข้าราชการในสมัยโบราณจึงเป็นผู้ยิ่งใหญ่เป็น นายประชาชน ประชาชนเกรงกลัวข้าราชการยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์ เพราะข้าราชการเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐปกครองประชาชนตามกฎหมายปกครองที่พระมหากษัตริย์บัญญัติขึ้นมาโดยตรง ความเกรงกลัวข้าราชการจึงสืบเนื่องต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้ และเป็นการยากที่จะเปลี่ยนความคิดของประชาชนได้

อำนาจรัฐหรืออำนาจทางการเมือง จึงหมายถึง กำลังความสามารถในการบังคับที่มีอยู่เหนือบุคคลภายในและภายนอกรัฐ สามารถบังคับให้กระทำการหรืองดเว้นการกระทำสิ่งใด ซึ่งอำนาจรัฐมีบทบาทสำคัญกับประชาชน ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนอยู่บนพื้นฐานของความไม่เท่าเทียมกัน

4) ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory)

ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory) (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2556, หน้า 41-50) เจมส์ คุก กุกองไซ ได้อธิบายว่า หมายถึง ทฤษฎีที่ศึกษาถึงระบบ การออกแบบรูปแบบภายในองค์การ เช่น โครงสร้าง กระบวนการ ทรัพยากร ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมาย โดยทฤษฎีองค์การถูกคิดค้นพัฒนาขึ้นใช้ครั้งแรกในการจัดการของเอกชนและต่อมาจึงนำมาสู่องค์การของรัฐ ซึ่งผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน ภาครัฐ ต่างต้องทำการศึกษารเรียนรู้เพื่อนำเอาความรู้ไปปรับปรุงประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยทฤษฎีองค์การแบ่งออกได้ ดังนี้

(1) ทฤษฎีองค์การก่อนยุคดั้งเดิม เกิดขึ้นช่วงเปลี่ยนผ่านจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม หรือช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดจากนักทฤษฎีองค์การหลายท่าน เช่น ของ อัดัม สมิท ที่เห็นว่าแหล่งที่มาของทรัพย์สินไม่เพียงแต่มาจากผลผลิตทางการเกษตรเท่านั้น แต่ยังมาจากพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม โดย อัดัม สมิท มีความเห็นเกี่ยวกับหลักการแบ่งงานกันทำของแรงงาน และการทำงานตามความถนัด ซึ่งเมื่อบุคคลได้ทำงานตามที่ตนถนัดก็จะทำให้มีประสิทธิภาพและสามารถผลิตผลงานได้มากขึ้น เพราะคนงานมีความชำนาญมากขึ้น แนวคิดของ โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) ที่มีการเสนอให้มีการจัดตั้งชมรมสหกรณ์ขึ้นในช่วงที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ โดยยึดหลักการในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มชน โดยหลักการทำงานของโอเวน จะเน้นความสำคัญต่อทรัพยากรมนุษย์ ทุกคนควรได้รับเกียรติและการเอาใจใส่ โดยโอเวนได้จัดสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับคนงาน และ ยังเพิ่มเกณฑ์อายุขั้นต่ำของเด็กที่รับเข้าทำงาน การจัดสวัสดิการอาหารให้แก่พนักงานและทำการลดเวลาในการทำงานลง ซึ่งโอเวนมีความเชื่อว่า หากมีการ จัดสวัสดิการที่ดีให้แก่คนงานก็จะทำให้การทำงานดีขึ้น ส่วนแนวคิดของชาร์ลส์ แบบเบจ ได้ให้ความสนใจต่อประสิทธิภาพการผลิตโดยมีความเชื่อเกี่ยวกับหลักการแบ่งงาน

กันทำ และยังให้ความสำคัญต่อทรัพยากรมนุษย์ ความสามัคคีในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และคนงาน และได้นำเครื่องมือมาช่วยในการจัดการด้านผลตอบแทน

แนวความคิดในช่วงก่อนยุคดั้งเดิม จะมีแนวความคิดเห็นการจัดกระจายแต่หลาย ๆ แนวคิดได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดการทางด้านทรัพยากรมนุษย์ จ่ายค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นการจูงใจการทำงาน การออกแบบงานที่มีมาตรฐาน การลดเวลาการทำงาน เพื่อให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

(2) แนวคิดและทฤษฎียุคดั้งเดิม เป็นยุคที่แสวงหารูปแบบการจัดองค์การที่ดีที่สุด เช่น จากแนวคิดของ เฟรดเดอริค ดับบลิว เทย์เลอร์ ที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการ ตามแนวทางวิทยาศาสตร์ แมกเวบเบอร์ มีแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการตามระบบราชการ เออร์วิคและคูลิก มีแนวความคิดเกี่ยวกับหลักการบริหาร และลิลเลียนและแฟรงค์ กิลเบิร์ต มีแนวความคิดเกี่ยวกับการออกแบบงานและการเคลื่อนไ้วในการปฏิบัติงาน เฮนรี ฟาโยล มีแนวความคิดเกี่ยวกับการแบ่งแยกกลุ่มของงาน

(3) ทฤษฎีสัมัยใหม่หรือยุคนีโอคลาสสิก ให้ความสำคัญต่อคนมากกว่าองค์การ เป็นแนวคิดที่ทำทลายแนวคิดดั้งเดิม เช่น “ระบบราชการแบบไม่เป็นทางการ” “แนวความคิดมนุษย์สัมพันธ์” และ “แนวความคิดศาสตร์การบริหาร” นักทฤษฎีที่สำคัญ คือ เซสเตร์ ไอ เบอร์นาร์ด ซึ่งเสนอแรงจูงใจใน 2 ประเภท คือ แรงจูงใจเฉพาะ และแรงจูงใจทั่วไป เซอร์เบิร์ต เอ ไชมอน เสนอแนวความคิดในการตัดสินใจ เจมส์ จี มาร์ท ซึ่งเน้นการศึกษาเรื่องการตัดสินใจภายในองค์การ เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญในด้านความรู้สึกของบุคคล ยอมรับถึงอิทธิพลทางสังคมที่มีผลกระทบต่อการทำงาน เช่น กลุ่มคนงานและการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ ซึ่งมีความเชื่อว่าขบวนการมนุษย์สัมพันธ์จะให้ประโยชน์ในการผ่อนคลายความตายตัวในโครงสร้างขององค์การสมัยดั้งเดิมลง

(4) ทฤษฎีสัมัยปัจจุบัน ได้มีการพยายามรวมหลักการทางวิทยาการหลายสาขาเข้ามาผสมผสานโดยมีความเชื่อว่าองค์การอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย เน้นการวิเคราะห์องค์การในเชิงระบบ โดยองค์การจะมีการปรับตัวตลอดเวลา รูปแบบขององค์การมีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยรูปแบบขององค์การอย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ กลุ่มเพื่อน กลุ่มเครือข่าย กลุ่มนักศึกษา ส่วนองค์การอย่างเป็นทางการอาจได้แก่ หน่วยงานราชการ บริษัทห้างร้าน อุตสาหกรรม โรงเรียน มูลนิธิ สมาคม

ลักษณะธรรมชาติขององค์การมีดังนี้

(1) มีการจัดแบ่งไปตามลักษณะพิเศษ เช่น มีการแบ่งสายงาน แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ แบ่งกิจกรรมที่กระทำ

(2) การทำระบบให้เป็นมาตรฐาน ไม่ให้เกิดความล้ากัน ทุกคนในองค์การมีความพึงพอใจ

(3) การทำให้เป็นทางการ มีการสั่งการ การสื่อสารที่มีกฎ ระเบียบ และคำสั่งที่ออกมา มีผลบังคับใช้

(4) การรวมศูนย์อำนาจ การสั่งการเพื่อให้มีคนตัดสินใจในท้ายที่สุด

(5) มีระบบสายงาน เป็นโครงสร้างที่ทำให้รู้รายละเอียดของแต่ละคนว่ามีบทบาทหน้าที่และการสังกัดหน่วยงานใด มีการสั่งการบังคับบัญชาอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

(6) ความยืดหยุ่น องค์การที่มีขนาดใหญ่มากจะมีกฎเกณฑ์ที่ค่อนข้างตายตัว มีระเบียบแบบแผนมากขาดความคล่องตัว อาจทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ จึงต้องพยายามสร้างความยืดหยุ่นไว้ เพื่อให้สามารถทำงานที่แตกต่างได้

ทฤษฎีองค์การ เป็นกรอบความคิดที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ โครงสร้าง บทบาทหน้าที่และและความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมขององค์การ ซึ่งในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการจัดตั้งองค์การขึ้นมาใหม่ ทฤษฎีองค์การจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อให้มีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

5) ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย

ในกิจการตำรวจการป้องกันอาชญากรรมถือว่าเป็นเป้าหมายหลักที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นภารกิจของตำรวจ ซึ่ง เซอร์ โรเบิร์ต พิล (Sir Robert Peel) ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาของตำรวจยุคใหม่” ได้ตระหนักว่างานหลักของตำรวจก็คือ การป้องกันอาชญากรรม โดยมียุทธวิธี คือ การตรวจท้องที่ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นกระดูกสันหลังของงานตำรวจ ดำเนินการภายใต้หลักการว่า การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลต่อการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้ม จะประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้ เพราะผู้ที่กระทำความผิดเกรงกลัวการถูกจับกุม ฉะนั้น ตำรวจ สายตรวจ จึงต้องแต่งเครื่องแบบและรถวิทยุสายตรวจ มีลักษณะเด่นชัดเห็นได้ง่ายเพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งอาชญากร นอกจากนั้น การตรวจท้องที่โดยสม่ำเสมอต่อเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนนั้นเกิดความรู้สึกมั่นใจในความปลอดภัยที่มีตำรวจอยู่ทั่วไปทุกแห่ง ทศนะของ Peel ดังกล่าวกลายเป็นพื้นฐานของการก่อกำเนิดแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย(Law Enforcement Approach) เพื่อป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเน้นถึงการปรากฏตัวของตำรวจและการกระจายกำลังตำรวจให้ครอบคลุมทั่วทั้งชุมชนท้องถิ่น ลดช่องโหว่โอกาสสำหรับผู้ที่ตั้งใจละเมิดกฎหมาย

ลักษณะสำคัญที่เกี่ยวกับปรัชญาของทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย จะมีอยู่ 3 ประการ คือ (สุชิน รอดกำเนิด, 2561, หน้า 36) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรมและยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบป้อมตำรวจชุมชนเมือง (โคบัง)

(1) รัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อควบคุมความประพฤติและคุ้มครองสมาชิกในสังคมตามหลักกฎหมายมหาชนในฐานะที่รัฐหรือหน่วยงานรัฐมีสถานะเหนือกว่าราษฎร

(2) รัฐเป็นผู้ได้รับมอบหมาย ที่จะจัดสรรเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับสังคมให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(3) การบังคับใช้กฎหมาย จะต้องบังคับใช้กับสมาชิกในสังคมโดยยุติธรรมเสมอภาค ตามหลักนิติธรรม (The Rule of Law) โดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติอย่างสิ้นเชิง

การป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายนั้น ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือควบคุมการกระทำความคิดในสังคมที่สำคัญ ความสงบสุขและความปลอดภัย จะเกิดขึ้นได้ ประชาชนต้องเคารพกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งรัฐจะต้องดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างเที่ยงตรงและเที่ยงธรรม การดำเนินการป้องกันอาชญากรรม เป็นการดำเนินการ โดยกลไกของรัฐเพียงฝ่ายเดียวที่มุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้คนในสังคมเกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษ โดยมีตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย รับผิดชอบต่อความปลอดภัยของประชาชนและความสงบสุขของสังคม ไม่จำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากประชาชน ตำรวจเป็นต้นธารกระบวนการยุติธรรมต้องดำเนินงาน ในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ ยึดมั่นอยู่บน ความซื่อสัตย์สุจริต และคุ้มครองความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนอย่างเสมอภาค คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย

Sir Robert Peel ได้วางหลักการตำรวจอาชีพ 9 ประการ (Melville, 1901 อ้างถึงใน วีระชัย ศรีวะอุไร, 2564) คือ

(1) การกิจพื้นฐานที่ต้องการมีตำรวจ ก็เพื่อป้องกันอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในชุมชน

(2) ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ขึ้นอยู่กับการยอมรับของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของตำรวจ

(3) ตำรวจจะต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย และแสวงหาความยอมรับนับถือจากประชาชน

(4) ระดับของความร่วมมือจากประชาชนที่ได้รับ จะลดน้อยลงไปเป็นสัดส่วนกับการใช้กำลังบังคับโดยไม่จำเป็นของตำรวจ

(5) ตำรวจแสวงหาและรักษาไว้ซึ่งความนิยมชมชอบจากประชาชนได้ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง ไม่ใช่ปฏิบัติตามความเห็นหรือความต้องการของประชาชน ซึ่งอาจขัดต่อกฎหมายหรือความถูกต้อง

(6) ตำรวจจะใช้กำลังบังคับเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษากฎหมายหรือเพื่อนำกลับเข้าสู่ความสงบเรียบร้อย ต่อเมื่อการจูงใจ การแนะนำ หรือการตักเตือนใช้ไม่ได้ผล

(7) ดำรงควรรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนตลอดเวลา โดยตระหนักว่า ดำรงคือประชาชน ประชาชนคือดำรง ดำรงคือสมาชิกหนึ่งของชุมชนที่ถูกจ้างมาเพื่อดูแลเอาใจใส่ ในหน้าที่ตลอดเวลา เพื่อสวัสดิภาพและความสงบสุขของชุมชน

(8) ดำรงจะต้องควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นไปตามกฎหมาย และ ต้องไม่กระทำการใด ๆ นอกเหนือหน้าที่ของตน โดยใช้อำนาจของผู้อื่นในกระบวนการยุติธรรม

(9) การวัดประสิทธิภาพของงานดำรง คือ การลดลงของอาชญากรรมและความไม่สงบเรียบร้อย ไม่ใช่แสดงหลักฐานว่าดำรงกำลังปราบปรามอาชญากรรม หรือรักษา ความสงบ ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญที่สุด

6) แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทริศม์ชญานี พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ (2557 หน้า 13, 18) ได้สรุปความหมายของประสิทธิภาพ ว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ขององค์กร โดยคำนึงถึงความประหยัดทรัพยากรในทุก ๆ ด้าน แต่ก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุด ประหยัด ทั้งเวลา แรงงาน วัสดุ สิ่งของและอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังหมายถึง ความสามารถในการลดต้นทุน หรือทรัพยากรต่อหน่วย ของผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในแผน หรือในทาง กลับกัน หมายถึง ความสามารถในการเพิ่มผลผลิตหรือผลประโยชน์ต่อหน่วย ของต้นทุนที่ใช้ ในการดำเนินงานสูงกว่าที่กำหนดไว้ในแผน โดยประสิทธิภาพเป็นอัตราส่วนแสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตหรือผลประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนหรือทรัพยากรที่ใช้ในการ ดำเนินงานจริง เมื่อเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้

และได้สรุปความหมายของ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือ กระบวนการทำงานที่ ทำให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายหรือนโยบายที่กำหนด กล่าวโดยสรุปประสิทธิผล คือ ความสัมพันธ์ ระหว่างปริมาณทรัพยากรที่ใช้กับปริมาณผลผลิต

กฎหมายที่ดี ย่อมหมายถึงกฎหมายที่มีทั้งประสิทธิภาพ (Effective) และประสิทธิผล (Efficient) โดยกฎหมายที่มี “ประสิทธิภาพ” คือกฎหมายนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนกฎหมายที่มี “ประสิทธิผล” คือ กฎหมายนั้นสามารถบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างสมบูรณ์โดยสร้างต้นทุนน้อยที่สุด ทั้งต้นทุนในการตราและการ บังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชนซึ่งองค์ประกอบของ กฎหมายที่ดีทั้งสองประการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ อย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินต้นทุนและผลที่ได้รับจากกฎหมายนั้น รวมทั้งรายงานให้ผู้มีอำนาจ ตัดสินใจทราบถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากมาตรการหรือกลไกที่กำหนดไว้ (เพลินดา ตันรังสรรค์, ออนไลน์, 2564)

กรณีหากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ต้องมีการออกกฎหมายที่มีผลผูกพันสังคมและประชาชนไปจนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกในภายหลัง ดังนั้นก่อนจะมีการออกกฎหมายต้องมีการวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย โดยพิจารณาจากภาระและผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อม สภาพการและพฤติกรรมของสังคมรวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบังคับการตามกฎหมาย การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีความสำคัญต่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1.3 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

1) แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People Participation Concept)

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน จากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ “การจัดการความรู้เกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การจัดการความรู้เกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วม ของ ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส และคณะ (2556) เห็นว่ารัฐมีภาระหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองปกป้องประชาชนจากอาชญากรรม แต่อาชญากรรมเป็นภัยต่อสังคมส่วนร่วม เป็นการปรากฏการณ์ของทุกสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ความปลอดภัยคุณภาพชีวิตของทุกคนในสังคม จึงเป็นภาระหน้าที่ของประชาชนในสังคมที่ควรจะช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมด้วย ประชาชนทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่หรือชุมชนของตน ไม่ควรที่จะให้เป็นหน้าที่ของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว

ความหมายของการมีส่วนร่วม

ปรัชญา เวสารัชช (2528, หน้า 5) ให้ความหมายของ การมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมบางอย่างที่มุ่งให้มีการพัฒนาของชุมชน โดยการใช้ความพยายามหรือโดยการใช้ทรัพยากรบางอย่างของตนเอง และการมีส่วนร่วมเป็นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในการจัดการศึกษาโดยบุคคลกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ จะได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมเสนอแนะ กำกับติดตาม และสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์สังคมโดยรวม

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การมีส่วนร่วม” เอาไว้ว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร เกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและ ของชาติที่จะส่งผล

กระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายตลอดจน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้หน้าที่และอำนาจของรัฐ

พรชัย รัชมีแพทย์ (2540, หน้า 225-226) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความหมาย เป็น 2 นัยด้วยกัน ได้แก่

(1) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายของประเทศ และการบริหารประเทศ โดยผ่านกระบวนการทางการเมือง เช่น การเป็นผู้บริหารพรรคการเมือง การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเป็นรัฐมนตรี การเป็นคณะรัฐมนตรี เป็นต้น รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น และการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นด้วย

(2) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปช่วยทำหน้าที่ ซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยกระทำการภายในกรอบของกฎหมายหรือนโยบายของรัฐ หน้าที่ของรัฐซึ่งมีมากมายหลายประการ ซึ่งกิจกรรมบางอย่างรัฐต้องดำเนินการเอง ประชาชน ไม่สามารถที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมได้โดยตรง แต่อาจมีส่วนร่วมโดยทางอ้อมเพื่อให้รัฐสามารถ ดำเนินการกิจกรรมไปได้โดยมีประสิทธิภาพ ส่วนบางเรื่องบางลักษณะก็อาจให้ประชาชนเข้าไปมี ส่วนร่วมได้โดยตรงทั้งหมดหรือบางส่วน เพราะถ้าพึ่งหากให้รัฐดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว รัฐไม่อาจ ดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงไปได้เลย หรือแม้จะทำได้สำเร็จก็ต้องใช้เวลาหรือค่าใช้จ่ายที่สูงเกินกว่า ไปหรือไม่ทันสถานการณ์หรืออาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้

อุนิษา เลิศโตมรสกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี (2552, หน้า 32) อธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

(3.1) การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรง คือ การที่ประชาชนเข้าไปช่วย กระทำการในส่วนที่เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีขอบเขตของการกระทำ ได้แก่

1. การกระทำที่เป็นหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วม ซึ่งโดยทั่วไป เป็นการกระทำตามหน้าที่ซึ่งมีกฎหมายบัญญัติไว้ การกระทำตามหน้าที่ซึ่งต้องอยู่ในกรอบและ เงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติไว้ หากผู้ใดไม่กระทำตามหน้าที่ก็ต้องรับโทษตามกฎหมายนั้น

2. การกระทำที่เป็นสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วม สิทธิเช่นว่านี้ อาจเกิดจากกฎหมายที่บัญญัติขึ้นหรืออาจเกิดจากนโยบายของรัฐบาลหรือการริเริ่มของประชาชนเอง โดยประชาชนจะใช้สิทธินี้หรือไม่ก็ได้ เป็นดุลยพินิจหรือความสมัครใจของประชาชนเอง

3. การกระทำในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ชั่วคราวของรัฐ เจ้าหน้าที่ชั่วคราว มาจากประชาชนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และมีวาระการดำรงตำแหน่งมีหน้าที่

และอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ทำหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อให้งานในหน้าที่ของรัฐบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(3.2) การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยทางอ้อม คือ การที่ประชาชนไม่ได้เข้าช่วยกระทำการในส่วนที่เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตรง แต่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของรัฐบาลมีประสิทธิภาพ เช่น การให้ความร่วมมือโดยการเสียภาษีอากร ย่อมทำให้รัฐบาลมีรายได้สำหรับดำเนินกิจกรรมในอำนาจหน้าที่ได้ เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้การตัดสินใจของภาครัฐมีคุณภาพที่ดีและเป็นที่ยอมรับของประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของภาครัฐ จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้รับทราบปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ภาครัฐได้ทราบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยัง เป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ

ศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ (2564, อ้างถึงใน วีระชัย ศรีวะอุไร, 2564, หน้า 54) ได้เสนอลักษณะการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งสิ้น 6 ระดับในทางปฏิบัติ หากประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมด้วยครบทุกระดับถือเป็นการมีส่วนร่วมที่สมบูรณ์ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะการมีส่วนร่วม มีดังนี้

ระดับที่ 1 ร่วมรับรู้ หมายถึง เมื่อรัฐมีความคิดริเริ่มหรือมีนโยบายที่จะให้มีโครงการหรือกิจกรรมใด รัฐต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมนั้นแก่ประชาชน ซึ่งประชาชนมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ

ระดับที่ 2 ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น หมายถึง การที่ประชาชนได้ค้นหาสาเหตุของปัญหา ความจำเป็นและความต้องการที่ต้องให้มีโครงการหรือกิจกรรมนั้น แล้วได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการ หรือกิจกรรม หรือหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจตัดสินใจจะได้นำไปใช้ประกอบการพิจารณา

ระดับที่ 3 ร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมพิจารณาโครงการหรือกิจกรรมใดแล้วมีส่วนตัดสินใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ระดับที่ 4 ร่วมดำเนินการ หมายถึง ประชาชนเข้าร่วมในการลงทุน ร่วมในการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงาน หรือร่วมปฏิบัติงานเอง

ระดับที่ 5 ร่วมติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่

ระดับที่ 6 ร่วมรับผล หมายถึง การดำเนินการ โครงการหรือกิจกรรม ย่อมได้มา ซึ่งผลประโยชน์และผลกระทบทั้งที่เป็นผลกระทบด้านบวกและผลกระทบด้านลบต่อประชาชน ชุมชน และสภาพแวดล้อม โดยที่ประชาชนหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องรับเอาผลที่เกิดขึ้น

ระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม ในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549 ข้อ 5 ลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ได้แก่

(1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้าหาสภาพและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

(2) การมีส่วนร่วมในการริเริ่มและตัดสินใจกำหนดกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

(3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และ/หรือ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ และ/ หรือการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติตามกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน

(4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจกรรม

(5) การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและปรับปรุง

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยนัยนี้เป็นการให้โอกาสประชาชน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อนำมาเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นความต้องการของส่วนรวมโดยกระทำ ผ่านกลุ่มหรือองค์กร ซึ่งจะนำมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนร่วมกับ องค์กรที่ทำหน้าที่นี้ได้ทั้งนี้เพราะประชาชนย่อมรู้ดีถึงความต้องการของชุมชน ปัญหาและ การแก้ปัญหา การให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจึงเป็นการสนองความต้องการที่แท้จริง ของประชาชน

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนจากที่ได้ทบทวนวรรณกรรมมานั้นจะเป็น แนวทางสำหรับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นด้วยวิเคราะห้ว่าประชาชนจะมีแนวทางในการมีส่วนร่วม อย่างไร มีระดับการมีส่วนร่วม และรูปแบบการมีส่วนร่วมอย่างไร เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ รูปแบบ ตำรวจท้องถิ่นในความต้องการของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

2) แนวคิดการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งแม้จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว แต่ยังไม่สามารถทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดน้อยลงได้ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องกำลังพล งบประมาณมีจำนวนน้อย แต่ภารกิจในความรับผิดชอบมีเป็นจำนวนมากเกินกำลังตำรวจที่จะปฏิบัติหน้าที่ลดอาชญากรรมลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงนำแนวคิด ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ มาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยได้ให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งอาชญากรรมส่วนใหญ่จะเกิดในชุมชนท้องถิ่น คนในท้องถิ่นจะทราบสภาพปัญหาของท้องถิ่น รู้พฤติกรรมของคนในท้องถิ่นดีกว่าคนที่อยู่ต่างถิ่น การให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นของตนเองย่อมจะเกิดผลดีกว่าการที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไปโดยลำพัง ซึ่งในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อังกฤษ เป็นต้น ได้ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยจัดทำในรูปแบบของ “ตำรวจท้องถิ่น”

สำนักงานตำรวจแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงได้ออกระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจ มีสัมพันธภาพอันดีกับตำรวจและเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งระเบียบดังกล่าวมีการจัดให้มีเครือข่ายชุมชนลักษณะปฏิบัติการ คือ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะการเปิดเผยแสดงตัว มีการกำหนดให้แต่งเครื่องแบบชัดเจน มีบัตรประจำตัวสมาชิก และรหัสสมาชิก เช่น จัดให้มีอาสาสมัครตำรวจบ้าน มาร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตราป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด การรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม หรือจะเป็นอาสาจรจร คือ แนวร่วมประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจลักษณะปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการจัดการจรจร อันเป็นการขจัดปัญหาข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรและงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ เนื่องจากประชาชนที่มาเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน นั้น จะเป็นผู้ที่อาสาทำหน้าที่ด้วยความเต็มใจหรือมีจิตอาสา รับทำโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน แม้ทำการสิ่งใดหากต้องลงทุนก็จะออกค่าใช้จ่ายเอง และบุคคลดังกล่าวก็จะเป็นคนที่อยู่ใน

พื้นที่ ย่อมรู้ปัญหาในชุมชนเป็นอย่างดี หากได้มีการฝึกอบรมในเรื่องการป้องกันและปราบปราม การกระทำผิดการรักษาความสงบเรียบร้อย ข้อกฎหมายต่าง ๆ ทั้งด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ก็จะ สามารถทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา ของชุมชนหมู่บ้านของตนเอง นอกจากนี้ก็จะมีเครือข่าย ชุมชนลักษณะแนวร่วม คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจในลักษณะของการเปิดเผยแสดง ตัวหรือในลักษณะที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัวโดยที่ไม่ต้องกำหนดให้แต่งเครื่องแบบ อาจมีหรือไม่มี บัตรประจำตัวสมาชิก และรหัสสมาชิก และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กำหนดให้ กรุงเทพมหานครมีภารกิจหน้าที่ในการรักษาความสงบ เรียบร้อยของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร การให้คนในชุมชนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม น่าจะทำให้ประชาชน ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สมตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

การที่ประชาชนมีส่วนร่วมใน การพิจารณาตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น การค้นหา ปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวางแผนดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐ ซึ่งการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นมีความสำคัญสมควรที่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นจะได้มี ส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น การค้นหาปัญหา แก้ไขปัญหาด้วย ดังนั้น การวิจัยนี้ มีเป้าหมายการศึกษาและวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมพิจารณาตัดสินใจแสดงความคิดเห็นวางแผน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในกรุงเทพมหานคร จึงได้นำเอาหลักการมีส่วนร่วม ของประชาชนมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

3) แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relation)

แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relation) มีต้นกำเนิดจากสหรัฐอเมริกา โดยงานวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก หรือสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรมภายใต้การนำของ โรเบิร์ต พาร์ค (Robert Park) ที่เห็นความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมของเมือง ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมกระทำผิด จากการวิจัยพบว่า อาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นถาวร ตามลักษณะพื้นที่ พื้นที่ใดที่ขาดระเบียบหรือเกิดความแตกแยก หรือขาดความร่วมมือร่วมใจ ตลอดจนกำลังใจของสมาชิกในสังคมก็จะทำให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้โดยง่ายและสถิติคดี อาชญากรรมหรือการกระทำผิดก็จะมีมากกว่าพื้นที่อื่น และพื้นที่เกิดอาชญากรรมบ่อยก็มักจะเกิดซ้ำ เช่น บริเวณแหล่งเสื่อมโทรมบางแห่ง แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้อาศัยในบริเวณดังกล่าว และเวลา จะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ตาม สถิติอาชญากรรมในพื้นที่นั้นยังคงสูงอยู่เช่นเดิม ปัจจัยที่ส่งเสริม อาชญากรรมน่าจะแฝงอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว คือ สภาพทางกายภาพ ทางเศรษฐกิจ และ

ทางสังคม ซึ่งมีส่วนทำให้พื้นที่ที่มีอาชญากรรมสูงแตกต่างไปจากพื้นที่ที่มีสถิติอาชญากรรมต่ำ ดังนั้น จึงเป็นข้อสรุปของกลุ่มผู้วิจัยว่า การขาดระเบียบทางสังคม (Social Disorganization) อันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชนในยุคก่อนความเจริญทางอุตสาหกรรมมาสู่ชุมชนในอุตสาหกรรมเป็นสาเหตุเบื้องต้นของอาชญากรรมและปัญหาสังคมอื่น ๆ (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2525, หน้า 78) ต่อมาเกิดแนวคิดที่เรียกว่า “หมู่บ้านในเมือง” (Urban Village) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในสังคมโดยจัดสภาพพื้นที่ในชุมชนให้มีลักษณะเอื้ออำนวยต่อการเพิ่มปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของคนในชุมชนต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาและป้องกันอาชญากรรมได้มากขึ้น

แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2557, หน้า 4) กล่าวว่า “ชุมชนสัมพันธ์ (Community Relations)” มีรากฐานมาจากแนวคิดและผลการวิจัยของนักอาชญาวิทยา กลุ่มชิคาโก หลักของทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรม ก็คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชนให้ง่ายต่อการควบคุมสังเกต ตรวจตราอาชญากรรม และการจัดสภาพเมือง ชุมชนหมู่บ้าน โดยต้องไม่ทำให้สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของคนในชุมชนท้องถิ่นเสียไป รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัย จากภัยอาชญากรรม โดยตำรวจจะเป็นผู้มีบทบาทในการวางแผน สนับสนุน และให้คำปรึกษา แก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

คณะกรรมการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรมของประธานาธิบดีอเมริกัน (อ้างถึงใน วีระพงษ์ บุญโสภิต และคณะ, 2556) กล่าวถึง ความหมายของทฤษฎีและงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ได้ว่า “..คือ กระบวนการที่กำหนดทิศทางให้บุคลากรตำรวจทั้งหมดในแต่ละองค์กรหันเหพฤติกรรมไป ผู้การมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม เพื่อที่จะได้รับสนับสนุนจากประชาชนและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ภายนอกองค์กรในลักษณะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุถึงวัตถุประสงค์หลักขององค์กรตำรวจ”

นอกจากนี้ พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์ (2540) ได้อ้างถึงศูนย์ความสัมพันธ์ของตำรวจและชุมชนแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (The National Center of Polices and Community Relations) ตั้งอยู่ที่ มหาวิทยาลัยมิชิแกน สเตท ให้ความหมายตำรวจชุมชนสัมพันธ์ว่า หมายถึง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรตำรวจชุมชน รวมถึงความสัมพันธ์เฉพาะบุคคลกับทั้งความสัมพันธ์ของกลุ่ม”

ดังนั้น แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรม ก็คือ การจัดสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของเมืองหรือชุมชนในลักษณะที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้สะดวกต่อการควบคุม สังเกต ตรวจตรา รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม โดยเจ้าหน้าที่

ตำรวจทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนสนับสนุนและให้คำปรึกษา แก่ชุมชน ไม่มีสภาพเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการป้องกันอาชญากรรม อาจกล่าวอย่างสั้น ๆ ว่าเป็นวิธีการที่ใช้ประชาชนเป็นแกนนำ นอกจากนี้ข้อเสนอที่ตามมาก็คือ การยกเลิกตำรวจ สายตรวจที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน โดยปริยาย ฉะนั้น ถ้ามีการประยุกต์ใช้มาตรการและแนวทางทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ เช่นที่กล่าวนี้ สถานภาพและบทบาทของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมย่อมได้รับผลกระทบกระเทือนอย่างมาก เนื่องจากการที่ต้องศึกษาเพื่อปรับใช้และกำหนดบทบาทใหม่ทั้งหมดซึ่งก่อให้เกิดแรงต้านทานคัดค้านอย่างหนัก จากตำรวจระดับปฏิบัติการ อย่างไรก็ตาม แนวคิดชุมชนสัมพันธ์ได้พยายามแสวงหาคำตอบสำหรับการป้องกันอาชญากรรมในปัจจุบัน โดยมุ่งลดช่องว่างและโอกาสของการประกอบอาชญากรรมที่เกิดในชุมชน ในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงนำแนวความคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์นี้มาวิเคราะห์ในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

4) ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing Theory)

แนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่กล่าวข้างต้น เป็นแต่การสร้างความสัมพันธ์ที่กระหว่างตำรวจกับประชาชน แต่ยังไม่สามารถทำให้ความหวาดกลัวอาชญากรรม ของประชาชนลดลงไปอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (พงศพัฒน์ ฉายาพันธ์, 2540) ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทำได้เพียงการ “การสร้างความร่วมมือ” กับประชาชน แต่ไม่สามารถ “สร้างการมีส่วนร่วม” ของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมได้ จึงเกิดแนวคิดทฤษฎีใหม่ คือ ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing Theory) ซึ่งถูกคิดค้นและพัฒนาโดยศาสตราจารย์ โรเบิร์ต โทรจาโนวิช และคณะทำงานเป็นแนวคิดที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และปัญหาอื่น ๆ ของชุมชน โดยการอาศัยความร่วมมือในการวิเคราะห์ การหาแนวทางแก้ไขและการป้องกันปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ร่วมกันระหว่างชุมชนหรือภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐ

ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน มีหลักการการทำงาน ซึ่งส่งเสริม สนับสนุนแก้ต้นเหตุ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยเทคนิคการแก้ต้นเหตุปัญหา ด้วยความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน เพื่อปกป้องคุ้มครอง และให้บริหาร เป็นแนวคิดและหลักการงานใหม่ของตำรวจเพิ่มเติมจากการทำงานแบบเดิม ซึ่งมุ่งเพียงมีสายตรวจป้องกันแก้ไขเหตุร้ายและสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดเท่านั้น เริ่มต้นจาก เซอร์ โรเบิร์ต พิล ผู้ก่อตั้ง ตำรวจมหานครลอนดอน หรือสก็อตแลนด์ยาร์ด เจ้าของคำพูดที่ว่า “ตำรวจคือ ประชาชน ประชาชน คือ ตำรวจ” (The Police are the public and the public are the police) (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556)

สมาคมตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Polices Consortium) ให้คำนิยามหรือความหมายของทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชนว่า หมายถึง “สร้างความร่วมมือ (Collaboration) ระหว่างตำรวจและ

ชุมชนในการบ่งชี้และแก้ไขปัญหาของชุมชน ซึ่งตำรวจจะไม่เป็นเพียงผู้รักษากฎหมายและความเรียบร้อยของสังคมเพียงฝ่ายเดียว แต่สมาชิกจากภาคส่วนต่าง ๆ ของชุมชนจะเป็นพันธมิตรที่สำคัญจากฝ่ายตำรวจในการยกระดับความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของชุมชน” ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing) พัฒนารูปร่างมาจากพื้นฐานความเชื่อเดิมของแนวคิดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ที่มุ่งเน้นให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน โดยเห็นว่าหากตำรวจและสุจริตชนร่วมมือร่วมใจสามารถเอาชนะปัญหาอาชญากรรมได้ ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- (1) การขยายขอบเขตหน้าที่การรับผิดชอบของตำรวจให้กว้างขวางขึ้น
- (2) การให้ความสำคัญอย่างมากในการติดต่อสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ลึกซึ้ง สม่ำเสมอ และต่อเนื่องตลอดไป ระหว่างตำรวจกับประชาชน
- (3) การเพิ่มความสนับสนุนด้านยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา และการป้องกันอาชญากรรม
- (4) การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจเพื่อกระจายการให้บริการ และการวางแผนระดับชุมชน

หลักสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ประชาชน มี 2 ประการ คือ ตำรวจเป็นหุ้นส่วนกับประชาชน และตำรวจนำชุมชนและหน่วยงานอื่นเพื่อแก้ที่ต้นเหตุหรือสาเหตุอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบในชุมชน ซึ่งสามารถแยกย่อยได้ 10 หลักการ คือ

- (1) การนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นกลยุทธ์และแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจทุกคนในองค์กรหรือหน่วยตำรวจจะต้องนำไปใช้เป็นหลักในการทำงาน
- (2) การกระจายอำนาจให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน (Decentralized) ซึ่งต้องสัมพันธ์กับประชาชน มีอำนาจในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนให้ได้มากที่สุด
- (3) การเกาะติดพื้นที่และกระจายความรับผิดชอบให้ตำรวจแต่ละพื้นที่ (Fixed geographic & Accountability) ตำรวจทุกคนควรได้รับมอบการกระจายอำนาจให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นระยะเวลานาน ๆ จัดตำรวจแบบ “เกาะติดพื้นที่” เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเข้าใจให้แก่ชุมชน
- (4) ใช้ความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร (Volunteers) ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่ชุมชนหรือในพื้นที่ที่มีต้นทุนทางสังคม หรือมีการจัดตั้ง หรือมีความเหมาะสม

(5) ใช้ผู้สนับสนุน (Enhancer) ตำรวจจะต้องหาความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในการสนับสนุนงานตำรวจ แสวงหาทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยเหลืองานตำรวจอื่น ๆ เช่น อาสาสมัครป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

(6) การบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาชุมชน (Law Enforcement)

(7) เน้นป้องกันปัญหาอาชญากรรมมากกว่ารอให้เกิดเหตุ (Proactive Crime Prevention) เพื่อมุ่งเป้าในการลดอาชญากรรมและความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

(8) ใช้เทคนิคแก้ไข (Problem Solving) เป็นการระดมความร่วมมือระหว่าง ตำรวจ สมาชิกชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อกำหนด ต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือสำรวจตรวจสอบหาปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน (Scanning) แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Analysis) แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา (Response) เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา แล้วประเมินผล (Assessment)

(9) การเป็นหุ้นส่วนและสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน (Partnerships)

(10) การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Integration) ในการบังคับใช้กฎหมาย หรือแก้ไขปัญหา

ปรัชญาของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (The Community Policing Philosophy) เป็นแนวคิดใหม่ที่เปลี่ยนจากเดิมที่ใช้มาตรการตั้งรับ (Reactive) มาเป็นมาตรการเชิงรุก (Proactive) เน้นการแก้ปัญหาชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีพื้นที่รับผิดชอบในการทำงานประจำ ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสามารถเข้าถึงรู้จักและสัมผัสโดยตรงอย่างสม่ำเสมอกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่ความรู้สึกเชื่อมั่นไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนมีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ของชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนจะต้องรับฟังความคิดเห็นและรวบรวมข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการทำงานให้ตรงกับความต้องการของชุมชน อันจะนำไปสู่การเข้ามามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการทำงานของตำรวจ ดังนั้นตำรวจชุมชน จึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการกระจายบริการสู่ระดับชุมชน (Decentralized) และถึงประชาชนเป็นรายบุคคล (Personalized) โดยให้อิทธิพลประชาชน ทุกคนได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการทำงานของตำรวจ โดยหัวใจสำคัญของทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน คือ ความร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับชุมชน การเป็นพันธมิตรและการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและชุมชน การศึกษาปัญหาของชุมชนร่วมกันจากนั้นวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

1.4 ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

1) ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

คำว่า “อาชญากรรม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งผู้ก่ออาชญากรรม หรือผู้กระทำความผิดที่เป็นคดีอาญา เรียกว่า อาชญากร อาชญากรรม นอกจากจะมีความหมายตามพจนานุกรมดังกล่าวแล้ว นักวิชาการหลายท่านยังได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุดสงวน สุธีสร (2547) ให้ความหมายของอาชญากรรม ไว้ว่า อาชญากรรมโดยทั่วไป รู้จักกันดีว่า หมายถึง การกระทำที่ผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เป็นเรื่องที่น่ากลัว และร้ายแรง เป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง

Sutherland & Cressey (1974) (อ้างถึงใน ประจักษ์ เปี่ยมสมบูรณ์, 2537, หน้า 99-105) ให้ความหมาย อาชญากรรม ว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำหรือพฤติกรรมใด หากไม่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญา หรือไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม แม้การกระทำนั้นจะถูกระงับ นาลงโทษหรือผิดต่อศีลธรรม จะรุนแรงหรือน้อยหรือเลวทรามต่ำช้าเพียงใดก็ตาม

Richard McCorkle (1993) (อ้างถึงใน ฉัฐพล ชุมวรฐายี, 2552, หน้า 65) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า อาชญากรรม (Crime) หมายถึง การกระทำหรือละเว้นกระทำ ซึ่งคาดไว้ว่าเป็นของบุคคลที่ถูกลงโทษ โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางการเมืองเหนือดินแดนของผู้กระทำหรือละเว้นกระทำ โดยถือตามหลักการกฎหมายที่ว่า “บุคคลยังไม่ถือว่าเป็นอาชญากรจนกว่าศาลจะได้พิพากษาว่าเป็นผู้กระทำผิดจริงตามฟ้อง”

ชัยสิทธิ กาญจนกิจ (2538) (อ้างถึงใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2557, หน้า 3-4) ให้ความหมาย อาชญากรรม โดยแบ่งเป็น 3 นัย คือ

(1) ตามนัยของนักกฎหมาย เห็นว่าอาชญากรรม เป็นความประพฤติกฎหมายอาญาห้ามและมีบทกำหนดโทษไว้ ดังนั้น อาชญากรรมในความหมายของนักกฎหมาย คือ การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้โดยชัดแจ้ง จำแนกได้ 2 อย่าง คือ

(1.1) อาชญากรรมประเภทที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (Mala Inés) เป็นอาชญากรรมที่สะท้อนขวัญและเป็นภัยต่อสังคมเป็นอย่างมาก เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย ฐานปล้นทรัพย์ ความผิดฐานชิงทรัพย์ เป็นต้น อาชญากรรมประเภทนี้เป็นอาชญากรรมโดยแท้และเป็นความผิดในตัวของมันเอง ผู้ที่อยู่ในกรอบของศีลธรรมและบรรทัดฐานของสังคมจะไม่กระทำ

(1.2) อาชญากรรมประเภทฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือทำความผิดชั้นลหุโทษที่ไม่รุนแรง (Mala Prohibita) เช่น ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎจราจร ความผิดเกี่ยวกับการพนัน เป็นต้น ซึ่งผู้มีศีลธรรม หรือวัฒนธรรมอันดีก็สามารถจะกระทำผิดได้ โดยทั่วไปแล้วไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม แต่ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและบรรทัดฐานของสังคมเท่านั้น

(2) ตามนัยของนักอาชญาวิทยา จะมองในแง่ของความร้ายแรงของการกระทำ และความชั่วที่มีอยู่ในตัวของผู้กระทำ เป็นการมองความหมายของ อาชญากรรม ว่าหมายถึง การกระทำผิดที่มีลักษณะชั่วร้ายและเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมากเท่านั้น

(3) ตามนัยของนักสังคมวิทยา เห็นว่า ความประพฤตินี้ขัดแย้งหรือละเมิดต่อระเบียบของสังคม มิได้หมายความว่า จะเป็นอาชญากรรมเสมอไป เป็นแต่เพียงผู้นั้นประพฤตินั้น และปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่สังคมกำหนดเท่านั้น การประพฤตินั้นขัดแย้งหรือละเมิดต่อระเบียบของสังคมที่ตราไว้เป็นกฎหมายเท่านั้น จึงจะเรียกว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมายหรือเป็นการก่ออาชญากรรม ยกเว้นความผิดลหุโทษไม่ถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรม

อรรถ พ. ชูบำรุง และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล (2555, หน้า 3-5) อาชญากรรมและอาชญาวิทยา กล่าวว่าสิ่งที่กำหนดหรือตีกรอบพฤติกรรมที่เป็นอาชญากรรม มีดังนี้

(1) การกระทำ (An Act) คือ จะต้องมีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำ (Commission of an act) แค่คิดแต่ไม่ได้ทำไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม

(2) การมีกฎหมายรองรับ (The legality) ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ว่าการกระทำใดเป็นอาชญากรรม การกระทำนั้นก็ไม่เป็นอาชญากรรม

(3) ความเป็นอันตราย (The harm) คือ ความเสียหายหรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากการกระทำ เช่น ความเสียหายแก่ชีวิต และร่างกาย เป็นต้น ถ้าไม่มีอันตรายที่เป็นการเฉพาะเกิดขึ้น ก็ถือว่าอาชญากรรมมิได้เกิดขึ้น

(4) สาเหตุของการกระทำผิด (The causation) อาชญากรรมจะไม่สมบูรณ์ เว้นเสียแต่ว่า พฤติกรรมของผู้กระทำได้ก่อให้เกิดอันตรายขึ้น โดยมีได้มาจากการแทรกแซงโดยบุคคลอื่น

(5) ความตั้งใจหรือจิตใจที่ต้องการทำผิด (The guilty mind)

(6) ความสอดคล้องต้องกัน (The concurrence) หมายถึงความสอดคล้องต้องกัน ระหว่างการประกอบอาชญากรรม (Criminal act) กับจิตใจของการเป็นอาชญากร (Criminal mind)

(7) การลงโทษ (The punishment) การลงโทษถือเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดไว้ในกฎหมายอาญา หากไม่มีการกำหนดโทษขึ้นก็ถือว่าอาชญากรรมมิได้เกิดขึ้น

จึงสรุปได้ว่า อาชญากรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมายอาญาบัญญัติไว้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ ทั้งที่ผู้กระทำมีเจตนาละเมิดหรือละเว้นในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้กระทำ ซึ่งหากผู้กระทำไม่มีเหตุผลมาแก้ตัวที่สมเหตุสมผล ก็จะถูกลงโทษในความผิดที่ได้กระทำซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายอาญา

ประเภทของอาชญากรรม แบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง ประจักษ์ เปี่ยมสมบูรณ์ (2531, หน้า 5-10 อ้างถึงใน พนม เรืองภู, พ.ศ.ท., 2544, หน้า 10) แบ่งอาชญากรรมตามลักษณะพฤติกรรมออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

(1) อาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย หมายถึง อาชญากรรมซึ่งเกี่ยวกับการละเมิดศีลธรรมจรรยาของบุคคล ผู้กระทำผิดและผู้เสียหาย คือ บุคคลเดียวกัน เป็นอาชญากรรม ที่จัดว่าเป็นอันตรายต่อสังคมในระดับต่ำ เรียกว่า อาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย

(2) อาชญากรรมพื้นฐาน หมายถึง อาชญากรรมซึ่งเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกายของบุคคลอื่น เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆังทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย ฆ่าผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งเกิดขึ้นมาพร้อมกับมนุษย์ เป็นอาชญากรรมที่ปรากฏทั่วไปในทุกสังคม จะแตกต่างกันเพียงความถี่และความรุนแรง ผู้ประกอบอาชญากรรมพื้นฐานมีทั้งกลุ่มที่เป็นมืออาชีพ และกลุ่มที่ไม่ใช่มืออาชีพ

(3) อาชญากรรมองค์กร หมายถึง อาชญากรรมที่อาชญากร ได้รวมตัวเข้าด้วยกัน ตามสายการบังคับบัญชาในรูปขององค์กร โดยจัดการวางแผนและดำเนินการเพื่อประกอบธุรกิจผิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ

(4) อาชญากรรมคอปกขาว หมายถึงอาชญากรรมซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่การงาน ไม่ว่าจะในภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน และได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวในทางมิชอบเพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน

(5) อาชญากรรมพิเศษ หมายถึง อาชญากรรมซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากอาชญากรรม 4 ประเภทที่กล่าวมาแล้ว แต่อาชญากรรมเหล่านี้มีความสำคัญและจำเป็นต้องได้รับความสนใจเป็นกรณีพิเศษ เช่น อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

การแบ่งประเภทของอาชญากรรมมีความสำคัญเพราะเมื่อเข้าใจประเภทอาชญากรรมแล้วจะทำให้เข้าใจสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม สามารถแยกแยะถึงความร้ายแรงของอาชญากรรมสามารถนำไปวางแผนกำหนดแนวทางป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และนำไปประกอบการลงโทษผู้ก่ออาชญากรรมหรือผู้กระทำผิด ได้อย่างเหมาะสม

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2557, หน้า 3) ได้ให้ความหมายว่า การป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น หากเกิดขึ้นต้องสามารถปราบปรามจับกุมมาดำเนินคดีให้ได้การป้องกัน

สุดสงวน สุธีสร (2547) ให้ความหมาย การป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การคาดการณ์หรือประเมินล่วงหน้าเกี่ยวกับช่องทางหรือโอกาสของการกระทำผิดหรือสภาพการณ์อาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งความพยายามที่จะกระทำการใด ๆ เพื่อการสกัดกั้นมิให้มีการกระทำความผิดใด ๆ เกิดขึ้น

สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (2556) อธิบายความหมาย การป้องกันอาชญากรรม ว่าหมายถึง การใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้น โดยอาจจำแนกเป็นการกำจัดที่ต้นเหตุ การขจัดความปรารถนาที่จะกระทำผิด และการขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำผิด ซึ่งทั้งหมดเป็นหน้าที่ของรัฐ เอกชน และประชาชนในการร่วมกัน โดยตำรวจมีหน้าที่ที่สำคัญที่สุดในการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อระงับที่ต้นเหตุ โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระงับเหตุ ในการเกิดอาชญากรรม และการสืบสวนปราบปรามติดตามจับกุมภายหลังจากการเกิดเหตุแล้ว รวมทั้งการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน การจับกุมควบคุมอาชญากรเพื่อป้องกันการกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก และได้อธิบายเพิ่มเติมว่างานของตำรวจ สามารถจัดแบ่งมาตรการป้องกันได้เป็น 3 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกันพื้นฐาน มาตรการป้องกันตามปกติ และมาตรการป้องกันในเชิงรุก ดังนี้

(1) มาตรการป้องกันพื้นฐาน ถือเป็นหน้าที่ของตำรวจโดยตรง ที่จะต้องตัดโอกาสในการประกอบอาชญากรรมเพื่อไม่ให้คนที่คิดจะประกอบอาชญากรรมได้มีโอกาสในการกระทำความผิดหรือมีโอกาสน้อยที่สุด โดยอาจจะกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่งเครื่องแบบไปปรากฏตัวในพื้นที่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดอาชญากรรม เช่น ในช่วงเวลากลางคืน หรือในพื้นที่ล่อแหลมต่อการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ เป็นต้น

(2) มาตรการป้องกันตามปกติ คือ การกำหนดแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติการเพื่อหวังผลในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมโดยทั่ว ๆ ไป โดยมีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

(3) มาตรการป้องกันเชิงรุก คือ การปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้เคียงกับการปราบปรามอาชญากรรม โดยเป็นการปฏิบัติการที่เข้าไปใกล้กับตัวคนร้ายมากขึ้นกว่ามาตรการป้องกันตามปกติ โดยวิธีการนี้จะเน้นที่ความสม่ำเสมอเพื่อป้องกันมากกว่าการหวังผลที่จะจับกุม

สรุปได้ว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นการป้องกันหรือสกัดกั้นมิให้เกิดอาชญากรรม หรือมิให้มีการกระทำผิดกฎหมายที่ทำลายความปลอดภัยของสังคมความสงบเรียบร้อยและ ศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อให้บุคคลมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินรวมทั้ง ป้องกันมิให้เกิดเหตุร้าย อันเป็นเหตุให้สมาชิกของสังคมเสียหาย ได้รับความเจ็บ ไม่ว่าด้วยเจตนา ประมาท หรือความไม่รู้สาระสำคัญในการกระทำก็ตาม

รัฐมีความรับผิดชอบและมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายเพื่อการจัดการแก้ไข ปัญหาอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม โดยสามารถดำเนินการได้ ในหลาย วิธีเพื่อป้องกันการกระทำผิด การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของรัฐดำเนินการ โดยใช้กลไกผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งในทุกสังคมและทุกประเทศ จะมีองค์กรที่มีบทบาทและหน้าที่ ที่สำคัญในการรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม และมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายโดยตรง คือ องค์กรตำรวจ การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การบังคับใช้กฎหมาย จำเป็นต้องยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และคุ้มครองให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนบนพื้นฐาน ของความสัมพันธ์แห่งการบังคับใช้กฎหมายกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ในอดีตการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม ตำรวจใช้แนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยจะมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมาย พยายามจับกุม ผู้กระทำความผิดให้ได้จำนวนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่ง สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (2556) อธิบายว่า ทฤษฎีที่ใช้ในการป้องกันอาชญากรรมแบบดั้งเดิม คือ ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมียุทธวิธี คือ การปรากฏตัวของตำรวจในการออกตรวจท้องที่เพื่อหวังผลในการยับยั้งผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม ให้เกิดความเกรงกลัวว่าจะถูกจับกุม อันเป็นการข่มขวัญผู้ที่คิดจะประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ การตรวจท้องที่สม่ำเสมอต่อเนื่องจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่ามีตำรวจอยู่ทั่วทุกแห่ง แต่วิธีดังกล่าวไม่สามารถลดอาชญากรรมลงได้ ต่อมาตำรวจเริ่มมองเห็นความจริงว่าการทำงาน เพียงลำพังโดยปราศจากความร่วมมือจากประชาชน ไม่อาจทำให้งานประสบความสำเร็จได้ จึงได้ใช้ ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายควบคู่กับทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ที่มียุทธวิธี คือ การจัดสภาพทั่วไปทั้งใน ระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้าน ในลักษณะการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของตน โดยการดำเนินการ 3 แนวทาง คือ

(1) การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ภาพพจน์ของตำรวจในการที่จะให้บริการประชาชน ปรากฏออกมาดี และสร้างความมั่นใจว่าตำรวจจะรักษากฎหมายด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค

(2) การให้บริการแก่ชุมชน โดยดำเนินการในรูปแบบการให้ความรู้แก่ประชาชน หรือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนนั้น ๆ เช่น โครงการอบรมเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ โครงการอาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม เป็นต้น

(3) การเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ร่วมกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน หรือช่วยแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือช่วยแก้ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง

การป้องกันอาชญากรรมสามารถกระทำได้ใน 3 ระดับ คือ

- (1) ระดับท้องถิ่น เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล หรือเทศบาล
- (2) ระดับชาติ
- (3) ระดับนานาชาติ

ซึ่งในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันอาชญากรรม จึงต้องศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาอาชญากรรม ทฤษฎีการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครต่อไป

2) ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Control Through Environmental Design)

จากการศึกษาของ อัลแมน (Altman, 1968 อ้างถึงใน ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์, 2526, หน้า 43) เกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมรูปธรรมมีผลต่อพฤติกรรมทางสังคม ได้อธิบายว่าไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์ต่างทำเครื่องหมายในสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงสิทธิในความเป็นเจ้าของ และต่อสู้เพื่อป้องกันตนเองจากผู้รุกราน สำหรับในสังคมมนุษย์ดังกล่าวแบ่งตามลักษณะการครอบครองของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้ 3 ประเภท คือ พื้นที่ปฐมภูมิ ได้แก่ พื้นที่ครอบครองโดยสังคมที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าไปได้โดยชอบธรรม ภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ ได้แก่ สวนสาธารณะ โรงพยาบาล โรงมหรสพ พื้นที่ทุติยภูมิ ได้แก่ พื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ปฐมภูมิ และพื้นที่สาธารณะ ส่วนพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ตรอกซอย ย่านที่อยู่อาศัย เป็นต้น

เนื่องจากมาตรการหลายประเภทตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายยังมีคุณประโยชน์ ถ้าปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แทนที่จะยกเลิกและนำมาตรการภายใต้ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ใหม่ทั้งหมด ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ ได้เสนอแนวทฤษฎีที่สามขึ้นโดยใช้ชื่อว่า “ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม” Theory of Crime Control Through Environmental Design-CED) เป็นความคิดรวม ระหว่างทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นแนวความคิดริเริ่ม และ

ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ซึ่งเป็นความคิดแย้ง ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม ได้ก้าวไปไกลไปกว่าแนวทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์

ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม จะมุ่งประสานแนวทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ โดยได้เสนอข้อกำหนดเบื้องต้น และมาตรการหรือมรรควิธีการปฏิบัติ (Pragmatic Means) ไว้ดังนี้

- (1) มุ่งที่จะลดช่องโอกาสสำหรับการประกอบอาชญากรรมในสภาพแวดล้อม แต่ไม่ได้ละเลยความสำคัญของตัวบุคคล ซึ่งมีแนวโน้มหรือสำนึกที่จะละเมิดกฎหมาย
- (2) มีความพอเพียงในการควบคุมอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน อยู่ในขอบเขตเหมาะสมหรือยอมรับได้
- (3) มีคุณค่าทางปฏิบัติ ในระดับสูงรวมทั้งส่งเสริมหลักศีลธรรมและมนุษยธรรม
- (4) มุ่งสนับสนุนการรวมตัวและสัมพันธ์ภาพระหว่างสุจริตชนในสังคมเพื่อให้เกิดแรงต้านทุจริตชน ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยภายในกรอบของกฎหมาย
- (5) ให้นิยมคำว่า “กฎหมาย” หมายถึงกฎหมายซึ่งตราขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม

ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม นำแนวความคิดทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายและทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยสาระสำคัญอยู่ที่การลดช่องโอกาสการกระทำผิด โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม และการสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมเพื่อผลประโยชน์โดยรวมของประชาชน ซึ่งแนวทางของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มี 2 แนวทาง ได้แก่

- (1) การกล่อมเกล่าและปลูกฝังจิตสำนึกของบุคคลในชุมชน ซึ่งเป็นแผนระยะยาว และเกี่ยวข้องกับหลายสถาบัน เริ่มจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ศาสนา การเมือง โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และ
- (2) การจัดการสภาพแวดล้อมที่ขัดขวางการละเมิดกฎหมาย คือ เป็นแผนเร่งด่วน และต่อเนื่อง (อ้างถึงใน คู่มือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2557, หน้า 5)

โดยทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม แบ่งได้ 2 มิติ กล่าวคือ

มิติที่ 1 สภาพแวดล้อมรูปธรรม คือ สภาพแวดล้อมรอบตัวที่มีรูปร่างตัวตนสัมผัสได้ เป็นการจัดระเบียบสภาพแวดล้อมรูปธรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการลดช่องโอกาสของอาชญากรในการประกอบอาชญากรรมหรือการมุ่งขัดขวางพฤติกรรมของอาชญากร มีมาตรการดำเนินการ ดังนี้

(1) ระดับชุมชน เป็นมาตรการการวางผังเมืองและชุมชนการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง การออกแบบอาคาร และการสักรหัสหมายเลขบนทรัพย์สิน

(2) ระดับบ้านเรือน เป็นมาตรการในการจัดสภาพแวดล้อมของบ้านให้มีความมั่นคงปลอดภัยจากอาชญากรรม เช่น ประตูหน้าต่างควรเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะกุญแจที่มีคุณภาพ เพราะจะทำให้การทำลายหรือสะเดาะกระทำได้ยากยิ่งขึ้นและคนร้ายต้องใช้นานซึ่งเสี่ยงต่อบุคคลอื่นจะพบเห็น การใช้สัญญาณเตือนภัย การใช้อุปกรณ์เปิดปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอื่น ๆ

มิติที่ 2 สภาพแวดล้อมนามธรรม เป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถจับต้องได้ เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในชุมชน เพื่อเสริมสร้างชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม โดยประชาชนในชุมชนท้องถิ่น มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในท้องถิ่นที่พักของตน และหากพบเห็นเหตุร้ายก็ช่วยกันแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมาตรการในการดำเนินการ เช่น

(1) เพื่อนบ้านเตือนภัย เป็นการรวมตัวของประชาชนช่วยกันสอดส่องและแจ้งพฤติกรรมบุคคล ยานพาหนะ หรือสภาพการณ์ที่น่าสงสัยไปยังตำรวจท้องที่และเพื่อนบ้าน สำหรับตำรวจท้องถิ่น นอกจากจะช่วยวางแผนดำเนินการแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีของคนร้ายและแนะนำสมาชิกถึงวิธีที่เหมาะสม ในการให้ความคุ้มครองครอบครัวและทรัพย์สินจากโจรภัย มีการจัดทำจุลสาร เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะอาชญากรรมประเภทและลักษณะพื้นที่เป้าหมายของอาชญากรรม แผนประทุษร้ายของคนร้าย ดำเนินรูปพรรณและภาพถ่ายอาชญากรที่หลบหนี รวมทั้งคำแนะนำนี้เป็นประโยชน์อื่น ๆ

(2) สายตรวจประชาชน เป็นโครงการที่นำมาใช้กับที่พักอาศัย แพลต หรือสถานที่ เช่นนี้ มีบริเวณทางหน้าห้องพัก ทางขึ้นบันได ภายในลิฟท์หรือแม้แต่บริเวณลาดจอดรถซึ่งปราศจากผู้รับผิดชอบโดยตรง จึงเป็น โอกาสที่อาชญากรแต่ละประเภทจะฉวยโอกาสประกอบอาชญากรรมได้ง่าย ดังนั้น การเคหะของมหานครนิวยอร์ก ได้คัดเลือกอาสาสมัคร 10,000 คน ซึ่งพักอาศัยอยู่ในอาคารเคหะแบ่งพื้นที่เขตการรับผิดชอบจากบริเวณทั้งหมดของอาคาร 650 หลัง โดยมีหลักดำเนินการ คือ อาสาสมัครมีหน้าที่หมุนเวียนกันรับผิดชอบตรวจตราในเขตพื้นที่ของตน สังเกตบุคคลยานพาหนะและอาคารสถานที่ที่ผิดจากสภาวะปกติ ดูแลความเรียบร้อยภายนอกให้แก่สมาชิก ในชุมชนและในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ก็ยังสามารถทำความคุ้นเคยกับเพื่อนบ้านของตน ในย่านนั้น ๆ ได้อีกด้วย เป้าหมายร่วมกันของอาสาสมัครเหล่านี้ก็คือ ช่วยกันสร้างชุมชนของตนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมให้มากที่สุด ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความอบอุ่นในชุมชน รวมทั้งเกื้อกูลซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ เมื่ออาสาสมัครตรวจพบสถานการณ์ที่น่าสงสัยเกิดขึ้นในบริเวณใด

หน้าที่ของสายงานตรวจอาสาสมัครก็คือ การโทรศัพท์แจ้งเหตุกับตำรวจท้องที่หรือสายตรวจรถวิฑูโดยเร็วจากนั้นก็รอรับตำรวจเมื่อมาถึงสถานที่เกิดเหตุพร้อมทั้งให้ข้อมูลขั้นต้นให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจหากมีความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของเพื่อนบ้าน อาสาสมัครอาจพิจารณาดำเนินงานกระจายข่าวพร้อมทั้งแจ้งแนวทางที่ควรปฏิบัติสำหรับสมาชิกในละแวกบ้านที่ตนรับผิดชอบ ตลอดจนประสานงานกับสายตรวจอาสาสมัครของชุมชนใกล้เคียงอีกด้วย

(3) ตรวจตราบ้านเรือน เป็นโครงการประชาชนช่วยจำกัดอาชญากรรมมีหลักการดำเนินการ คือ เพื่อนบ้านในละแวกบ้านใกล้เคียงจะช่วยเป็นหูเป็นตาแทนกันในระหว่างที่เพื่อนบ้านใกล้เคียงเดินทางไปธุรกิจหรือพักผ่อนต่างจังหวัด โดยเฉพาะไม่มีคนดูแลบ้าน ซึ่งนอกจากเพื่อนบ้านจะเป็นหลักในการช่วยเอาใจใส่ในการดูแลเคหะสถานแล้วยังสามารถร้องขอให้ตำรวจช่วยตรวจตราเพื่อส่งเสริมการดูแลของเพื่อนบ้านได้ด้วย

การป้องกันอาชญากรรมโดยจัดการสภาพแวดล้อม จึงมิได้หมายถึงการป้องกันตนเองแบบโดดเดี่ยว โดยอาศัยเครื่องมืออุปกรณ์เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานของชุมชนด้วย ประชาชนต้องเป็นฝ่ายจัดตั้งโครงการต่าง ๆ ขึ้นเอง รวมทั้งรวมตัวกันเองในโครงการที่อยู่อาศัย การออกแบบและจัดระเบียบผังเมืองหรือชุมชนที่อยู่อาศัยในลักษณะที่เป็น การเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนอีกด้วย ผังเมืองและชุมชนมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต และพฤติกรรมของพลเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมก่ออาศัยช่วงโอกาสในสภาพแวดล้อมประกอบอาชญากรรม ซึ่งลักษณะการจัดสภาพชุมชนก็มีผลต่อการเพิ่มหรือลดอาชญากรรมด้วย ประชาชนผู้ใช้ประโยชน์พื้นที่ในชุมชนจึงต้องพึงพาการออกแบบผังเมืองเพื่อลดช่วงโอกาสการกระทำของอาชญากร

การจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าระดับเมือง ชุมชน หรือในกลุ่มบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ง่ายต่อการควบคุมสังเกตตรวจตราโดยไม่ล่วงล้ำสิทธิ เสรีภาพ ส่วนบุคคล มุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของตนเอง และขอบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมเป็นวิธีการที่ใช้ประชาชนเป็นแกนนำในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในส่วนของตำรวจก็มีบทบาทเป็นฝ่ายวางแผนสนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมตามหลักชุมชนสัมพันธ์ เพื่อลดช่องโอกาสประกอบอาชญากรรม

นอกจากนี้ การใช้หลักการการปรากฏตัวของตำรวจและการกระจายกำลังตำรวจให้ครอบคลุมทั้งชุมชน โดยมีสายตรวจเพื่อตรวจท้องที่ในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลต่อการยับยั้งอาชญากรหรือผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรมและช่วยป้องกันอาชญากรรมด้วย เพราะผู้ที่จะกระทำความผิดมีความเกรงกลัวต่อการจับกุม การตรวจท้องที่

สมัครและต่อเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกมั่นคงและอบอุ่น คิดว่าตัวเองได้รับการคุ้มครองและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งงานตรวจท้องที่หรือ สายตรวจท้องที่มีลักษณะทั้งงานประจำและงานเฉพาะกิจ โดยในงานประจำตำรวจสายตรวจมักได้รับการมอบหมายให้มีพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันและระงับเหตุร้ายภายในระยะเวลาที่กำหนดให้แก่ผลิตภัณฑ์ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนลักษณะงานเฉพาะกิจก็คือ ตำรวจสายตรวจในเขตทุกพื้นที่ คือกำลังหลักพร้อมที่จะปรากฏตัว รวมตัวในทันทีเมื่อได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการ เพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน

ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมเป็นการนำกฎหมายและชุมชนสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม โดยสาระสำคัญของทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มี 4 ประการ คือ

ประการที่ 1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สำนักไม่ละเมิดกฎหมายกับสภาพแวดล้อมที่ขัดขวางการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมาย

ประการที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สำนักละเมิดกฎหมายกับสภาพแวดล้อมที่ขัดขวางการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมาย

ประการที่ 3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สำนักไม่ละเมิดกฎหมายกับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมาย

ประการที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สำนักละเมิดกฎหมายกับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการละเมิดกฎหมาย ก่อให้เกิดพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญของสภาพแวดล้อมมากเพราะถ้าหากจัดสภาพแวดล้อมให้แข็งแกร่งสามารถที่จะขัดขวางการละเมิดกฎหมายได้โดยสมบูรณ์ การกระทำผิดก็ไม่สามารถสำเร็จได้ ในทางตรงกันข้ามหากจัดสภาพแวดล้อมไม่สมบูรณ์ก็อาจจะทำให้พฤติกรรมไม่ละเมิดกฎหมายเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมละเมิดกฎหมายแฝง และนำไปสู่พฤติกรรมละเมิดกฎหมายหรือการกระทำผิดอาญาได้ในที่สุด

3) ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ (Situation Crime Prevention)

ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ เป็นแนวคิดที่มีวิธีการป้องกันโดยมุ่งเน้นที่จะช่วยลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรม เป็นการป้องกันมากกว่าการลงโทษหรือการจับผิด และเป็นการลดแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรมจากผู้กระทำความผิด ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ก็จะประกอบแนวคิดในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจากหลักคิด 5 ข้อ คือ

- (1) เพิ่มความยากลำบากให้กับคนร้ายในการก่อเหตุ
- (2) เพิ่มความเสี่ยงต่อการถูกตรวจพบจับกุม

- (3) ลดผลตอบแทนจากการก่อเหตุ
- (4) ลดข้ออ้างที่คนร้ายใช้อย่างเพื่อก่อเหตุ
- (5) หลีกเลี้ยงหรือลดการกระตุ้นแรงจูงใจให้ทำผิดกฎหมาย

ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ เป็นทฤษฎีที่ใช่มุ่งเน้นที่การสร้างกลไกความปลอดภัย ที่จะช่วยในการปกป้องผู้คนด้วยการทำให้อาชญากรรู้สึกว่าเขา ไม่สามารถที่จะก่ออาชญากรรมได้ หรืออยู่ในสถานการณ์ที่คนร้ายอาจจะถูกจับหรือตรวจพบ ทฤษฎีที่ใช่มุ่งเน้นที่การสร้างกลไกที่ทำให้อาชญากรรู้สึกว่าการก่ออาชญากรรมเป็นเรื่องยากมากขึ้นและ มีความเสี่ยงหรืออาจได้ไม่คุ้มเสีย ส่งผลให้คนร้ายไม่กล้าที่จะกระทำผิด โดยหากผู้กระทำผิดประเมินแล้วมีโอกาสในการถูกจับได้ ก็ไม่อยากจะเสี่ยงต่อการถูกจับ เช่น การบังคับใช้ระบบจราจรอัตโนมัติ โดยใช้กล้องอัตโนมัติบนถนนที่จะจับคนขับรถที่ก้าวก้าว ขับรถเร็วและฝ่าฝืนสัญญาณไฟ ๆ ระบบนี้ได้รับการติดตั้งและมีการประชาสัมพันธ์ว่าเป็นความพยายามที่จะทำให้ พฤติการณ์การขับขี่ที่ผิดกฎหมายลดลง ทำให้คนที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดความผิดเกิดความรู้สึกเสี่ยงที่จะถูกจับและได้รับโทษ

4) ทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Window Theory)

สุรพงษ์ ชัยจันทร์ (2561) ได้อธิบายทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Window Theory) เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525) โดย วิลสัน และ เคลลิ่ง (James G. Wilson และ George L. Kelling) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน เคลลิ่ง กล่าวถึงทฤษฎีหน้าต่างแตกว่า “เป็นความคิดที่เจาะลึกไปถึงสิ่งที่ตำรวจสามารถปฏิบัติได้ เพื่อลดความหวาดระแวงของประชาชน ลดอาชญากรรมธรรมดาและ ลดอาชญากรรมที่รุนแรงด้วย” เป็นรูปแบบใหม่ของกระบวนการที่ศูนย์ตำรวจชุมชนยึดปรัชญาการทำงานเชิงรุก เน้นความสามารถในการแก้ปัญหาควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย วิธีการนี้มองว่าประชาชนเป็นหุ้นส่วนในการควบคุมปัญหาอาชญากรรม และในขณะเดียวกันก็เป็นลูกค้าของตำรวจด้วย การแก้ปัญหาอาชญากรรมด้วยการทำงานร่วมกับชุมชนและอาศัยพลังชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดพันธกิจการปฏิบัติ

ทฤษฎีหน้าต่างแตก มีลักษณะเป็นการจัดระเบียบพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเกิดอาชญากรรม (พื้นที่เสี่ยง) มีหลักการกล่าวคือ ถ้าปล่อยให้มีการละเมิดกฎหมายโดยไม่จำกัดก็จะมีผลกระทบเพิ่มครั้งขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งย่อมมีส่วนทำให้ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎระเบียบ และกฎหมายในสังคมเสื่อมถอยลง และหากปล่อยให้ความเสียหายเพิ่มขึ้นกระทั่งมีสภาพเป็นแหล่งเสื่อมโทรม สุจริตชนคนดีก็มักหลีกเลี้ยงที่จะเข้าไปใกล้หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับพื้นที่พื้นที่ที่จะถูกยึดครอง โดยกลุ่มมิจฉาชีพ โดยอธิบายได้จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น อาคารที่กระจกหน้าต่าง ประตู ฝาบ้าน รั้ว ฯลฯ แตกหรือเสียหายจากการขว้างปา ทูบตี ฟันสีสเปรย์ ฯลฯ อย่างไม่อย่างหนึ่ง ถ้าตำรวจพบเห็นควรสอบถามถึงสาเหตุความเป็นมา ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิด ก็ต้องจัดการตามขั้นตอนของกฎหมาย

หากไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิดก็ควรแนะนำให้ทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปกติ แต่ถ้ากรณีอาคารที่เสียหายเป็นอาคารไร้ผู้อยู่อาศัยก็ควรติดต่อเจ้าของหรือผู้เกี่ยวข้องให้มาจัดการแก้ไข ทั้งนี้ด้วยเจตนาที่ไม่ต้องการการปล่อยปละให้ สิ่งเสียหายเบื้องต้นนั้น เป็นการเชิญชวน ให้มีการกระทำผิดซ้ำ เช่น บุกรุกเข้าไปก่ออาชญากรรมในอาคาร พฤติกรรมเช่นนี้มักเกิดในที่ที่มีสภาพเสื่อมโทรม และหากปล่อยให้ความเสียหายเพิ่มขึ้นกระทั่งมีสภาพเป็นแหล่งเสื่อมโทรม สุจริตชนมักหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปใกล้ หรือเกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้น ๆ ในที่สุด พื้นที่ดังกล่าวก็จะถูกยึดครองโดยกลุ่มมิจฉาชีพ ทฤษฎีนี้จึงให้ตำรวจพยายามดำเนินการกำจัดพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเกิดอาชญากรรมและเปิด โอกาสให้ประชาชนคนดีเข้าครอบครองพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เพื่อตัดปัญหาการละเมิดต่อกฎหมาย คล้ายกับคำพังเพยของไทยที่ว่า “ตัดไฟเสียแต่ต้นลม” เป็นการให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาเล็ก ๆ หรือปัญหาใหญ่ ปัญหาบางอย่างจากเรื่องเล็ก ๆ ถ้าปล่อย ปะละเลยจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ ปัญหาบางอย่างที่อยู่ตรงหน้าถ้าไปตามแก้หรือแก้ไม่ถูกจุด ไม่ถูกที่ปัญหาก็จะวนเวียนกลับมาใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญในการหาวิธีแก้ไขและต้องปฏิบัติอย่างจริงจังแม้ต้องใช้เวลาบ้างในการแก้ปัญหา แต่ก็จะเป็นการแก้ไขอย่างยั่งยืน

ปัญหาอาชญากรรมส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดมักไม่ได้เริ่มต้นสร้างพฤติกรรมทางอาชญากรรมที่ร้ายแรง หรือคดีอุกฉกรรจ์โดยทันที แต่มักจะเริ่มจากไม่ยึดถือระเบียบแบบแผน ไม่เคารพกติกาและไม่รักษาวินัยเล็ก ๆ น้อย ๆ ก่อน จึงจะขยายไปสู่การประกอบอาชญากรรมที่ร้ายแรงขึ้นและจะไม่จำกัดว่ากระทำความผิดเฉพาะเรื่องอาชญากรรมร้ายแรงเท่านั้น ซึ่งคนเหล่านี้จะไม่รับผิดชอบต่อสังคม เกิดความไร้ระเบียบ ไม่เคารพกฎเกณฑ์กติกาของสังคมมากขึ้น ยิ่งหากตำรวจไม่จัดการอย่างไรเพราะเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย จะทำให้ประชาชนเกิดความหวาดระแวง กลัวภัยจะมาถึงตน นำไปสู่การเปิดช่องโอกาสให้เกิดการกระทำผิด พื้นที่ใด ไร้ระเบียบมากถึงขนาดประชาชนคนดีไม่อาจครอบครองพื้นที่ได้พื้นที่นั้นตำรวจก็ได้ชื่อว่า ไม่สามารถครอบครองได้เช่นกัน ตำรวจจะต้องขจัดความไร้ระเบียบการไม่เคารพกติกาของสังคมด้วยวิธีคิดง่าย ๆ ว่า ทำอย่างไรเพื่อให้ประชาชนคนดีรู้สึกปลอดภัยในการใช้พื้นที่ และขณะเดียวกันก็จะทำให้คนร้ายรู้สึกหวาดระแวงในพื้นที่ดังกล่าวโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะมีผล ด้านการลดการเกิดอาชญากรรม

จากวรรณกรรมที่ทบทวนในส่วนของทฤษฎีนั้นสรุปประเด็นสำคัญที่สามารถนำไปสู่การวิเคราะห์ได้ก็คือ ตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายที่บัญญัติความผิดทางอาญาไว้ เพื่อมิให้ประชาชนละเมิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย ตำรวจจะใช้อำนาจในการป้องกัน และปราบปรามมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้น และความสำเร็จของการลดปัญหาอาชญากรรมลงไปได้ นั้น มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การสอดประสานความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจกับความร่วมมือของประชาชน ภายใต้หลักการสำคัญของ Sir Robert Peel คือ “ตำรวจ คือประชาชน ประชาชนคือ ตำรวจ”

2. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

Robson (1966, อ้างถึงใน วิชชุกร นาคชน, 2550, หน้า 2) ได้ให้ความหมาย การปกครอง ส่วนท้องถิ่น (Local administration) หมายถึง การที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่และบริการสาธารณะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ และความสงบเรียบร้อยภายในเขตท้องถิ่นของตนเองภายใต้หน่วยงาน ผู้บริหาร งบประมาณ และบุคลากรของตนเอง แต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐบาลระดับชาติมิได้แยกตัวออกเป็นอิสระจากความเป็นรัฐชาติ (Nation State) แต่อย่างใด และมีนักวิชาการได้ให้คำอธิบายไว้มากมายตัวอย่างเช่น หมายถึง การปกครองของหน่วยการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีการเลือกตั้งผู้บริหาร ตลอดจนสามารถจัดทำภารกิจของตนเองได้อย่างอิสระ โดยไม่ถูกควบคุมจากรัฐบาลหรือภูมิภาคแต่ก็อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญหรือระบบการปกครองของรัฐบาลกลางมิใช่เป็นรัฐอิสระ นอกจากนี้ยังอาจหมายถึง การปกครองของพื้นที่ส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร ซึ่งอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ต้องไม่มากเกินไปและจนส่งผลกระทบต่ออำนาจประชาธิปไตยของรัฐ องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (legal right) และมีองค์กรซึ่งมีโครงสร้างตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานของตนเอง (necessary organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

สาระสำคัญหลักการปกครองท้องถิ่น (โกวิท พวงงาม, 2554) ประกอบด้วย

1) การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวน ประชาชนหรือขนาดของพื้นที่

2) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตาม ความเหมาะสม หากมีอำนาจมากเกินไปจนไม่มีขอบเขตหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็กลายเป็นรัฐอธิปไตยเองเป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจการปกครองท้องถิ่นมีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้น รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใด จึงจะเหมาะสม

3) ต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ มีสิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อกิจการตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น

4) มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง (องค์กรฝ่ายบริหาร และ องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ)

5) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองประเทศ โดยรัฐบาลกระจายอำนาจ การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกิจการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่น โดยมีกฎหมายให้อำนาจ สามารถดำเนินกิจกรรมและบริการสาธารณะบางอย่างที่จำเป็นและ เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม เชื้อชาติ ภาษาและสภาพปัญหาของ พื้นที่ ความเป็นเอกลักษณ์และความภาคภูมิใจของแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน ประชาชนซึ่งเกิดและ อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ น่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจชุมชนท้องถิ่น ได้ดีกว่าคนจากที่อื่นด้วย เหตุดังกล่าวจึงนำไปสู่แนวคิดเรื่อง การปกครองตนเองโดยคนท้องถิ่นซึ่งพัฒนามาเป็นระบบการ ปกครองท้องถิ่นภายใต้รัฐชาติในภายหลัง

การเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาในระดับท้องถิ่นมีคุณประโยชน์สำคัญ อย่างน้อย 5 ด้าน คือ

- 1) แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
- 2) ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ
- 3) ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการ ดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน
- 4) เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาระดับชาติ
- 5) เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหา ต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาท ในการจัดการดูแลสังคมของตัวเอง

หลักการปกครองท้องถิ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะผู้นำท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งผู้แทนของประชาชนในท้องถิ่นให้ทำหน้าที่ในการบริหาร ปกครองและบริการสาธารณะในท้องถิ่น จากหลักการนี้บทบาทการปกครองท้องถิ่นจึงก่อให้เกิด กระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย 6 ประการ คือ

ประการแรก กระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (Greater political participation by the people) การที่ผู้นำท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง มีการเสนอนโยบายให้ประชาชนได้ทราบ ได้คิด ถกเถียงและตัดสินใจเลือก ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น ย่อมส่งเสริมให้ประชาธิปไตยมีการพัฒนายิ่งขึ้นไป

ประการที่สอง ก่อให้เกิดความรับผิดชอบของผู้นำในการใช้อำนาจและหน้าที่ของตนต่อประชาชน (Accountability) คำว่า Accountability หมายถึงพันธะสัญญาหรือความรับผิดชอบในทางการเมืองที่ผู้มาจากการเลือกตั้งมีต่อผู้เลือกตั้ง เนื่องจากประชาชน เป็นผู้เลือกตั้งตัวแทนของตน ตัวแทนเหล่านั้นจึงต้องมีความรับผิดชอบ และอธิบายได้ว่า ผลของงานเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือส่วนตัว และทำไมต้องทำเช่นนั้น

ประการที่สาม การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะจัดระบบเผด็จการของรัฐบาล เพราะเมื่อมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ท้องถิ่นเข้มแข็ง การยึดอำนาจและการใช้อำนาจเผด็จการจากส่วนกลางก็จะเป็นไปได้ยาก

ประการที่สี่ การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ เพราะนักการเมืองท้องถิ่นที่มีความสามารถและมีการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่นมากขึ้นก็อาจผันตัวเองสู่การเมืองระดับชาติ

ประการที่ห้า การพัฒนาการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่มั่นคงจะต้อง เริ่มจากระดับท้องถิ่นก่อน จากนั้นจึงขยายไประดับประเทศ

ประการที่หก การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่ทางการเมืองของประชาชน (Politicization) เกิดความผูกพัน และมีความใส่ใจการเมืองมากขึ้น และเข้าใจว่าการบริหารกิจการท้องถิ่นมีผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของประชาชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง(Decentralization) เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้นำของตนซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นให้มาทำหน้าที่บริหารจัดการสนองความต้องการ พร้อมทั้งแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างรวดเร็วตรงตามความต้องการและ ด้วยความทั่วถึง ขณะเดียวกันก็เห็นผลตอบรับในทันทีด้วย

องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

ระบบการปกครองท้องถิ่นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ (อุทัย หิรัญโต, 2523 หน้า 22 อ้างถึงใน ชวงค์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 31)

1) สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากมีการกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญ จะทำให้การปกครองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ย่อมแสดงได้ว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจ อย่างแท้จริง

2) พื้นที่และระดับ (Area and Level) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองของตนเองของประชาชน กฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นมี 2 ระดับ คือ การปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม(Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถ ให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3) การกระจายอำนาจและหน้าที่ ท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4) องค์กัรนิติบุคคล จัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตพื้นที่ปกครองแน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5) การเลือกตั้ง สมาชิกองค์กรหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น (ทั้งหมดหรือบางส่วน) เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6) มีอิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

7) มีงบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายมอบอำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทะนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

8) มีการกำกับดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม มีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นและรัฐต้องสงวนอำนาจในการควบคุม ดูแลอยู่ มิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย จำแนกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้น โดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ (สมคิด เลิศไพฑูรย์, ม.ป.ป.) ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแต่ละ

ประเภทจะมีกฎหมายกำหนดวิธีการในการจัดตั้ง รูปแบบการบริหารจัดการ หน้าที่และอำนาจ วิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การคลังและงบประมาณเป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ครอบคลุมเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละจังหวัด ส่วนเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่และอำนาจในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป สืบเนื่องจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจเทียบเท่ากับองค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมกับเทศบาล ในขณะที่เมืองพัทยา มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีพื้นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด หน้าที่และอำนาจของเมืองพัทยา จึงเทียบเท่ากับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

แนวคิดในการจัดแบ่งหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ หน้าที่ที่ต้องกระทำ และหน้าที่ที่อาจจะกระทำ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง มีสภาพแวดล้อมและความพร้อมแตกต่างกัน จึงควรกำหนดหน้าที่ที่ต้องกระทำบางประการไว้เป็นการประกันมาตรฐานในการให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ประชาชนในท้องถิ่นควรจะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองก่อน ส่วนหน้าที่ที่อาจจะกระทำก็เป็นการกำหนดกรอบของหน้าที่และอำนาจไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพสามารถเลือกขอบข่ายของการดำเนินภารกิจหน้าที่ที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ก็ได้ โดยภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1) ภารกิจหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมาย หมายถึง จะต้องมียุทธศาสตร์รองรับหรือมีกฎหมายให้อำนาจระบุไว้ว่าเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากไม่มีกฎหมายให้อำนาจท้องถิ่นก็ไม่สามารถทำได้ หากกระทำก็เป็นการละเมิดต่อกฎหมาย ดังนั้น ภายใต้หลักการนี้ ภารกิจหน้าที่ของท้องถิ่น จึงถูกจำกัดโดยกฎหมาย

2) ภารกิจหน้าที่ตามหลักความสามารถทั่วไป หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำภารกิจได้อย่างกว้างขวาง ยึดหลักความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและทันต่อสภาการณ์ กฎหมายจึงให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินกาต่าง ๆ โดยไม่ระบุเจาะจง ซึ่งการกำหนดเช่นนี้จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการกิจการบริการสาธารณะที่มีอยู่และอาจมีขึ้นในอนาคตตามความจำเป็นและ ความต้องการของท้องถิ่นด้วย

3) ภารกิจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง ภารกิจหน้าที่นี้เป็นภารกิจของรัฐ ซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำ แต่รัฐได้มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแทน ซึ่งไม่ใช่ภารกิจของท้องถิ่น โดยแท้ แต่ท้องถิ่นต้องจัดทำเพราะได้รับมอบหมายหรือได้รับมอบอำนาจให้ต้องจัดทำ ซึ่งรัฐจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามที่รัฐกำหนด

แนวคิดจากหลักการกระจายอำนาจที่หากจะจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานครให้เป็นองค์กรด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานครนั้น จะต้องกระจายอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาให้กับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ที่จะจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นให้มีหน้าที่และอำนาจภายในพื้นที่อันเป็นขอบเขตแห่งอำนาจปกครองของตน โดยมีอิสระในการใช้หน้าที่และอำนาจในด้านการบริหารปกครอง การจัดการ และการงบประมาณการเงิน

3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ไทย)

ปัจจุบันหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่และอำนาจโดยตรงในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชนทั่วราชอาณาจักร ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีประวัติความเป็นมา ดังนี้

3.1 ประวัติการก่อตั้งกรมตำรวจ / สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประวัติตำรวจไทย (พิพิธภัณฑ์ตำรวจ, ออนไลน์, 2564) ว่างปารุสกวัน ตำรวจไทยยุคต้น (ก่อน พ.ศ. 2403) มีหลักฐานพบกิจการตำรวจเริ่มมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราระเบียบการปกครองบ้านเมืองเป็น 4 เหล่า เรียกว่า จตุสดมภ์ ได้แก่ เวียง วัง คลัง นา และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีตำรวจขึ้นด้วย โดยให้ขึ้นอยู่กับกรมเวียง มีเจ้าพระยาจักรีศรีอครักษ์ สมุหนายกอัครมหาเสนาบดี เป็นผู้บังคับบัญชา กิจการตำรวจครั้งนั้นแบ่งออกเป็นตำรวจ พระนครบาล ตำรวจภูธร ส่วนตำรวจหลวงให้ขึ้นอยู่กับ

วัง มีเจ้าพระยา ธรรมาธิบดีศรีรัตน มณฑลเทศาภิบาล เป็นผู้บังคับบัญชา และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตรา ศักดินาของตำรวจไว้เป็นบรรทัดฐานในบทพระอัยการระบุตำแหน่งนายพลเรือน เช่นเดียวกับ ข้าราชการฝ่ายอื่น ดังนี้ ตำรวจภูธร หลวงวาสุเทพ เจ้ากรมมหาดไทย ตำรวจภูธร ศักดินา 1000 ขุน พิศณุแสนปลัดขวา ศักดินา 600 – ตำรวจภูบาล หลวงเพชรฉลูเทพ เจ้ากรมมหาดไทย – ตำรวจภูบาล ศักดินา 1000 ขุนมหาพิชัย ปลัดขวา ศักดินา 600 ขุนแสงสะท้อน ปลัดซ้าย ศักดินา 600 จากพระบรมราชโองการนี้ เป็นประจักษ์พยานว่า “ตำรวจ” ได้ถือกำเนิดขึ้นแล้วในประเทศไทย มีเอกสารหลายชิ้นที่แสดงว่าบุคคลที่จะเป็นตำรวจได้นั้นต้องคัดเลือกจากผู้ที่มีชาติกำเนิดสืบเชื้อสายมาจากตระกูลที่ได้ทำคุณความดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และต้องเป็นบุคคลที่ทรงวาง พระราชหฤทัย การบังคับบัญชาตำรวจก็ต้องขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะแต่พระองค์เดียวกิจการตำรวจในยุคนี้จะจัดตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่ในวงจำกัด และมีได้ขยายไปยังส่วน การปกครองทั่วประเทศเท่าไรหรืัก แต่เมื่อเหตุการณ์บ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไป มีการติดต่อกับชาวต่างประเทศมากขึ้น กรมตำรวจจึงได้รับความสนใจที่จะปรับปรุงรูปแบบเพื่อให้เป็นไปตามแบบอย่างประเทศตะวันตก

กิจการตำรวจระหว่างปี พ.ศ. 2403 ถึง พ.ศ. 2475 เป็นสมัยที่ได้มีการปฏิรูปการปกครองประเทศไทยอย่างขนาดใหญ่ในทุก ๆ ด้าน ตามแบบอย่างอารยประเทศตะวันตก กิจการตำรวจจึงได้มีการปรับปรุงพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เริ่มมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งกองโปลิศหรือกองตำรวจเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในนครหลวง สังกัดกรมพระนครบาล ในปี พ.ศ. 2405 ได้ว่าจ้าง กัปตัน เอส.เย.เบิร์ด เอ็มส์ (Captain Sammoal Joseph Bird Ames) ชาวอังกฤษ ซึ่งได้รับบรรดาศักดิ์เป็น หลวงรัฐยาภิบาลบัญชา มาเป็นผู้พิจารณา วางโครงการจัดตั้งกองตำรวจ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตนครหลวงตามแบบอย่างยุโรปขึ้นเป็นครั้งแรก แต่เนื่องจากเหตุทางการเมืองระหว่างประเทศในสมัยนั้นซึ่งเป็นยุคที่ประเทศอังกฤษ สาธารณรัฐฝรั่งเศส โปรตุเกส ฮอลันดา กำลังแข่งขันกันหาเมืองขึ้นในทวีปเอเชีย การจัดระเบียบการปกครองประเทศขณะนั้นจึงพุ่งเล็งไปในด้านป้องกันประเทศเป็นหลักใหญ่ นโยบายการตำรวจก็ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการเมืองระหว่างประเทศ

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้โปรดเกล้าฯ ให้ขยายกิจการของตำรวจ โดยให้ นาย เอ.เจ.ยาคิน (A.J.Jardine) มาช่วยงานเพิ่มขึ้นแล้ว และจัดตั้งตำรวจภูธรขึ้นเรียกว่า ทหารโปลิศ สำหรับเป็นกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยในส่วนภูมิภาคและให้สามารถปฏิบัติการทางทหารได้ด้วย กำลังพลในตอนแรก ๆ นั้น ได้ใช้ตำรวจจาก ต่อมา เมื่อทางทหารได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหารทางตำรวจภูธรก็ได้ขออนุมัติใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์คนเข้าเป็นตำรวจเช่นกัน นอกจากนี้ ยังได้ตรา กฎหมายสำหรับโปลิศ 53 ข้อ เพื่อรักษาหน้าที่ในพระนครและนอก พระนคร ต่อมาใน พ.ศ. 2420 ได้เปลี่ยน “กองทหารโปลิศ” เป็น “กรมกองตระเวนหัวเมือง” จนถึงปี พ.ศ. 2440 ได้ตั้ง

“กรมตำรวจภูธร” ขึ้นแทนกรมกองตระเวนหัวเมือง โดยมีพลตรี พระยาवासเทพ (ยี่.เซา.) เป็นเจ้ากรมตำรวจภูธร เมื่อได้จัดตั้งกรมตำรวจภูธรขึ้นแล้ว ก็ได้พยายามขยายการตำรวจไปยังหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคตามลำดับ เพื่อให้มีกำลังตำรวจสำหรับป้องกันปราบปรามโจรผู้ร้ายอำนวยความสะดวกเป็นสุขให้แก่ประชาชน

ต่อมาได้ขยายกิจการตำรวจไปยังหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น ทางด้านตำรวจนครบาลก็ได้ว่าจ้าง นาย อีริค เซนต์ เจ.ลอซัน (Mr. Eric Saint J.Lawson) ชาวอังกฤษเข้ามาช่วยอีกคนหนึ่งกิจการตำรวจในยุคนี้ขึ้นอยู่กับ 2 กระทรวงคือ กระทรวง นครบาล (กรมพลตระเวนหรือ ตำรวจนครบาล) และกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจภูธร) และต่อมาได้รวมเป็นกรมเดียวกันภายใต้การบังคับบัญชาของอธิบดีคนเดียวกันเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2458 เรียกว่า “กรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน” กรมตำรวจจึงถือว่าวันที่ 13 ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันตำรวจ และในปลายปีนั่นเองได้เปลี่ยนเป็น “กรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจนครบาล” ยกฐานะเจ้ากรมขึ้นเป็นอธิบดี

ในปี พ.ศ. 2465 ในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รวมกระทรวงนครบาลกับกระทรวงมหาดไทยเข้าด้วยกันเรียกว่า กระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจนครบาล จึงโอนมาขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และในปี พ.ศ. 2469 ได้เปลี่ยนนามกรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจนครบาลเป็น “กรมตำรวจภูธร” แต่ยังคงแบ่งตำรวจออกเป็น 2 ประเภท คือ ตำรวจนครบาล คือตำรวจที่จับกุมโจรผู้ร้ายใต้สวน ทำสำนวนฟ้องศาล โปлицสกาโดยตรง และตำรวจภูธร คือตำรวจที่ทำการจับกุมโจรผู้ร้ายได้แล้วส่งให้อำเภอใต้สวนทำสำนวนให้อัยการฟ้องศาลอาญาประจำจังหวัดนั้น ๆ จนกระทั่ง พ.ศ. 2475 จึงได้เปลี่ยนนามกรมตำรวจภูธรเป็น “กรมตำรวจ”

ตำรวจไทยยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง การตำรวจยุคนี้เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบันจะเรียกว่า ตำรวจยุคปัจจุบัน หรือตำรวจสมัยประชาธิปไตย ก็ได้ หลังจากที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยแล้ว โดยประกาศเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เรื่องการแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ พ.ศ.2475 กิจการตำรวจได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยบริหารงานส่วนกลางและสำนักบริหารของอธิบดีกรมตำรวจ มีกองขึ้นตรง 6 กอง คือ กองกลาง กองบัญชี กองโรงเรียน กองคดี กองตรวจค้นเข้าเมืองและกองทะเบียนกลาง

ส่วนที่ 2 คือ ตำรวจนครบาล แบ่งออกเป็น ตำรวจนครบาลเหนือ ตำรวจนครบาลใต้ และ ตำรวจนครบาลธนบุรี

ส่วนที่ 3 คือ ตำรวจภูธร แบ่งเป็น 4 ภาค คือ ตำรวจภูธรภาคกลาง ตำรวจภูธรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตำรวจภูธรภาคใต้

ส่วนที่ 4 คือ ตำรวจสันติบาล เป็นหน่วยที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังที่ได้ยกเลิกตำรวจภูบาล ตำรวจกลาง และตำรวจกองพิเศษ โดยตำรวจสันติบาลนี้ มีสถานะเป็นกองบังคับการขึ้นตรงต่อกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ซึ่งต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2535 จัดตั้งตำรวจสันติบาลขึ้นเป็น “สำนักงานตำรวจสันติบาล” มีสถานะเป็นกองบัญชาการเช่นในปัจจุบัน

หลังจากปรับปรุงกิจการตำรวจเพื่อวางรากฐานตำรวจในระบอบประชาธิปไตยเมื่อ พ.ศ. 2475 แล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงงานตำรวจอีกหลายครั้ง และมีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญอีกครั้ง คือ เมื่อ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2541 มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นการเปลี่ยนชื่อ กรมตำรวจ ใหม่เป็น “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” ตำแหน่ง “อธิบดีกรมตำรวจ” เปลี่ยนเป็น “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นกฎหมายที่รวมเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการตำรวจ เช่น เรื่องหน้าที่และอำนาจ เรื่องการบรรจุแต่งตั้ง เรื่องวินัย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

3.2 ตำรวจในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ลักษณะ 1 บททั่วไป บัญญัติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ ดูแลความคุมและกบการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (มาตรา 6) โดยให้จัดการระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย งบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด (มาตรา 7)

ข้าราชการตำรวจมี 2 ประเภท คือ ประเภทมียศ และประเภทไม่มียศ หากจะให้มีการตรวจประเภทไม่มียศต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้มีการกำหนดวิธีการบรรจุ การแต่งตั้ง การดำเนินการทางวินัย การบังคับบัญชา การโยกย้าย ระหว่างข้าราชการตำรวจประเภทมียศ และประเภทไม่มียศ รวมทั้งการปรับยศและปรับเงินเดือนเมื่อมีการโยกย้ายดังกล่าวตลอดจนการอื่นตามที่จำเป็น (มาตรา 8) ยศตำรวจ มี 14 ระดับ ได้แก่ พลตำรวจเอก พลตำรวจโท พลตำรวจตรี พันตำรวจเอก พันตำรวจโท พันตำรวจตรี ร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท ร้อยตำรวจตรี คาบตำรวจ จำสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท และสิบตำรวจตรี ชั้นราชการตำรวจ มี 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นสัญญาบัตร (ยศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป) ชั้นประทวน (ยศตั้งแต่สิบตำรวจตรีถึงคาบตำรวจ)

สำหรับ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจ มี 13 ตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเร และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้บังคับการ รองผู้บังคับการ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร ผู้บังคับหมู่

การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

1) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แบ่งเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ดังนี้

- (1) สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ
- (2) สำนักงานส่งกำลังบำรุง
- (3) สำนักงานกำลังพล
- (4) สำนักงานงบประมาณและการเงิน
- (5) สำนักงานกฎหมายและคดี
- (6) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ
- (7) สำนักงานจเรตำรวจ
- (8) สำนักงานตำรวจสอบภายใน

2) ให้จัดตั้งกองบัญชาการ หรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ดังต่อไปนี้

- (1) กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- (2)-(10) ตำรวจภูธรภาค 1-9
- (11) ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (12) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

- (13) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- (14) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล
- (15) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- (16) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
- (17) สำนักงานตำรวจราชสำนักประจำ
- (18) สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ
- (19) สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (20) กองบัญชาการศีกษา
- (21) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- (22) โรงพยาบาลตำรวจ

กลุ่มหน่วยงานตามอำนาจหน้าที่ ออกเป็น 6 กลุ่ม ประกอบด้วย

ส่วนบังคับบัญชา ได้แก่ สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ (ยศ.ตร.) สำนักงานส่งกำลังบำรุง (สกบ.) สำนักงานกำลังพล (สกพ.) สำนักงานงบประมาณและการเงิน (สง.ป.) สำนักงานกฎหมายและคดี (กมค.) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (สง.ก.ตร.) สำนักงาน จเรตำรวจ (จต.) สำนักงานตรวจสอบภายใน (สตส.) สำนักงานเลขานุการตำรวจแห่งชาติ (สลก.ตร.) กองการต่างประเทศ (ตท.) กองสารนิเทศ (สท.) สำนักคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (สง.ก.ต.ช.) กองการบิน (บ.ตร.) กองวินัย (วน.)

ส่วนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) ตำรวจภูธรภาค 1-9 (ภ.1-9) ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภายใต้ (ศชต.) มีสถานีตำรวจทั่วประเทศจำนวน 1,465 สถานี

ส่วนสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง (บช.ก.) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล (บช.ส.) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บช.ตชด.) สำนักพิสูจน์หลักฐานตำรวจ (สพฐ.ตร.) สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สทส.)

ส่วนปฏิบัติการเฉพาะทาง ได้แก่ สำนักงานนายตำรวจราชสำนักประจำ (สง.นรป.)

ส่วนการศึกษา ได้แก่ กองบัญชาการศีกษา (บช.ศ.) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (รร.นรต.)

ส่วนบริการ ได้แก่ โรงพยาบาลตำรวจ (รพ.ตร.)

ส่วนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) แบ่งส่วนราชการออกเป็น

(1) กองบังคับการอำนาจการ
 (2) กองบังคับการตำรวจจราจร
 (3)-(10) กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 แต่ละหน่วยงานประกอบด้วย
 ฝ่ายอำนาจการ กองกำกับการสืบสวนสอบสวน กลุ่มงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาล

- (11) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน
- (12) กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ
- (13) กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน
- (14) กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี
- (15) ศูนย์ฝึกอบรม

ตำรวจภูธรภาค 1-9 (ภ.1-9) แต่ละหน่วยงานแบ่งเป็น ดังนี้

(1) กองบังคับการอำนาจการ
 (2) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน
 (3) ตำรวจภูธรจังหวัด แต่ละหน่วยงานประกอบด้วย ฝ่ายอำนาจการ กองกำกับการ
 สืบสวน กลุ่มงานสอบสวน กลุ่มงานจราจร สถานีตำรวจภูธร

- (4) ศูนย์ฝึกอบรม

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศชต.)

(1) กองบังคับการอำนาจการ
 (2) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน
 (3) ตำรวจภูธรจังหวัด แต่ละหน่วยงานประกอบด้วย ฝ่ายอำนาจการ กองกำกับการ
 สืบสวน กลุ่มงานสอบสวน กลุ่มงานจราจร สถานีตำรวจภูธร ศูนย์ฝึกอบรม

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นใน
 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2552 ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องการกำหนดหน่วยงาน
 และเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของส่วนราชการกำหนด กองบัญชาการ
 ตำรวจนครบาล มีเขตอำนาจการรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครอง ภายในเขตกรุงเทพมหานคร
 และให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) แบ่งส่วนราชการออกเป็น

- (1) กองบังคับการอำนาจการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1.1) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณ งานฝ่ายอำนาจการและ
 งานเลขานุการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(1.2) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(1.3) ดำเนินการเกี่ยวกับงานการข่าวและงานสถิติข้อมูลของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(1.4) ดำเนินการเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี การงบประมาณ งานพัสดุ อาคารสถานที่ งานพลาธิการ งานส่งกำลังบำรุง งานยานพาหนะ และงานสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(1.5) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงาน และจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ งานวิจัย งานประเมินผล และงานเทคโนโลยีสารสนเทศของกองบัญชาการตำรวจนครบาล รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน ในสังกัด

(1.6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและวินัยของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(1.7) ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์และกิจการต่างประเทศของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(1.8) ดำเนินการเกี่ยวกับงานชุมชน มวลชนสัมพันธ์ และงานประชาสัมพันธ์

(1.9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(2) กองบังคับการตำรวจจราจร มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(2.1) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และ พระราชอาคันตุกะ รวมทั้งรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญอื่น ๆ

(2.2) เสนอความเห็นในการวางแผนการจัดการจราจร รวมทั้งประสานงาน สนับสนุน ควบคุม กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเกี่ยวกับงานอำนวยความสะดวกและงานรักษาความปลอดภัยในด้านการจราจร ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับงานสถิติข้อมูลด้านการจราจร

(2.3) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจราจรที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(2.4) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบสวนและเปรียบเทียบปรับในคดีอาญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจราจรที่เกิดขึ้นเขตอำนาจการรับผิดชอบ

(2.5) เป็นศูนย์ร่วมข่าวและควบคุมการจราจร

(2.6) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์อุบัติเหตุ และความมีนเมาของผู้ขับรถ ตลอดจนการตรวจพิสูจน์ก๊าซ ฝุ่น คาร์บอน ละเอียด เคมี และเสียงของรถ

(2.7) ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ และคำแนะนำด้านการจราจร

(2.8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(3)-(10) กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 แต่ละหน่วยงานประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ กองกำกับการสืบสวนสอบสวน กลุ่มงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาล

(3.1) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และ พระราชอาคันตุกะ ตลอดจนรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญของทางราชการและของต่างประเทศ

(3.2) รักษาความสงบเรียบร้อย การให้ความปลอดภัยแก่บุคคลสำคัญ ประชาชน และการให้บริการช่วยเหลือประชาชน

(3.3) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญา

(3.4) ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา

(3.5) ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

(3.6) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

(3.7) ดำเนินการเกี่ยวกับจราจร

(3.8) ส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย

(3.7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(11) กองบังคับการสืบสวนสอบสวน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(11.1) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ ตลอดจนรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญของทางราชการและของต่างประเทศ

(11.2) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญา

(11.3) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กรหรือผู้มีอิทธิพลที่คาบเกี่ยวระหว่างหลายพื้นที่

(11.4) ดำเนินการด้านกรรมวิธีข่าวกรองและเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์อาชญากรรมและความมั่นคงในเขตอำนาจการรับผิดชอบ

(11.5) สืบสวนสอบสวนคดีอาญา โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือพิเศษ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านการสืบสวนสอบสวนให้มีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือพิเศษ

(11.6) ให้คำปรึกษา แนะนำหน่วยงานสืบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(11.7) สืบสวนติดตามคดีสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

(11.8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(12) กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ

(12.1) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และ พระราชอาคันตุกะ รวมทั้งรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญอื่น ๆ

(12.2) ป้องกันปราบปรามการก่อจลาจล การควบคุมฝูงชนในเขตกรุงเทพมหานคร หรือตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการฝึกด้านยุทธวิธีในการปราบปรามการก่อจลาจลและการควบคุมฝูงชน

(12.3) การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจท้องที่และหน่วยงานอื่น

(12.4) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาในเขตอำนาจการรับผิดชอบ

(12.5) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสายตรวจออกตรวจ การสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับแหล่งอาชญากรรม พฤติกรรมทางด้านการก่อความไม่สงบภายใน และการรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญ

(12.6) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์และการเก็บกู้วัตถุระเบิด

(12.7) ดำเนินการเกี่ยวกับงานต่อต้านการก่อการร้าย การเจรจาต่อรอง ช่วยเหลือตัวประกันและฝึกด้านยุทธวิธีให้กับตำรวจท้องที่หรือหน่วยงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

(12.8) จัดสำรวจมีถวายการรักษาและรักษาความปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความสงบ เรียบร้อย

(12.9) จัดกำลังสุนัขตำรวจออกปฏิบัติภารกิจป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานอื่นในภารกิจที่เกี่ยวข้อง

(12.10) ดูแลบำรุงเลี้ยงรักษาม้าและสุนัขตำรวจ รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติ ของหน่วยงานอื่นในภารกิจที่เกี่ยวข้อง

(13) กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(13.1) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และ พระราชอาคันตุกะ รวมทั้ง รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญอื่น ๆ

(13.2) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น อันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาในเขตอำนาจการรับผิดชอบ

(13.3) ควบคุมอำนาจการและพัฒนาเทคนิคยุทธวิธีเกี่ยวกับการควบคุม ฝูงชน ในเขตกรุงเทพมหานครหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

(13.4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(14) กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(14.1) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่น อันเกี่ยวกับความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำผิดต่อเด็กและสตรี

(14.2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(15) ศูนย์ฝึกอบรม มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(15.1) บริหารและพัฒนาการศึกษาตามระเบียบแบบแผนและหลักสูตรตลอดจน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและระบบการเรียนการสอน

(15.2) ผลิตข้าราชการตำรวจชั้นประทวนตามความต้องการของกองบัญชาการ ตำรวจนครบาล

(15.3) ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ข้าราชการตำรวจ พนักงานราชการและลูกจ้างของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(15.4) ติดต่อกับและประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่น เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่

(15.5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ในทุกประเทศต้องการให้มีความสงบเรียบร้อยเกิดขึ้นในสังคม ชุมชน ซึ่งตำรวจและประชาชนทุกคนในสังคมย่อมต้องมีหน้าที่ต้องรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง แต่ผู้ที่มีหน้าที่หลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ คือ ตำรวจ ดังที่ Caldwell และ Nardini (1997) (อ้างถึงใน บุญทัน ดอกไธสง และคณะ, 2548) กล่าวไว้ว่า ในบรรดาหน่วยงานหรือสถาบันที่ตั้งขึ้นเพื่อสาธารณะประโยชน์นั้น ไม่มีองค์กรใดที่มีความสำคัญต่อชุมชนมากไปกว่าตำรวจ ทั้งนี้เพราะว่า ตำรวจมีหน้าที่ในการพิทักษ์ความเป็นระเบียบและการบังคับใช้กฎหมาย จึงต้องออกกฎหมายและพิทักษ์ชุมชน โดยคำนึงถึงความสุขกาย สุขใจ ศีลธรรม ความปลอดภัยและความเจริญรุ่งเรืองของประชาชน ตำรวจจึงเป็นด่านแรกในการสัมผัสกับประชาชนและสัมผัสกับกฎหมาย คนเป็นจำนวนมากจึงเห็นว่าตำรวจ คือ กฎหมาย ด้วยเหตุนี้เองการปรากฏตัว ความประพฤติและสิทธิผลของตำรวจย่อมมีผลได้ทั้งในทางที่ทำลายและสร้างสรรค์ ความเคารพกฎหมายเกิดได้ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนเนื่องมาจากการเกิดสังคมเมือง การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาทางเทคโนโลยี และความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายล้วนแต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้กฎหมายและตำรวจที่มีประสิทธิภาพทั้งสิ้น ตำรวจจึงต้องวางตัวให้เป็นที่เคารพศรัทธาทั้งสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ หากตำรวจเป็นปรปักษ์กับชุมชนหรือประชาชนแล้ว ก็เท่ากับว่าเป็นการปฏิเสธความสำคัญของตนเอง ปฏิเสธถึงภารกิจอันจำเป็นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการทำกฎหมายให้เป็นกฎหมาย

ในการใช้อำนาจและหน้าที่ของตำรวจได้นั้นถึงแนวคิดที่เป็นแนวทางและวิธีการปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เช่น แนวคิดการบังคับใช้กฎหมาย แนวคิดในเชิงป้องกัน เช่น การปรับสภาพแวดล้อมมิให้เอื้ออำนวยต่อการกระทำความผิด การจัดระบบสายตรวจเพิ่มกำลังตำรวจเพื่อป้องกัน ตรวจตรา ยับยั้งมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น การสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายโดยเร็ว เมื่อมีการกระทำความผิดขึ้นเพื่อให้ผู้กระทำความผิดเจ็บช้ำท้อแท้ และเป็นการป้องกันผู้อื่นมิให้กระทำความผิด แต่การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถป้องกันอาชญากรรมให้ลดน้อยลงไปได้

อย่างมีประสิทธิภาพ และต่อมามีการพัฒนาแนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมในหน่วยงานตำรวจใหม่โดยการนำเอา แนวคิดเรื่องตำรวจชุมชน (Community Policing) มาใช้โดยมีหลักการสำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับตำรวจด้วยการนำหลักการแนวคิดและทฤษฎีในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน มาใช้มากขึ้น

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2557 มาตรา 7 ได้วางหลักการในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่าต้องส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษา ความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินการมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนด ปัจจุบันคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ได้ออกระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549 โดยได้กำหนดลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ 5 ลักษณะได้แก่ 1) ร่วมคิด ศึกษา และค้นคว้า สาเหตุและปัญหาตลอดจนความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน 2) ร่วมริเริ่มและตัดสินใจ กำหนดกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไขปัญหา 3) ร่วมและให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติ/สนับสนุน ทรัพยากรในการปฏิบัติ 4) ร่วมตรวจสอบและติดตาม การดำเนินกิจกรรม 5) ร่วมเสนอแนะปรับปรุง

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการดำเนินการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างกว้างขวาง โดยมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหลายรูปแบบ เช่น การแจ้งเบาะแส ข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรม การเสี่ยงภัยอันตรายโดยการแสดงตัวหรือสายลับเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้าย มีการรวมกลุ่มของภาคประชาชนเพื่อดำเนินกิจกรรม เช่น อาสาสมัครตำรวจชุมชน ตำรวจบ้าน อาสาสมัครจราจร ในภาคธุรกิจมีการจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเอกชนเพื่อดูแลด้านความปลอดภัยแก่ชีวิต ทรัพย์สินของบุคคลและสถานที่ ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม ทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ ยังมีประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการทำงานของตำรวจ โดยมีการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

4. หน้าที่และอำนาจของสำนักเทศกิจ

ตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 102) ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2561

กำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักเทศกิจ ไว้ในหมวด 15 ในข้อ 26 โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร กฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ทั้งทางอาญา ทางแพ่งและทางปกครอง

2) การปฏิบัติงานด้านการดูแลและสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของผู้บริหาร

3) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

การแบ่งส่วนราชการสำนักเทศกิจ ดังต่อไปนี้

1) กลุ่มงานผู้ตรวจการเทศกิจ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(1) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต

(2) สืบสวน สอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต หรือประพฤติดมิชอบ และรายงานผลการปฏิบัติงาน

(3) ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารสำนักเทศกิจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเทศกิจ

(4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2) สำนักงานเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) งานอำนวยการและเลขานุการ

(2) งานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานช่วยอำนวยการกลุ่มงานผู้ตรวจการเทศกิจ งานการประชุม

(3) งานประชาสัมพันธ์ การพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร

(4) งานพิธีการและกิจกรรมตามโครงการพิเศษต่าง ๆ

(5) งานบริหารงานบุคคล

(6) งานการคลัง การเงินและบัญชี งบประมาณ พัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง การทะเบียนทรัพย์สิน ควบคุมดูแลสถานที่และยานพาหนะ

(7) งานสื่อสาร เครื่องวิทยุคมนาคม

(8) งานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกองใดโดยเฉพาะและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3) กองนโยบายและแผนงาน มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (1) วิเคราะห์ วิจัยเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการของสำนักเทศกิจ
- (2) พัฒนานโยบาย บริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนาระบบเครือข่ายของสำนักเทศกิจ
- (3) ศึกษา วางแผน และกำหนดแนวทางการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลงาน ด้านเทศกิจ
- (4) พัฒนาการระบบสถิติ วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล
- (5) บริหาร โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้านเทศกิจ และผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหาร

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4) สำนักงานตรวจและบังคับการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (1) รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจตรา สืบสวน จับกุม ดำเนินคดี และบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร กฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่น ๆ ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร
- (2) ดำเนินการในส่วนที่เกินหน้าที่และอำนาจของสำนักงานเขตหรือกรณีที่จะเป็นภัยร้ายแรงต่อกลุ่มคนส่วนใหญ่ หรือดำเนินการในส่วนที่ต่อเนื่องกับหน้าที่และอำนาจของสำนักงานเขตการกระทำผิดที่ต่อเนื่องระหว่างพื้นที่เขตหรือหลายพื้นที่เขต
- (3) ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (4) การตรวจสอบกำกับดูแลสนับสนุนการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลการบังคับการตามกฎหมายของฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต
- (5) ให้ความช่วยเหลือและบริการประชาชนในกรณีเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือและป้องกันภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- (6) ปฏิบัติงานด้านการดูแลเพื่อความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจนงานด้านมวลชนสัมพันธ์และภารกิจพิเศษ
- (7) จัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติงาน การใช้กำลังเทศกิจในการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น กรณีอุบัติเหตุ สาธารณภัย หรือช่วงเทศกาลประเพณีสำคัญหรือวาระต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- (8) สนับสนุนการดำเนินงานด้านเทศกิจหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกร้องขอหรือตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

(9) การตรวจสอบเรื่องร้องเรียน และงานเฉพาะกิจที่เกี่ยวกับงานด้านเทศกิจหรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

(10) การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร การกวดขันวินัยจราจร และการบังคับใช้กฎหมายจราจรในฐานะความผิดที่เกี่ยวกับการจราจร โดยฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

(11) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

5) กองนิติการและบังคับคดี มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) การสืบสวน สอบสวน จับกุม ดำเนินคดี และบังคับการให้เป็นไป ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

(2) ตรวจสอบ กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีทุกประเภทที่เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายเทศกิจ และฝ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการคดีสำนักเทศกิจสำนักงานเขต

(3) สนับสนุนการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผลการบังคับการตามกฎหมายของฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต

(4) การตรวจสอบเรื่องร้องเรียนและงานเฉพาะกิจที่เกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบด้านเทศกิจ และด้านที่เกี่ยวข้องกับงานเทศกิจตามที่ได้รับมอบหมาย

(5) การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และดำเนินการพัฒนาระบบงานคดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบงานคดี รวมถึงบุคลากรด้านเทศกิจ

(6) การวินิจฉัย และตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ การศึกษา วิเคราะห์ รวมทั้งการตรวจสอบและยกร่างกฎหมาย ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับงานด้านเทศกิจ

(7) ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมาย กฎกระทรวง ข้อบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งดำเนินการเกี่ยวกับบริการข้อมูล ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทศกิจและงานที่เกี่ยวข้อง

(8) ตรวจสอบสำนวนการเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และหรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(9) จัดทำเอกสารทางวิชาการ หนังสือรวมกฎหมายและคู่มือปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานเทศกิจ

(10) งานนิติกรรมและการตรวจร่างสัญญา

(11) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประสานงานการดำเนินคดี และการบังคับการของฝ่ายเทศกิจและฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องของสำนักงานเขตให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครทั้งในทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

(12) การดำเนินการในทางปกครอง ดำเนินคดีปกครองกรณีออกคำสั่งทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(13) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

5. ระบบหรือรูปแบบตำรวจและตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ

การทบทวนวรรณกรรมระบบหรือรูปแบบตำรวจของต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทาง ในการจัดทำตำรวจท้องถิ่นของไทยในวิจัยนี้ได้นำเอาข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้แล้วของ พ.ต.อ. ประเสริฐ บุญรินทร์ และ ร.ต.อ.จรรยา ศรีสมบัติ (2536) คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและ ตรวจสอบโครงสร้างระบบและการปฏิบัติงานของตำรวจ ในคณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

5.1 ระบบตำรวจของสหรัฐอเมริกา

โครงสร้างตำรวจของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย การปกครองได้กระจายอำนาจไปสู่ ท้องถิ่น โดย แต่ละท้องถิ่นไม่ว่าจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ต่างก็มีอำนาจในการจัดการเกี่ยวกับการ ปกครองตนเอง แต่ละรัฐ (State) มีรัฐธรรมนูญซึ่งมีบทบัญญัติแตกต่างกันตามความประสงค์ของ ประชาชนในรัฐนั้น ๆ และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของประชาชน การรักษากฎหมายเป็นหน้าที่ และอำนาจขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยมีตำรวจประจำรัฐ (State Police) แต่โดยเหตุที่การปกครอง ของแต่ละรัฐมีอิสระต่อกันและมีกฎหมายของตนเอง แต่ละรัฐแบ่งเขตปกครองเป็นเคาน์ตี (County) แต่ละเคาน์ตีมีพื้นที่ประมาณ 1,000 ตารางไมล์ มีสภาพบริหารส่วนมากจะเป็นรูปแบบเดียวกัน ทั่วประเทศ และมีหน้าที่สำคัญ คือการรักษากฎหมาย โดยรับผิดชอบร่วมกับรัฐบาลประจำรัฐและ หน้าที่บางอย่างก็ร่วมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อยลงไปเช่น เทศบาล หรือทาวน์ชิป (Township) องค์กรปกครองท้องถิ่นที่สำคัญที่สุดคือ City เป็นหน่วยปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระมาก โดย City มีกฎบัตร (Charter) ของตนเองคล้ายรัฐธรรมนูญ กำหนดโครงสร้างการปกครองเมือง

ความมีอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่นทำให้รัฐบาลของแต่ละรัฐพยายาม ที่จะเข้าแทรกแซงการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น เช่นจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือในกิจการด้านการ สาธารณสุข การศึกษาและสวัสดิการ การปกครองท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกาสะท้อนให้เห็นถึง

ความสามารถข้าราชการรักษาสิทธิในการปกครองตนเอง และการปกครองท้องถิ่นนี้เองที่ส่งผลให้ตำรวจสหรัฐอเมริกาหลายหน่วยต่างก็เป็นอิสระเพราะขึ้นตรงต่อองค์กร การปกครองท้องถิ่นในพื้นที่

การรวมตัวกันอยู่เป็นชุมชนของสหรัฐอเมริกา เป็นเขตชุมชนหนาแน่นที่มีความเจริญและเป็นศูนย์กลางธุรกิจและการปกครองในเขตนั้น ส่วนมากจะมีความเจริญแบบชุมชน ในเมือง (Urban Area) และ โบโร (Borough) ในสหรัฐอเมริกาก็มีองค์กรการปกครองตนเอง (Local Body) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เทศบาล หรือ คณะกรรมการ ส่วนคำว่า “Incorporated Town” นั้น คือ เมืองเล็ก ๆ ในละแวกใกล้เคียงกัน รวมตัวกันเข้า และจัดตั้งองค์กรการปกครองท้องถิ่นขึ้นมา สหรัฐมี Village, Borough และ Incorporated Town อยู่ประมาณ 15,000 แห่งที่มีกิจการตำรวจของตนเอง คือ มีตั้งแต่เป็นกรมตำรวจของเมืองสังกัดองค์กรส่วนท้องถิ่น มีกำลังพลมาก ไปจนถึงมีตำรวจ 2-3 คน หรือ มาร์แชล และผู้ช่วย 2-3 คน ตอนแรกตำรวจหมู่บ้านเหล่านี้ได้รับการแต่งตั้ง ให้ทำหน้าที่เล็กน้อย เช่น ตรวจตราหมู่บ้านยามกลางคืนและควบคุมการจราจรในตอนกลางวัน ต่อมาทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เหมือนเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น ๆ ด้วย โดยที่ตำรวจหมู่บ้านเหล่านี้ บางแห่งก็ได้รับเงินเดือนเต็มเป็นงานประจำและมีเครื่องแบบ บางแห่งก็เป็นงานล่วงเวลาเท่านั้น

ตำรวจของสหรัฐอเมริกาส່วนมากขึ้นตรงต่อหัวหน้าสูงสุดของการบริหารท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรี (Mayor) ปลัดเทศบาล (City Manager) หรือ ผู้ว่าราชการของรัฐ (Governor) ตามรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแต่ละประเภท ต่างจากตำรวจอังกฤษที่ขึ้นอยู่กับสภาหรือคณะกรรมการกิจการตำรวจของอังกฤษจึงไม่มีผู้ใดมีอำนาจมาก แต่เป็นการรับผิดชอบร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการ การสร้างอิทธิพลในกิจการตำรวจจึงทำได้ยาก เพราะได้สังกัดตัวบุคคล ที่คล้ายคลึงกันมากก็คือรัฐบาลกลางหรือกระทรวงมหาดไทยไม่มีอำนาจควบคุมและมีส่วนบริหารงานท้องถิ่นมากนัก แตกต่างจากตำรวจของอังกฤษมีลักษณะเป็นตำรวจแห่งชาติ (National Police) อยู่บ้าง โดยมีรัฐมนตรีมหาดไทยมีอำนาจตรวจสอบและควบคุมกิจการท้องถิ่นได้บ้างพอสมควร

ตามข้อมูลระบบตำรวจนานาชาติ โดย พ.ต.อ ประเสริฐ บุญรินทร์ และ ร.ต.อ.จรรุญ ศรีสมบัติ (2536) ตำรวจของสหรัฐอเมริกา แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ อยู่ 5 แบบ ได้แก่

1) ตำรวจของรัฐบาลกลาง (Federal Government Police Agencies) คือ ตำรวจที่สังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม กระทรวงการคลัง และกระทรวงไปรษณีย์ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายของรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะของตำรวจ ได้แก่ สำนักงานสืบสวนสอบสวนแห่งรัฐบาลกลาง (Federal Bureau of Investigation) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า FBI สำนักงานปราบปรามยาเสพติด (Narcotics Bureau) ผู้ตรวจงานไปรษณีย์ (Post Office Inspectors) กองราชการลับ (Secret Service Division) กองตรวจคน เข้าเมือง (Immigration Border Patrol) กองการสืบสวนสอบสวน (Division of Investigation)

2) ตำรวจของรัฐ (State Police Forces) คือ ตำรวจที่รัฐบาลของแต่ละรัฐจัดตั้งขึ้นมา หน่วยงานที่ถือว่าเป็นรากฐานการจัดตั้งตำรวจประจำรัฐ คือ Texas Rangers เท็กซัส แรเงเยอร์ เป็นหน่วยงานผู้รักษากฎหมายซึ่งมีเขตอำนาจครอบคลุมไปทั่วมลรัฐ ที่เก่าแก่ที่สุดในสหรัฐอเมริกา มีหน้าที่ลาดตระเวนและให้ความคุ้มครองแก่ชาวนิคมที่ไปตั้งอยู่ตามชายแดนของเท็กซัส ต่อมา ได้รับการปรับปรุงใหม่เป็นกองกำลังกึ่งทหาร เปลี่ยนจากการเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อยเพียงอย่างเดียว เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายของรัฐบาลประจำรัฐมีขอบเขตอำนาจ ครอบคลุมไปทั่วมลรัฐ

3) นายอำเภอ และผู้ช่วยนายอำเภอ (Sheriff and Deputy Sheriff) เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประจำ County ประมาณพันกว่าแห่ง (County เป็นเขตปกครองเดี่ยวมาจากรัฐ) แต่ละมลรัฐแบ่ง เขตปกครองออกเป็นเคาน์ตี (อาจเรียกว่าแขวงก็ได้) ทุก ๆ แขวงจะมีนายอำเภอประจำอยู่ ส่วนมาก นายอำเภอจะได้รับเลือกตั้งจากประชาชนเข้าดำรงตำแหน่ง ในระยะสั้น นายอำเภอของแต่ละเคาน์ตี มีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการดำเนินกิจการด้านพลเรือน (Civil Process) ควบคุมการบริหารงานเรือนจำ ของเคาน์ตี ติดตามจับกุมผู้กระทำผิดคดีร้ายแรง นายอำเภอจะได้รับค่าธรรมเนียมในการส่งหมาย อำเภอดำเนินการไปส่งเรือนจำ กิจการหรือภาระหน้าที่และจำนวนคนของสำนักงานนายอำเภอ แต่ละแห่งของสหรัฐแตกต่างกัน อย่างมากมาย

4) ตำรวจประจำเมือง (City Police Force) เป็นตำรวจที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น แต่ละเมืองจัดตั้งขึ้นมา มีอยู่พันกว่าเมืองเช่นกัน

5) ตำรวจประจำหมู่บ้าน (Village Borough and incorporated towns) เป็นตำรวจของ ชุมชนเล็ก ๆ แต่จัดให้มีกิจกรรมตำรวจของตนเอง มาอยู่ประมาณหมื่นห้าพันแห่ง

5.2 ระบบตำรวจของอังกฤษ

ระบบตำรวจของอังกฤษมาจากแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนด้านการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน มีความชัดเจนในสมัยพระเจ้าเฮนรีที่ 1 (ค.ศ. 1087-1135) (พ.ศ. 1630-1678) ได้นำเอาระบบการรับผิดชอบร่วมกันของชุมชนมาใช้โดยกำหนดให้แต่ละเมืองมี เจ้าหน้าที่ที่เรียกว่า Constable มีหน้าที่ควบคุมดูแลและจัดการให้มีพลตระเวน การสืบสวนสอบสวน คดีอาชญากรรม กิจการตำรวจของอังกฤษ เป็นภาระของชุมชนในการจัดการกันเอง ซึ่งเป็นการ เลือกตั้งหรือการหมุนเวียนกันตามวาระระบบการป้องกันร่วมกัน ของ แองโกล-แซกซอน (Anglo-Saxon) ได้สร้างกฎเกณฑ์ ให้ทุกคนในสังคมรับผิดชอบร่วมกัน ด้วยการใช้ระบบ “ตะโกนร้อง (Hue and Cry)” ทุกคนที่พบเห็นว่ามีใครกระทำความผิดจะมีหน้าที่ตะโกนร้อง เสียงดังจะทำให้ผู้ร้ายกลัว นับว่าเป็น มาตรการที่ดีสามารถป้องกันและปราบปรามผู้ร้ายได้ และในสมัยของ พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 1 ปี ค.ศ. 1285 (พ.ศ. 1828) ออกพระราชบัญญัติแห่งวินเชสเตอร์ ปรับปรุงระบบการรักษาความสงบ

ในประเทศ ให้ทุก Hundred มีหน้าที่รับผิดชอบ การดูแลรักษาความสงบเอง โดยกำหนดให้ประชาชนอายุ 15-60 ปี สามารถมีอาวุธไว้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และให้นำเอาระบบ “ตะโกนร้อง (Hue and Cry)” ของชาวแซกซอนมาใช้ แต่ละ Hundred จะมี Constable สองคนคอยตรวจตราควบคุมดูแลการปฏิบัติตามระบบนี้ ต่อมา พระเจ้าชาร์ลที่ 2 (ค.ศ. 1660) (พ.ศ. 2203) ตั้งกองตำรวจพิเศษ (Special Constable) ไว้ช่วยเหลือตำรวจของชุมชน (Constable) (ประเสริฐ บุญนิรันดร์, พ.ศ.อ., และ จรุง ศรีสมบัติ, ร.ศ.อ., 2536)

อังกฤษในยุคสมัยของ เฮนรี เฟลด์ิง (ค.ศ. 1748) (พ.ศ. 2291) ใช้คำว่า “Police” หมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบให้แก่ชุมชน โดย Police ขึ้นตรงต่อผู้พิพากษา สังกัดท้องถิ่น อังกฤษมีพระราชบัญญัติการตำรวจ ปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) (Police Act A.D. 1839 of England) มีพระราชบัญญัติกำหนดให้ทุกเมืองมีหน่วยงานตำรวจเองไม่ขึ้นกับรัฐบาลกลางแต่มีคณะกรรมการตรวจสอบกิจการตำรวจ (Watch Committee) คอยควบคุมดูแลและตรวจสอบกิจการตำรวจของเมืองหรือชุมชนของตน ในปีเดียวกันนี้อังกฤษมีพระราชบัญญัติตำรวจชนบท ให้จัดตั้งหน่วยตำรวจประจำแขวง (County) สังกัดกระทรวงมหาดไทย อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้พิพากษาและเงินงบประมาณ จากเขต ปี ค.ศ. 1856 (พ.ศ. 2399) มีพระราชบัญญัติตำรวจแขวงกำหนดให้มีผู้ตรวจราชการตำรวจ (Crown Inspectors of Constabulary) คอยตรวจงานตำรวจแขวงจนถึงปัจจุบัน

กิจการตำรวจสมัยใหม่ในอังกฤษ เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) หลังจาก เซอร์ โรเบิร์ต พิล ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยของอังกฤษ ได้เสนอแผนงานปรับปรุงกิจการตำรวจ โดยที่ขณะนั้นคณะกรรมการกิจการตำรวจของสภามีความเห็นกันว่าหนทางที่จะแก้ปัญหาความไม่สงบได้ก็คือการออกกฎหมายให้มาก ๆ โดยเข้าใจไปว่ากฎหมายนั้นจะมีสภาพบังคับใช้กฎหมายอยู่ในตัวของมันเองอยู่แล้ว ไม่ต้องมีหน่วยงานตำรวจขึ้นมาบังคับใช้กฎหมายเพิ่มเติมไปกว่าเดิม แต่ เซอร์พิล มีความเห็นว่า ในการปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้นนั้นจะต้องปรับปรุงกิจการตำรวจ ให้มีประสิทธิภาพก่อน โดยที่กิจการตำรวจจะต้องมีองค์การและการควบคุมบังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงกระทรวงมหาดไทย มีตำรวจอาชีพที่ได้รับการฝึกฝนวิชาการตำรวจและมีเงินเดือนประจำปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การบังคับใช้กฎหมายจึงจะมีผลและสังคมจะบังเกิดความสงบสุขขึ้นได้ เซอร์พิล ได้เสนอพระราชบัญญัติการปรับปรุงตำรวจนครบาลและเมืองใกล้เคียงต่อรัฐสภา โดยมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่า เพื่อจัดระบบการตำรวจที่มีประสิทธิภาพขึ้นมาใหม่แทนของเดิมที่มีผลตระเวนกลางคืนและตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่แต่เวลากลางคืนข้อเสนอนี้ชื่อว่าพระราชบัญญัติการตำรวจ ปี ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) กิจการตำรวจสมัยใหม่ของอังกฤษถือกำเนิดขึ้นมาเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) โดยมีกำลังพลเริ่มแรก 1,000 คน

มีหลักเบื้องต้นในการเป็นตำรวจที่เซอร์ฟิล กำหนดไว้และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปตราบนานทุกวันนี้คือ

- 1) ตำรวจจะต้องมีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และจัดรูปหน่วยงานตามแบบ สายการบังคับบัญชาของทหาร
- 2) ตำรวจจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล
- 3) การที่ไม่มีอาชญากรรมนั้น ก็คือสิ่งที่พิสูจน์ประสิทธิภาพของตำรวจได้เป็นอย่างดี
- 4) การกระจายข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมเป็นสิ่งจำเป็น
- 5) การเพิ่มกำลังของตำรวจตามกาลเวลาและยุคสมัยเป็นสิ่งจำเป็น
- 6) คุณสมบัติสำคัญที่ตำรวจจะขาดเสียมิได้ ก็คือ การควบคุมอารมณ์ของตนได้อย่างสมบูรณ์ เพราะกรีธาที่เจียบสงบและพิจารณาอย่างมีสติจะได้ผลดีกว่าการใช้กริยารุนแรงมาก
- 7) บุคลิกภาพลักษณะท่าทีและการแต่งกายที่เหมาะสมดูงามตาจะสร้างความเชื่อถือได้มาก
- 8) การฝึกอบรมบุคคลและการสงวนรักษาบุคคลที่มีคุณค่าไว้เป็นหัวใจสำคัญของประสิทธิภาพของตำรวจ
- 9) เพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของประชาชนต้องกำหนดหมายเลขประจำตัวไว้ให้แก่ตำรวจทุกคน
- 10) ศูนย์บังคับบัญชาการตำรวจควรอยู่กลางชุมชนและประชาชนสามารถเข้าติดต่อได้โดยสะดวกสบาย
- 11) การรับตำรวจเข้าทำงานอยู่บนรากฐานการทดลองปฏิบัติราชการ
- 12) การบันทึกกิจการตำรวจเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการแจกจ่ายกำลังตำรวจ

ในปี ค.ศ. 1835 (พ.ศ. 2378) รัฐสภาได้ตรา พระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นมา โดยกำหนดให้ทุกเมืองมีหน่วยงานตำรวจของตนเองโดยไม่ขึ้นกับรัฐบาลกลาง แต่มี “คณะกรรมการตรวจสอบกิจการตำรวจ” (Watch Committee) คอยควบคุมดูแลและตรวจสอบกิจการตำรวจของเมืองหรือชุมชนของตน ต่อมาได้มีการเสนอพระราชบัญญัติตำรวจชนบทออกมาใช้ใน ปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) โดยให้จัดตั้งตำรวจประจำแขวง (County) ขึ้นมาให้สังกัดกระทรวงมหาดไทย แต่อยู่ใต้การควบคุมของผู้พิพากษาและเงินงบประมาณจากเขต ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติตำรวจแขวงออกมาในปี ค.ศ. 1856 (พ.ศ. 2399) ซึ่งกำหนดให้มีผู้ตรวจราชการตำรวจ คอยตรวจงานตำรวจแขวง ซึ่งตำรวจแขวงแต่ละแขวงเป็นอิสระจากกัน กำหนดระเบียบการปฏิบัติงานขึ้นมาโดยอำนาจของกฎหมาย มีการตรวจสอบการทำงานโดยรัฐบาลกลาง ได้รับเงินอุดหนุนบางส่วนจากกระทรวงมหาดไทย แต่ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมขององค์กรปกครองท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุปในปัจจุบัน อังกฤษและเวลส์ มี ตำรวจ 4 ประเภท คือ

1) ตำรวจประจำแขวง (County Police) County เป็นหน่วยปกครองภูมิภาคเทียบได้กับจังหวัดของไทย ตำรวจประจำแขวง (County Police) มีลักษณะบางประการ คล้ายกับตำรวจภูธร จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติตำรวจในชนบท ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) อยู่ภายใต้การบริหาร และรับผิดชอบของคณะกรรมการร่วมที่สภาของแขวงคัดเลือกมาครั้งหนึ่ง ฝ่ายตุลาการของท้องถิ่นคัดเลือกมาครั้งหนึ่ง ให้มีหน้าที่แต่งตั้งหัวหน้าตำรวจแขวง (Chief constable) แล้วจัดสรรงบประมาณให้ด้วย ส่วนการแต่งตั้งตำรวจและการรักษาระเบียบวินัยของตำรวจนั้น เป็นหน้าที่ของหัวหน้าตำรวจแขวง กองตำรวจประจำแขวงแบ่งงานออกเป็น กองกำกับการ ซึ่งบางแขวงก็มีหลายกองกำกับ บางแขวงก็มีน้อยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด พื้นที่และจำนวนประชากรในเขตรับผิดชอบ

หน่วยตำรวจแขวงที่ใหญ่ที่สุดของอังกฤษ คือ ตำรวจแห่งแลงคาสไชร์ (The Lancashire Constabulary) มีกำลังพลประมาณ 3,500 คน รับผิดชอบประชากร 2 ล้านคนเศษ แขวงแลงคาสไชร์ เป็นแขวงที่มีทั้งโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และป่าไม้ สภาพท้องที่มีทั้งเมืองชนบทและทุ่งนาป่าเขา จึงมีตำรวจเมืองและตำรวจ โบโรห์ (City Police and Borough Police) รวม 16 แห่ง เช่น ตำรวจเมืองลิเวอร์พูล และแมนเชสเตอร์ เป็นต้น

2) ตำรวจ โบโรห์ (Borough Police Forces) คำว่า “Borough” คือ เขตปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ อยู่ใน County เป็นชุมชนที่มีคนอยู่รวมกันแบบเมือง Borough เป็นเขตปกครองท้องถิ่น มีสภาท้องถิ่น ของตนเอง (เดิมเป็นชุมชนของอังกฤษ มีลักษณะเป็นป้อมค่าย (Fortified place) มีอิสระในการปกครองตนเอง ต่อมาอังกฤษใช้เป็นเขตการเลือกตั้ง และเป็นชุมชนที่รวมเอาหมู่บ้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยมีโบโรห์เป็นศูนย์กลางปกครองของหมู่บ้านเหล่านั้น) Borough ใดที่มีขนาดใหญ่มากก็จะเป็นเมือง (City) Borough Police Forces จัดตั้งตาม พระราชบัญญัติ กิจการเทศบาล ปี ค.ศ. 1835 (พ.ศ. 2378) (Municipality Act of England A.D.1835) โดยมีสภาโบโรห์ หรือเมือง (Borough or City Council) แต่งตั้ง คณะกรรมการตำรวจ (Watch Committee) ทำหน้าที่จัดหา กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เพียงพอต่อสภาพพื้นที่และความจำเป็น Watch Committee มีอำนาจกว้างขวางกว่า คณะกรรมการร่วมผู้รับผิดชอบตำรวจประจำแขวง Watch Committee มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมการปฏิบัติงานและการบริหารงานตำรวจของหัวหน้าตำรวจโบโรห์ และมีอำนาจในการแต่งตั้ง เลื่อนขั้น และ สภาของโบโรห์เป็นผู้อนุมัติงบประมาณ

เทศบาลมีอิสระในการปกครองตนเอง รับผิดชอบต่อกิจการของท้องถิ่นทุกด้าน โดยตรงรวมทั้งกิจการตำรวจโบโรห์ หัวหน้าตำรวจของเมืองหรือโบโรห์ ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด โดยผ่านทางคณะกรรมการ และนายกเทศมนตรี (Mayor) เป็นสมาชิกคณะกรรมการตำรวจโดยตำแหน่ง

3) ตำรวจนครบาลแห่งลอนดอน (London Metropolitan Police Force)

ตำรวจนครบาลแห่งลอนดอนของอังกฤษ ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) ตามพระราชบัญญัติตำรวจนครบาล รับผิดชอบพื้นที่ในรัศมีประมาณ 15 ไมล์ ประกอบด้วย County of London (ยกเว้น City of London) County of Middlesex และโบโรห์อีก 3 แห่ง คือ Croydon, East Ham และ West Ham ตำรวจนครบาลแห่งลอนดอน อยู่ใต้ความรับผิดชอบและการบังคับบัญชาโดยตรงของกระทรวงมหาดไทย เริ่มตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) องค์กรปกครองท้องถิ่นไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบเหมือนกับตำรวจประเภทอื่น ๆ ของอังกฤษ แต่รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยต้องตอบกระทู้หรือข้อซักถามจากรัฐสภา เกี่ยวกับกิจการตำรวจนครบาล ส่วนงานตำรวจท้องถิ่นอื่นหรือตำรวจภูธรนั้น รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยไม่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา เพราะมีสภาท้องถิ่นคุ้มครองอยู่แล้ว

หัวหน้าตำรวจนครบาลอังกฤษมีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (Commissioner of Police the Metropolis) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกษัตริย์ของอังกฤษโดยการกราบทูลเสนอของ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย แต่ผู้บัญชาการตำรวจของอังกฤษมิใช่เป็นตำรวจ แต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง “Justice of the Peace” มีผู้ช่วยผู้บัญชาการ 5 คน และมี “ผู้บังคับการ (Commander)” อีกหลายตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่เป็นรองผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจนครบาลอังกฤษแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 4 เขต แต่ละเขตมีผู้บังคับการรับผิดชอบ แต่ละกองบังคับการเขตแบ่งเป็นกองหรือฝ่าย (Division) ซึ่งแต่ละกองมีหลายกองกำกับการ (ประมาณกองละ 3-4 กองบังคับการ) มีทั้งหัวหน้าผู้กำกับการ (Chief Superintendent) รับผิดชอบงานของแต่ละกองและแต่ละกองยังมีผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน (Divisional Detective Superintendent) ประจำอยู่ด้วย

กองบัญชาการตำรวจนครบาล หรือ นิวสก็อตแลนด์ยาร์ด แบ่งออกเป็นสำนักงาน 6 สำนักงาน คือ สำนักงานการบริหารและการปฏิบัติการ สำนักงานการจราจรและการขนส่ง สำนักงานการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม สำนักงานการจัดองค์การและการฝึกอบรม สำนักงานเลขานุการ และสำนักงานกฎหมายเป็นสำนักงานของผู้ว่าคดี (Solicitor) ทำหน้าที่ฟ้องร้องคดีในเขตนครบาล

งานที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ตำรวจนครบาลหรือ สก็อตแลนด์ยาร์ด มากที่สุด คือ งานสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม มีนักสืบหรือตำรวจนอกเครื่องแบบประมาณ 1,700 คน และยังมีสายสืบแบ่งเป็นหน่วยอิสระประจำอยู่ทุกกอง (Division) ทำหน้าที่ทั้งในเขตนครบาลและแขวง (Count) ใกล้เคียงหรือร่วมมือกับฝ่ายสืบสวนของตำรวจท้องถิ่น ๆ และทำหน้าที่อารักขาบุคคลสำคัญจากต่างประเทศ ประสานงานกับฝ่ายข่าวกรองของทหาร และสนับสนุนงานด้านศุลกากร

ต่อต้านการจารกรรมและการก่อวินาศกรรม ตามคำสั่งของรัฐบาล ภารกิจทั้งหมดนี้เรียกว่า “C.I.D. (Central Investigation Department)” ซึ่งตำรวจท้องถิ่นอื่น ๆ ก็มีเช่นกัน

4) ตำรวจนครบาลลอนดอน (City of London Police) มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 1 ตารางไมล์ตรงที่เป็นนครลอนดอนเท่านั้น เดิมนครลอนดอนให้ประชาชนรักษาความสงบเอง โดยผลัดเปลี่ยนกันจัดเวรยามออกตรวจตระเวนท้องถนนในเวลากลางวัน เรียกว่า Watch and Ward ต่อมาในปี ค.ศ. 1693 (พ.ศ. 2236) มี พระราชบัญญัติสภาสามัญ (Common council Act, 1639) (พ.ศ. 2236) ของนครลอนดอนกำหนดให้จัดพลตระเวนออกตรวจตระเวนนครลอนดอนในยามกลางวันและให้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของนายกเทศมนตรี ปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) มี พระราชบัญญัติตำรวจนครลอนดอนออกมารับรองภารกิจของตำรวจนครลอนดอน โดยไม่เปลี่ยนรูปแบบเดิมเท่าใดนัก ปี ค.ศ. 1919 (พ.ศ. 2462) มี พระราชบัญญัติตำรวจนครลอนดอนอีกฉบับหนึ่ง ให้รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจควบคุมตรวจตรากิจการตำรวจนครลอนดอนได้แต่ก็ยังสังกัดศาล (ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี เทศมนตรี และสมาชิกสภา) เช่นเดิม แต่การบริหารงานตำรวจเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาการตำรวจนครลอนดอนโดยตรง สภาศาลของสภาไม่ได้มีอำนาจในการควบคุมระเบียบวินัยและการเลื่อนขั้นตำแหน่งและเงินเดือนของตำรวจนครลอนดอน ผู้บัญชาการได้รับการแต่งตั้งจากประธานสภาสามัญลอนดอนโดยพระเจ้าแผ่นดิน ทรงเห็นชอบตามเสนอระบบตำรวจแห่งนี้แห่งเดียวที่ให้ผู้บัญชาการตำรวจมีอำนาจบริหารงานทุกอย่าง

ระบบตำรวจของอังกฤษและเวลส์ทั้ง 4 ประเภทเป็น “หน่วยงานตำรวจ” (Police Authorities) ที่ขึ้นตรงต่อองค์กรแตกต่างกันกล่าวคือ ตำรวจแขวงขึ้นต่อคณะกรรมการร่วมที่สภาแขวงคัดเลือกมาครั้งหนึ่งฝ่ายตุลาการแขวงแต่งตั้งครั้งหนึ่ง ตำรวจโบโรที่อยู่ภายใต้การรับผิดชอบ Watch Committee โดยสภาเมือง (รูปแบบเทศบาล) ตำรวจนครบาลลอนดอนขึ้นกับรัฐมนตรีมหาดไทยโดยตรงแต่อยู่ภายใต้การตรวจสอบของรัฐสภา ส่วนตำรวจนครลอนดอนขึ้นกับศาลของสภาสามัญนครลอนดอน หรือ สภานายกเทศมนตรี

5.3 ระบบตำรวจของญี่ปุ่น

ในปี ค.ศ. 1947 (พ.ศ. 2490) ญี่ปุ่นได้ตราพระราชบัญญัติตำรวจในปี ค.ศ. 1947 (พ.ศ. 2490) (Police Act, 1947) โดยยึดรูปแบบการกระจายอำนาจตำรวจ เช่นเดียวกับของอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา มีจุดประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

- 1) เพื่อกระจายอำนาจการบริหาร
- 2) เพื่อลดหรือกำจัดอำนาจของตำรวจให้น้อยลง เพราะตำรวจแบบเดิมมีอำนาจกว้างขวางมากเกินไป

ระบบการตำรวจที่เปลี่ยนแปลงใหม่ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) หน้าที่และอำนาจของตำรวจถูกจำกัดให้เกี่ยวข้องกับเฉพาะภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมและการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

2) กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยของประชาชน (Public Safety Commission) ทั้งระดับแห่งชาติ และระดับจังหวัด เป็นกลไกการบริหารตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย มีหน้าที่บริหารกิจการตำรวจของญี่ปุ่น

3) ทุก ๆ เมือง อำเภอ และตำบลที่มีพลเมืองตั้งแต่ 5,000 คนขึ้นไป จะต้องจัดให้มีกองตำรวจของตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองของตนเองโดยท้องถิ่น

นครหรือเมืองใดที่มีเทศบาลก็จะจัดตั้งกองตำรวจของตนเองขึ้น เขตพื้นที่นอกเทศบาลที่เป็นตำบลและหมู่บ้านที่มีพลเมืองตั้งแต่ 5,000 คน ก็จัดตั้งเป็นกองตำรวจชุมชนต่างหาก เรียกว่า “ตำรวจชนบท (Rural Police)” รัฐบาลจัดตั้งสำนักงานตำรวจชนบทแห่งชาติ (National Rural Police) โดยนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการ 5 นาย เป็นผู้รับผิดชอบตำรวจชนบท ทั่วประเทศ เพื่อการควบคุมดูแลกิจการตำรวจในชนบทและในการสนับสนุนด้านทะเบียนอาชญากรรม การสื่อสารและเพื่อการศึกษาอบรม พร้อมกับประสานงานกับหน่วยตำรวจของเทศบาลต่าง ๆ แต่ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาตำรวจของเทศบาล คณะกรรมการเพื่อการปลอดภัยของประชาชนระดับจังหวัดมีหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการตำรวจในเขตพื้นที่ของตน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1954 (พ.ศ. 2497) ระบบตำรวจของญี่ปุ่นก็ได้ปรับเปลี่ยนใหม่ โดยยังยึดแนวประชาธิปไตยของนายพล แมคอาเธอร์ โดยมีกฎหมายตำรวจใหม่ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) รักษาระบบคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยของประชาชนตามกฎหมายเก่าไว้อย่างเดิม เพื่อเป็นหลักประกันและบริหารงานตามระบบประชาธิปไตยและเพื่อให้ตำรวจทั่วประเทศมีความเป็นกลางทางการเมือง

2) กำหนดหน้าที่และอำนาจของตำรวจให้ชัดเจนมากกว่าเดิม พร้อมกับยกฐานะประธานคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ (Chairman of the National Public Safety Commission) ขึ้นเทียบเท่ารัฐมนตรี ทั้งนี้เพื่อให้การรักษางานระหว่างรัฐบาลกลางและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวประชาธิปไตย (คือท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ยกเลิกหน่วยตำรวจชนบทและตำรวจเทศบาลเดิม แล้วรวมกันเป็นหน่วยเดียว เรียกว่า “ตำรวจประจำจังหวัด (Prefectural Police)” หรือ “โตโก ฟุ เคน เกอิซัตสุ (Toko Fu Ken Keisutsu)” ในภาษาญี่ปุ่น

กฎหมายตำรวจฉบับนี้ทำให้ กิจการตำรวจของญี่ปุ่นรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ยังคงรูปแบบการปกครองตามแบบประชาธิปไตยไว้โดยในท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินการของตนเอง แต่ให้รัฐบาลกลางมีส่วนรับผิดชอบด้วย

การจัดองค์กรของตำรวจญี่ปุ่น

1) องค์กรตำรวจในระดับชาติ

กิจการตำรวจดำเนินการโดยองค์กรตำรวจของแต่ละจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับแนวการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น และระบบการตำรวจก็ยังคงมีลักษณะเป็นระบบตำรวจแห่งชาติอยู่ คือ มิได้เป็นระบบตำรวจท้องถิ่น เพราะรัฐบาลยังมีอำนาจปกครองบังคับบัญชาตำรวจทั่วประเทศในเขตจำกัดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยรัฐบาลจัดตั้ง กรมตำรวจแห่งชาติ (National Police Agency) เรียกว่า “เกอิซัตสึ โช (Keisatsu Cho)” รับผิดชอบกิจการตำรวจทั่วประเทศ มีอธิบดีกรมตำรวจ เป็นผู้รับผิดชอบโดยความยินยอมจากรัฐสภา (Diet) ทั้งสภาสูงและสภาล่างเสียก่อน และกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง (มี 5 คน) ดังนี้

(1) ภายในระยะ 5 ปี ที่ผ่านมา ไม่เคยรับราชการตำรวจหรืออัยการ (ก่อนหน้านี้นี้อาจเป็นได้)

(2) เพื่อความเป็นกลางทางการเมือง จำนวนสมาชิกที่มีเสียงข้างมาก (คือ 3 นาย) จะมาจากพรรคการเมืองพรรคเดียวกันไม่ได้ (ทั้งนี้หมายความว่า พรรคการเมืองที่ได้เป็นรัฐบาลจะส่งสมาชิกพรรคมาร่วมเป็นคณะกรรมการนี้เกิน 2 คนไม่ได้)

คณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติมีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานของกรมตำรวจหรือเรียกว่าเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของกรมตำรวจในนามรัฐบาลไม่ได้เป็นคนของรัฐ ตามวิถีทางพรรคการเมือง แต่มาจากบุคคลซึ่งรัฐสภาพิจารณาเลือกสรรมา หลักการนี้เป็นการบริหารงานตำรวจทั่วประเทศ จึงมีลักษณะบุคคลซึ่งตัวแทนของประชาชนเลือกมารับผิดชอบขณะเดียวกันอธิบดีกรมตำรวจก็อยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ

คณะกรรมการรักษาความปลอดภัยของประชาชนแห่งชาติขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบกิจการตำรวจทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ประชาชนและความรับผิดชอบทางด้านการศึกษาอบรม การสื่อสาร การทะเบียนอาชญากรรม สถิติอาชญากรรม และการร่วมมือประสานงานของตำรวจแต่ละหน่วย คณะกรรมการ จำนวน 5 นาย แต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรี และเพื่อประกันความเป็นกลางทางการเมือง ประธานคณะกรรมการไม่มีสิทธิลงมติ เพราะมาจากนักการเมืองทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมเท่านั้น

คณะกรรมการอีก 5 นายแต่งตั้งโดย นายกรัฐมนตรี โดยความยินยอมจากสภา เป็นผลให้อธิบดีกรมตำรวจมีความเป็นอิสระจากอิทธิพลทางการเมืองมากขึ้น

2) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (National Police Agency)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (National Police Agency) ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ มี อธิบดี และรองอธิบดี 1 นาย ทำหน้าที่บังคับบัญชาตำรวจทั่วประเทศในนามของรัฐบาล ตามความมุ่งหมายที่จะให้รัฐบาลสามารถควบคุมตำรวจ ของจังหวัด (Prefectural Police) และเป็นหลักประกันให้ตำรวจแต่ละจังหวัด ร่วมมือประสานงานกันอย่างใกล้ชิด คณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติเป็น ผู้แต่งตั้งและถอดถอนอธิบดีกรมตำรวจ แต่ต้องได้รับการอนุมัติจากนายกรัฐมนตรี

ส่วนราชการภายในกรมตำรวจ มีโครงสร้างประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการ สำนักงานบริหาร สำนักงานสอบสวนกลาง สำนักงานการจราจร สำนักงานรักษาความมั่นคง สำนักงานสื่อสาร และหน่วยรักษาความปลอดภัย (สังกัดสำนักงานสอบสวนกลาง) นอกจากนี้หน่วยงานภายในกรมตำรวจแล้ว ยังมีหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อกรมตำรวจ คือ โรงเรียนการตำรวจแห่งชาติ สภาสถาบันวิจัยวิทยาการตำรวจแห่งชาติ และกองบังคับการตำรวจรักษาพระราชวัง

หน่วยงานกรมตำรวจในส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น 2 เขต และมีกองการสื่อสารอีก 2 กอง (ตั้งอยู่ที่กรุงโตเกียว และ ฮอกไกโด) กองบัญชาตำรวจเขตนี้ไม่ได้รับผิดชอบงานตำรวจนครบาล (ตำรวจกรุงโตเกียว) และไม่ได้รับผิดชอบตำรวจใน ฮอกไกโด

3) ตำรวจนครบาลและตำรวจจังหวัด

กิจการตำรวจท้องที่ขึ้นต่อหน่วยปกครองของนครโตเกียวและจังหวัด ทั้งนี้หมายความว่า ทั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมา เป็นผู้รับผิดชอบการจัดตั้งกองกำลังตำรวจของตนขึ้นมาปฏิบัติงาน ในเขตรับผิดชอบ คงรูปแบบประชาธิปไตยที่ได้มาจากสหรัฐอเมริกา ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ร่วมรับผิดชอบกิจการตำรวจทั่วประเทศผ่านคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติและกรมตำรวจ โดยกรมตำรวจมีกองบังคับบัญชาการเขตหรือภาค 7 แห่ง เป็นหน่วยควบคุมดูแล บังคับบัญชาและสนับสนุนในกิจการตำรวจทั่วประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ทั้งตำรวจนครบาลโตเกียวและตำรวจทุกจังหวัดมีคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนระดับจังหวัดรับผิดชอบกิจการตำรวจในจังหวัดของตน ในจังหวัดใหญ่ ๆ เช่น นครโตเกียว โอซากา นาโงยา โตเกียว โยโกฮามา โกเบ ซัปโปโร คาวาซากิ และฟูกูโอกะ คณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยประชาชน จะมีกรรมการ 5 นาย จังหวัดอื่น ๆ มีกรรมการ 3 นาย ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการคณะกรรมการระดับจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคณะกรรมการรักษาความ

ปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ การบริหารงานตำรวจแต่ละจังหวัด รวมทั้งตำรวจนครบาล อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนของจังหวัด

กองบังคับการตำรวจนครบาลและกองบังคับการตำรวจจังหวัด แต่ละจังหวัดมีกองบังคับการตำรวจ เป็นหน่วยปฏิบัติการกิจการตำรวจตามคำสั่งของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยของจังหวัด โดยแต่ละกองบังคับการมีหัวหน้าตำรวจรับผิดชอบ ดังนี้

(1) ตำรวจนครบาล มีหัวหน้าตำรวจตำแหน่ง ผู้บัญชาการตำรวจ เรียกว่า “หัวหน้าผู้กำกับการตำรวจ (Super Intendent General)” การแต่งตั้งหรือปลดผู้บังคับบัญชาสูงสุดของตำรวจนครบาลจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนของนคร โตเกียว และคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ และความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี

(2) ตำรวจจังหวัด มีหัวหน้าเรียกว่า “ผู้อำนวยการตำรวจ (Director)” การแต่งตั้งหรือปลดผู้อำนวยการตำรวจจังหวัดเป็นอำนาจของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนจังหวัด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ

ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารกิจการตำรวจ ในจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยของจังหวัด แต่อำนาจในการให้โทษตำรวจขึ้นอยู่กับคณะกรรมการหน่วยปฏิบัติงานทุก ๆ จังหวัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตหรืออำเภอ (District) สำหรับแบ่งพื้นที่รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ แต่ละอำเภอมีหน่วยปฏิบัติงานตำรวจที่ติดต่อกับประชาชน โดยตรง คือ สถานีตำรวจ คู่มือสำหรับเขตชุมชน ที่พักสายตรวจในเขตชนบท และ กองรักษาการณ์ (เฉพาะ บางแห่ง) เพื่อรักษาความสงบและงานเกี่ยวกับความมั่นคง

5.4 ระบบตำรวจสาธารณรัฐอิตาลี

องค์การตำรวจที่สำคัญของสาธารณรัฐอิตาลี มี 3 องค์การ คือ

1) หน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (Guardia di Pubblica Sicurezza) เป็นหน่วยงานแบบทหาร และมีวินัยเคร่งครัด เดิมเรียกว่า หน่วยรักษาเมือง (City Guard) สังกัดกระทรวงมหาดไทยหน้าที่สำคัญ คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ป้องกันอาชญากรรม รวบรวมพยานหลักฐานในการกระทำผิดอาชญากรรม เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายทั้งระดับชาติ จังหวัดและเทศบาล มีเขตปฏิบัติหน้าที่ทั่วประเทศ แบ่งเป็น 3 กอง คือ กองรักษาความปลอดภัยเขต มีประจำอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ หน่วยเคลื่อนที่เร็วหรือฝ่ายสนับสนุน และ ฝ่ายกิจการพิเศษ

2) กองกำลังพิเศษ (Corps of Carabinieri) เป็นหน่วยทหารที่มีหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน และมีหน้าที่ในด้านการอารักขา การร่วมขบวนพิธีแห่งเกียรติยศประสานงานและให้ข่าวสารแก่หน่วยราชการต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ตำรวจด้วย คือ

เป็นเจ้าของหน้าที่ผู้รักษากฎหมายความสงบเรียบร้อยของสังคมและรักษาความปลอดภัยของสาธารณชน โดยคัดเลือกเอาทหารที่มีประวัติดีเด่นเข้ามาทำงาน หน่วยงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของกองทัพกิตาลี

3) ตำรวจเทศกิจ (Vigili Urbani) ตำรวจเทศกิจ เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกเทศมนตรีของเมืองใหญ่ ๆ เช่น โรม มิลาน เวนิส เป็นต้น หน้าที่ของตำรวจประเภทนี้ คือ เป็นผู้รักษาเทศบัญญัติและดูแลกิจการของเทศบาล ได้แก่ ดูแลตลาดและร้านค้า การควบคุมทะเบียน การเกิด การตาย การทะเบียนและควบคุมรถแท็กซี่ สวนสาธารณะ กฎหมายควบคุมสิ่งก่อสร้าง โรงฆ่าสัตว์ สุสาน รักษากฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุข ควบคุมการจราจรในเขตเทศบาล ภารกิจสำคัญของตำรวจเทศกิจอิตาลี มีวงจำกัดอยู่ในขอบเขตดังที่กล่าวมาแล้ว การป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทำได้ในกรณีความผิดซึ่งหน้า เมื่อจับกุมผู้กระทำผิดคดีอาชญากรรมได้แล้วก็นำตัวไปมอบให้แก่ตำรวจหน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติทำการสอบสวนต่อไป ตำรวจเทศกิจของแต่ละเมืองมีข้อแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนมากเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะได้รับการฝึกอบรมในรูปแบบเดียวกับตำรวจหน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ แต่ไม่ได้มียศทางทหาร

สรุปได้ว่า กิจการตำรวจของสาธารณรัฐอิตาลี มี 3 รูปแบบ องค์กรที่สำคัญที่สุด เรียกว่าหน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ซึ่งมีสายการบังคับบัญชาแบบเดียวกับทหาร องค์กรที่สองเป็นหน่วยหนึ่งของกองทัพกิตาลี ที่กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งการในเรื่องการรักษาความปลอดภัยและการดำเนินการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนด้วย องค์กรสุดท้าย คือ ตำรวจเทศกิจ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของเทศบาลของแต่ละเมืองเท่านั้น

5.5 ระบบตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เกิดขึ้นมาในปี ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) โดยการอนุมัติของสภาสัมพันธมิตร และในปีเดียวกันสภาสัมพันธมิตร ได้มีบันทึกออกคำสั่งเกี่ยวกับการจัดองค์การตำรวจในเยอรมันขึ้นใหม่ คำสั่งดังกล่าวประกาศนโยบายว่าตำรวจในแต่ละท้องถิ่นจะต้องไม่จัดขึ้นในรูปแบบของทหารและจะไม่เป็นการรวมอำนาจไว้ในส่วนกลาง กำหนดภารกิจและความรับผิดชอบของตำรวจไว้โดยมุ่งให้เป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันอาชญากรรมและนำตัวผู้กระทำผิดไปสู่การพิจารณาของศาล ให้เทศบาลแต่ละแห่งที่สามารถดำเนินกิจการท้องถิ่นได้จัดกิจการตำรวจของท้องถิ่นขึ้นมาเอง แต่ให้จัดทำในรูปกระจายอำนาจออกไป ห้ามรวมกำลังตำรวจท้องถิ่นเข้าด้วยกัน ห้ามตำรวจยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองนอกเหนือไปจากสิทธิ ในการลงคะแนนเสียง

เนื่องจากเป็นประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กิจการตำรวจทั่วประเทศเป็นอำนาจของแต่ละรัฐ โดยแต่ละรัฐมีอิสระในการดำเนินกิจการเอง ตำรวจของแต่ละรัฐมีหน้าที่และอำนาจ

เฉพาะในรัฐของตนเท่านั้น แต่ส่วนมากก็จะมีรูปแบบคล้ายคลึงกัน รัฐบาลกลางมีอำนาจตรวจสอบ
กิจการตำรวจในแต่ละรัฐได้ แต่ไม่มีอำนาจในการบริหารงานและควบคุมกิจการตำรวจของแต่ละรัฐ

กิจการตำรวจในแต่ละรัฐมี 5 ประเภท คือ

1) ตำรวจประจำรัฐ (State Police) มีทุกแคว้นมีหน้าที่รับผิดชอบการรักษาความสงบ
เรียบร้อย ควบคุมการจราจร และป้องกันอาชญากรรม ในบางแคว้นที่มีตำรวจเทศบาล ตำรวจประจำรัฐ
จะปฏิบัติหน้าที่เฉพาะนอกเขตเทศบาลเท่านั้น

2) ตำรวจเทศบาล (Communal Police) มีเฉพาะแคว้นเบอร์เมนและเฮสส์เท่านั้น
รับผิดชอบงานตำรวจเฉพาะในเขตคอมมูนหรือเขตชุมชนใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่คล้ายคลึงกับตำรวจ
ประจำรัฐ

3) ตำรวจสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม (Criminal Police) ทำหน้าที่ด้านการสืบสวน
สอบสวนเหมือน (The Criminal Investigation Department: C.I.D.) ของอังกฤษ

4) ตำรวจบรรเทาสาธารณภัย (Emergency Police) เป็นตำรวจหน่วยพิเศษที่มีเครื่องมือ
และอุปกรณ์สำหรับช่วยเหลือประชาชนในยามที่เกิดภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม หิมะถล่ม
แผ่นดินไหว พลังไหม้และการปราบจลาจล เป็นต้น ตำรวจหน่วยนี้มีเครื่องมือและอาวุธที่ทันสมัย
นอกจากนั้นยังรับผิดชอบด้านการฝึกอบรมตำรวจที่เข้ามาใหม่ด้วย ตำรวจหน่วยนี้จะมีประจำอยู่ทุกรัฐ

5) ตำรวจน้ำ (Water Police) มีทุกรัฐเช่นกัน ปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมการจราจร
ทางน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง ปากอ่าวและชายฝั่งทะเลป้องกันภัยที่เกิดขึ้นแก่เรือ ป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรมทางน้ำ ควบคุมการเดินทางเรือและออกใบอนุญาตเอกสารต่าง ๆ แก่เรือ

รัฐบาลกลางมีตำรวจ รับผิดชอบ 3 ประเภท คือ

1) ตำรวจตระเวนชายแดน (Frontier Police) สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่
ตระเวนและป้องกันชายแดนระหว่างประเทศ จัดองค์กรในรูปแบบทหารแบ่งออกเป็น 4 เขต คือ
เขตใต้มีศูนย์บัญชาการที่มูมิค เขตภาคกลางที่คาสเซล เขตเหนือที่แฮนโนเวอร์ และเขตชายฝั่งทะเล
ตำรวจชายแดนจัดหน่วยเป็นหมวด กองร้อยและกองพันแบบทหารที่ติดอาวุธทันสมัย มีหน้าที่
ตรวจสอบหนังสือเดินทางเข้าประเทศและปราบปรามการลักลอบเข้าประเทศด้วย

2) ตำรวจรถไฟ (Railway Police) สังกัดกระทรวงการขนส่ง มีหน้าที่ป้องกันเส้นทาง
สถานีและที่ทำการของรถไฟซึ่งอยู่ทั่วประเทศ

3) ตำรวจป่าไม้ (Forest Police) สังกัดองค์กรป่าไม้

5.6 ระบบตำรวจราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

กิจการตำรวจของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ในปัจจุบันมีทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น
ดังนี้

1) ตำรวจส่วนกลาง (State Police Corps) ตำรวจส่วนกลางหรือตำรวจแห่งชาติของเนเธอร์แลนด์ มาชื่อเรียกว่า Rijkspolitie สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการตำรวจทั่วประเทศ (ยกเว้นในเขตเทศบาลใหญ่ที่มีตำรวจเทศบาล) ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม ควบคุมการจราจรทั้งทางบกและทางน้ำ ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมความปลอดภัยของเยาวชน มีโรงเรียนการตำรวจ โรงเรียนการจราจรและโรงเรียนตำรวจสุนัขอยู่ในความรับผิดชอบ มีอธิบดีกรมตำรวจ (Inspector – General) เป็นผู้บริหาร และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

2) ตำรวจเทศบาล (Municipal Police) ในเทศบาลขนาดใหญ่ทั่วประเทศมีหน่วยตำรวจของตนเอง มีการกระจายอำนาจการบริหารและการปกครองจากรัฐบาลกลางไปสู่ท้องถิ่นซึ่งประชากรหนาแน่นและสามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยให้รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้กำหนดระบบต่าง ๆ ของตำรวจเทศบาลทั่วประเทศขึ้น และเป็นผู้กำหนดว่าเทศบาลหนึ่งควรมีกำลังตำรวจจำนวนเท่าใด พระมหากษัตริย์แต่งตั้งหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาตำรวจเทศบาล ส่วนตำแหน่งรองลงมาให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง

นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตเทศบาล ดังนั้นจึงมีอำนาจในการบังคับบัญชาตำรวจทุกหน่วย รวมทั้งตำรวจส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลด้วย ตำรวจเทศบาลสามารถร้องขอตำรวจส่วนกลางให้เข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และหากมีเหตุฉุกเฉินอาจขอกำลังจากหน่วยตำรวจเทศบาลข้างเคียงหรือกำลังทหารมาสนับสนุนได้

การควบคุมการสืบสวนสอบสวนของเราอาณาจักรเนเธอร์แลนด์อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม โดยจะใช้อำนาจผ่านอธิบดีกรมอัยการ ซึ่งจะมีอำนาจสั่งการแก่ตำรวจ ทั้งส่วนกลางและตำรวจเทศบาลด้วย โดยหน่วยตำรวจของเทศบาลขนาดใหญ่จะมีแผนกสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม แผนกทะเบียนคนต่างด้าว แผนกการข่าว แผนกควบคุมเยาวชน แผนกการจราจร และตำรวจควบคุมศีลธรรม ในกระทรวงยุติธรรมเองก็มีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ชำนาญการด้านต่าง ๆ เช่น การถ่ายภาพ การตรวจสอบเอกสารคดีปลอมแปลง ยาเสพติด และการค้ามนุษย์ โดยมีห้องทดลองเกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐานอยู่ในกระทรวงยุติธรรมด้วย

5.7 ระบบตำรวจของสาธารณรัฐฝรั่งเศส

ระบบตำรวจสาธารณรัฐฝรั่งเศส แบ่งกิจการตำรวจออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ตำรวจแห่งชาติ เป็นข้าราชการพลเรือน สังกัดโดยตรงกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการภายใน ระบบตำรวจแห่งชาติแบ่งออกเป็น 2 หน่วยงานหลัก คือ Police Officers และ Administrative Employee ที่ประกอบด้วย 11 หน่วยงาน และมีหน่วยงานกลางอีกหน่วยงานหนึ่ง ซึ่ง 9 หน่วยงานจะทำหน้าที่ของตำรวจโดยหน้าที่หลัก คือ การพิจารณาตัดสินคดีของตำรวจ และ

ดูแลความสงบมั่นคงของสาธารณชนให้อยู่ภายใต้กฎหมาย และมีบทบาทหลักในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

2) ตำรวจของท้องถิ่น เป็นข้าราชการพลเรือน (Police Municipale) ขึ้นตรงต่อนายกเทศมนตรี (Maire) ในแต่ละท้องถิ่น และ

3) ตำรวจแห่งชาติที่มีสถานะทางทหาร (Gendarmerie Nationale) มีการเรียกว่า “สารวัตรทหาร (Military Police)” เพราะแต่งกายคล้ายทหาร สังกัดโดยตรงกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการภายใน (กระทรวงมหาดไทย)

ตำรวจฝรั่งเศสแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ตำรวจฝ่ายปกครอง (La Police administrative) และตำรวจฝ่ายคดี (La Police Judiciaire) (อุทัย อาทิวะ, 2554, หน้า 79-80)

1) ตำรวจฝ่ายปกครองของฝรั่งเศสอยู่ภายใต้อำนาจการบังคับบัญชาของฝ่ายปกครอง มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น โดยทั่วไปนายกเทศมนตรี (maire) เป็นผู้ใช้อำนาจตำรวจทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา L.2212-2 เป็นอำนาจตำรวจของนายกเทศมนตรี แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

(1) ตำรวจฝ่ายปกครองทั่วไป (Police administrative generale) มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดกฎหมายทั่ว ๆ ไปด้วยการออกกฎหมายหรือระเบียบ หรือด้วยการปฏิบัติการต่าง ๆ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือสุขอนามัยของชุมชน หรือการติดตามการเดินทางเพื่อไม่ให้กีดขวางการจราจร เป็นต้น

(2) ตำรวจฝ่ายปกครองพิเศษ (Police administrative special) คือตำรวจที่มีอำนาจหน้าที่ของฝ่ายปกครองในการป้องกันมิให้มีการละเมิดกฎหมายเป็นเรื่อง ๆ เฉพาะ กรณี ๆ ไป เช่น อำนาจในการควบคุมการก่อสร้างอาคาร อำนาจในการควบคุมการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

หากเปรียบเทียบกับตำรวจของไทย ตำรวจฝ่ายปกครองทั่วไปจะมีความหมายใกล้เคียงกับความหมายของ “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ของไทย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (16) หมายความว่าถึง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีหน้าที่และอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพืศติ เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจค้นเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมและปราบปราม

2) ตำรวจฝ่ายคดี (La Police judiciaire) ตำรวจฝ่ายคดีของฝรั่งเศสนี้ถือเป็นกลไกของการอำนวยความยุติธรรมอยู่ภายใต้อำนาจตุลาการ และจะเข้ามาในคดีต่อเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว มีลักษณะของการใช้อำนาจเพื่อการแก้ไขหรือปราบปราม (répressive) อำนาจตาม

กฎหมายนี้ได้อำนาจให้แก่ตำรวจระดับชาติทั้งสถานีพลเรือนและกลาโหม แต่กฎหมายก็ไม่ตัดสิทธิตำรวจท้องถิ่นในการดำเนินกิจการทางอาญา โดยกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 21-2 กำหนดให้ตำรวจท้องถิ่นมีหน้าที่ในการเป็นผู้ช่วย เจ้าพนักงานทางอาญา และเป็นการยกเว้นอำนาจตำรวจท้องถิ่นที่ถูกโอนไปไว้กับผู้บังคับบัญชาของตำรวจแห่งชาติที่รับผิดชอบคดีนั้นเป็นการชั่วคราว โดยหลักแล้วการใช้อำนาจตำรวจตามกฎหมายอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้นจะมีลักษณะ ที่เหมือนกับตำรวจของประเทศไทยทั้งรูปแบบและเนื้อหา

ตำรวจฝ่ายคดีเปรียบเทียบได้กับพนักงานสอบสวนของไทย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (6) หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน และ “การสอบสวน” ตามมาตรา 2 (11) หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ลักษณะการทำงานของพนักงานสอบสวนของไทย จึงเข้ามาในคดีเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วเช่นกัน

ตำรวจของสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีระบบตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาลที่มีขนาดใหญ่จะมีตำรวจของตนเองเป็นตำรวจเทศบาลหรือตำรวจท้องถิ่นชนบท เขตพื้นที่ชุมชนหรือเมืองที่มีประชากรต่ำกว่า 1,000 คน จะไม่มีตำรวจท้องถิ่นแต่อยู่ใต้เขตอำนาจของ Gendarmerie โดยแต่ละ Canton (เขตปกครองคล้าย ๆ ตำบลหรืออำเภอ แต่ละ Canton มีหลาย Commune) จะมี Gendarmerie ประจำอยู่ 7 หมู่ ๆ ละประมาณ 5-14 คน ตามขนาดของพื้นที่ Canton ประมาณ 25 แห่ง รวมกันเป็นเขตปกครองเรียกว่า Département (จังหวัดหรือมณฑล) สายการบังคับบัญชาของ Gendarmerie ในแต่ละมณฑลเป็นแบบทหาร คือ หลาย ๆ หมู่ของ Canton รวมกันเป็นกองร้อย (Company) หลาย ๆ กองร้อยในแต่ละ Département เป็นที่ศูนย์จะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายสอบสวนคดีอาชญากรรมและการควบคุมจราจรประจำ บางแห่งอาจ ทำหน้าที่ Police Judiciaire (C.I.D.) ด้วย กล่าวคือ มีการใช้อำนาจตำรวจตามกฎหมายอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยทั่วไป Gendarmerie จะรับผิดชอบคดีที่มีลักษณะ เป็นเรื่องของท้องถิ่นเท่านั้น นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นสารวัตรทหาร (Military Police)

การจัดการรูปแบบองค์กรและการบริหารของตำรวจท้องถิ่นของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ดำเนินงานโดยกองบัญชาการใหญ่ในกรุงปารีส มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการฝึกอบรมตำรวจ (Gendarmerie de la paix) และมีกำลังพล สำรองไว้ สำหรับส่งไปช่วยเหลือตำรวจท้องถิ่นกรณีมีเหตุจำเป็น ปกติหน่วยสนับสนุนนี้จะมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะทาง

รถไฟ และให้ความช่วยเหลือประชาชนยามประสบภัยพิบัติ โดยมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดของตำรวจท้องถิ่นทั่วประเทศเรียกว่า “ผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยของประชาชน” สังกัดกระทรวงมหาดไทย

ตำรวจท้องถิ่นในแต่ละเมือง จะทำการสืบสวนแต่ละคดีเฉพาะคดีที่มีโทษสถานเบา ส่วนคดีอุกฉกรรจ์หรือคดีที่ต้องใช้เทคนิคหรือความชำนาญพิเศษ ตำรวจของแต่ละเมืองจะทำการสืบสวนเพียงเบื้องต้นแล้วจะแจ้งมายังศูนย์การสืบสวนภาคให้ร่วมปฏิบัติงาน การดำเนินการสืบสวนสอบสวนจึงเริ่มจากพนักงานสอบสวนของแต่ละเมือง (แต่ละเทศบาลที่มีตำรวจท้องถิ่น) ควบคุมโดยกองการสืบสวนสอบสวนประจำภาคของตำรวจท้องถิ่น ซึ่งอยู่ใต้การบัญชาการของฝ่ายสืบสวนในกองบัญชาการใหญ่ที่กรุงปารีส และรับผิดชอบหรือทำหน้าที่เป็น “สำนักงานแห่งชาติ” ซึ่งหน่วย INTERPOL ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสสังกัดตำรวจ Surete National ปฏิบัติหน้าที่แต่ละด้านของตำรวจและเน้นการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม

การจัดรูปแบบและโครงสร้างหน้าที่และอำนาจของตำรวจท้องถิ่น

เพื่อให้การรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของท้องถิ่นและสุขอนามัยสาธารณะของท้องถิ่นได้รับการปกป้อง กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีสามารถจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้ ยกเว้นในพื้นที่ห่างไกลที่ไม่สามารถจัดตั้งตำรวจของท้องถิ่นได้ กฎหมายให้นายกเทศมนตรีสามารถตั้ง ผู้พิทักษ์ชนบท (Garde Champêtre) เพื่อทำหน้าที่แทนตำรวจของท้องถิ่นได้ แต่การจัดตั้งผู้พิทักษ์ชนบทนี้ มีข้อแม้คือต้องใช้อำนาจร่วมกับตำรวจแห่งชาติที่มีสถานะทางทหาร และมาตรา L.2212-5 กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ตำรวจท้องถิ่นมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การดูแลเพื่อให้มีการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น การดูแลความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายการจราจร การดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายผังเมือง

โครงสร้างองค์กรตำรวจท้องถิ่นสามารถแบ่งลำดับชั้น ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) ตำรวจท้องถิ่นประเภท C หรือชั้นประทวน มีคุณสมบัติทั่วไป คือ มีอายุ 18 ปี เป็นคนในกำกับของรัฐบาลสาธารณรัฐฝรั่งเศส และประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปหรือรัฐที่มีความตกลงกันระดับพหุภาคี และสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (bac) หรือเทียบเท่า โดยที่ตำรวจท้องถิ่นประเภท C สามารถสอบเลื่อนระดับ ไปสู่ชั้นสัญญาบัตร ได้หากมีคุณสมบัติตามที่กำหนด

2) ตำรวจท้องถิ่นประเภท B หรือชั้นสัญญาบัตร มีคุณสมบัติทั่วไปไม่ต่างจากตำรวจท้องถิ่นประเภท C

3) ตำรวจท้องถิ่นประเภท A หรือผู้บัญชาการตำรวจท้องถิ่น (Directeur de Police Municipale) มีคุณสมบัติ คือสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาชั้น 2 ที่ได้รับการรับรอง

นายกเทศมนตรีอำนาจเด็ดขาดที่จะรับสมัครแต่งตั้งหรือปลดตำรวจท้องถิ่นออกจากหน้าที

จากการทบทวนวรรณกรรมระบบตำรวจของต่างประเทศทั้ง 7 ประเทศ สามารถกล่าวโดยสรุปรูปแบบการจัดระบบการตำรวจ ได้ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบตำรวจท้องถิ่น ระบบตำรวจแห่งชาติ และระบบตำรวจแบบผสม กล่าวคือ

1) ระบบตำรวจท้องถิ่น (Local Police)

เป็นระบบตำรวจที่เกิดจากการกระจายอำนาจการบริหารงานตำรวจไป ผู้องค์กรปกครองท้องถิ่น ระบบตำรวจนี้มีในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และประเทศในยุโรปอื่นบางประเทศ เช่น ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และสมาพันธรัฐสวิส เป็นต้นซึ่งประเทศเหล่านี้ มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยสมบูรณ์ จึงมีการกระจายการปกครองไปสู่ท้องถิ่น ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินกิจการต่าง ๆ ในท้องถิ่นเอง จึงจัดกิจการตำรวจของท้องถิ่นขึ้นมา เป็นตำรวจในรูปตำรวจประจำเมือง ตำรวจประจำรัฐ ตำรวจเทศบาล เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นเป็นอย่างดี การจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาเป็นการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น สามารถทำได้ รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจึงตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดีกว่ารัฐบาลส่วนกลาง เท่ากับเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางได้

2) ระบบการตำรวจแห่งชาติ (National Police)

เป็นระบบการตำรวจที่จัดขึ้นโดยรัฐบาลกลาง ซึ่งมีอำนาจบริหารการควบคุมดูแลกิจการตำรวจทั่วประเทศ การบริหารกิจการตำรวจจึงมีศูนย์รวมอำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ (Unity of the Nation) และ มุ่งความเป็นเอกภาพของชาติเป็นสำคัญ ประเทศที่เป็นแบบฉบับ คือ สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอิตาลี และ ประเทศกำลังพัฒนาส่วนมาก เช่น สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และประเทศไทย

3) ระบบการตำรวจแบบผสม มี 2 รูปแบบ คือ

(1) ระบบตำรวจที่มีระบบตำรวจท้องถิ่นและตำรวจแห่งชาติด้วย เช่น สหรัฐอเมริกามีตำรวจ เอฟ บี ไอ (Federal Bureau of Investigation : F.B.I) มีอำนาจในการรักษากฎหมายทั่วประเทศ อังกฤษมีตำรวจนครบาล (London Metropolitan Police Force) แต่รัฐบาลกลางก็มีอำนาจควบคุมกิจการตำรวจที่แต่ละท้องถิ่นจัดขึ้น เช่นการออกกระเปียบและกฎข้อบังคับ การอนุมัติงบประมาณสนับสนุนท้องถิ่น ความแตกต่างระหว่างตำรวจแห่งชาติและตำรวจท้องถิ่นก็คือ ตำรวจท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ในชุมชนต่าง ๆ ในแต่ละรัฐ ส่วนตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการทั่วประเทศ

(2) ระบบตำรวจที่มีการดำเนินการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างรัฐบาลกลางกับท้องถิ่น เป็นระบบของญี่ปุ่น โดยที่รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นว่า การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเป็นแนวคิดที่มีประโยชน์มาก จึงยังคงให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ในกิจการตำรวจท้องถิ่น รูปแบบตำรวจของญี่ปุ่นจึงเป็นการผสมผสานระบบตำรวจระหว่างรัฐบาลกลาง และส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบกิจการตรวจร่วมกัน ซึ่งปรากฏว่าตำรวจญี่ปุ่นเป็นตำรวจที่มีประสิทธิภาพแห่งหนึ่งในโลก

6. กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ได้คำตอบในการวิจัยนี้ จึงได้นำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ โดยกฎหมายที่นำมาศึกษาประกอบด้วย

6.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 3 ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย การใดที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นไม่ได้ห้ามหรือจำกัดไว้บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรนั้นได้ และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและ ไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น บทบัญญัติในมาตรา 26 ให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยการกำหนดขอบเขตในการตรากฎหมายที่หากจะต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองจะต้องมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในกฎหมาย (มาตรา 27) และให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายในด้านการจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใด อันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติการทรมานทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ (มาตรา 28)

การที่บุคคลจะต้องรับโทษอาญาต่อเมื่อกระทำการ อันกฎหมายบัญญัติและกำหนดโทษไว้และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าที่โทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายมิได้

รัฐธรรมนูญกำหนดหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา 51 ว่า การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้นเป็นการทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชน และชุมชนที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ในส่วนของแนวนโยบายแห่งรัฐในมาตรา 76 ว่ารัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุข ของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยมาตรา 77 รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพ ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ซึ่งการออกกฎหมายเพื่อจัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ กลับเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ในมาตรา 78 ยังกำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น รวมทั้งการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นใดที่อาจกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

มาตรา 250 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและ

ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ (มาตรา 251)

หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 257 กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาคำนึงถึงการพัฒนาด้านจิตใจ

(2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรมและมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อจัดความเหลื่อมล้ำ

(3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 258 ค ด้านกฎหมาย ที่ให้มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 77 และจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

มาตรา 258 ง ด้านกระบวนการยุติธรรม (2), (4) ให้มีการปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจและภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ

การทบทวนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นี้ก็เพื่อที่จะค้นหาว่ามีบทบัญญัติใดที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยพิจารณาจากแนวโน้มนโยบายแห่งรัฐ สิทธิเสรีภาพของประชาชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น

6.2 พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาเพื่อพัฒนาประเทศ ให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับตำรวจท้องถิ่นหรือการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คือ ยุทธศาสตร์ชาติในด้านความมั่นคง ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนมีความสุข ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ดังนั้น ยุทธศาสตร์ชาติ จึงมีความสำคัญที่ต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

6.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

โครงสร้างของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แบ่งออกเป็น 7 ภาค โดยแต่ละภาคแยกย่อยออกเป็น ลักษณะ หมวด และส่วน ตามลำดับ สำหรับเนื้อหาของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีทั้งสิ้น 267 มาตรา เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่และอำนาจในการสืบสวนสอบสวน ซึ่งหากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร จำเป็นที่จะต้องทบทวนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดถึงหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานสืบสวนและสอบสวน ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจที่จะใช้ได้เพียงเท่าที่มีบัญญัติไว้ ดังเช่น

มาตรา 16 อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา อำนาจพนักงานอัยการ และอำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับทั้งหลายอันว่าด้วย การจัดตั้งศาลยุติธรรม และระบุน้ำที่และอำนาจของผู้พิพากษาหรือซึ่งว่าด้วยหน้าที่และอำนาจของพนักงานอัยการหรือของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้น ๆ

อำนาจสืบสวนและสอบสวนของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 17

นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่อง การจับ ชัง ควบคุม การค้น ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจโดยตรงของเจ้าพนักงานสืบสวนและสอบสวน

การจับ โดยราษฎร ซึ่งปกติแล้วจะจับผู้อื่นไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าอยู่ในเกณฑ์แห่งมาตรา 82 คือ เมื่อเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อจัดการ หรือเมื่อผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และความผิดนั้นได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ (มาตรา 79)

ความผิดอาญาได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ ให้ถือว่าความผิดนั้นเป็นความผิดซึ่งหน้าในกรณี ดังนี้

(1) เมื่อบุคคลหนึ่งถูกไล่จับตั้งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ

(1) เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใด หลังจากการกระทำผิดในถิ่นแคว้นใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุขึ้นและมีสิ่งของที่จะมาจากการกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่น อันสันนิษฐานได้ว่า ได้ใช้ในการกระทำผิด หรือมีร่องรอยพิรุณ เห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

6.4 ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญา เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนที่บัญญัติเกี่ยวกับลักษณะการกระทำผิด ประเภทความผิด และโทษสำหรับความผิดแต่ละประเภท เช่น ความผิดของเจ้าพนักงาน ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดต่อชีวิตและทรัพย์สิน ฯลฯ โครงสร้างของประมวลกฎหมายอาญาแบ่งออกเป็น 3 ภาค ได้แก่ ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป ภาค 2 ความผิด และภาค 3 ลหุโทษ ซึ่งแต่ละภาคแยกย่อยออกเป็นลักษณะ หมวด และส่วนตามลำดับ สำหรับเนื้อหาของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มีทั้งสิ้น 398 มาตรา ซึ่งหากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำเป็นที่จะต้องทบทวนประมวลกฎหมายอาญาเพื่อพิจารณาถึงว่าตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ควรมีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบคดีประเภทใด โดยเฉพาะในส่วนของ ภาค 3 ลหุโทษ ซึ่งบัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา 367 ถึง 398 รวม 32 มาตรา

ความผิดลหุโทษที่กำหนดไว้ในภาค 3 แห่งประมวลกฎหมายอาญา สามารถแบ่งลักษณะความผิดได้ ดังนี้

1) ความผิดที่เกี่ยวกับอำนาจรัฐ ได้แก่ ไม่ยอมบอกหรือเกลี้ยบอกชื่อหรือที่อยู่อันเป็นที่แจ้ง เมื่อเจ้าพนักงานถามชื่อหรือที่อยู่เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย (มาตรา 367) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร (มาตรา 368) พาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผย หรือโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริงหรือการอื่นใด (มาตรา 371) เมื่อเกิดเพลิงไหม้หรือสาธารณภัยอื่น และเจ้าพนักงานเรียกให้ช่วยระงับถ้าผู้นั้นสามารถช่วยได้แต่ไม่ช่วย (มาตรา 383) ทำให้ประกาศภาพโฆษณา หรือเอกสารใดที่เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ปิด หรือแสดงไว้หรือสั่งให้ปิด หรือแสดงไว้ หลุดฉีกหรือ ไร่ประโยชน์ (มาตรา 369)

2) ความผิดที่กระทบต่อความปลอดภัยของร่างกาย ได้แก่ ผู้ควบคุมดูแลบุคคลวิกลจริต ปล่อยปละละเลยให้บุคคลวิกลจริตนั้นออกเที่ยวไปโดยลำพัง (มาตรา 373) เห็นผู้อื่นตกอยู่ในภยันตราย แห่งชีวิต ซึ่งตนอาจช่วยได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น แต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น (มาตรา 374) ยิงปืนซึ่งใช้คนระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน(มาตรา 376) ควบคุมสัตว์คู่หรือสัตว์ร้าย ปล่อยปละละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไป โดยลำพัง ในประการที่อาจทำอันตราย แก่บุคคลหรือทรัพย์ (มาตรา 377) เสพสุราหรือของเมาอย่างอื่น จนเป็นเหตุให้ตนเมาประพฤติกุณวายครองสติไม่ได้ขณะอยู่ในถนนสาธารณะ หรือสาธารณสถาน (มาตรา 378) ชักหรือแสดงอาวุธในการวิวาทต่อผู้ (มาตรา 379) กระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ (มาตรา 390) ใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ (มาตรา 391) ให้ผู้อื่นเกิดความกลัวหรือความตกใจ โดยการขู่เข็ญ (มาตรา 392)

กระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอาย หรือเดือดร้อนรำคาญ (มาตรา 397) กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทารุณ ต่อเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ซึ่งต้องพึ่ง ผู้นั้นในการดำรงชีพหรือการอื่นใด (มาตรา 398)

3) ความผิดต่อความปลอดภัยสาธารณะ ได้แก่ แกล้งบอกเล่าความเท็จให้เลื่องลือจนเป็นเหตุให้ประชาชนตื่นตกใจ (มาตรา 384) กีดขวางทางสาธารณะจนอาจเป็นอุปสรรคต่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร โดยวางหรือทอดทิ้งสิ่งของหรือโดยกระทำด้วยประการอื่นใด โดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 385) ขุดหลุมหรือ ร้าง หรือปลูกปักหรือวางสิ่งของ เกะกะไว้ในทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย หรือทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ละเลยไม่แสดงสัญญาณตามสมควร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ (มาตรา 386) กระทำการ อันควรรายหน้าต่อหน้าธารกำนัล โดยเปลือยหรือเปิดเผยร่างกาย หรือกระทำการลามกอย่างอื่น (มาตรา 388) กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ของแข็งตกลง ณ ที่ใด ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นอันตราย หรือเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคล หรือเป็นอันตรายแก่ทรัพย์ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ของโสโครกเประเปื้อนหรือน่าจะเประเปื้อนตัวบุคคลหรือทรัพย์ หรือแกล้งทำให้ของโสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ (มาตรา 389)

4) ความผิดต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทำให้รั่วระบายน้ำ ร่องน้ำหรือท่อระบายของโสโครก อันเป็นสิ่งสาธารณะกีดขวางหรือไม่สะดวก (มาตรา 375) ทำให้เกิดปฏิภูมิก่อนน้ำในบ่อ สระ หรือที่ขังน้ำอันมีไว้สำหรับประชาชนใช้สอย (มาตรา 380) แฉวน ดัดตั้งหรือวางสิ่งใดไว้โดยประการที่น่าจะตกหรือพังลง ซึ่งจะเป็นเหตุอันตราย เประเปื้อนหรือเดือดร้อนแก่ผู้สัญจรในทางสาธารณะ (มาตรา 387)

5) ความผิดเกี่ยวกับความเดือดร้อน รำคาญของประชาชน ได้แก่ ส่งเสียง ทำให้เกิดเสียงหรือกระทำความอื้ออึงโดยไม่มีเหตุอันสมควร จนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน (มาตรา 370) ทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะ หรือสาธารณสถาน หรือกระทำโดยประการอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะ หรือสาธารณสถาน (มาตรา 372)

6) ความผิดที่กระทำต่อสัตว์ ได้แก่ กระทำการทารุณต่อสัตว์ หรือฆ่าสัตว์โดยให้ได้รับทุกข์ทรมานอันไม่จำเป็น (มาตรา 381) ใช้ให้สัตว์ทำงานจนเกินสมควรหรือใช้ให้ทำงานอันไม่สมควร เพราะเหตุที่สัตว์นั้นป่วยเจ็บ ชราหรืออ่อนอายุ (มาตรา 382) ไล่ ต้อนหรือทำให้สัตว์ใด ๆ เข้าในสวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพืชพันธุ์หรือผลิตผลอยู่ (มาตรา 394) ควบคุมสัตว์ใด ๆ ปล่อยให้พลละเลยให้สัตว์นั้นเข้าในสวน ไร่หรือนาของผู้อื่นที่ได้แต่งดินไว้ เพาะพันธุ์ไว้ หรือมีพืชพันธุ์หรือผลิตผลอยู่ (มาตรา 395) ทิ้งซากสัตว์ ซึ่งอาจเน่าเหม็นในหรือริมทางสาธารณะ (มาตรา 396)

7) ความผิดต่อชื่อเสียง ผู้ใดดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้าหรือด้วยการโฆษณา (มาตรา 393)

ซึ่งความผิดลหุโทษในภาค 3 บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาในภาค 3 เป็นความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีโทษเบาหรือโทษไม่ร้ายแรง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 102) หากจะมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เห็นควรให้โอนภารกิจหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปราม สืบสวน สอบสวนดำเนินคดีผู้กระทำความผิดในความผิดลหุโทษ ไปอยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนั้น ในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำประมวลกฎหมายอาญามาศึกษาวิเคราะห์ด้วย

6.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

การกระจายอำนาจในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองท้องถิ่นซึ่ง ดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 กำหนดการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในท้องถิ่นที่เห็นสมควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง อันเป็นการดำเนินการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจ และกำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 รูปแบบ คือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา โดยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะมีกฎหมายจัดตั้งรองรับ และการดำเนินการใด ๆ ของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องมีกฎหมายกำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ เพื่อเป็นฐานกฎหมายในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้จะทบทวนเฉพาะบทบัญญัติที่ให้หน้าที่และอำนาจแก่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีกฎหมายให้หน้าที่และอำนาจแก่กรุงเทพมหานครในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือไม่ ดังนี้

1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

กรุงเทพมหานครเป็นเขตการปกครองพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้งและอยู่ในวาระ 4 ปี เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน มี พื้นที่การบริหาร แบ่งออกเป็นเขตและแขวง ในแต่ละเขตมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหาร

หน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยทั่วไปปรากฏในมาตรา 89 และมาตรา 90 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 คือ

1. มาตรา 89 ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจ ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

(2) การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด

(3) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(4) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(5) การผังเมือง

(6) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(7) การวิศวกรรมจราจร

(8) การขนส่ง

(9) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ

(10) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(11) การควบคุมอาคาร

(12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(14) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

(14 ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

(15) การสาธารณสุขปโภค

(16) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(17) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

(18) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

(19) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(20) การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย

ในโรงมหรสพ และสถานอื่น ๆ

(21) การจัดการศึกษา

(22) การสาธารณสุขการ

(23) การสังคมสงเคราะห์

(24) การส่งเสริมการกีฬา

(25) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(26) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(27) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

บรรดาหน้าที่และอำนาจใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค จะมอบให้กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2. มาตรา 90 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และให้มีฐานะเป็น “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

6.6 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยแต่ละส่วนแยกย่อยออกเป็น หมวด มีทั้งสิ้น 75 มาตรา มีการแก้ไขเพิ่มเติม 7 ฉบับ

สำหรับในส่วนการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้โอกาสแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดระเบียบการปกครองในท้องถิ่นซึ่งจะใช้เพื่อการวิเคราะห์ในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครได้ โดยให้ท้องถิ่นที่เห็นควรให้ราษฎรมีส่วนในการปกครองท้องถิ่นให้จัดระเบียบการปกครองเป็นราชการส่วนท้องถิ่น (มาตรา 69) ปัจจุบันระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งได้ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุด (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) โดยมีจังหวัดละหนึ่งแห่ง จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขต

จังหวัด ตลอดจนทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อน

2) เทศบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ซึ่งทั้งสามระดับ มีโครงสร้างประกอบด้วยสภาเทศบาล ซึ่งสมาชิกมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนั้น และคณะเทศมนตรี (นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีอีกจำนวนหนึ่ง) จะแตกต่างกัน เฉพาะที่ตั้งหรือจำนวนประชากรเท่านั้น

3) องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

4) เมืองพัทยา ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

5) กรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

อำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบการปกครองในรูปแบบองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิได้มีกฎหมายกำหนด (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา 71) และ มาตรา 8 ทวิ ซึ่งบัญญัติให้การรวมหรือการโอนส่วนราชการ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการจัดตั้งองค์กรขึ้นให้ โดยการโอน สำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มาจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่เป็น สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงเห็นควรศึกษาบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อวิเคราะห์ ผลนำไปสู่การจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครต่อไป

6.7 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 ตราขึ้นมาสืบเนื่องจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 284 ได้บัญญัติให้มีกฎหมายกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่และอำนาจในการจัดระบบการบริการสาธารณะและการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว

กฎหมายฉบับนี้มีเป้าหมายในการกระจายอำนาจโดยเฉพาะอำนาจในการให้บริการสาธารณะ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งยังคงมีกฎหมายหลายฉบับที่ไม่มีการกระจายอำนาจซึ่งอาจจะขัดกับหลักการปกครองของประเทศ ดังนั้น จึงได้บัญญัติกฎหมายฉบับนี้ขึ้นเพื่อกำหนดเป็นแผนที่มีขั้นตอน ระยะเวลา ในการกระจายอำนาจ ของกฎหมายฉบับต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีมาตรา 6 กำหนดให้มี คณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย

- 1) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน
- 2) รัฐมนตรีว่าด้วยกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง สาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- 3) ผู้แทนองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหาร องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละ ประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด
- 4) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองส่วน ท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และด้านกฎหมาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ฯ กำหนดว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่และอำนาจจัดการบริการสาธารณะ ครอบคลุมทั้งเขตจังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด ให้มีหน้าที่และ อำนาจซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 16 และมาตรา 17 รวมกัน ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมประชาธิปไตย ความ เสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ การจัดการ

การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร การดูแลรักษาที่สาธารณะ การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กิจการอื่นใด ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

6.8 พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

เป็นบทบัญญัติที่รวมเอากฎหมายที่ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการตำรวจ โดยกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แบ่งส่วนราชการเป็น สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และ กองบัญชาการเพื่อกระจายอำนาจไปยังกองบัญชาการมากขึ้น โดยให้มี คณะกรรมการนโยบาย ตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายบริหารราชการตำรวจ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารราชการและการดำเนินงานของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายนั้น และ กำหนดให้การบริหารงานบุคคลเป็นหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) โดยเฉพาะอันมีผลให้การจัดระบบไม่ว่าจะเป็น ในเรื่องการบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การบังคับบัญชา การแต่งตั้งและการโยกย้ายหรือการดำเนินการทางวินัยเกิดความเป็นธรรม ความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศและกำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวนแยกต่างหากจากตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่มีอยู่เดิม เพื่อเป็นการพัฒนางานสอบสวน ซึ่งถือเป็นกระบวนการยุติธรรมในเบื้องต้นที่สำคัญ อันจะทำให้ การดำเนินกระบวนการยุติธรรมในส่วนซึ่งข้าราชการตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบมีศักยภาพยิ่งขึ้น

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นมีบัญญัติไว้ 4 มาตรา (พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 128 มาตรา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ลักษณะ) ดังนี้

1) หน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (มาตรา 6) มี 7 ด้านหลัก คือ

(1) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(2) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติกรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

(5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติแม้จะมีหน้าที่และอำนาจสำคัญคือการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมแต่ลำพังกองกำลังตำรวจที่มีอยู่ย่อมไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น มาตรา 7 จึงได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ดังนี้

มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินการมีส่วนร่วม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด

คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกว่า “ก.ต.ช.” มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินนโยบาย และการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ โดยมี มาตรา 16 บัญญัติของเขตแห่งหน้าที่และอำนาจ คือการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจ และกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบแบบแผน มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมาย

มาตรา 7 ต่อมาถูกเลิกโดยประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557

นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 16 แล้ว มาตรา 18 ยังให้ ก.ต.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ออกระเบียบ ประกาศ หรือมีมติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการตำรวจ และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามแบบแผนและนโยบายที่ ก.ต.ช. กำหนด

(2) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 6 วรรคสอง พิจารณาดำเนินการคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

(3) กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการกระจายอำนาจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับตำรวจภูธรจังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น ในกรณีนี้ ก.ต.ช. เห็นว่ามีความจำเป็นและเหมาะสม

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ต.ช. มอบหมาย

(5) ตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบาย การบริหารราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ในการนี้ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของกรุงเทพมหานคร จังหวัดและสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในพื้นที่ดังกล่าว แล้วรายงาน ก.ต.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

6.9 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557

ปัญหาการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับความต้องการของ แต่ละท้องถิ่นและชุมชน คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ จึงออกประกาศ ที่ 111/2557 วันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 ให้ยกเลิกมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และให้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรเอกชนที่มีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายงบประมาณและอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) กำหนด

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนนั้น”

บทบัญญัตินี้เป็นการกำหนดบทบาทของสำนักงานตำรวจแห่งชาติใหม่ เป็น 3 กรณี

1) จัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรเอกชนที่มีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย งบประมาณและอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ และการมีส่วนร่วม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กร

ภาคเอกชนให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชน

2) การจัดทำนโยบาย งบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจได้ ทำเป็นนโยบาย โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมอยู่ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) กำหนด

3) ทำข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชน

ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (ค.ส.ช) ที่ 111/2557 ออกเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2557 ได้วางหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการขยายฐานการมีส่วนร่วมออกไปในรูปของการจัดทำเป็นข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชน ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์ในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานครได้

6.10 พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 มาตรา 3 บัญญัตินิยาม “ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรม “เจ้าพนักงานตำรวจศาล” หมายความว่า บุคคลที่เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 4 ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีเจ้าพนักงานตำรวจศาลในจำนวน ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความไม่ซ้ำซ้อน โดยกำหนดคุณสมบัติของเจ้าพนักงานตำรวจศาล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6 และเจ้าพนักงานตำรวจศาลมีหน้าที่และอำนาจตาม มาตรา 5 ดังนี้

- 1) รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินในบริเวณศาล
- 2) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาล
- 3) รักษาความปลอดภัยและคุ้มครองข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พนักงานและลูกจ้างของศาลและสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่จะกระทำหรือได้กระทำการตามหน้าที่ รวมทั้งอาคารสถานที่ และทรัพย์สินของศาลและสำนักงานศาลยุติธรรม

- 4) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหา หรือ จำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถ

ขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทีที่ ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหา หรือ จำเลยนั้นได้ และเมื่อจับได้แล้วให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว

5) เมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งตั้ง เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้จัดการตามหมายจับ และหากศาลเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จัดการตามหมายจับด้วย โดยมีเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้สนับสนุน

มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

จากการทบทวนกฎหมายพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เป็นการกำหนดหน้าที่ อำนาจและพื้นที่รับผิดชอบเฉพาะของตำรวจศาล สามารถนำมาเป็นแนวทาง เพื่อการวิเคราะห์ในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ว่าควรมีการกำหนดรูปแบบหน้าที่และอำนาจอย่างไร

6.11 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีถูกกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 221 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ประกอบกับมาตรา 3/1 และมาตรา 71/10 (5) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ตราขึ้น และโครงสร้างพระราชกฤษฎีกานี้ มีทั้งสิ้น 53 มาตรา โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 หมวด ดังนี้

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีก็เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยมีเป้าหมายตาม มาตรา 7 เพื่อให้เกิดความผาสุก และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจนประโยชน์สูงสุดของประเทศ ซึ่งมาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งส่วนราชการจะต้องดำเนินการนั้น มาตรา 8 กำหนดให้ ถ้าว่ประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการดังต่อไปนี้

(1) การกำหนดภารกิจของรัฐและส่วนราชการต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ตาม มาตรา 7 และสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา

(2) การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต้องเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น

(3) ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้ครบถ้วนทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนในกรณีที่มีการทักท้วงจะมีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น

(4) ให้เป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะต้องคอยรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนผู้รับบริการ เพื่อปรับปรุงหรือเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

(5) ในกรณีที่เกิดปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการ ให้ส่วนราชการดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นโดยเร็ว ในกรณีที่ปัญหาหรืออุปสรรคนั้นเกิดขึ้นจากส่วนราชการอื่นหรือระเบียบข้อบังคับที่ออกโดยส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็วต่อไป และให้แจ้ง คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ทราบด้วย การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการกำหนดวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมกับภารกิจแต่ละ เรื่อง ทั้งนี้ ก.พ.ร. จะกำหนดแนวทางการดำเนินการทั่วไปให้ส่วนราชการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรานี้ด้วยก็ได้

มาตรา 35 ส่วนราชการมีหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบ และทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการยกเลิก ปรับปรุง หรือจัดให้มีกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศขึ้นใหม่ ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวการณ์ หรือสอดคล้องกับความจำเป็น ทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกรวดเร็ว และลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของประชาชนมาประกอบการพิจารณาด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรม พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้วางหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่หน่วยงานของรัฐพึงต้องยึดถือปฏิบัติตามโดยคำนึงถึงประโยชน์ของ

ประชาชนและยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นกฎหมายฝ่ายบริหารที่สามารถ จะนำมาใช้ สำหรับการวิเคราะห์การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้

6.12 ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549

ระเบียบนี้มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ 5 ลักษณะของการมีส่วนร่วม ได้แก่

(1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้าหาสภาพและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

(2) การมีส่วนร่วมในการริเริ่มและตัดสินใจกำหนดกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไขปัญหของท้องถิ่นและชุมชน

(3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และ/หรือ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ และ/หรือการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติตามกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไขปัญหของท้องถิ่นและชุมชน

(4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจกรรม

(5) การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและปรับปรุง (ข้อ 5)

ท้องถิ่นและชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจด้านต่าง ๆ (ข้อ 6) ดังต่อไปนี้

(1) ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

(2) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชน

(3) ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

(4) ด้านการจราจร

(5) ด้านการดูแลสาธารณสมบัติ

(6) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น (ข้อ 6)

ให้ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาล (กต.ตร.สน.) และ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจภูธร (กต.ตร.สภ.) มีหน้าที่และอำนาจ ความรับผิดชอบในการกำหนดลักษณะ รูปแบบและวิธีการให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจตามข้อ 5 เพื่อดำเนินกิจการตามข้อ 6 โดยให้คำนึงถึงปัจจัยทางด้านหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย สภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของแต่ละท้องถิ่นและชุมชนเป็นสำคัญ (ข้อ 7)

ให้สถานีตำรวจนครบาลและสถานีตำรวจภูธร เป็นหน่วยงานที่ให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจตามที่ กต.ตร.สน. หรือ กต.ตร.สภ. กำหนด (ข้อ 8)

ให้ผู้บัญชาการตำรวจกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 ถึง 9 ผู้บังคับการ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ถึง 9 และ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ควบคุมกำกับดูแล ตลอดจนให้การสนับสนุนและช่วยเหลือสถานีตำรวจที่อยู่ในความปกครองบังคับบัญชาในการดำเนินการตามลักษณะ รูปแบบ และวิธีการให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจตามที่ กต.ตร.สน หรือ กต.ตร.สภ. กำหนด (ข้อ 9) กต.ตร.สน. และ กต.ตร.สภ.มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบ ติดตาม และให้คำแนะนำการปฏิบัติตามลักษณะ รูปแบบ และวิธีการตามที่กำหนดใน ข้อ 7 ของสถานีตำรวจ

กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบ ติดตามและให้คำแนะนำการปฏิบัติตามลักษณะ รูปแบบ และวิธีการตามที่กำหนดในข้อ 7 ของสถานีตำรวจต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครหรือเขตพื้นที่แต่ละจังหวัด แล้วแต่กรณี (ข้อ 10)

ให้ กต.ตร.สน และ กต.ตร.สภ. รายงานผลการดำเนินการตามข้อ 7 เกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของชุมชนด้านต่าง ๆ ตามข้อ 6 ลักษณะ รูปแบบ และวิธีการร่วมดำเนินการตาม ข้อ 5 ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาและแนวทางหรือกิจกรรมที่จะทำต่อไป โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

6.13 ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551

ระเบียบนี้ได้ระบุวัตถุประสงค์การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรในกิจการตำรวจ (ข้อ 6)

- 1) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกิจการตำรวจ
- 2) เพื่อกำหนด ปรับและยกระดับลักษณะการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ให้เป็นรูปแบบและมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยเลือกใช้รูปแบบตามสถานการณ์
- 3) เพื่อเสนอให้การมีส่วนร่วมแต่ละรูปแบบ มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับรองรับอย่างถูกต้อง
- 4) เพื่อให้การมีส่วนร่วมของส่วนต่าง ๆ ทั้งใน 3 รูปแบบเป็นเครือข่ายโยงใยซึ่งกันและกันสามารถสนับสนุนและเกื้อกูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 5) เพื่อให้สถานีตำรวจนำรูปแบบมาตรฐานที่กำหนดไว้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามสภาพของสถานีตำรวจ

และในระเบียบข้อ 5 ได้กำหนดให้รูปแบบการมีส่วนร่วมแบ่งเป็น 3 รูปแบบที่สำคัญ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป (ในข้อ 7) เป็นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนของสถานีตำรวจ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

(1) เครือข่ายชุมชนลักษณะปฏิบัติการ เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ในการร่วมปฏิบัติกับตำรวจเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษา ความปลอดภัยให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น ช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการจราจร รวมถึงการเข้าร่วม ในการป้องกันภัยระงับเหตุและช่วยเหลือหรือกู้ภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ โดยวัตถุประสงค์ คือ เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน/ชุมชน/ท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม ค้ำครองตนเองและชุมชน และเพื่อเสริมสร้างบทบาทของกลุ่มพลังในการ รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของชุมชน/ท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนลักษณะปฏิบัติการ ที่กำหนดไว้ได้แก่ อาสาสมัครตำรวจบ้าน และอาสาจราจร กล่าวคือ

(1.1) อาสาสมัครตำรวจบ้าน

เป็นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้เข้าร่วมปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติดและอุบัติเหตุต่าง ๆ รวมทั้งการตรวจตรา ของตำรวจสายตรวจ โดยกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนทั่วไปซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่ของสถานี ตำรวจ ผู้นำชุมชน หรือผู้นำท้องถิ่น และสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และ บุคคลในสถาบันต่าง ๆ ซึ่งสมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่และอุทิศเวลาให้กับชุมชนที่ตนพักอาศัย หรือสามารถช่วยเหลือทางราชการได้ตามสมควร โดยอาสาสมัครตำรวจบ้าน มีบทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบคือ

1. เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา
2. เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การ บริหารและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร
3. แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ข้อมูลอาชญากรรม เบาะแสคนร้ายคดีอาญาทั่วไป และคดียาเสพติด
4. ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งจุดตรวจ จุดสกัดในพื้นที่
5. ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้านรวมทั้ง เป็นเครือข่ายของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในพื้นที่
6. นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวแล้ว อำนาจในการจับกุมผู้กระทำ ความผิดให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

โดยอาสาสมัครตำรวจบ้าน จะต้องได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้วให้หัวหน้าสถานีตำรวจมอบวุฒิบัตรและ บัตรประจำตัว อาสาสมัครตำรวจบ้าน พร้อมทั้งออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานตำรวจ หลังจากนั้นให้มีการ

จัดฝึกทบทวนในเชิงปฏิบัติการแก่สมาชิกอาสาสมัครตำรวจบ้าน ปีละ 1 ครั้ง และชักชวนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน

(1.2) อาสาจราจร เป็นการดำเนินการจัดกลุ่มเยาวชน ราษฎรอาสาสมัคร ผู้แทนชุมชน หน่วยงานเอกชน เป็นต้น โดยผ่านการฝึกอบรมอาสาจราจรให้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ด้านการจราจร ทักษะและการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้องเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาจราจร โดยให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน มีกลุ่มเป้าหมายคือ เยาวชนจากสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนของบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หน่วยสารวัตรทหารในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ ผู้นำชุมชน หรือผู้นำท้องถิ่น บุคคลที่สมัครใจในการปฏิบัติหน้าที่และอุทิศเวลาให้แก่ชุมชนที่ตนพักอาศัยหรือสามารถช่วยเหลือทางราชการได้ตามสมควร เมื่อผ่านการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ของหลักสูตรอาสาจราจรแล้ว จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาจราจร โดยให้มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. การตรวจ ควบคุม และการจัดการจราจรบริเวณที่มีการจราจรติดขัด คับคั่ง ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ เว้นแต่กรณีไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่อยู่ในที่นั้นก็สามารปฏิบัติหน้าที่ได้โดยลำพัง

2. ดูแล การหยุดรถ จอดรถ การข้ามทาง ในบริเวณที่มีการฝ่าฝืน กฎหมาย จนการจราจรไม่สะดวก เพื่อให้การจราจรมีความสะดวกและปลอดภัย

3. ชี้แจง ตักเตือน แนะนำ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่ใช้รถใช้ถนนทราบ ถึงระเบียบวิธีการที่ถูกต้องและปฏิบัติตามวินัยจราจร

4. รายงานการกระทำผิดของผู้ขับรถ การชำรุดเสียหายข้อขัดข้องของ เครื่องหมายและสัญญาณจราจรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

5. แจ้งอุบัติเหตุการจราจรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยมิชักช้า

(2) เครือข่ายชุมชนลักษณะแนวร่วม เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและ สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาความร่วมมือจาก ประชาชน/ชุมชน/ท้องถิ่น โดยการเข้าถึงประชาชน สร้างศรัทธา ให้ความรู้ แนะนำวิธีการปฏิบัติ และเสริมสร้างความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การป้องกันตัวเองของ ประชาชนและการป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ เป็นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ รับผิดชอบ เช่น ตั้งเครือข่ายเพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกเพื่อแจ้งข่าวอาชญากรรม การสร้าง ชุมชนเข้มแข็งและความร่วมมือในลักษณะเพื่อนบ้านเตือนภัย เป็นต้น โดยมีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ดังนี้

(2.1) ผู้ผ่านการอบรมเป็นแกนนำให้คำปรึกษาให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนในพื้นที่ที่พักอาศัยหรือประกอบอาชีพ

(2.2) เป็นตัวแทนในการประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือจากชุมชน/ท้องถิ่น

(2.3) จัดข้อมูลเบื้องต้นของชุมชน/ท้องถิ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในพื้นที่เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

(2.4) แจกข้อมูลเบาะแส ข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรม ยาเสพติดและอุบัติเหตุ

2) การมีส่วนร่วมขององค์กร เป็นการประสานงาน ช่วยเหลือหรือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ขององค์กรหรือมูลนิธิ ประกอบด้วย องค์กร ได้แก่ ศูนย์ กู้ชีพเรนทร หน่วยกู้ภัยหรือบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นต้น มูลนิธิ ได้แก่ ปอเต็กตึ๊ง ร่วมกตัญญู เป็นต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายและแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรหรือมูลนิธิต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยและบรรเทาสาธารณภัย

3) การมีส่วนร่วมของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน เป็นการแสวงหาความร่วมมือจากพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนซึ่งทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รักษาความสงบเรียบร้อยให้กับบุคคลและสถานที่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเครือข่ายแนวร่วมสนับสนุนตำรวจในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนและธุรกิจการรักษาความปลอดภัยในการเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยในสังคม โดยมีบทบาทหน้าที่

(1) เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

(2) แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ข้อมูลอาชญากรรม เบาะแสคนร้าย คดีอาญาทั่วไปและคดียาเสพติด

(3) ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยให้กับบุคคลและสถานที่

นอกจากนี้ยังได้กำหนดหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของอาสาสมัคร เกณฑ์การคัดเลือกและการฟื้นฟูสภาพของสมาชิกอาสาสมัคร การฝึกอบรม การแต่งกาย สวัสดิการ การบริหารจัดการ การบังคับบัญชา การประเมินผล ทั้งในส่วนของอาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจร อาสาสมัครแนวร่วม พนักงานขององค์กรหรือมูลนิธิและพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชนด้วย

7. การโอนภารกิจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้หน่วยงานอื่น

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ามีการโอนภารกิจหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปให้หน่วยงานอื่นทำหน้าที่แทน ดังนี้

7.1 ตำรวจรัฐสภา

รูปแบบตำรวจรัฐสภา

เดิมองค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองรักษาความปลอดภัยใช้ชื่อว่า “ตำรวจสภา” นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2476 ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ตำรวจรัฐสภา” ใน ปี พ.ศ. 2491 และเป็น “เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย” ใน ปี พ.ศ. 2518 ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งระเบียบปฏิบัติการ ฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 โดยที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีสถานภาพทางกฎหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในบริเวณรัฐสภา (มาตรา 19) และในการปฏิบัติหน้าที่ มีระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบริเวณรัฐสภา พ.ศ. 2544 ออกโดยอาศัยอำนาจตามข้อ 5 แห่งข้อบัญญัติการประชุมของรัฐสภา พ.ศ. 2539 โดยประธานรัฐสภา

โดยเหตุที่การก่อตั้งตำรวจรัฐสภาเมื่อปี พ.ศ. 2476 ผู้ซึ่งทำหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยเป็นเจ้าพนักงานตำรวจ ดังนั้น จึงมีสิทธิในการแต่งเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา ผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2496 และ พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา พ.ศ. 2512 เครื่องแบบดังกล่าวนี้ได้ยกเลิกไป จากการทบทวนวรรณกรรมเมื่อมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานครให้นำรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เป็นแนวทางกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้

7.2 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน

พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2530 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2530 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 104 / ตอนที่ 139/ ฉบับพิเศษหน้า 1/ 23 กรกฎาคม 2530) โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ปัจจุบันงานทะเบียนจัดเก็บภาษีรถและล้อเลื่อนได้แยกปฏิบัติอยู่ที่กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคมและที่กรมตำรวจกระทรวงมหาดไทย ทำให้ไม่สะดวกแก่การควบคุม สมควรโอนหน้าที่และอำนาจ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ ตำรวจ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายฉบับนี้ส่งผลให้ บรรดาหน้าที่และอำนาจของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย และของเจ้าหน้าที่ของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และว่าด้วยล้อเลื่อน ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม หรือของเจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม แล้วแต่กรณี โดย

มาตรา 4 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ ตำรวจ ลูกจ้างและ เงินงบประมาณของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงคมนาคมและกระทรวงมหาดไทยจะ ได้ตกลงกัน ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคมให้ข้าราชการตำรวจและลูกจ้าง ตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณี ของกรมการขนส่งทาง บก กระทรวงคมนาคม ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ได้มีการตกลงกันตามวรรคหนึ่ง และเพื่อประโยชน์ในการ นับเวลาราชการหรือเวลาทำงาน ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของบุคคลดังกล่าวในระหว่างที่ เป็นข้าราชการตำรวจหรือลูกจ้างนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญหรือเวลาทำงาน ของลูกจ้าง แล้วแต่กรณีด้วย

ให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญและลูกจ้าง ตามวรรคสอง ให้ดำรงตำแหน่งละรับเงินเดือนหรือค่าจ้างในตำแหน่งและในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าเดิม ให้เสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการตกลงกันตามวรรคหนึ่ง

การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคสามให้เป็นไปตามที่ ก.พ.พิจารณาอนุมัติ

7.3 ด้านภารกิจดับเพลิง และบรรเทาสาธารณภัย

ในปี พ.ศ. 2546 คณะรัฐมนตรีมีการประชุมพิจารณาเรื่องการถ่ายโอนภารกิจของกอง บังคับการตำรวจดับเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร คือ วันที่ 21 มกราคม 2546 วันที่ 8 กรกฎาคม 2546 และ วันที่ 16 กันยายน 2546 และมีมติให้ ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของกองบังคับการตำรวจดับเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปอยู่ใน ความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร โดยให้ภารกิจของกองบังคับการตำรวจดับเพลิง สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2546

กรุงเทพมหานครได้จัดตั้งสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เพื่อปฏิบัติตาม มติของคณะรัฐมนตรี ที่ให้โอนภารกิจดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย มาอยู่ใน ความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร โดยได้มีคำสั่ง กำหนดให้ภารกิจดับเพลิงและบรรเทา สาธารณภัย ที่รับโอนมาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในความดูแลของหน่วยงานใหม่ของ กรุงเทพมหานคร มีสถานะเป็นสำนักที่ชื่อว่า “สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” และเนื่องจาก มีข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจดับเพลิง สมครใจ โอนไปสังกัดสำนักป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย เพียง 170 นาย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจนี้ ดังนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้มีหนังสือที่ ดช.0006.334/4719 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2546 อนุมัติให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดของกองบังคับการตำรวจดับเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 1,217 ราย ไปช่วยราชการที่ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครเป็นการชั่วคราว เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมายมีกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2546 เป็นต้นไป

7.4 เจ้าพนักงานตำรวจศาล

ในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการตราพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 โดยให้มีเจ้าพนักงานตำรวจศาล มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (1) รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินในบริเวณศาล
- (2) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาล
- (3) รักษาความปลอดภัยและคุ้มครองข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พนักงานและลูกจ้างของศาลและสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่จะกระทำหรือได้กระทำการตามหน้าที่ รวมทั้งอาคารสถานที่ และทรัพย์สินของศาลและสำนักงานศาลยุติธรรม
- (4) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหา หรือ จำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหา หรือ จำเลยนั้นได้ และเมื่อจับได้แล้วให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว
- (5) เมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งตั้ง เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้จัดการตามหมายจับ และหากศาลเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จัดการตามหมายจับด้วย โดยมีเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้สนับสนุนก็ได้ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

จากการทบทวนกฎหมายพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เป็นการกำหนดหน้าที่ อำนาจและพื้นที่รับผิดชอบเฉพาะของตำรวจศาล สามารถนำมาเป็นแนวทาง เพื่อการวิเคราะห์ในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ว่าควรมีการกำหนดรูปแบบหน้าที่และอำนาจอย่างไร

ในการปฏิรูปองค์กรตำรวจเพื่อให้มีวิวัฒนาการและการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป พบว่าในหลายประเทศมีโครงสร้างการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยตำรวจในแต่ละพื้นที่จะมีอำนาจ ในการบริหารจัดการของตำรวจแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด มีการมุ่งเน้นให้ประชาชนในทุกภาคส่วน ทุกระดับชั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ ในลักษณะของการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชนในชุมชน โดยมีบทบาทที่เท่าเทียมกัน (Equal partner) ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ เช่น ระบบงานตำรวจ ในประเทศสหราชอาณาจักร (United Kingdom) โครงสร้างการบริหารถูกออกแบบมาให้คานอำนาจกันระหว่าง 3 หน่วยงานหลัก ได้แก่ รัฐบาลกลาง (Central Government) โดยกระทรวงมหาดไทย (Head Office) คณะกรรมการบริการงานตำรวจระดับท้องถิ่น (Police Authorities) และหัวหน้าหน่วยงานตำรวจภูมิภาค (Chief Constables) ซึ่งถูกกล่าวขานว่าระบบงานตำรวจที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก และอีกหลายประเทศที่สะท้อนถึงการกระจายอำนาจด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้แก่ท้องถิ่นที่จะดำเนินการเองในรูปแบบของตำรวจซึ่งแต่ละประเทศจะเรียกชื่อแตกต่างกัน งานวิจัยนี้ จึงเห็นควรพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

8. ประวัติความเป็นมาของสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ศุกกฤต บุญจันทร์ (2559, หน้า 12-14) ศึกษาเรื่อง แนวทางการกำหนดบทบาทของเทศกิจ กรุงเทพมหานครในทศวรรษหน้า วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และ นิติภูมิ นวรัตน์ (2551, หน้า 17-18) กฎหมายเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจของ กรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการก่อสร้างและรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม กล่าวถึงประวัติความเป็นมาสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร ว่ามาจาก ตำรวจกรุงเทพมหานคร โดยเมื่อปี พ.ศ. 2479 ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ พ.ศ. 2479 เพื่อจัดตั้งเทศบาลขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2480 โดยในขณะนั้นมีหน่วยงานในสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพ จำนวน 4 หน่วย คือ 1. สำนักปลัดเทศบาล 2.สถานคร 3.กองคลัง และ 4.กองผลประโยชน์ หลังจากนั้นได้มีพระราชกฤษฎีกา มอบสิทธิกิจการบางส่วนในกรมสาธารณสุข กรมตำรวจ และกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย ให้เทศบาลนครกรุงเทพจัดทำ พ.ศ. 2480 ซึ่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว กำหนดให้โอนภารกิจหรือกิจการของหน่วยงานราชการบางแห่ง ให้เทศบาลนครกรุงเทพดำเนินการ โดยหนึ่งในภารกิจหรือกิจการที่โอนมาให้เทศบาลนครกรุงเทพดำเนินการ ได้แก่ กองตำรวจเทศบาล (ยกเว้นแผนกยานพาหนะพระนครและธนบุรี และแผนกยานพาหนะหัวเมือง) ซึ่งแต่เดิมสังกัด

อยู่กับ กรมตำรวจ ให้มาขึ้นอยู่กับเทศบาลนครกรุงเทพ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2480 เป็นต้นไป เมื่อมีการโอนภารกิจหรือกิจการจากหน่วยงานต่าง ๆ มาอยู่กับเทศบาลนครกรุงเทพ จึงได้มีการแบ่งหน่วยงานบริหารเป็น 10 หน่วยงาน คือ สภานครสำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองผลประโยชน์ กองช่าง กองถนน กองสาธารณสุขพระนคร กองตำรวจเทศบาล วชิรพยาบาล และโรงพยาบาลกลาง ตามลำดับ ในส่วนของกองตำรวจเทศบาล ได้แบ่งส่วนราชการเป็น 3 แผนก คือ 1. แผนกตำรวจดับเพลิง 2. แผนกตำรวจจราจร และ 3. แผนกตำรวจสุขภิบาล

ในปี พ.ศ. 2484 มีพระราชกฤษฎีกาจัดรูปแบบการบริหารในกรมตำรวจ โดยมีการโอนแผนกตำรวจจราจรกลับไปขึ้นกับกรมตำรวจตามเดิม และยุบเลิกแผนกตำรวจสุขภิบาลไปกองตำรวจเทศบาลจึงเหลือแต่แผนกตำรวจดับเพลิงเพียงแผนกเดียว เทศบาลนครกรุงเทพ จึงได้มีการปรับปรุงให้เป็นกองดับเพลิง ต่อปี พ.ศ. 2495 มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบ กรมตำรวจใหม่อีกครั้งโดยให้กิจการดับเพลิงไปขึ้นกับกรมตำรวจ

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2503 ได้มีการตราพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2503 ขึ้น เทศบาลนครกรุงเทพ จึงก่อตั้งกองตรวจพิเศษขึ้น เริ่มดำเนินงานวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2503 เพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนรำคาญตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยตอนแรกมีส่วนราชการอยู่ 2 แผนก คือ แผนกธุรการ และ แผนกตรวจ มีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลแต่งเครื่องแบบและมีปลอกแขนสีเขียวเป็นสัญลักษณ์ แต่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย ทำให้ต้องขอความร่วมมือจาก กรมตำรวจให้จัดส่งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยปฏิบัติงานจนถึงปี พ.ศ. 2515

คณะปฏิวัติได้ออกประกาศฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารการปกครองเทศบาลนครหลวงเป็นกรุงเทพมหานคร และกระทรวงมหาดไทย ได้ออกประกาศ เรื่อง จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 22 มกราคม 2516 กำหนดส่วนราชการฝ่ายกิจการตำรวจ ประกอบด้วย 1. กองตำรวจกรุงเทพมหานคร 2. กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และในวันที่ 25 กันยายน 2516 กระทรวงมหาดไทย ก็ได้ออกประกาศเรื่อง จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร เพิ่มเติมเป็นการออกประกาศเกี่ยวกับการตั้งกองบังคับการตำรวจกรุงเทพมหานคร และมีการแบ่ง ส่วนราชการ ดังนี้ 1) กองกำกับการ 1 ฝ่ายเทศกิจ 2) กองกำกับการ 2 ฝ่ายจราจร 3) กองกำกับการ 3 ฝ่ายเด็กและเยาวชน และ 4) กองกำกับการ 4 ฝ่ายดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย แต่อย่างไรก็ตามประกาศดังกล่าวก็อยู่ได้เพียง 1 ปี โดยยังไม่มีมีการดำเนินงานของตำรวจกรุงเทพมหานครแต่อย่างใด กระทรวงมหาดไทยก็ออกประกาศเรื่อง จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 22 มีนาคม 2517 กำหนดส่วนราชการฝ่ายกิจการตำรวจ เป็นสำนักตำรวจเทศกิจ แต่ก็ยังไม่มี การจัดแบ่งงานและดำเนินงานเช่นกัน

ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 และในมาตรา 66 (1) กำหนดให้ “การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งการจัดให้มีตำรวจกรุงเทพมหานคร และการดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร” “ตำรวจกรุงเทพมหานคร” จึงได้ถูกจัดตั้งขึ้นให้ทำหน้าที่ดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยในระยะแรก ๆ ได้ยึดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกรมตำรวจมาช่วยปฏิบัติหน้าที่ไป พลังก่อน

จากนั้นในปี พ.ศ. 2520 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 จัดตั้ง “สำนักตำรวจเทศกิจ” เพื่อมาทำหน้าที่ปฏิบัติงานภาคสนามในการตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยการบริหารงานมีสายการบังคับบัญชา 2 คือ เจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร ขึ้นตรงต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และอีกส่วนหนึ่งเป็นข้าราชการตำรวจขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2525 ได้ประกาศยุบตำรวจเทศกิจในสายข้าราชการตำรวจ เนื่องจากกรมตำรวจต้องการกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจคืนเพื่อไปปราบปรามอาชญากรรม และเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กรุงเทพมหานคร ได้มีประกาศจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2528 จัดตั้ง “สำนักเทศกิจ” เป็นหน่วยงานแทน “สำนักตำรวจเทศกิจ” ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2528 จนถึงปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology)

การศึกษาและวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ (Model) ดำรงท้องถิ่นที่เหมาะสมสำหรับของประเทศไทย และจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดวิธีวิทยาการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) และการรับฟัง ความคิดเห็น (Hearing) ของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ได้คำตอบในการจัดทำกฎหมายต้นแบบ โดยมีรายละเอียดของวิธีวิทยาการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การวิจัยเอกสารเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสาร รายงานวิจัย ตำรา บทความ ทั้งของไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ กฎหมาย ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การกระจายอำนาจ รวมทั้งข้อมูลเอกสารอื่น ๆ ที่น่าจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กำหนดหัวข้อของข้อมูลเอกสารที่เก็บรวบรวมประกอบด้วย

1.1 ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) ทฤษฎีในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
- 2) ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายของตำรวจกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 3) ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์
- 4) ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน
- 5) ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

- 6) ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์
- 7) ทฤษฎีหน้าตาแตกต่าง
- 8) ทฤษฎีอำนาจรัฐ
- 9) ทฤษฎีองค์การ
- 10) หลักการตำรวจผู้รับใช้ประชาชน
- 11) หลักการกระจายอำนาจ
- 12) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 13) หลักการรักษาความสงบเรียบร้อย
- 14) หลักนิติรัฐ นิติธรรม
- 15) หลักธรรมาภิบาล
- 16) แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.2 กฎหมาย ประกอบด้วย

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- 2) พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)
- 3) ประมวลกฎหมายอาญา
- 4) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- 5) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528
- 6) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
- 7) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- 8) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547
- 9) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
- 10) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 7
- 11) ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ.2551

1.3 ตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ

- 1) สหรัฐอเมริกา
- 2) อังกฤษ

- 3) ญี่ปุ่น
- 4) สาธารณรัฐอิตาลี
- 5) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
- 6) ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์
- 7) สาธารณรัฐฝรั่งเศส

1.4 รายงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการบังคับใช้กฎหมาย ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นและแก้ไขอาชญากรรมในชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามประเด็นสัมภาษณ์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าและดำเนินการสัมภาษณ์โดยตรงระหว่างผู้วิจัยกับประชากรสัมภาษณ์ โดยพื้นที่การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ที่ กรุงเทพมหานคร

2.1 ประชากรสัมภาษณ์เชิงลึก

ประชากรสัมภาษณ์ จำนวน 7 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
- 2) ผู้อำนวยการเขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- 3) ผู้บริหารสำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน
- 4) เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักงานเขต
- 5) ตำรวจชุมชนสัมพันธ์
- 6) อาสาสมัครตำรวจชุมชน
- 7) นักวิชาการหรือนักกฎหมาย

2.2 ประเด็นสัมภาษณ์เชิงลึก

การสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นการสนทนาพูดคุยอย่างไม่มีการวางแผนระหว่างประชากรสัมภาษณ์กับผู้วิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยได้มีการกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ล่วงหน้าให้ประชากรสัมภาษณ์เพื่อเตรียมข้อมูล และในการสัมภาษณ์อาจมีการเพิ่มเติมประเด็นขึ้นมาอีกก็ได้ โดยแยกประเด็นคำถามได้ดังต่อไปนี้

- 1) สภาพการณ์ของปัญหาที่คนกรุงเทพมหานคร เผชิญอยู่เป็นอย่างไร
- 2) ในบรรดาปัญหาของกรุงเทพมหานคร คือ

- (1) ปัญหาอาชญากรรม
- (2) ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น เรื่องสุขอนามัย เหตุร้ายกาจ ควรให้หน่วยงานใดดูแล
- (3) ปัญหาการจราจร
- (4) ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่
- (5) ปัญหาความปลอดภัยของอาคาร และป้าย
- (6) ปัญหาอัคคีภัย
- (7) ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาเหล่านี้ควรจะให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในการดำเนินการ หรือ ไม่เพราะอะไร

3) ถ้าจะพัฒนาเทศกิจของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นตำรวจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่น ควรจะกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ในเรื่องใดบ้าง เพราะอะไร

4) มีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ตำรวจกรุงเทพมหานคร ทำงานไม่ทับซ้อนกับสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

5) การจัดตั้งตำรวจ กรุงเทพมหานคร หรือตำรวจเทศกิจ ควรมีโครงสร้างหน่วยงาน เป็นระดับสำนัก หรือ เป็นหน่วยงานอิสระสังกัด กรุงเทพมหานคร

6) โครงสร้างหน่วยงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (ตำรวจเทศกิจ) เป็นอย่างไร

- (1) ขอบเขตอำนาจหน้าที่
- (2) ที่มาและคุณสมบัติของตำรวจกรุงเทพมหานคร (ตำรวจเทศกิจ)
- (3) การโอนจากตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเป็นตำรวจกรุงเทพมหานคร (ตำรวจเทศกิจ)

(4) ควรมียศตำรวจหรือไม่

(5) สวัสดิการและสิทธิประโยชน์

7) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Designs, Co-Design)

เป็นวิธีวิทยาการวิจัยวิธีใหม่ โดยมีแนวคิดว่าการออกแบบในเรื่องใด รูปแบบ (Model) อะไรก็ตาม ควรให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากรูปแบบหรือเรื่องที่จะจัดทำขึ้น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบรูปแบบหรือเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้แน่ใจว่ารูปแบบหรือต้นแบบ เกิดมาจากความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย และรูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสม ตอบสนองความต้องการและนำไปใช้ได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์จริง ทั้งนี้ เพราะคำตอบที่

จะได้มานั้นกลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสียซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นผู้หาคำตอบให้ผู้วิจัยมากกว่าที่ผู้วิจัยเป็นฝ่ายคิดคำตอบเอง ดังนั้น การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-design) ในบริบทของการวิจัยทางกฎหมาย คือ การที่ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) กับกฎหมายฉบับนั้น ๆ ได้เข้ามีส่วนร่วมในการออกแบบสาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมาย ที่เห็นว่าควรจะให้มิตบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับนั้น โดยผู้วิจัยมีหน้าที่ในการนำเอาคำตอบจากการใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมในการออกแบบ/ร่วมออกแบบ ไปวิเคราะห์ตามหลักวิชาการและวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยอื่นตามที่กำหนดไว้ ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้สำหรับการจัดทำกฎหมายให้เป็นกฎหมายที่เหมาะสมต่อการบังคับใช้ กฎหมายที่ดีต้องคำนึงถึงปัจจัยที่จะทำให้สามารถบังคับใช้ได้จริง (สุณีย์ มัลลิกะมาลย์, 2560, หน้า 111-112)

ด้วยเหตุนี้การวิจัย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าหากจะจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครขึ้นมาโดยมีกฎหมายรองรับในลักษณะของกฎหมายต้นแบบ ก็ควรที่จะให้ผู้มีส่วนได้เสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรูปแบบ โครงสร้าง บทบาท หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงนำเอาวิธีการมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-design) มาใช้โดยที่ผู้วิจัยมีหน้าที่นำคำตอบที่ได้มาจากการวิจัยวิธีนี้ ไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ก็จะได้รูปแบบ “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” เป็น “กฎหมายต้นแบบ” ที่รองรับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยรายละเอียดของการดำเนินการ วิจัยด้วยวิธีการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ มีดังนี้

3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรร่วมออกแบบ

กำหนดกลุ่มประชากรผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ให้เข้ามามีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ โดยแยกออกเป็น กลุ่มเฉพาะ มี 4 กลุ่ม และกลุ่มผสม มี 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มเฉพาะ ประกอบด้วย

กลุ่มเฉพาะกลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 4 คน

กลุ่มเฉพาะกลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน

กลุ่มเฉพาะกลุ่มที่ 3 นักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 4 คน

กลุ่มเฉพาะกลุ่มที่ 4 กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 4 คน

รวมประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะ ทั้ง 4 กลุ่มเฉพาะ จำนวน 16 คน (ดูภาพประกอบ

ที่ 3.1)

กลุ่มเฉพาะ 1	กลุ่มเฉพาะ 2	กลุ่มเฉพาะ 3	กลุ่มเฉพาะ 4
			

 หมายถึง กลุ่มเจ้าพนักงานตำรวจ

 หมายถึง กลุ่มเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร

 หมายถึง กลุ่มนักกฎหมาย/ทนายความ

 หมายถึง กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

ภาพประกอบที่ 3.1 ประชากรกลุ่มเฉพาะ

กลุ่มผสม ประกอบด้วย

กลุ่มผสม เป็นกลุ่มซึ่งนำเอาประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะในแต่ละกลุ่มแยกออกมาแล้วมารวมกันเป็นกลุ่มผสมเป็น 4 กลุ่มผสม แต่ละกลุ่มผสมประกอบด้วยประชากรผู้มีส่วนได้เสียจากกลุ่มเฉพาะ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 1 คน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 1 คน (ดูภาพประกอบที่ 3.2)

กลุ่มผสม 1	กลุ่มผสม 2	กลุ่มผสม 3	กลุ่มผสม 4
			

ภาพประกอบที่ 3.2 ประชากรกลุ่มผสม

เหตุผลของการจัดให้มีประชากรผู้มีส่วนได้เสีย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะที่มีประสบการณ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งความคิดเห็นและประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มเฉพาะอาจเหมือนหรือแตกต่างกัน ตามประสบการณ์ ทำให้การมีส่วนร่วมออกแบบของแต่ละกลุ่มเฉพาะจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร (ตำรวจท้องถิ่น) และการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร (ตำรวจท้องถิ่น) สำหรับเหตุผลของการจัดให้มีประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มผสม คือ ความคิดเห็นและประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มผสมที่มีความแตกต่างกันเมื่อมาแลกเปลี่ยนและ

อภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อยุติที่เกิดจากการตกลงร่วมกันในคำตอบระหว่างผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันก็จะได้คำตอบที่เป็นความเห็นร่วมกันของคนต่างประสบการณ์

3.2 ประเด็นในการร่วมออกแบบ

เป็นการนำเอาโครงสร้าง ขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจ คุณสมบัติ การได้มา รูปแบบ “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” และ “กฎหมายต้นแบบ” รองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นร่างสำหรับให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียที่ร่วมออกแบบใช้เป็นแนวทางในการออกแบบของแต่ละกลุ่มประชากรผู้มีส่วนได้เสีย

3.3 พื้นที่ในการจัดการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ

การดำเนินการจัดทำ (Participatory Design, Co-Design) กำหนดไว้ที่ ห้องไอวี 5 อาคาร ทีเค 3 ชั้น 2 โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

3.4 ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นตอนแรก เป็นการกำหนดประชากรผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และทำหนังสือแจ้งล่วงหน้า เชิญให้เข้าร่วมสัมมนา การมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ ณ สถานที่ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่สอง จัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ ปากกาและกระดาษ สำหรับประชากรแต่ละกลุ่มใช้ในการเขียนข้อสรุปจากการร่วมอภิปรายในกลุ่มตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดให้

ขั้นตอนที่สาม ผู้วิจัยแบ่งช่วงเวลาการสัมมนาออกเป็น 2 ช่วง โดยในช่วงเช้า เวลา 09.00-12.00 น. เป็นการสัมมนากลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เมื่อได้ข้อสรุปแล้วกลุ่มเฉพาะ แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนหรือประธานกลุ่มทำหน้าที่นำเสนอคำตอบของกลุ่มต่อที่ประชุม ส่วนในช่วงบ่ายเวลา 13.00-16.00 น. เป็นการสัมมนากลุ่มผสมเมื่อได้ข้อสรุปแล้วกลุ่มผสม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนหรือประธานกลุ่มทำหน้าที่นำเสนอคำตอบของกลุ่มต่อที่ประชุม โดยให้เวลาตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบกลุ่มละ 20 นาที

ขั้นตอนที่สี่ เมื่อประชากรผู้เข้าร่วมออกแบบมาพร้อมกันแล้วในช่วงเช้า เป็นการมีส่วนร่วมออกแบบของประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่มเพื่อทำหน้าที่รายงานผลของข้อสรุปจากการอภิปรายร่วมกันและเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่จดข้อสรุป (ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้จัดเตรียมผู้ช่วยวิจัย ช่วยจดข้อความ) ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการ พร้อมนำเสนอรูปแบบโครงสร้างตำรวจท้องถิ่น และกฎหมายรองรับที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จนกระทั่งได้คำตอบเบื้องต้นในร่างโครงสร้างของกฎหมายไว้แล้ว เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับแต่ละกลุ่มใช้เป็นประเด็นในการร่วมอภิปราย ในกลุ่มของตน ในขั้นตอนนี้ประชากร จะร่วมกันอภิปรายในลักษณะของการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ต่อกันพร้อมกับสรุป

ประเด็นที่เป็นสาระสำคัญที่เป็นคำตอบของกลุ่มเพื่อประธานกลุ่มจะได้นำเสนอในที่ประชุมร่วมกัน ซึ่งเป็นการยุติการมีส่วนร่วมออกแบบในช่วงเช้า

สำหรับช่วงบ่ายจะดำเนินการเช่นเดียวกับช่วงเช้าแต่ประชากรที่ร่วมออกแบบเป็นกลุ่มผสมที่แยกมาจากกลุ่มเฉพาะ โดยที่กลุ่มผสมมี 4 กลุ่มเช่นกัน เมื่อกลุ่มผสมนี้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของแต่ละท่านจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกัน และคำตอบที่ได้มาจะเป็นคำตอบจากการตกลงร่วมกันของประชากรในกลุ่ม

คำตอบที่ได้มาจากกลุ่มเฉพาะ 4 กลุ่ม และ กลุ่มผสม 4 กลุ่ม ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างแต่ละกลุ่ม เพื่อนำคำตอบนั้นมาวิเคราะห์ร่วมกับคำตอบที่ได้มาก่อนหน้านั้นเพื่อยืนยันสาระสำคัญนำไปจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยเอกสารวิเคราะห์ ทฤษฎี หลักการ แนวคิด กฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้คำตอบนำมาใช้ในการกำหนดประเด็นจัดทำร่างกฎหมายเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สำหรับให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมการมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory design, Co-design) แสดงความคิดเห็นเสนอแนะ เมื่อได้ข้อมูลจากการมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบแล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสมเพื่อหาความเหมือนและความต่างของรูปแบบตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครในความต้องการของกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครต่อไป

5. การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

เป็นการจัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ต่อร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่ได้จัดทำไว้ แล้วสู่การวิพากษ์ และแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน ประกอบด้วยเจ้าพนักงานตำรวจ อาสาสมัครตำรวจบ้าน/หัวหน้าชุมชน เจ้าพนักงานเทศกิจ/เทศกิจเขต นักวิชาการและนักกฎหมาย จำนวน 38 คน

6. การจัดทำกฎหมายต้นแบบ

เนื่องจากการวิจัยได้กำหนดเป็นเป้าหมายไว้ คือ การจัดทำ “กฎหมายต้นแบบ” สำหรับรองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยการนำเอาข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์จากรูปแบบตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ กฎหมายที่กำหนดหน้าที่และอำนาจ ในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นที่แยกเป็นกลุ่มกฎหมายที่เป็นฐานอำนาจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น กฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กับกลุ่มกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี หลักการกระจายอำนาจและหลักการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น และนำเอาข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาจัดทำเป็นร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร นำไปสู่การให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกฎหมายนี้เรียกว่า การมีส่วนร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) โดยนำเอารูปแบบกฎหมายในความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับแนวคิดการมีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มาปรับปรุงแก้ไขให้ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยได้จัดทำไว้แล้ว เพื่อให้เป็นต้นแบบของร่างกฎหมายการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้มีความสมบูรณ์ ต่อไป

7. สรุปกระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยได้กำหนดวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ และการรับฟังความคิดเห็น ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ดังกระบวนการดำเนินการตามภาพประกอบที่ 3.3 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 3.3 กระบวนการวิธีวิทยาการวิจัย

บทที่ 4

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

เดิมประเทศไทยมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2475 ได้เปลี่ยนมาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มีการแบ่งแยกอำนาจการปกครองออกเป็น 3 อำนาจ คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหารและอำนาจตุลาการ โดยพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติผ่านทางสภาผู้แทนราษฎรใช้อำนาจบริหารผ่านคณะรัฐมนตรี และใช้อำนาจตุลาการผ่านศาล หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมีการนำแนวคิดเรื่องการปกครองท้องถิ่นซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองตามหลักการกระจายอำนาจมาใช้ในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรของตนเข้าไปทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและทำหน้าที่บริหารประเทศ มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลางเป็นการรวมอำนาจการบริหารการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นการให้เจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลาง ที่ประจำในภูมิภาคต่าง ๆ มีอำนาจบริหารหรือตัดสินใจทางการบริหารในบางเรื่อง และ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจหรือโอนอำนาจการปกครองหรือ การบริหารบางส่วนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนราชการส่วนกลาง โดยให้ท้องถิ่นมีอิสระตามสมควร

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในระยะแรกได้มีการจัดตั้งเทศบาล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกตัวแทนมาบริหารหรือปกครองตนเอง มีการโอนภารกิจบางอย่างจากรัฐส่วนกลางมาเป็นของเทศบาล เพื่อเป็นการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาล โดยเทศบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 จากนั้นมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้งจนถึงปี พ.ศ. 2496 และใช้มาจนถึงปัจจุบัน และได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และจัดตั้งเมืองพัทยา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

ในส่วนของกรุงเทพมหานคร เดิมมีการแบ่งการปกครองออกเป็นราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี และมีการจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล เป็นเทศบาลนครกรุงเทพ ในจังหวัดพระนคร และเทศบาลนครธนบุรี ในจังหวัดธนบุรี และยังจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่น คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรี ต่อมาเมื่อประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 24 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2514 รวมจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี เข้าเป็นจังหวัดเดียวกัน เรียกว่า “จังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” และได้มีการรวมองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้าด้วยกันเป็น “องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” และมีประกาศฉบับที่ 25 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2514 รวมเทศบาล เข้าด้วยกันเป็น “เทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” จากนั้นได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 จัดรูปแบบการปกครองจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ใหม่เป็น “กรุงเทพมหานคร” โดยรวมเอาจังหวัดนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และเทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เข้าด้วยกันมีฐานะเป็นจังหวัดและเป็น นิติบุคคลเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค แต่ให้มีงบประมาณเป็นของตนเอง มีสภากรุงเทพมหานครซึ่งมีสมาชิกมาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีลักษณะของการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ทำให้เกิดความสับสน ภายหลังจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นราชการส่วนท้องถิ่นนครหลวง เรียกว่า “การปกครองท้องถิ่นนครหลวง” มีเขตปกครองเต็มพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารขึ้นมารับผิดชอบการบริหาร และได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2528 โดยตราเป็นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจในทุกด้านจากรัฐส่วนกลางไปให้กับส่วนท้องถิ่น โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้รัฐกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเองและมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ ในกิจการท้องถิ่นได้เอง เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและระบบสาธารณสุขไปทั่ว รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นให้ทั่วถึง เท่าเทียมกันทั่วประเทศ และได้มีการพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อม เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของคนในจังหวัดนั้น ในการกระจายอำนาจรัฐส่วนกลางจะต้องโอนภารกิจอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความพร้อมของรัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและ

รายงานต่อรัฐสภา กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอแนะการตรากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะที่ดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจที่จัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ภารกิจการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ ให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี และเมื่อมีกรณีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ โดยทบทวนการกำหนดหน้าที่และอำนาจและการจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปี

เมื่อพิจารณาในส่วนของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะสภาพพื้นที่สังคม เศรษฐกิจแตกต่างจากท้องถิ่นรูปอื่น กล่าวคือ เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ อันเป็นที่ตั้งของเมืองหลวง ของราชการส่วนกลาง เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจการเมือง มีความเจริญรุ่งเรือง มีพัฒนาการที่ก้าวไกลมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทุกอย่างมากระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ดี ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ปัญหาความปลอดภัยของอาคารและป้าย เป็นต้น จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นทำให้สภาพของกรุงเทพมหานครไม่มีความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

บทบัญญัติมาตรา 66 (1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 กำหนดให้กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งการจัดให้มีตำรวจกรุงเทพมหานคร ดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยยืมอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกรมตำรวจมาช่วยปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน หลังจากนั้นได้มีการพัฒนามาเป็นตำรวจเทศกิจ แต่ต่อมามีการยุบเลิกตำรวจเทศกิจ และตั้งสำนักเทศกิจขึ้นมาแทน ทำให้ขอบเขตหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ถูกจำกัดให้เล็กลง ในขณะที่สภาพปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและปัญหา ต่าง ๆ มีเพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยตรงก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้ ลดน้อยลงไปได้โดยมักอ้างว่ามีกำลังพลและงบประมาณ

ไม่เพียงพอ เพราะฉะนั้น แนวคิดในการวิจัยนี้จึงเห็นว่าน่าจะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้กลับมาเป็นรูปแบบตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในลักษณะตำรวจท้องถิ่นสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษโดยในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจไปสู่การจัดทำเป็นองค์กรใหม่เรียกว่า ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีกฎหมายรองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ ซึ่งการวิจัยกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบที่จะใช้ในการจัดทำกฎหมายนี้ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. สภาพการณ์ของปัญหาและผลกระทบจากปัญหาในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางรวมความเจริญ มีบริการขั้นพื้นฐานทางด้านการคมนาคมขนส่ง ทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และเทคโนโลยี มีประชาชนจากต่างถิ่นเข้ามาอยู่อาศัยมาประกอบอาชีพ และศึกษาเล่าเรียนอย่างหนาแน่น ดังปรากฏจากสถิติจำนวนประชากรในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,527,994 คน (ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ประกาศ ณ วันที่ 7 มกราคม 2565) และมีประชากรแฝงจากการอพยพของคนเพื่อมาทำงาน ประกอบธุรกิจ มาศึกษาเล่าเรียน และย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2564 มีประชากรแฝงที่เข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 2,897,412 คน (สรุปผลที่สำคัญประชากรแฝงในประเทศไทย พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เผยแพร่เมื่อ 1 กรกฎาคม 2564) นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังเป็นที่ตั้งของหน่วยงานรัฐบาลกลางและสถานที่สำคัญ ๆ อีกมากมาย จึงทำให้กรุงเทพมหานครมีสภาพเป็นเมืองหลวงขนาดใหญ่ที่รวมเอาประชากรกรุงเทพมหานคร และประชากรแฝง นักท่องเที่ยวและนักธุรกิจต่างชาตินานาชาติ รวมทั้งเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาต่าง ๆ มากมาย เหล่านี้ย่อมส่งผลให้เป็นพื้นที่ที่มีความวุ่นวาย และประสบกับปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำให้กรุงเทพมหานครซึ่งปัญหาที่สำคัญ มีดังนี้

1.1 ปัญหาด้านการจราจร

ปัญหาการจราจรติดขัด เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของกรุงเทพมหานครปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่สุขอนามัยและคุณภาพชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครและส่งผลถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมเป็นอย่างมาก ซึ่งปัญหาการจราจรเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดมีอยู่หลายประการ

เช่น มีปริมาณของรถเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ในขณะที่มีถนนจำกัด มีการตั้งวางหาบแร่แผงลอยหรือสิ่งของกีดขวางทางเท้าหรือบนพื้นถนน ผู้ใช้รถใช้ถนนไม่มีวินัยในการจราจร กระทำผิดกฎหมายจราจร ละเมิดกฎระเบียบอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่และอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็น เจ้าพนักงานจราจร ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แม้การปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาเร่งด่วนได้ให้อาสาสมัครที่มาจากประชาชนช่วยอำนวยความสะดวกด้านการจราจรบนถนนหลายสายของกรุงเทพมหานคร แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการจราจรให้มีสภาพคล่องตัวได้

เมื่อพิจารณาถึงหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษจะพบว่ากรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจรักษาความปลอดภัย ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน มีหน้าที่จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ มีภาระหน้าที่ในการดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่ จะต้องทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่มีความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน โดยมีสำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจในแต่ละเขต เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่เทศกิจซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ก็มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 แต่ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจในกรณีที่ต้องปฏิบัติงานบนผิวของการจราจร ต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยอื่นที่มีบทบาทและหน้าที่บนผิวการจราจรเช่นเดียวกัน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่ประจำอยู่สถานีตำรวจต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ตำรวจของกองบังคับการตำรวจจราจร สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งบางครั้งการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจก็มักจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติขึ้นได้โดยเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น กรณีที่เจ้าหน้าที่เทศกิจมีการตั้งด่านตรวจรถยนต์บรรทุกทุกคืนที่ทำของตกหล่น บนผิวทางจราจร โดยใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ก็จะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ระงับการดำเนินการโดยอ้างว่าเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่มีอำนาจตั้งด่านตรวจรถยนต์ได้ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ทำให้เกิดปัญหาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายต่างฉบับกันทำให้มีความทับซ้อนกัน หรือกรณีที่มีการขายของหรือขายสินค้าบริเวณสี่แยกไฟแดงในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 มาตรา 20 ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดปรุงอาหารขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือในสวนสาธารณะ หรือ มาตรา 21 กรณีที่ห้ามมิให้ผู้อยู่ใน

รถยนต์หรือผู้ขับขี่ หรือนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ซื้อสินค้าที่ขายหรือจำหน่ายในสวนสาธารณะ หรือบนถนน ยกเว้น ถนนส่วนบุคคล ซึ่งการกระทำผิดบริเวณแยกไฟแดงเป็นการกระทำผิดบนผิว การจราจร การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจก็จะทับซ้อนกับอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน ฐานะเจ้าพนักงานจราจร ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับต่าง ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายโดยกำหนดขอบเขตอำนาจอยู่บน ผิวจราจร ไว้เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันอย่างยิ่ง บทบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับห้ามมิให้คน ในสังคมฝ่าฝืนในเรื่องที่เหมือนกันและในสถานที่เดียวกัน แต่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต่างหน่วยงาน จึงเป็นประเด็นปัญหาต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ทั้งสองหน่วยงานทำให้อาจปฏิเสธ การปฏิบัติหน้าที่โดยให้เหตุผลว่าเป็นหน้าที่ของอีกฝ่ายได้ ซึ่งปัจจุบันปัญหาการจราจรจะอยู่ใน ความรับผิดชอบของตำรวจแต่เนื่องจากกำลังพลมีไม่เพียงพอจึงทำให้การแก้ไขปัญหาการจราจร ดัดขัดยังไม่สำเร็จลุกลงไปได้

1.2 ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่

หาบเร่แผงลอยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนกรุงเทพมหานครเป็นอีกอาชีพที่มีความ สำคัญต่อประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะคนที่อพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาเพื่อหางาน สร้างรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว เนื่องจากเป็นอาชีพที่ใช้เงินลงทุนน้อยผู้ค้าสามารถตั้งวาง สิ่งของค้าขายตามสถานที่ต่าง ๆ ได้ง่ายไม่ต้องเสียค่าเช่าร้านสามารถค้าขายสิ่งของได้มากมายหลาย ประเภทไม่ว่าจะเป็นอาหาร เสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัว เครื่องประดับ ฯลฯ นอกจากหาบเร่แผงลอย จะทำให้ผู้ค้าสามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวตนเองได้แล้วยังเป็นที่พักของคนที่มียาได้น้อย และผู้ที่มีรายได้ปานกลางซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในกรุงเทพมหานครให้สามารถดำรงชีพ อยู่ได้ด้วย เงินรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัด

อย่างไรก็ตาม หาบเร่แผงลอยก็ก่อปัญหาขึ้นในชุมชนมากมาย เนื่องจากผู้ค้าหาบเร่ แผงลอยส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่สาธารณะไม่ว่าจะเป็นทางเท้าและถนนสาธารณะในบริเวณที่มี ประชาชนสัญจรเพื่อเป็นที่ตั้งวางสิ่งของค้าขายโดยคำนึงถึงแต่ประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญทำ ให้เกิดปัญหาการกีดขวางทางสัญจรของประชาชน บางครั้งกีดขวางการจราจร ทำให้ประชาชน สัญจรไปมาไม่สะดวก การจราจรติดขัดเป็นผลเสียกับระบบการขนส่งคมนาคมทำให้มีความสูญเสีย ทางเศรษฐกิจ กระทบกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และบางครั้งก็ทำให้ที่ สาธารณะมีความสกปรก เป็นปัญหาในด้านสุขภาพอนามัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ กรุงเทพมหานครกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทัศนียภาพของชุมชน และเป็นการละเมิดสิทธิของ ประชาชนส่วนรวมด้วย

การประกอบกิจการค้าขายของผู้ค้าหาบเร่ แผงลอยส่วนใหญ่จะไม่มีใบอนุญาตใด ๆ มีการเข้าครอบครองพื้นที่สาธารณะไม่ว่าจะเป็นทางเท้าหรือถนนสาธารณะเพื่อตั้งวางสิ่งของขาย ปัญหาร้านค้าวางสิ่งของบนทางเท้าร้านซ่อมรถยนต์ นำรถยนต์มาจอดกีดขวางทางสัญจรบนทางเท้า และผิวการจราจรเพื่อรอซ่อม ปัญหาผู้ขับขีรถจักรยานยนต์มีพฤติกรรมในการฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ เป็นการกระทำที่ผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งและพนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไปโดยเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครไม่มีอำนาจสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อให้ฟ้องต่อศาลเองได้ กรุงเทพมหานครต้องส่งเรื่องไป ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อสอบสวนดำเนินคดีต่อไป จึงเกิดความล่าช้าในการดำเนินคดีและเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

1.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับตามจำนวนประชากรและความเจริญก้าวหน้าที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาที่พบและเป็นข้อพิพาทกันของคนในชุมชนอยู่บ่อยครั้ง ได้แก่ การก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือเหตุรำคาญ เช่น ปัญหากลิ่นเหม็นที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ในบริเวณที่อยู่อาศัย ควันไฟหรือกลิ่นไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการหุงต้มอาหาร เสียงดังจากเครื่องยนต์หรือดนตรี การกระทำใดทำให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน จนเป็นเหตุให้หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนรำคาญในลักษณะต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ การดำรงชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครเป็นอย่างมาก ซึ่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 บัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่เป็นต้นเหตุแห่ง ความเดือดร้อนรำคาญระงับหรือป้องกันเหตุดังกล่าวภายในเวลาอันสมควร หากขัดขืนคำสั่ง โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และหากมีการฝ่าฝืนคำสั่งหรือมีกรณีเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญโดยผู้ซึ่งเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดเหตุรำคาญจะต้องรับผิดชอบเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการแก้ไขเหตุรำคาญดังกล่าวด้วย แม้ว่าภาครัฐจะพยายามแก้ไขปัญหาแต่ก็ไม่สามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.4 ปัญหาการควบคุมอาคารและป้าย

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความเจริญ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนเข้ามาพักอาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีอาคารบ้านเรือนร้านค้า อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ชุมชนแออัดเมืองขยายตัวอย่างไร้ทิศทาง ประชาชนอยู่กันอย่างหนาแน่นตามข้างทางเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะในเส้นทางรถไฟฟ้า แล่นผ่านซึ่งเป็นย่านธุรกิจ การก่อสร้างอาคาร ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ติดตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก บางอาคารและบางป้ายก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นการกระทำผิดกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งก่อปัญหาด้านความปลอดภัยของประชาชน เช่น กรณีมีป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ล้มไปทับบ้านเรือนหรือรถของประชาชนสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กรณีมีการต่อเติมอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต การสร้างผิดไปจากแบบที่ขออนุญาต ซึ่งอาคารที่ต่อเติมหรือสร้างขึ้นดังกล่าวอาจจะพังลงมาทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ ปัจจุบันกรุงเทพมหานครโดยฝ่ายโยธาเป็นผู้รับผิดชอบในการกวาดขันตรวจตราไม่ให้มีการฝ่าฝืนต่อกฎระเบียบ หากมีการฝ่าฝืนก็จะสั่งให้มีการแก้ไขปรับปรุงหรือให้ขออนุญาตให้ถูกต้องแต่หากไม่มีการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่มีการแจ้งให้ดำเนินการ ก็ต้องมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ซึ่งกรุงเทพมหานครก็ต้องส่งเรื่องกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นตอน เพิ่มภาระงานให้กับตำรวจทั้งที่โดยปกติเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครได้มีการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการแล้ว แต่ขาดอำนาจในการสอบสวนจึงต้องส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการ ทำให้การดำเนินคดีล่าช้าออกไป ซึ่งหากให้เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมีอำนาจสอบสวนในเรื่องดังกล่าวก็จะทำให้การดำเนินคดีรวดเร็วขึ้น

1.5 ปัญหาอัคคีภัย

ปัญหาอัคคีภัย เป็นปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่งในชุมชนเมือง เนื่องจากกรุงเทพมหานครขยายตัวอย่างรวดเร็วมีความเจริญด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้มีประชาชนหลังไหลเข้ามาทำงานและอยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก ส่งผลทำให้อาคารบ้านเรือน ร้านค้า อาคารสูง ชุมชนแออัดเกิดขึ้น จากสภาพที่มีคนมาอยู่เป็นจำนวนมากจึงต้องมีการใช้พลังงานในรูปแบบต่าง ๆ สูงขึ้นทั้งพลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิงบางครั้งส่งผลให้เกิดอัคคีภัย ทำให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เดิมกองบังคับการตำรวจดับเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบภารกิจป้องกันและระงับอัคคีภัย แต่ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้โอนภารกิจในการป้องกันและระงับอัคคีภัย (ดับเพลิง) ของกองบังคับการตำรวจดับเพลิง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2546

ซึ่งปัจจุบันสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่เข้ามาทำหน้าที่ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทำหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพแล้ว

1.6 ปัญหาอาชญากรรม

จากสภาพทางสังคม การเมืองและความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอาชญากรรมเกิดขึ้นในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อย เช่น เรื่องการทะเลาะวิวาท ใช้กำลังทำร้ายกัน การขัดแย้งกันเรื่องที่ดิน การปล่อยสัตว์คู่สัตว์ร้าย การข่มขู่ คุกคาม หรือกรณีที่เป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรง เช่น เรื่องการปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆ่าผู้อื่น เป็นต้น การควบคุมอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมเป็นหน้าที่หรือภารกิจหลักของรัฐ เพราะการรวมกลุ่มสังคมของคน ในทุกสังคมต้องการความสงบสุข สมาชิกมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหากสังคมใดมีอาชญากรรมเกิดขึ้นมา ย่อมส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งภารกิจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นหน้าที่หลักของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมก็ยังไม่สามารถบรรลุผลได้อย่าง มีประสิทธิภาพ เนื่องจากอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่ตำรวจและงบประมาณที่ได้ไม่สอดคล้องกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่เพียงฝ่ายเดียวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐจึงมีนโยบายให้ตำรวจและประชาชนท้องถิ่นร่วมมือกันในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยให้ชุมชนท้องถิ่นและตำรวจได้เข้ามา มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังจะเห็นได้จากการที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 บัญญัติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินการมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ กำหนด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ได้มีการออกระเบียบรองรับเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชนที่ตนเองพักอาศัยอยู่ คือ ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549 และระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551 ระเบียบดังกล่าวเป็นขั้นตอนวิธีการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเพื่อที่จะลดปัญหาอาชญากรรม

ให้น้อยลงไป แต่จากสภาพปัจจุบันอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ก็ยังเกิดขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาในส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ไม่ได้มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง และโดยหน้าที่และอำนาจก็มีปัญหาซ้ำซ้อนหรือบางครั้งขัดแย้งกันกับขอบเขตหน้าที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น การบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ซึ่งห้ามมิให้ปรุงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือในสวนสาธารณะ หรือห้ามมิให้ผู้อยู่ในรถยนต์หรือผู้ขับขี่หรือนั่งท้ายรถจักรยานยนต์ซื้อสินค้าที่ขายหรือจำหน่ายบนถนนหรือในสวนสาธารณะซึ่งบางครั้งเป็นการจับกุมผู้กระทำผิดในบริเวณผิวการจราจร เป็นพื้นที่ทับซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ที่มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติ รวมทั้งกรณีที่เจ้าหน้าที่เทศกิจไม่มีอำนาจสอบสวนในฐานะพนักงานสอบสวน แม้เจ้าหน้าที่เทศกิจจะมีหน้าที่และอำนาจในการจับกุมผู้กระทำผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือตามกฎหมายอื่น ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร แต่เจ้าหน้าที่เทศกิจก็ไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งหากมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครแล้วหากผู้กระทำผิดปฏิเสธหรือไม่ยอมชำระค่าปรับตามที่มีการเปรียบเทียบ หรือไม่สามรถเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิดในความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครได้แล้วเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครไม่สามารถทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและสรุปสำนวนการสอบสวนส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาลได้ จะต้องไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้สอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อไป จึงเป็นปัญหาข้อจำกัดในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ไม่เบ็ดเสร็จตามกระบวนการในการดำเนินคดีทำให้การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดล่าช้า ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวและอาจมีการกระทำผิดซ้ำเป็นประจำ และเมื่อพิจารณาในเรื่องอัตราโทษตามข้อบัญญัติหรือกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครแล้วจะเห็นว่า ส่วนใหญ่เป็นคดีที่มีอัตราโทษทางอาญาเป็นชั้นลหุโทษกำหนดโทษไว้เพียงเล็กน้อยมุ่งเน้นความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมหรือท้องถิ่นไม่ใช่ความผิดร้ายแรงแต่อย่างใด หากกระบวนการดำเนินคดีล่าช้าอาจส่งผลทำให้คดีขาดอายุความไม่สามารถนำตัว

ผู้กระทำผิด มาดำเนินคดีได้ทำให้ไม่สามารถทำให้บรรลุมัตถุประสงค์การบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย

เมื่อพิจารณาหลักการกระจายอำนาจในระบอบประชาธิปไตย ที่มีการโอนภารกิจหรือหน้าที่และอำนาจบางส่วนจากราชการส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่นดำเนินการในลักษณะของการปกครองตนเอง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร โดยกรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 มีหน้าที่และอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และหน้าที่อื่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งกรุงเทพมหานครมีเทศกิจเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นสังกัดกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ มีลักษณะคล้ายกับการเป็นตำรวจแต่ไม่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวน ส่วนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานมีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย การบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติพบว่าเป็นแบบรวมศูนย์เป็นราชการบริหารส่วนกลาง และส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปประจำส่วนต่าง ๆ ในภูมิภาค ไม่พบว่ามีตำรวจในระดับท้องถิ่น ซึ่งหลายประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะมีการกระจายอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมให้แก่ท้องถิ่น โดยการจัดตั้งตำรวจในระดับท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตำรวจเมือง (City Police) ตำรวจเทศบาล (Municipality Police) ดังนั้น หากมีการกระจายอำนาจหรือโอนภารกิจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมบางส่วนไปให้ท้องถิ่นย่อมจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เป็นเมืองใหญ่ที่มีความเจริญประชากรอยู่อย่างหนาแน่นน่าจะมีศักยภาพความพร้อมที่สามารถจะรับโอนภารกิจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้โดยการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจที่มีอยู่แล้วให้ ทำหน้าที่ดังกล่าว

จากการสัมภาษณ์ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้แทนผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 ผู้แทนผู้อำนวยการเขต เจ้าหน้าที่เทศกิจเขต เจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล และประชาชนผู้มีส่วน เห็นสอดคล้องกันว่าพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นที่ตั้งของหน่วยราชการและหน่วยงานเอกชนที่สำคัญ และเป็นศูนย์กลางความเจริญ มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาหาบเร่แผงลอย การตั้งวาง

สิ่งของกีดขวางทางสัญจร ปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ มีการทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลองทำให้เกิดมลภาวะ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความปลอดภัยของอาคาร ปัญหาการขี้รถบน ทางเท้า ปัญหาการก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนในพื้นที่ ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้ประชาชน ไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กระทบกับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

โดยผู้แทนผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้แทนผู้อำนวยการเขต และเจ้าหน้าที่เทศกิจเขต เห็นว่าแม้เจ้าหน้าที่เทศกิจจะมีหน้าที่และอำนาจในการบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติหรือกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แต่ไม่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและหากมีการกระทำผิดข้อบัญญัติหรือกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่เทศกิจก็ไม่ใช่นักงานสอบสวนที่มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีความผิดดังกล่าว ทั้งนี้หากมีการกระทำผิดดังกล่าวปกติเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครผู้ที่พบการกระทำผิด จะเป็นผู้ที่รวบรวมหลักฐานต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงและรายละเอียดในการกระทำผิดทั้งหมด แต่เมื่อจะทำสำนวนการสอบสวนเสนอพนักงานอัยการเพื่อฟ้อง เจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่ใช่นักงานสอบสวนที่มีหน้าที่และอำนาจสอบสวน จึงต้องส่งเรื่องไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ทำการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็จะสอบปากคำเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและนำพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครรวบรวมไว้ประกอบเป็นพยานหลักฐาน ในสำนวนและสรุปสำนวนการสอบสวนเสนอพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาล ซึ่งเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนทำให้เกิดความล่าช้า และเนื่องจากคดีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นคดีที่มีอัตราโทษต่ำ จึงทำให้บางครั้งคดีขาดอายุความ ผู้กระทำผิดไม่ได้รับการลงโทษหรือไม่ถูกนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หรือหากจะถูกลงโทษก็เป็นไปอย่างล่าช้า ซึ่งกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายของกรุงเทพมหานคร โดยในปัจจุบันมีคดีที่เกิดขึ้นและส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเพื่อให้ทำการสอบสวนเป็นจำนวนมากหากให้เจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในความผิดเล็กน้อยหรือความผิดตามข้อบัญญัติหรือกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครก็จะเป็นการลดภาระของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและทำให้การสอบสวนเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ผู้แทนผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 พนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เห็นว่าพนักงานสอบสวนสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีน้อยไม่

เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน และในบางครั้งหากเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร มาร้องทุกข์ดำเนินคดีในความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร พนักงานสอบสวนก็จะทำการสอบสวนเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครให้ยืนยันในพยานหลักฐานตามที่เจ้าเทศกิจรวบรวมมาและส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องต่อศาล แต่เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีจำนวนน้อยแต่มีงานมากล้นมือจึงทำให้การสอบสวนล่าช้า ประชากรผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าหากมีเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือจากหน่วยงานอื่นใดมาช่วยทำหน้าที่ป้องกันปราบปราม และบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติหรือกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และเป็นพนักงานสอบสวนในคดีดังกล่าวก็จะเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวนสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติลงได้

จากการสัมภาษณ์ประชากรผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่ากรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ น่าจะมีศักยภาพที่จะพัฒนาองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เพื่อแบ่งเบาและลดภาระหน้าที่ของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานสอบสวน ทำการสอบสวนคดีดังกล่าวได้ หรือมีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีเป็นคดีลหุโทษ ความผิดอันยอมความได้ ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้นในความผิดที่มีกรณีรถชนกันควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่เป็นตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้มีอำนาจใกล้เคียง ข้อพิพาท ในความผิดที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการ ใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562 โดยปัจจุบันมีกรุงเทพมหานคร มีสำนักเทศกิจซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับตำรวจ แต่ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจ ทำหน้าที่เป็นตำรวจในลักษณะตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน ก็จะทำให้มีหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานคร มาทำหน้าที่คล้ายตำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นการแบ่งเบาภารกิจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้นำกำลังไปช่วยเหลือป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่อื่นนอกกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ควรมีหน่วยงานระดับสำนัก และมีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นระดับกองเพื่อทำหน้าที่ในพื้นที่ตามเขตที่กำหนด ในการควบคุมการบริหารงานหน่วยงานตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครควรมีคณะกรรมการกำกับดูแล ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎ ระเบียบเกี่ยวกับปฏิบัติหน้าที่และการกำหนดคุณสมบัติความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การแต่งกาย วินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และในร่างกฎหมายควรให้

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกันกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และควรกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครได้รับสิทธิประโยชน์ในเรื่องเงินตอบแทนพิเศษ หรือค่าเลี้ยงชีพ สิทธิในการโยกย้ายไปสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วย โดยในระยะแรกให้รับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สมัครใจและได้รับความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีการส่งเจ้าหน้าที่เทศกิจไปอบรมเพื่อศึกษางานตำรวจในสถานีดำรวจนครบาลซึ่งรับผิดชอบพื้นที่กรุงเทพมหานคร ก่อน

โดยเหตุที่กรุงเทพมหานครมีสภาพเป็นเมืองหลวงของประเทศจึงมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ดังที่กล่าวมาแล้วในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครก็เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ เช่นเดียวกับหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น ของตนเอง ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีแนวคิดในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร แต่เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีหน่วยงานระดับสำนักที่มีหน้าที่และอำนาจคาบเกี่ยวในลักษณะคล้ายคลึงกับตำรวจแห่งชาติ คือ เจ้าหน้าที่เทศกิจ และโดยเหตุที่ในอดีต กรุงเทพมหานครก็เคยมีตำรวจท้องถิ่นคือ ตำรวจเทศกิจ แม้จะได้ถูกยกเลิกไปแล้วก็ตาม ทำให้ประเทศไทยยังไม่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นเกิดขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าวมานี้การวิจัยนี้จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจให้มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยคำนึงถึงความทับซ้อนและซ้ำซ้อนหากจะให้มีตำรวจเทศกิจเป็นตำรวจท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครก็จำเป็นต้องมีคำตอบในขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจให้มีความชัดเจนเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครในลักษณะ ของการจัดตั้งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ในรูปแบบของตำรวจท้องถิ่นที่มีสนับสนุนและช่วยเหลือการทำหน้าที่และอำนาจของตำรวจแห่งชาติ โดยการวิเคราะห์กฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบที่จะนำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเอกรูปการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ ที่เป็นตำรวจท้องถิ่นสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ รวมถึงการวิเคราะห์ในประเด็นอื่น ๆ ที่จะทำให้ได้คำตอบนำไปสู่การจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นองค์กรตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจนั้นจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 249 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกัน” ซึ่งตามมาตรา 1 บัญญัติว่า “ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้” จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญมีเจตนาที่จะให้มีการกระจายอำนาจบริหารหรืออำนาจทางปกครองให้แก่ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตัดสินใจทางปกครองได้เองโดยอิสระ แต่ความเป็นอิสระก็ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับของรัฐ และการกระจายอำนาจไม่กระทบกับความเป็นเอกภาพหรือความเป็นรัฐเดี่ยวไม่ทำให้ประเทศไทยแตกแยกออกเป็นรัฐหลายรัฐ ซึ่งการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีแนวคิดเรื่องการกระจายอำนาจ โดยการโอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมบางส่วนจากรัฐส่วนกลาง (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง และเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจในระบอบประชาธิปไตยที่ให้ท้องถิ่นมีอำนาจบริหารจัดการตนเอง

บทบัญญัติในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 76 บัญญัติว่า “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีทัศนคติเป็นผู้นำให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใด อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือ กระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนด ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทาง จริยธรรมดังกล่าว”

บทบัญญัติมาตรานี้ มีการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน มีการพัฒนาระบบการดำเนินงาน ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น และ งานของรัฐ อย่างอื่นให้มีความชัดเจน ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท หน้าที่และอำนาจใน การจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ และมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มี คุณภาพ คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เป็น ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นการส่งเสริมกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี บทบาท หน้าที่และอำนาจในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยจะต้องมีการกำหนดมาตรฐาน ทางจริยธรรม มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือ กระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวท้าว หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

นอกจากนี้มีบทบัญญัติให้รัฐส่งเสริมประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และให้ประชาชน มีส่วน ร่วมในการพัฒนาประเทศ ให้มีหน้าที่และอำนาจในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะตามความ เหมาะสมของท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 78 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและ ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งใน ระดับชาติและระดับท้องถิ่นการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใด บรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน หรือชุมชน และมาตรา 250 กำหนด ให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแล และ จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตาม

หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมาย ให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ ได้ รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อสามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปพลางก่อน กฎหมายตามวรรคหนึ่งและกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาการเงินและ การคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จะเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริตและการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวล่วงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย บทบัญญัติดังกล่าวจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาจัดการเรื่องการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในอำนาจกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

ในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การบริหารงานบุคคลต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของท้องถิ่น และควรจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกับท้องถิ่นอื่นเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการสับเปลี่ยนบุคลากร

ระหว่างกัน ท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบและให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม โดยมาตรา 251 บัญญัติว่า การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและ ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบการจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือ การสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ และมาตรา 253 บัญญัติว่าในการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาพท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 257 ให้มีการปฏิรูปประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ทำให้ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมาตรา 258 ง ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยใน (4) ให้มีการ ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล โดยในด้านกระบวนการยุติธรรมกำหนดให้ดำเนินการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จากบทบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ต้องมีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายให้ประเทศมีความสุข สงบเรียบร้อย เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ทำให้ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยในการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรม มีการกำหนดให้มีการปฏิรูปตำรวจเพื่อให้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่และ

อำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่รัฐได้กระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและตามกฎหมายอื่นที่กำหนด ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการกำหนดให้มีหน่วยงานหรือองค์กร ที่มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2.2 พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

พระราชโองการประกาศให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ภายในช่วงเวลา 20 ปี เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กลไกการแก้ปัญหาแบบบูรณาการทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ซึ่งในการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเจตนาให้กรุงเทพมหานครเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตามยุทธศาสตร์ชาติด้าน ความมั่นคง จึงต้องนำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาศึกษาวิเคราะห์ด้วย

2.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดหน้าที่และอำนาจของรัฐ วิธีการดำเนินคดีทางอาญา วงจรของการใช้อำนาจของตำรวจ อัยการ ศาล เจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้การดำเนินกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ต้องการให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานสอบสวนและพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชน และให้มีอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ จึงต้องมีการศึกษาบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้ สำระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

บทบัญญัติในมาตรา 2 (6) ให้นิยามคำว่า “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีหน้าที่และอำนาจ ทำการสอบสวน และมาตรา 2 (16) “พนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมทั้งพัสดี เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยให้เป็นพนักงานสอบสวน และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา จึงมีความจำเป็นต้องศึกษานิยามดังกล่าว

มาตรา 16 บัญญัติว่า “อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา อำนาจพนักงานอัยการและอำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับทั้งหลายอันว่าด้วยการจัดศาลยุติธรรมและระบุนอำนาจและหน้าที่ของผู้พิพากษา หรือซึ่งว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้น ๆ” การกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีความจำเป็นต้องออกกฎหมายและหรือข้อบังคับว่าด้วยหน้าที่และอำนาจเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว

อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ได้แก่

อำนาจในการสืบสวนคดี โดยมาตรา 17 ได้บัญญัติไว้ว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้” ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 2 (10) “การสืบสวน” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด การสืบสวนตามบทนิยามดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะเกี่ยวกับคดีหรือไม่เกี่ยวกับคดีก็ได้ เป็นการสืบสวนก่อนเกิดเหตุ กรณีมีร่องรอยหรือ อันน่าสงสัยว่า อาจมีการกระทำความผิด จำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อจะได้ระงับเหตุร้ายได้ทันที เป็นการป้องกันเหตุไม่ให้เกิดความวุ่นวายหรือเกิดคดีขึ้น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ของประชาชน

2) เพื่อทราบรายละเอียดแห่งความผิด เป็นกรณีที่มีความผิดได้เกิดขึ้นแล้วพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจะทำการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อจะทราบรายละเอียดแห่งการกระทำความผิด และรู้ตัวผู้กระทำความผิด รวมทั้งให้ได้รับความแน่ชัดว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจริงหรือไม่

มาตรา 17 กำหนดให้ผู้ที่มิอำนาจหน้าที่สืบสวนคดีอาญา ได้แก่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 6 ให้ตำรวจมีอำนาจป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่ว่าเป็นข้าราชการตำรวจชั้นยศใด ตำแหน่งหน้าที่ใดก็มีอำนาจ ทำการสืบสวนคดีอาญาได้ จึงเป็นตำรวจ ตามบทนิยามในมาตรา 2 (16) และมีอำนาจสืบสวนตามมาตรา 17 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนพนักงานฝ่ายปกครองที่จะมีหน้าที่และอำนาจในการสืบสวนคดีอาญา ได้แก่ พศติ เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีหน้าที่และอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเจ้าพนักงานอื่น ๆ ในเมื่อทำการอันเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

สำหรับเรื่องเขตอำนาจการสืบสวนคดีอาญาในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ได้ระบุเขตอำนาจไว้โดยเฉพาะ แต่ศาลฎีกาได้วางบรรทัดฐานไว้ว่าเจ้าพนักงานตำรวจ มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาได้ โดยไม่มีบทกฎหมายใดจำกัดให้ปฏิบัติหน้าที่ได้เฉพาะในเขตท้องที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจผู้นั้นประจำการอยู่เท่านั้นเจ้าพนักงานตำรวจจึงมีอำนาจสืบสวนคดีอาญาและจับกุมผู้กระทำความผิดได้ทั่วราชอาณาจักร (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8198/2560) ตำรวจมีอำนาจสืบสวนคดีอาญา

ได้ทั่วราชอาณาจักร ส่วนพนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจสืบสวนจำกัดเฉพาะในเขตท้องที่ ที่ตนประจำอยู่เท่านั้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 140/2490)

ดังนั้น หากจะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ต้องให้มีอำนาจในการสืบสวนคดี จึงสมควรนำ บทมาตราดังกล่าวมาพิจารณาเพื่อสร้างกฎหมายต้นแบบกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมี หน้าที่และอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

อำนาจการจับ การควบคุม การค้น

การจับ

การจับเป็นมาตรการสำคัญในการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีหรือมาฟ้องลงโทษ การจับก่อให้เกิดอำนาจในการควบคุมผู้ถูกจับ อำนาจในการค้นตัวผู้ถูกจับ เป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนถึงสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการจับ การค้น การควบคุม ไว้ โดยมาตรา 78 บัญญัติว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใด โดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งจากศาลไม่ได้ เว้นแต่ (1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ (2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายเกิดภัยอันตราย แก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด หรือ (3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้น แต่มีความจำเป็นเร่งด่วน ที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ หรือ (4) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราว จากบทบัญญัติมาตราดังกล่าวการจับแบ่งเป็น 2 แบบ คือ การจับ โดยมีหมายจับของศาล และการจับ โดยไม่มีหมายจับ

โดยหลักการแล้วการจับต้องมีหมายจับ ซึ่งเหตุแห่งการออกหมายจับมี ดังนี้

1) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญา ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี หรือ

2) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตราย ประการอื่น ถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัด โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี (มาตรา 66)

ส่วนการจับ โดยไม่มีหมายจับถือเป็นข้อยกเว้น เพราะมีความจำเป็นที่ไม่อาจรอให้มีหมายจับได้ โดยเหตุยกเว้นคือ เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ซึ่งในมาตรา 80 บัญญัติ

ความผิดซึ่งหน้า ได้แก่ความผิดซึ่งเห็นขณะกำลังกระทำหรือ พบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำผิดมาแล้วสุด ๆ หรือเป็นกรณีมีการกระทำผิดตามที่ระบุไว้ในท้ายประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วพบบุคคลหนึ่งถูกไล่จับตั้งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ หรือ เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากการกระทำผิดในถิ่นแถวใกล้เคียงกับ ที่เกิดเหตุ นั้น และมีสิ่งของที่ได้อาจจากการกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่า ได้ใช้ในการกระทำผิด หรือมีร่องรอยพิรุณเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวผู้นั้น

แต่ไม่ว่าจะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่รโหฐาน เว้นแต่จะทำได้ตาม บทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการค้นในที่รโหฐาน(มาตรา 81) และห้ามมิให้จับใน พระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระราชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้น ไป พระราชนิเวศน์ พระตำหนัก หรือในที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้น ไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก เว้นแต่

1) นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรียมอบหมาย อนุญาตให้จับ และ ได้แจ้งเลขฉันทิการพระราชวัง หรือสมุหราชองครักษ์รับทราบแล้ว

2) เจ้าพนักงานผู้ถวายหรือให้ความปลอดภัยแก่พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัช ทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้น ไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็น ผู้จับตาม กฎหมายว่าด้วยราชองครักษ์ หรือตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบเกี่ยวกับการให้ความปลอดภัย (มาตรา 81/1)

ในกรณีที่มีหมายจับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้จัดการตามหมายจับ จะขอความ ช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อจัดการตามหมายนั้นก็ได้ แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วยโดยอาจเกิด อันตรายแก่เขาขึ้นไม่ได้ (มาตรา 82) ในการจับนั้นต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นว่าเขาต้องถูกจับ แล้ว สั่งให้ผู้ถูกจับ ไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่ สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้นำไปที่ทำการ ของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดังกล่าว แต่ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป (มาตรา 83)

ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับ ให้ แสดงต่อผู้ถูกจับ พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของ ผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษา ทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่ง ตนไว้วางใจ ทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวาง การจับหรือการ ควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ก็ให้ เจ้าพนักงานอนุญาตให้

ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี ในการนี้ให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นบันทึกการจับดังกล่าวไว้ด้วย

ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับกุมหรือหลบหนีหรือพยายาม จะหลบหนี ผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องในการจับนั้น

บทบัญญัติในมาตรานี้ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับให้อำนาจเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในการจับกุม โดยมีเงื่อนไขวิธีการขั้นตอนในการจับกุม ในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มีหน้าที่และอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิด จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติในมาตราดังกล่าวข้างต้นด้วย

การควบคุม

การควบคุมเป็นการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐในชั้นสอบสวน โดยมาตรา 2 (21) ให้นิยามคำว่า ควบคุม หมายความว่า การคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในระหว่างสืบสวนและสอบสวน ในการดำเนินคดีอาญากับผู้ต้องหาบางครั้งรัฐมีความจำเป็นต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ก่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมก็เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปโดยเรียบร้อยและเพื่อเป็นการประกันว่าจะมีตัวผู้ต้องหาไว้ดำเนินคดี การควบคุมเป็นการจำกัดอิสรภาพ กระทบกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงได้กำหนดกรอบระยะเวลาให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือ ผู้ถูกจับกุมตัวไว้ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เขาหนีเท่านั้น (มาตรา 86)

กรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การและที่จะรู้ว่า เป็นใครและที่อยู่ของเขายู่ที่ไหนเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวนหรือการฟ้องคดี ให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือ มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหานั้นไว้ และให้ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปีหรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน ในกรณีความผิด

อาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน ในกรณีตามวรรคหกเมื่อศาลสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้ศาลได้สอบสวนจนเป็นที่พอใจแก่ศาล และถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในห้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในห้องที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้ส่งโอนไป (มาตรา 87)

จะเห็นว่ากฎหมายได้กำหนดขอบเขตอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ไว้เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน ซึ่งหากมีการจัดตั้งหรือออกกฎหมายเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ก็ต้องนำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าวมาใช้ด้วย จึงจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ในบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

การค้น

ในการสืบสวนของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจำเป็นต้องมีการค้น เพื่อหาตัวคนหรือสิ่งของที่ต้องการซึ่งน่าจะใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อเป็นประโยชน์หรือยืนยันผู้ต้องหาหรือจำเลยเพื่อแสวงหาพยานหลักฐาน ซึ่งการตรวจค้นแบ่งเป็นการค้นสถานที่และการค้นบุคคล

การค้นสถานที่ ในที่สาธารณะหากมีเหตุสงสัยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจสามารถตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่หากเป็นการค้นในที่รโหฐานจะต้องมีหมายค้นหรือคำสั่งของศาล ซึ่งเหตุจะต้องออกหมายค้น ก็เพื่อพบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบ การสอบสวน ได้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา สิ่งของซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด สิ่งของตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลในกรณีที่พบหรือยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว หรือเพื่อพบบุคคลซึ่งมีหมายจับ หรือช่วยบุคคลซึ่งถูกหน่วยเหี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 69) เจ้าพนักงาน ผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่งต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้นมีอำนาจเป็นหัวหน้าไปจัดการให้เป็นไปตามหมายค้น (มาตรา 97)

การค้นโดยไม่มีหมายค้น นอกจากการค้นโดยมีหมายค้นแล้ว หากมีความจำเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะทำการตรวจค้นก็สามารถทำได้ โดยมีเงื่อนไขให้ค้นได้ในกรณี (มาตรา 92)

(1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียงหรือพฤติกรรมอื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(4) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นเหตุอันควรเชื่อว่าการนำสิ่งของนั้นจะถูกลักขโมยหรือทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้านและการจับนั้นมีหมายจับหรือจับโดยไม่มีหมายจับดังกล่าวข้างต้น

ในการค้นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือคนอยู่ในสถานที่หรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะค้นให้ยอมให้เข้าไปและให้ความสะดวกตามสมควรในการค้น ถ้าไม่ยอมให้เข้าไป เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้กำลังเพื่อเข้าไปกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลายประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้วหรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นทำนองเดียวกันนั้นก็ได้อีก (มาตรา 94) แต่ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลซึ่งอยู่ในที่ซึ่งค้นหรือจะถูกค้น จะขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผล เจ้าพนักงานผู้ค้นมีอำนาจเอาตัวผู้นั้นควบคุมไว้หรือให้อยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงาน ในขณะที่ทำการค้นเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้ขัดขวางถึงกับทำให้การค้นนั้นไร้ผล หรือถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นได้เอาสิ่งของที่ต้องการพบซุกซ่อนในร่างกาย เจ้าพนักงานผู้ค้นมีอำนาจค้นตัวผู้นั้นได้ (มาตรา 100) โดยในการตรวจค้นจะต้องกระทำในเวลากลางวัน เว้นแต่ เมื่อลงมือตรวจค้นในเวลากลางวันแต่ไม่แล้วเสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้ หรือในการค้นฉุกเฉินอย่างยิ่งหรือมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษ หรือการค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญ (มาตรา 96)

การค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถานจะกระทำมิได้ เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีไว้เป็นความผิด (มาตรา 93)

หลังการตรวจค้นหากมีสิ่งของซึ่งยึดได้ในการค้น ให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อติดตราไว้หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ (มาตรา 101) ให้เจ้าพนักงานผู้ค้นบันทึกรายละเอียดแห่งการค้นและบัญชีรายละเอียดสิ่งของที่ค้นได้และอ่านให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัวผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทนหรือพยานฟังแล้วแต่กรณีแล้วให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้ (มาตรา 103) กรณีค้นโดยมีหมายค้นต้องรีบส่งบันทึกและบัญชีดังกล่าวในมัตราก่อนพร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดมา ถ้าพอจะส่งได้ไปยังผู้ออกหมายหรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กำหนดไว้ในหมาย แต่หากค้น โดยไม่มีหมายค้น โดยเจ้าพนักงานอื่นซึ่งไม่ใช่พนักงานสอบสวน ให้ส่งบันทึก บัญชีและสิ่งของไปยังพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องการสิ่งเหล่านั้น (มาตรา 104)

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อต้องการให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงต้องมีอำนาจค้น เพื่อสืบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ตามหน้าที่และอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ โดยมีขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการค้นเป็นไปตามบทบัญญัติที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

อำนาจสอบสวนความผิดอาญา

การสอบสวนเป็นขั้นตอนสำคัญและถือเป็นต้นธารกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยในมาตรา 120 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า “ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมีได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน”

“การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อจะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

ผู้มีอำนาจสอบสวน ได้แก่ พนักงานสอบสวน ซึ่งมาตรา 2 (6) “พนักงานสอบสวน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีหน้าที่และอำนาจทำการสอบสวน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 บัญญัติว่า “ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตนหรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้นั้น เป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี แต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน

ในเขตท้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้น หรือผู้รักษาการแทน”

โดยในมาตรา 18 กำหนดผู้มีอำนาจสอบสวน ได้แก่

1) พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งตามมาตรา 2 (17) ให้นิยาม “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่” หมายความว่า เจ้าพนักงานดังต่อไปนี้ (ก) ปลัดกระทรวงมหาดไทย (ข) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ค) ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย (ฅ) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย (ง) อธิบดีกรมการปกครอง (จ) รองอธิบดีกรมการปกครอง (ฉ) ผู้อำนวยการกองการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง (ช) หัวหน้าฝ่ายและหัวหน้างานในกองการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง (ซ) ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง (ฌ) ผู้ว่าราชการจังหวัด (ญ) รองผู้ว่าราชการจังหวัด (ฎ) ปลัดจังหวัด (ฏ) นายอำเภอ (ฐ) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ (ฑ) อธิบดีกรมตำรวจ (ฒ) รองอธิบดีกรมตำรวจ (ณ) ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ (ด) ผู้บัญชาการตำรวจ (ต) รองผู้บัญชาการตำรวจ (ถ) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจ (ท) ผู้บังคับการตำรวจ (ธ) รองผู้บังคับการตำรวจ (ณ) หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด (บ) รองหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด (ป) ผู้กำกับการตำรวจ (ผ) ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต (ฝ) รองผู้กำกับการตำรวจ (พ) รองผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเขต (ฟ) สารวัตรใหญ่ตำรวจ (ภ) สารวัตรตำรวจ (ม) ผู้บังคับกองตำรวจ (ย) หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป (ร) หัวหน้ากิ่งสถานีตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ทั้งนี้ หมายความว่ารวมถึง ผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว แต่ผู้รักษาการแทนเจ้าพนักงานใน (ม) (ย) และ (ร) ต้องมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปด้วย ปัจจุบัน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ลำดับที่ (๓๓)-(๓๖) มีการเปลี่ยนชื่อตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 44

2) ปลัดอำเภอ เป็นผู้ช่วยและผู้แทนนายอำเภอ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานของนายอำเภอ อยู่ในบังคับนายอำเภอ (พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 มาตรา 66 (2))

3) ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

จากบทบัญญัติดังกล่าว ได้มีการแบ่งพนักงานสอบสวนออกเป็นสองฝ่าย คือ พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ และพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ได้แก่ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามมาตรา 2 (17) (๓๓)-(๓๖) และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้น นายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีเขตอำนาจสอบสวนได้ทั่วประเทศและสอบสวนได้ทุกประเภทคดี ส่วนพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ได้แก่ พนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่ มาตรา 2 (17) (ก) – (ฐ) และปลัดอำเภอ ซึ่งจะมีอำนาจสอบสวนในเขตจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี(กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน) และประเภทความผิดที่ให้มีอำนาจ

สอบสวนนั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. 2554

กฎกระทรวงดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ที่ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อวางระเบียบการทำงานตามหน้าที่ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปโดยเรียบร้อย ดังนั้น นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงได้ออกกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. 2554 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 มีสาระสำคัญได้แก่

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 128 ตอนที่ 50 ก. วันที่ 17 มิถุนายน 2554 ดังนั้น กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน 2555

ข้อ 2 ความผิดอาญาตามกฎหมายดังต่อไปนี้

- (1) กฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดน
- (2) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า
- (3) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร
- (4) กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
- (5) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (6) กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ
- (7) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
- (8) กฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน
- (9) กฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
- (10) กฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
- (11) กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรียนและที่ดิน
- (12) กฎหมายว่าด้วยยศและเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษา

ดินแดน

- (13) กฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ

(14) กฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(15) กฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ และ

(16) กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน

รวม 16 ประเภท ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสอบสวนได้

ข้อ 3 ในกรณีที่มีการกระทำผิดอาญาที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองมีอำนาจสอบสวนข้างต้นเป็นการกระทำความผิดที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วยถ้าความผิดอาญาตามกฎหมายที่อยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นความผิดที่มีโทษหนักที่สุด ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสอบสวนการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายอื่นนั้นด้วย

ข้อ 4 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการกิ่งอำเภอหรือที่ว่าการอำเภอเป็นพนักงานสอบสวนสำหรับกิ่งอำเภอหรืออำเภอนั้น ให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือนายอำเภอ เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา 18 วรรคสี่ และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย จะเข้ามาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา 18 วรรคสี่ และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอ หรืออำเภอที่อยู่ในจังหวัดนั้นก็ได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขอให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในสังกัดกรมการปกครองไปร่วมสอบสวนในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดก็ได้

ข้อ 5 ในกรณีจำเป็นหรือมีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจประสานขอให้ผู้บังคับการตำรวจจังหวัดแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจซึ่งมีอำนาจสอบสวนในจังหวัดนั้นเข้าทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอหรือจังหวัดก็ได้ สถานที่ทำการสอบสวน

ข้อ 6 มีการกำหนดสถานที่สอบสวน โดยสถานที่ทำการสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองนั้น โดยปกติให้ใช้ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ว่าการอำเภอ หรือศาลากลางจังหวัด เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกจะไปทำการสอบสวนที่ใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ให้บันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ข้อ 7 มีการกำหนดสถานที่ควบคุมผู้ต้องหากรณีจำเป็นจะต้องควบคุมผู้ต้องหา ให้ควบคุมผู้ต้องหาไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

ข้อ 8 กำหนดเรื่องการปล่อยชั่วคราวให้นำหลักเกณฑ์ของอัยการและตำรวจมาใช้ สำหรับการปล่อยชั่วคราว การส่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณา

ความอาญา ให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวของสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ข้อ 9 กำหนดเรื่องการกันผู้ต้องหาเป็นพยานเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยขอความเห็นจากอัยการ ในคดีที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคน และมีความจำเป็นจะต้องกันผู้ต้องหาคนใดคนหนึ่งเป็นพยานในคดีที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคนและเป็นคดี ที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองได้พยายามสืบสวนสอบสวนหาพยานหลักฐานอย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ไม่อาจหาพยานหลักฐานในคดีนั้นได้ หรือพยานหลักฐานที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่จะดำเนินคดี กับผู้ต้องหาทั้งหมดหรือบางส่วนได้ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง อาจพิจารณากันผู้ต้องหา ซึ่งไม่ใช่ตัวการสำคัญไว้เป็นพยานได้

ข้อ 10 เมื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเห็นว่า การสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยความเห็นต่อหัวหน้าพนักงานสอบสวน โดยมีชกซ์ชำ และเมื่อหัวหน้าพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่า การสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นทางคดี โดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

1) กรณีตามมาตรา 140 (1) ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนงดการสอบสวน หรือมีความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน แล้วส่งสำนวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ถ้าพนักงานอัยการสั่งให้งด หรือให้ทำการสอบสวนต่อไป ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามนั้น

2) กรณีที่สองตามมาตรา 140 (2) รู้ตัวผู้กระทำความผิด กรณีเรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ เมื่อได้ความตามทางสอบสวนอย่างไร้ให้ทำความเห็นว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องส่งไปพร้อมกับสำนวนยังพนักงานอัยการ (มาตรา 141) แต่ถ้าผู้กระทำความผิดถูกควบคุมหรือขังอยู่หรือได้รับการปล่อยชั่วคราว หรือเชื่อว่าคงได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก ให้พนักงานสอบสวนทำความเห็นตามท้องสำนวนการสอบสวนว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน (มาตรา 142)

จากบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ.2554 ดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่องอำนาจในการสืบสวนสอบสวนของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หากจะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปราม ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน อำนาจสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดกฎหมายซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยให้เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวน ก็ต้องนำบัญญัติดังกล่าวข้างต้นมาวิเคราะห์ประกอบด้วย

2.4 ประมวลกฎหมายอาญา

กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดและมีบทลงโทษในทางอาญา คือโทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน ซึ่งมีการแบ่งประเภทความผิดอาญาได้หลายประเภท โดยในการแบ่งความผิดอาญาในแง่การดำเนินคดี สามารถแบ่ง 2 ประการคือ

1) ความผิดอาญาแผ่นดิน หรือความผิดต่อแผ่นดิน (Mala in Se) คือ ความผิดที่นอกจากจะมีผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำโดยตรงแล้ว ยังกระทบต่อสังคมโดยรวม หากแม้ผู้ถูกกระทำนั้น จะไม่ตั้งใจเอาความหรือไม่ต้องการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด รัฐก็ต้องเข้ามาดำเนินการเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษเพื่อเป็นการป้องกันสังคมโดยรวม ความผิดที่เป็นความผิดอาญาแผ่นดินในประมวลกฎหมายอาญา เช่น ความผิดต่อชีวิต ตามมาตรา 288-มาตรา 294 ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา 295-มาตรา 300 ความผิดฐานลักทรัพย์ และวิ่งราวทรัพย์ ตามมาตรา 334 – มาตรา 336 ทวิ เป็นต้น

2) ความผิดอันยอมความได้ หรือความผิดต่อส่วนตัว (Mala Prohibita) คำสองคำนี้ความหมายมีนัยเหมือนกัน แต่ใช้ในกฎหมายคนละฉบับ โดยในประมวลกฎหมายอาญาใช้คำว่า “ความผิดอันยอมความได้” ส่วนในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้คำว่า “ความผิดต่อส่วนตัว” ซึ่งความผิดอันยอมความได้จะเป็นความผิดที่มีคุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นเรื่องส่วนตัว หรือมีคุณธรรมทางกฎหมายเป็นส่วนบุคคล มุ่งประสงค์จะคุ้มครองผู้เสียหาย อย่างแท้จริง และความผิดที่จะเป็นความผิดอันยอมความได้นั้น ต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัด เช่น ความผิดฐาน หมิ่นประมาท มาตรา 326-332 เป็นความผิดอันยอมความได้ ตามมาตรา 333 ความผิดฐาน ยักยอก ตามมาตรา 352-355 เป็นความผิดอันยอมความได้ตามมาตรา 356 ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา 358-359 เป็นความผิดอันยอมความได้ตามมาตรา 361 เป็นต้น ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกระทำได้รับความเสียหายมากกว่ารัฐ ผู้เสียหายจึงมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าควรมีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดหรือไม่ หากไม่ประสงค์ดำเนินคดีหรือไม่มีการร้องทุกข์พนักงานสอบสวนก็ไม่สามารถดำเนินคดีได้ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 121 บัญญัติว่า พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง แต่ถ้าเป็นความผิดต่อส่วนตัว ห้ามมิให้ทำการสอบสวนเว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ

คดีความผิดอันยอมความได้หากผู้เสียหายไม่ตั้งใจจะดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอีกต่อไปก็สามารถยอมความกันได้ และแม้จะมีการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีไปแล้วผู้เสียหายก็มีสิทธิที่จะแก้คำร้องทุกข์ระยะใดหรือจะถอนคำร้องทุกข์เมื่อใดก็ได้ แต่ในคดีที่มีโทษความผิดต่อส่วนตัว การถอนคำร้องทุกข์ย่อมไม่ตัดอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ที่จะฟ้องคดีนั้น

ตามมาตรา 126 หรือหากมีการฟ้องคดีแล้ว จะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ เว้นแต่จำเลยจะคัดค้าน ตามมาตรา 35 ซึ่งในความผิดต่อส่วนตัว เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์แล้ว ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ตามมาตรา 39 (2)

การแบ่งประเภทความผิดอาญานอกจากจะแบ่งได้ในแง่การดำเนินคดี ยังสามารถแบ่งได้ในแง่ของโทษ โดยแบ่งได้ 2 ประการ คือ

1) ความผิดทั่วไป เป็นความผิดที่มีอัตราโทษสูงกว่าความผิดลหุโทษ ในประมวลกฎหมายอาญา ความผิดทั่วไปบัญญัติอยู่ในภาค 2 ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องความผิด ตั้งแต่ มาตรา 107 – มาตรา 366/4 และ

2) ความผิดลหุโทษ (Petty Offences) คือ ความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีโทษเบาหรือโทษไม่ร้ายแรง ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 102 บัญญัติว่า ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับเช่นนั้น โดยที่ความผิดลหุโทษเป็นเพียงบทบัญญัติที่รัฐบัญญัติขึ้นเพื่อประโยชน์ในการวางระเบียบกำหนดกรอบการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม โดยเน้นการป้องกันมิให้เกิดข้อพิพาทระหว่างบุคคล มิให้มีการก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น รัฐเพียงต้องการจะป้องปรามมิให้มีการกระทำที่อาจไปละเมิดคนอื่นจนลุกลามหรือขยายเป็นเหตุในการกระทำความผิดอาญา จนประชาชนไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้ ความผิดลหุโทษเป็นการละเมิดกฎหมายเล็กน้อย กระทำในที่ควรดำเนินทางศีลธรรมไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยพื้นฐานแล้วผู้กระทำผิดมิได้มีจิตใจที่ชั่วร้าย ในความผิดลหุโทษซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษเล็กน้อยดังกล่าวแล้ว หากมีการกระทำผิดเกิดขึ้นและพนักงานสอบสวนหรือนายตำรวจประจำท้องตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไปหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการไต่ตำแหน่งนั้น ๆ แล้วแต่กรณี เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก ให้มีอำนาจเปรียบเทียบ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วจะทำให้คดีอาญาลงกันได้ อันจะส่งผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 และมาตรา 38

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ เป็นเรื่องความเสียหายของผู้เสียหายหรือผู้ถูกกระทำโดยตรง มากกว่าจะเกิดความเสียหายขึ้นกับรัฐ กฎหมายจึงมุ่งหมายคุ้มครองผู้เสียหายและผู้เสียหายจะร้องทุกข์ดำเนินคดีหรือไม่ก็ได้ และในความผิดลหุโทษจะเป็นความผิดเล็กน้อย มีอัตราโทษไม่สูงนัก การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน จึงเห็นว่าในระยะแรก คดีที่อยู่ใน

ความรับผิดชอบควรเป็นคติความนึกเล็กน้อยในความผิดพลาด โทษหรือผิดข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร และความผิดอันยอมความกันได้ ซึ่งการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครให้มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดพลาด โทษก็จะลดภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติลงไปได้ จึงต้องนำบทกฎหมายดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดลักษณะความผิดที่จะให้อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

2.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน คือ

1) ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง เป็น การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง มีอำนาจควบคุมสั่งการทั่วประเทศมีอำนาจสูงสุดเป็นผู้กำหนดนโยบาย มีการสั่งการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นจากส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่ (1) สำนักนายกรัฐมนตรี (2) กระทรวง หรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง (3) ทบวง ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง (4) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

2) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นการแบ่งอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปให้ตัวแทนของคนที่ประจำอยู่ในภูมิภาค การบังคับบัญชาอยู่กับส่วนกลาง ได้แก่ จังหวัด อำเภอ

3) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการโอนอำนาจการปกครองจากรัฐส่วนกลาง ไปยังท้องถิ่นให้จัดการบริหารตนเอง แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐส่วนกลาง โดยหน่วยงานที่ได้รับการกระจายอำนาจจะมีอิสระในการปกครองตนเอง มีงบประมาณของตนเอง ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีกฎหมายจัดตั้ง กล่าวโดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งดังกล่าว และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ในพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้การรวมหรือโอนส่วนราชการไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ ถ้าไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้นให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีการจัดตั้งองค์กร ขึ้นใหม่และมีการโอนสำนักเทศกิจมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นต้อง ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัตินี้

2.6 พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เดิมเป็นส่วนราชการระดับ กรม ชื่อว่า กรมตำรวจ อยู่ในสังกัด กระทรวงมหาดไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 ได้มาพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวง หรือทบวง แต่ให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจในการ รักษาความมั่นคงภายในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การตระเวน ชายแดน การรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชน หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่ กำหนดไว้ในกฎหมาย และต่อมาในปี พ.ศ. 2547 มีการตราพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 โดยในมาตรา 4 ได้ให้นิยามคำว่า “ข้าราชการตำรวจ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและ แต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐด้วย และมาตรา 6 บัญญัติให้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีฐานะ เป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

(1) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(2) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของ ราชอาณาจักร

(5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการ ตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามหน้าที่และ อำนาจตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดความผิดทางอาญาขึ้นสำหรับการกระทำใดเป็นการเฉพาะ และตกอยู่ภายใต้หน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตาม (3) (4) หรือ (5) จะตราพระราชกฤษฎีกาโอนหน้าที่และอำนาจตาม ตาม (3) (4) หรือ (5) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดทางอาญาดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพ้นจากหน้าที่และอำนาจดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน และให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกัน และปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยของประชาชนในเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายงบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา 10 สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (2) กองบัญชาการ

การแบ่งส่วนราชการตาม (1) เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการตาม (2) ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้กำหนดหน้าที่และอำนาจไว้ใน พระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้นแล้วแต่กรณี

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการ (มาตรา 11) และมีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจให้ข้าราชการตำรวจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน (มาตรา 16-มาตรา 23) มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (มาตรา 30-มาตรา 43) มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การจัดระบบราชการตำรวจ การอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ การออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ และในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งและการเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย

จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ดังกล่าวจะเห็นว่าเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้มีการจัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร และการปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การบริหารราชการเป็นการบริหารแบบราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ยังไม่มีการโอนอำนาจหรือกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวในลักษณะของการเป็นตำรวจท้องถิ่นได้ แต่อย่างไรก็ตามมาตรา 6 วรรคสอง ของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ได้เปิดโอกาสให้มีการโอนหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร และการปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดทางอาญาดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้ และให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วแต่กรณี ซึ่งการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะต้องมีการโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนมาให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงต้องนำพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาศึกษาวิเคราะห์และนำผลมาประกอบการพิจารณาต่อไป

2.7 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ออกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2547 ให้ยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรเอกชนที่มีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายงบประมาณ

และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) กำหนด

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนนั้น”

เป็นการแก้ไขปัญหาการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับความต้องการ ของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจการตำรวจ

ดังนั้น การพัฒนาเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องให้ประชาชน ในชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง จึงต้องศึกษาวิเคราะห์ประกาศคณะรักษาความสงบฉบับนี้

2.8 พระราชบัญญัติการไถ่เกลียดข้อพิพาท พ.ศ. 2562

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ปัจจุบันข้อพิพาททางแพ่งและทางอาญา เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เห็นควรให้นำกระบวนการไถ่เกลียดข้อพิพาททางแพ่งซึ่งมีทุนทรัพย์ไม่มากนัก และข้อพิพาททางอาญาบางประเภทมากำหนดเป็นกฎหมายกลางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐ พนักงานสอบสวนหรือศูนย์ไถ่เกลียดข้อพิพาทภาคประชาชนใช้ในการยุติหรือระงับข้อพิพาทดังกล่าว โดยคำนึงถึงความยินยอมของคู่กรณีเป็นสำคัญ ทำให้ปริมาณคดี ขึ้นสู่ศาลลดน้อยลง ลดปัญหาความขัดแย้ง เกิดความสมานฉันท์ขึ้นในสังคมลดงบประมาณแผ่นดิน และเสริมสร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ เห็นว่าในการพัฒนาตำรวจเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นการให้ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนและเพื่อลดภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การไถ่เกลียด ข้อพิพาทก็เป็นอีกช่องทางที่จะกระทำได้ ดังนั้น ในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการวิเคราะห์กฎหมายฉบับนี้ด้วย

2.9 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 เป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการใช้รถใช้ถนนหรือทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า คนที่จูง จี๋ หรือไล่ต้อนสัตว์ให้เป็นระเบียบให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ปัจจุบันเป็นกฎหมายที่สำคัญมากและเป็นกฎหมายใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการจราจรคับคั่ง ปัจจุบัน

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบันการจราจรติดขัดเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ การฝ่าฝืนกฎหมายมีมากขึ้น โดยที่กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการผังเมือง การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การวิศวกรรมจราจร การขนส่ง การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ รวมทั้งการดูแลรักษาที่สาธารณะ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาจราจร และความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรก็อาจเกี่ยวกับความผิดอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 จึงเห็นว่าหากให้โอนภารกิจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาให้กรุงเทพมหานคร โดยพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานครได้

แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากบทกำหนดโทษ ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แบ่งเป็นความผิดได้ดังนี้

1) ความผิดที่เกิดจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 โดยไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นไม่ว่าจะต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่น เช่น ความผิดฐานนำรถที่มีได้ติดแผ่นป้ายเลขทะเบียน แผ่นป้ายเครื่องหมายเลขทะเบียนหรือป้ายประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลาก หรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้าง มาใช้ในทางเดินรถ (มาตรา 7) ความผิดฐาน ขับรถฝ่าฝืน สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้หรือทำให้ปรากฏในทาง หรือที่เจ้าพนักงานจราจรแสดงให้ทราบ (มาตรา 21 วรรคแรก) ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 152 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือความผิดฐาน ขับรถในลักษณะกีดขวางการจราจร (มาตรา 43 (3)) ขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน (มาตรา 43 (4)) หรือขับรถคร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถหรือกลับรถ (มาตรา 43 (6)) ผู้กระทำความผิด ตามมาตรา 157 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท เป็นต้น

2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้อื่น นอกจากจะเป็นความผิดทางอาญาเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แล้วยังเป็นความผิดทางแพ่ง เรื่องกระทำละเมิด เช่น หากมีการขับรถในลักษณะกีดขวางการจราจร (มาตรา 43 (3)) ขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน (มาตรา 43 (4)) หรือขับรถคร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถหรือกลับรถ (มาตรา 43 (6)) เป็นการกระทำตามมาตรา 157 ต้อง

ระวางโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท แล้วหากมีการเถียงชนทำให้ทรัพย์สินผู้อื่นได้รับความเสียหาย ผู้ข่มขืนนอกจากจะผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกแล้ว ยังต้องรับผิดชอบในทางแพ่งเรื่องละเมิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ด้วย

3) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แล้วก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตหรือร่างกายหรือทรัพย์สินของผู้อื่นด้วย ก็จะเป็นความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ฐานกระทำโดยประมาท เช่น เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตามมาตรา 390 หรือความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา 300 หรือฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 291 และต้องรับผิดชอบในทางแพ่ง เป็นเรื่องกระทำละเมิดด้วย

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยให้มีหน้าที่และอำนาจด้านการจราจรเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดและเพื่อแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องพิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 โดยเฉพาะในเรื่องบทกำหนดโทษหรือเรื่องคดีที่จะโอนภารกิจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

2.10 ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2549

เป็นระเบียบนี้มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เช่น การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้าหาสภาพและสาเหตุของปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน การมีส่วนร่วมในการริเริ่มและตัดสินใจกำหนดกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและชุมชน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานกิจกรรม โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาล (กต.ตร.สน.) และ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตาม การบริหารงานตำรวจ สถานีตำรวจภูธร (กต.ตร.สภ.) มีหน้าที่และอำนาจ ความรับผิดชอบ ในการกำหนดลักษณะ รูปแบบและวิธีการให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ โดยให้คำนึงถึงปัจจัยทางด้านหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย สภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีการดำรงชีวิตของแต่ละท้องถิ่นและชุมชนเป็นสำคัญ

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงจำเป็นต้องศึกษาระเบียบฉบับนี้ เพื่อนำมาวิเคราะห์จัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

2.11 กฎหมายที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยในปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 รูปแบบ โดยเป็นรูปแบบทั่วไป คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และเป็นรูปแบบพิเศษ คือ เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะมีกฎหมายจัดตั้ง และกฎหมายกำหนดหน้าที่และอำนาจไว้ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ มีอยู่ 2 ฉบับดังนี้

1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จัดตั้งขึ้นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ซึ่งสรุปสาระสำคัญของบทบัญญัติดังนี้

- 1) มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
- 2) มาตรา 6 บัญญัติให้กรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
- 3) มาตรา 7 ให้แบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานครเป็นเขตและแขวง การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตให้กระทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- 4) มาตรา 9 การบริหารกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) สภากรุงเทพมหานคร (2) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- 5) มาตรา 49 บัญญัติให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจ (1) กำหนดนโยบายและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย (2) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร (4) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย (5) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานครเป็นไปโดยเรียบร้อย (6) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (7) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

6) มาตรา 50 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร และให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่กฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือคณะเทศมนตรีแล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

7) มาตรา 60 ให้จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้ (1) สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร (2) สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (3) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (4) สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (5) สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก (6) สำนักงานเขต การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงสำนัก หรือการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีกำหนดหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ไว้ตามมาตรา 89 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

(1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

(3) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(4) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(6) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(10) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(11) การควบคุมอาคาร

(12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(27) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายหรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

บรรดาหน้าที่และอำนาจใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบให้กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มาตรา 90 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร

หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวและให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคารที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติดังกล่าว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสารหลักฐานยานพาหนะ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวกับวาระกระทำความผิด รวมทั้งให้มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดได้ด้วย

ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมตามที่ปรับ หรือเมื่อยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งมีอำนาจในการสอบสวนและมีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 91 ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 เป็นกฎหมายจัดตั้งกรุงเทพมหานคร และกำหนดบทบาทหน้าที่และอำนาจให้กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายฉบับนี้

2) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ฯ กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีภารกิจหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา (อำนาจตามมาตรา 16) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด(มาตรา 17) เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพและสาธารณสถานอื่น ๆ การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร การควบคุมอาคาร การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ปรากฏตาม มาตรา 18 ซึ่งให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 และมาตรา 17 จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่และอำนาจดังกล่าวจึงให้มีการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดกรอบเวลาในการถ่ายโอนภารกิจ และแนวทางประสานความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และช่วยเหลือท้องถิ่นให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ หนึ่งในภารกิจหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่หน้าที่และอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัตินี้ประกอบด้วย

2.12 กฎหมายที่ได้กระจายอำนาจทางปกครองแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา (มาตรา 2) ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต และ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 4) และ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5) ในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะให้คำแนะนำ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องในการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 42 วรรคแรก)

ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในการปกครองบังคับบัญชาของตน ในกรณีที่ได้มีการมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือปลัดกรุงเทพมหานคร ช่วยปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้รับมอบหมายมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้มอบหมาย (มาตรา 43) และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (1) โฆษณาให้ประชาชนทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (2) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ โดยเคร่งครัด (3) ตักเตือนผู้กระทำความผิด หรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป (4) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 44)

เมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นในท้องที่ใดและพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของท้องที่นั้นทุกคนร่วมกันขจัดหรือแก้ไขไม่ให้สิ่งที่ผิดกฎหมาย ปรากฏอยู่ในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะอีกต่อไป ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดหาอุปกรณ์และอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดเวลาห้ามเข้าหรืออยู่ในสถานสาธารณะ ประกาศนั้นให้ติดตั้งหรือแขวงไว้ในบริเวณสถานสาธารณะที่ห้ามนั้นซึ่งเห็นได้ง่าย (มาตรา 45 และมาตรา 47) ในกรณีที่มีการกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่สงสัยว่ากระทำความผิดนั้นพร้อมด้วยยานพาหนะ เครื่องมือ และสิ่งของที่ใช้ในการกระทำความผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 50)

หากมีการกระทำความผิดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งและพนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวัน แล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหา

ไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป (มาตรา 48) ประชาชนผู้พบเห็นอาจแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยไม่ชักช้า และให้ถือว่าประชาชนผู้พบเห็น การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา 51)

กฎหมายฉบับนี้อยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร มีส่วนเกี่ยวข้องกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีความจำเป็นต้องนำ บทบัญญัติของกฎหมายนี้มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ต่อไป

2) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นพระราชบัญญัติที่คุ้มครองสุขภาพลักษณะ และการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชน โดยมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีอำนาจ ออกข้อกำหนดใช้บังคับในท้องถิ่น โดยกรุงเทพมหานครเป็นราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามคำนิยามในมาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการควบคุมดูแล สั่งการ มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงาน ส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในเขตอำนาจของราชการ ส่วนท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง หากมีกรณีจำเป็นให้ ราชการส่วนท้องถิ่นตราข้อกำหนดของท้องถิ่นเพื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินการในเขตท้องถิ่น นั้นให้เป็นไปตามกฎกระทรวง (มาตรา 7)

ราชการส่วนท้องถิ่น(กรุงเทพมหานคร)มีอำนาจตราข้อกำหนดของท้องถิ่นในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) การกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นต้องมีการควบคุมเก็บรวบรวม และกำจัดให้ถูกสุขลักษณะไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนทั่วไป โดยมีอำนาจ ตราข้อกำหนดดังนี้ (มาตรา 20)

(1.1) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

(1.2) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและ สถานที่เอกชน

(1.3) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของ หรือ ผู้ครองครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะ การใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ

(1.4) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการ เก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(1.5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการ ให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตจะพึงเรียกเก็บได้

(1.6) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

(2) การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออก ข้อกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ โดยให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขต อำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเขตควบคุมการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ (มาตรา 29) หรือหาก เห็นว่าพื้นที่ใดมีความเจริญ เป็นชุมชนที่มีประชาชนอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่ง ไม่เหมาะสมที่จะเลี้ยงสัตว์ ก็สามารถออกข้อกำหนดเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิด โดย เด็ดขาดได้ (มาตรา 29-มาตรา 30)

(3) กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ราชการส่วนท้องถิ่น(กรุงเทพมหานคร) มีอำนาจ ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นให้กิจการบางประเภทที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้เป็นกิจการที่ต้อง ควบคุมในท้องถิ่นนั้น ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นในการควบคุมกิจการบางอย่าง (มาตรา 31)

(4) ข้อกำหนดเรื่อง ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสวยอาหาร กฎหมายให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการกำกับ ดูแลตลาดที่จัดตั้งขึ้น โดยการตรา ข้อกำหนดดังนี้ (มาตรา 35 และมาตรา 37)

(4.1) กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แพนผัง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและ สุขลักษณะ

(4.2) กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการจัดสถานที่ การจัดวางสิ่งของและการอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับกำเนินกิจการตลาด

(4.3) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

(5) การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุม ดูแลสถานที่หรือทางสาธารณะ เพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป ในการที่จะอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องพิจารณาโดยรอบคอบและ คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนโดยรวม และต้องได้รับความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร พระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นตราข้อกำหนดท้องถิ่น และ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ หากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดท้องถิ่นหรือฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ก็จะมีควมผิดและมีบทลงโทษทั้งทางปกครองและทางอาญา หากมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร จึงต้องศึกษาวิเคราะห์กฎหมายฉบับนี้ด้วย

3) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เป็นอีกกฎหมายหนึ่งที่มีกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการและให้อำนาจออกกฎกระทรวงยกเว้นผ่อนผัน หรือกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กรุงเทพมหานครเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมอาคารและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีเพื่อใช้บังคับในท้องถิ่น

ในเขตกรุงเทพมหานคร กำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมาตรา 74 ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจเปรียบเทียบในความผิดตามมาตรา 65 วรรคหนึ่ง มาตรา 65 ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา 65 ตริ วรรคหนึ่ง มาตรา 65 จัตวา วรรคหนึ่ง มาตรา 66 มาตรา 66 ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา 67 วรรคหนึ่ง มาตรา 68 มาตรา 69 หรือมาตรา 70

การเปรียบเทียบกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดข้างต้น ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวและผู้เสียหาย (ถ้ามี) ยินยอมให้เปรียบเทียบให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหาย (ถ้ามี) ยินยอมตามนั้นเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นการเพิ่มหน้าที่และอำนาจตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และให้เป็นพนักงานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจสอบสวนรวบรวม

พยานหลักฐาน ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติซึ่งกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

4) พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 ใช้บังคับในท้องที่กรุงเทพมหานคร (มาตรา 3 (2)) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงโดยคำแนะนำของคณะกรรมการขุดและถมดิน กำหนด (มาตรา 6)

(1) บริเวณห้ามขุดดินหรือถมดิน

(2) ความสัมพันธ์ของความลาดเอียงของบ่อดินหรือเนินดินตามชนิดของดิน ความลึกและขนาดของบ่อดินที่จะขุดดิน ความสูงและพื้นที่ของเนินดินที่จะถมดิน และระยะห่างจากขอบบ่อดินหรือเนินดินถึงเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น

(3) วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง

(4) วิธีการให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยแก่คนงานและบุคคลภายนอก

(5) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นในการขุดดินหรือถมดิน

และให้ราชการส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร) ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงนั้น หรือในกรณีที่ยังไม่ได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องใดให้สามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดเรื่องนั้นได้ (มาตรา 7) โดยในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น และให้มีคณะกรรมการขุดดินและถมดิน (มาตรา 11)

การขุดดิน ตามพระราชบัญญัตินี้ “ขุดดิน” หมายความว่า กระทำแก่พื้นดินเพื่อนำดินขึ้นจากพื้นดิน หรือทำให้พื้นดินเป็นบ่อดิน (มาตรา 4) หากผู้ใดประสงค์จะทำการขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดิน เกินสามเมตรหรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือ มีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด (มาตรา 17) เมื่อได้รับแจ้งความประสงค์ขุดดินให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ออกใบรับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งและผู้แจ้งสามารถเริ่มต้นทำการขุดดินตามที่แจ้งไว้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง แต่การหากมีความเสียหายเกิดขึ้น การได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่เป็นเหตุคุ้มครองการขุดดินที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลหรือต่อสภาพแวดล้อมผู้ขุดดินไม่ว่าจะเป็นเจ้าของที่ดิน ผู้ครอบครองที่ดิน ลูกจ้างหรือตัวแทน ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนเพื่อการนั้น เว้นแต่จะมีเหตุที่ไม่ต้อง รับผิดชอบตามกฎหมาย (มาตรา 22) การขุดบ่อน้ำใช้ที่มีพื้นที่ปากบ่อไม่เกินสี่ตารางเมตร ผู้ขุดดิน ไม่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การถมดิน ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นิยามของคำว่า ถมดิน หมายความว่า การกระทำใด ๆ ต่อดินหรือพื้นดินเพื่อให้ระดับดินสูงขึ้นกว่าเดิม (มาตรา 4) และได้มีการกำหนดให้ผู้ที่

ประสงค์จะทำการถมดินมีความสูงของเนินดินเกินกว่าระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง และมีพื้นที่ของเนินดินไม่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด (ประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดต้องไม่เกินสองพันตารางเมตร) ต้องแจ้งการ ถมดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด โดยต้องจัดให้มีการระบายน้ำเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เจ้าของที่ดินที่อยู่ข้างเคียงหรือบุคคลอื่น ถ้าผู้แจ้งได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้โดยถูกต้องแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งตามแบบที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด เพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มต้นทำการถมดินตามที่ได้แจ้งไว้ได้ตั้งแต่วันที่ ได้รับใบรับแจ้ง (มาตรา 26)

โดยในพระราชบัญญัตินี้ได้มีการกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ด้วย ซึ่งการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นการให้อำนาจตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งพระราชบัญญัติการ ขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 ก็ถูกกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครด้วย จึงต้องศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติของกฎหมายนี้ด้วย

5) พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ มีบทกำหนดโทษเช่น มาตรา 34 ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้วหรือโดยจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จให้ถ้อยคำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยง การเสียภาษีป้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา 35 ผู้ใดจงใจไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาท มาตรา 35 ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 7 วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับวันละ 100 บาท เรียงรายวัน ตลอดระยะเวลาที่กระทำความผิด มาตรา 36 ผู้ใดไม่ได้แจ้งการรับโอนป้ายตามมาตรา 16 หรือไม่แสดงการเสียภาษีป้ายตามมาตรา 19 ตริ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 1,000 บาท ถึง 10,000 บาท มาตรา 37 ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 27(1) หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 27(2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 1,000 บาท ถึง 20,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ มาตรา 38 ในกรณีมาผู้กระทำความผิด

ตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นหรือ ผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายเห็นว่าเป็นความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือมีโทษจำคุกหรือปรับและโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจเปรียบเทียบสถานเดียวได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ดำเนินคดีต่อไป โดยจะต้องมีการไปแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่มีอำนาจสอบสวนดำเนินคดีและส่งสำนวนการสอบสวน ไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาลได้เอง

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครจะมีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ และให้มีอำนาจสอบสวนในคดีที่กระทำความผิดกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น จึงต้องนำพระราชบัญญัตินี้มาศึกษาวิเคราะห์ด้วย

3. กฎหมายต่างประเทศ

ประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะมีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนท้องถิ่น เช่นเดียวกับระบบตำรวจก็มีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นมีตำรวจท้องถิ่น ซึ่งการวิจัยได้นำเอาตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศมาวิเคราะห์ คือ

3.1 ระบบตำรวจสหรัฐอเมริกา

ข้อมูลในเรื่องระบบตำรวจนานาชาติโดย พ.ต.อ ประเสริฐ บุญรินทร์ และ ร.ต.อ.จรรยา ศรีสมบัติ (2536) ได้ระบุ ถึงตำรวจท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกาว่า สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ประกอบด้วยมลรัฐ 50 มลรัฐ และแต่ละมลรัฐมีการปกครองตนเองมีฝ่ายนิติบัญญัติที่จะออกกฎหมายใช้บังคับในมลรัฐของตนเอง การปกครองของแต่ละมลรัฐแบ่งเขตปกครองเป็นเคาน์ตี (County) มีสภาพบริหารของตนเอง หน้าที่สำคัญคือการรักษากฎหมาย โดยรับผิดชอบร่วมกับรัฐบาลประจำรัฐ และหน้าที่บางอย่างก็ร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่นย่อยลงไป เช่น เทศบาล หรือทาวนชิป องค์กรปกครองท้องถิ่นที่สำคัญที่สุดคือ City เป็นหน่วยปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระมาก มีกฎบัตร (Charter) ของตนเอง กำหนดโครงสร้างการปกครองเมืองไว้ (คล้าย ๆ กับรัฐธรรมนูญ) ซึ่งแต่ละแห่งก็จะแตกต่างกันออกไป แสดงให้เห็นว่าแม้จะอยู่ในสังคมย่อย ๆ ก็มีสิทธิที่จะเลือกระบบการปกครองของตนเอง โดยมีการแบ่งรูปแบบการปกครอง City ออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบนายกเทศมนตรี - สภา (Mayor – Council) เป็นการปกครองที่ขอส่วนมาจากระบอบประธานาธิบดี-รัฐสภาของประเทศสหรัฐ นายกเทศมนตรีและสภาได้รับเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง เป็นการแยกอำนาจบริหารและนิติบัญญัติออกจากกัน

2) รูปแบบคณะกรรมการ (Committee) เป็นการปกครองโดยใช้กรรมการประมาณ 5-7 คน มีอำนาจร่วมกัน แบ่งการบริหารออกเป็นแผนกต่าง ๆ ซึ่งแบบนี้ไม่ค่อยเป็นที่รับ ความนิยม เพราะขาดผู้นำทำให้หน่วยงาน ขาดการประสานงานซึ่งกันและกัน

3) รูปแบบผู้บริหารเมือง (City Manager) เป็นแบบที่สภานิติบัญญัติมีอำนาจมาก โดยให้มีอำนาจแต่งตั้ง “คณะผู้บริหาร” และสภามีหน้าที่ออกกฎหมายพิจารณาอนุมัติงบประมาณ และควบคุมการทำงานของคณะผู้บริหาร ถ้าไม่พอใจจะลงมติถอดถอนเสียก็ได้ คณะผู้บริหารที่สภาแต่งตั้งจะคิดนโยบายต่าง ๆ แล้วนำเสนอสภาเพื่อลงมติอนุมัติ ซึ่งวิธีการปกครองท้องถิ่นแบบนี้ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ

ด้านการรักษาความสงบและเป็นระเบียบเรียบร้อย กับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนั้นในแต่ละรัฐจะมีตำรวจของตนเองและมีตำรวจในระดับท้องถิ่น เช่น City Police, Municipality Police ฯลฯ แต่ละมลรัฐมีการปกครองและระบบตำรวจที่เป็นอิสระต่อกันทำให้ มีผู้กระทำความผิดจากมลรัฐหนึ่งเมื่อหลบหนีไปอีกมลรัฐหนึ่งก็จะรอดพ้นจากการถูกจับกุมจึงเป็นจุดอ่อนในระบบตำรวจท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกา แต่จุดอ่อนอันนี้ได้รับการแก้ไขโดยรัฐต่าง ๆ ได้มีกฎหมายประสานงานการปราบอาชญากรข้ามแดนและให้รัฐบาลกลางซึ่งมีตำรวจกลาง มีอำนาจในเรื่องนี้ โดยตำรวจท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกา ได้แก่

1) ตำรวจของรัฐ (State Police Forces) คือ ตำรวจที่รัฐบาลของแต่ละรัฐจัดตั้งขึ้นมา หน่วยงานที่ถือว่าเป็นรากฐานการจัดตั้งตำรวจประจำรัฐ คือ Texas Rangers เท็กซัส แรเงอร์ เป็นหน่วยงานผู้รักษากฎหมายซึ่งมีเขตอำนาจครอบคลุมไปทั่วมลรัฐ ที่เก่าแก่ที่สุดในสหรัฐอเมริกา มีหน้าที่ลาดตระเวนและให้ความคุ้มครองแก่ชาวนิคมที่ไปตั้งอยู่ตามชายแดนของเท็กซัส ต่อมาได้รับการปรับปรุงใหม่เป็นกองกำลังกึ่งทหาร เปลี่ยนจากการเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อยเพียงอย่างเดียว เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายของรัฐบาลประจำรัฐมีขอบเขตอำนาจครอบคลุมไปทั่วมลรัฐ

2) มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ County โดยนายอำเภอ และผู้ช่วยนายอำเภอ (Sheriff and Deputy Sheriff) เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ County ประมาณพันกว่าแห่ง (County เป็นเขตปกครองเล็กกรองมาจากรัฐ) แต่ละมลรัฐแบ่งเขตปกครองออกเป็นเคาน์ตี (อาจเรียกว่าแขวงก็ได้) ทุก ๆ แขวงจะมีนายอำเภอประจำอยู่ ส่วนมากนายอำเภอจะได้รับเลือกตั้งจากประชาชนเข้าดำรงตำแหน่งในระยะสั้น นายอำเภอของแต่ละเคาน์ตีมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการดำเนินกิจการด้าน พลเรือน (Civil Process)

ควบคุมการบริหารงานเรือนจำของเคาน์ตี ติดตามจับกุมผู้กระทำผิด คดีร้ายแรง นายอำเภอจะได้รับค่าธรรมเนียมในการส่งหมาย อำเภอด่วนักโทษไปส่งเรือนจำ กิจการหรือภาระหน้าที่และจำนวนคนของสำนักงานนายอำเภอแต่ละแห่งของรัฐแตกต่างกันอย่างมากมาย ตำรวจประจำเมือง (City Police Force) เป็นตำรวจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละเมืองจัดตั้งขึ้นมา มีอยู่พันกว่าเมืองเช่นกัน

3) ตำรวจประจำหมู่บ้าน (Village Borough and incorporated towns) เป็นตำรวจของชุมชนเล็ก ๆ แต่จัดให้มีกิจกรรมตำรวจของตนเอง มาอยู่ประมาณหมื่นห้าพันแห่ง

นอกจากตำรวจประเภทข้างต้นแล้ว ในสหรัฐอเมริกายังมีหน่วยงานของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายอีกหลายประเภทที่มีหน้าที่และอำนาจคล้ายตำรวจในเขตอำนาจของตน เช่น เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาสะพานและอุโมงค์ (Bridge and Tunnel Authorities) เจ้าหน้าที่รักษาอุทยาน (Park Authorities) เจ้าหน้าที่ควบคุมเส้นทางในวนอุทยาน (Parkways Authorities) ซึ่งขอบเขตอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายนี้ บางแห่งมีลักษณะซ้ำซ้อนกัน แต่บางหมู่บ้านหรือ เมืองเล็ก ๆ กลับไม่มีหน่วยตำรวจของตนเองทั้ง ๆ ที่กฎของเทศบาลเมืองได้บัญญัติว่าให้จัดให้มีตำรวจขึ้น แต่ไม่สามารถหาคนที่เหมาะสมมารับผิดชอบงานได้

3.2 ระบบตำรวจอังกฤษ

ปัจจุบันกิจการตำรวจท้องถิ่นในอังกฤษ มี 4 ประเภทหรือ 4 ระดับ คือ

1) ตำรวจประจำแขวง (County Police) คำว่า County คือ หน่วยปกครองภูมิภาคของอังกฤษพอจะเทียบได้กับจังหวัด มีลักษณะบางประการคล้ายตำรวจภูธรของไทย คือ รัฐบาลกลางและกระทรวงมหาดไทย ยังให้เงินอุดหนุนและตรวจสอบการทำงาน แต่ที่ตรงข้ามกันกับตำรวจภูธรคืออยู่ใต้การควบคุมของหน่วยปกครองท้องถิ่นและค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ได้มาจากท้องถิ่น แต่ตำรวจภูธรของไทยไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนรับผิดชอบและควบคุมกิจการตำรวจได้เลย ตำรวจประจำแขวงอยู่ใต้การบริหารและรับผิดชอบของคณะกรรมการร่วมที่สภาของแขวงคัดเลือกมาครั้งหนึ่ง ฝ่ายตุลาการของท้องถิ่นคัดเลือกมาครั้งหนึ่ง ให้มีหน้าที่แต่งตั้งหัวหน้าตำรวจแขวง (Chief Constable) และจัดสรรงบประมาณ ให้ ส่วนการแต่งตั้งตำรวจและการรักษาระเบียบวินัยของตำรวจนั้นเป็นหน้าที่ของหัวหน้าตำรวจแขวง

2) ตำรวจประจำโบโรห์ (Borough Police Forces) คำว่า Borough คือ เขตปกครองท้องถิ่นของอังกฤษแบบหนึ่ง อยู่ภายใต้ County เป็นชุมชนที่มีคนอยู่รวมกันแบบเมือง เป็นเขตปกครองท้องถิ่นที่ปกครองตนเอง มีองค์กรปกครองตนเองคือ สภาของท้องถิ่น ตำรวจประจำโบโรห์หรือตำรวจเขตเทศบาลของอังกฤษเกิดขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกิจการเทศบาลปี ค.ศ. 1835 (พ.ศ. 2378) สภาของแต่ละเมืองจะแต่งตั้งคณะกรรมการตำรวจขึ้นมาชุดหนึ่งมีหน้าที่

จัดทำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เพียงพอต่อสภาพพื้นที่และความจำเป็นของโบโรห์คณะกรรมการตำรวจมีอำนาจกว้างขวางกว่า คณะกรรมการร่วมผู้รับผิดชอบตำรวจประจำแขวง หัวหน้าตำรวจโบโรห์มีอำนาจไม่มาก เพราะการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และ การบริหารงานตำรวจอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการอย่างใกล้ชิด การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่งก็เป็นอำนาจของคณะกรรมการ แต่หัวหน้าตำรวจโบโรห์จะต้องรับผิดชอบด้านประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจในบังคับบัญชา เงินงบประมาณสำหรับตำรวจโบโรห์ได้รับการอนุมัติจากสภาของโบโรห์ มีประชาชนคอยควบคุมอย่างใกล้ชิด เป็นตำรวจสังกัดของประชาชนในท้องถิ่น โดยตรง กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ดูแลและให้บริการแก่ตำรวจ ในท้องถิ่นเพียงบางประการ

3) ตำรวจนครบาลแห่งลอนดอน (London Metropolitan Police Force) หรือที่เรียกกัน สก๊อตแลนด์ยาร์ด ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1829 (พ.ศ. 2372) ตามพระราชบัญญัติตำรวจนครบาล รับผิดชอบพื้นที่ ในรัศมีประมาณ 15 ไมล์รอบ ๆ ซาริง ครอส อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบและการบังคับบัญชาโดยตรงของกระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองท้องถิ่นไม่มีส่วนรับผิดชอบเหมือนกับตำรวจประเภทอื่น ๆ ของอังกฤษ

4) ตำรวจนครลอนดอน (City of London Police) มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 1 ตารางไมล์ ตรงที่เป็นนครลอนดอนเท่านั้น ในปี ค.ศ. 1839 (พ.ศ. 2382) มีพระราชบัญญัติตำรวจนครลอนดอน ออกมาเพื่อรับรองภารกิจของตำรวจนครลอนดอน ต่อมาปี ค.ศ. 1919 (พ.ศ. 2462) ก็มีพระราชบัญญัติตำรวจ นครลอนดอน มาอีกฉบับหนึ่งให้รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจควบคุมตรวจตรา กิจการตำรวจนครลอนดอนได้ เหตุที่ยังคงมีตำรวจนครลอนดอนทั้งที่มีพื้นที่เล็ก ๆ เนื่องจากมี ประชากรอยู่หนาแน่น ทุกวันจะมีคนจากนอกเขตเข้ามาทำงานในหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ในพื้นที่ หลาย แสนคน การจราจรในพื้นที่หนาแน่นกว่าที่ใด ปัญหาการดำเนินกิจการตำรวจในพื้นที่มีความแตกต่างจากที่อื่น

ตำรวจอังกฤษมีลักษณะตรงข้ามกับกิจการตำรวจสหรัฐอเมริกา ตรงที่ตำรวจสหรัฐอเมริกา ส่วนมากจะขึ้นตรงต่อเทศมนตรี(Mayor) ปลัดเทศบาล (City manager) หรือขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการ ของรัฐ (Governor) ตามรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแต่ละประเภท ถือได้ว่าสังกัดโดยตรงต่อ หัวหน้าสูงสุดของการบริหารท้องถิ่น ส่วนตำรวจอังกฤษมิได้ขึ้นกับบุคคลผู้เป็นหัวหน้าการบริหาร กิจการของท้องถิ่นโดยตรง แต่ขึ้นกับสภาหรือคณะกรรมการ กิจการตำรวจของอังกฤษจึง ไม่มีผู้มี อำนาจไว้ในมือมาก แต่เป็นการรับผิดชอบร่วมกันในรูปกรรมการ การสร้างอิทธิพลในกิจการตำรวจ จึงทำได้ยาก ซึ่งตำรวจของอังกฤษมีลักษณะเป็นตำรวจแห่งชาติอยู่บ้าง โดยกระทรวงมหาดไทยมีการ จัดดำเนินการภารกิจช่วยเหลือตำรวจในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ วิทยาลัยการตำรวจ โรงเรียนฝึกอบรม ตำรวจชั้นต้นประจำเขต หน่วยนิติเวช ศูนย์วิทยุของกระทรวงมหาดไทย และให้บริการด้านอื่น ๆ

เช่น งานทะเบียนประวัติอาชญากรรม หน่วยสืบสวนคดีฆาตกรรม หน่วยสืบสวนคดีฉ้อโกงของ ตำรวจนครบาล พร้อมทั้งจะให้การช่วยเหลือตำรวจท้องถิ่นตามที่ร้องขอมา

3.3 ระบบตำรวจญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นได้มีการตราพระราชบัญญัติตำรวจในปี ค.ศ. 1947 (Police Act, 1947) (พ.ศ. 2490) โดยยึดแบบการกระจายอำนาจเช่นเดียวกับของอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา โดยมีจุดประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

- 1) เพื่อกระจายอำนาจการบริหาร
- 2) เพื่อลดหรือกำจัดอำนาจของตำรวจให้น้อยลง เพราะตำรวจแบบเดิมมีอำนาจกว้างขวาง

มากเกินไป

ต่อมาในปี ค.ศ. 1954 (พ.ศ. 2497) ระบบตำรวจของญี่ปุ่นก็ได้ปรับเปลี่ยน มีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) รักษาระบบคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยของประชาชนตามกฎหมายเอาไว้ เพื่อเป็นหลักประกันและบริหารงานตามระบบประชาธิปไตยและเพื่อให้ตำรวจทั่วประเทศ มีความเป็นกลางทางการเมือง

- 2) กำหนดหน้าที่และอำนาจของตำรวจให้ชัดเจนมากกว่าเดิม พร้อมกับยกฐานะ ประธานคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ (Chairman of the National Public Safety Commission) ขึ้นเทียบเท่ารัฐมนตรี ทั้งนี้เพื่อให้การรักษางานระหว่างรัฐบาลกลางและ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวประชาธิปไตย (คือท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- 3) ยกเลิกหน่วยตำรวจชนบทและตำรวจเทศบาลเดิม แล้วรวมกันเป็นหน่วยเดียว เรียกว่า ตำรวจประจำจังหวัด (Prefectural Police) หรือ โตโค ฟุ เคน เกอิซตสึ (Toko Fu Ken Keisutsu) ในภาษาญี่ปุ่น

กฎหมายตำรวจฉบับนี้ทำให้ กิจการตำรวจของญี่ปุ่นรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ยังคง รูปแบบการปกครองตามแบบประชาธิปไตยไว้โดยในท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินการของตนเอง แต่ให้รัฐบาลกลางมีส่วนรับผิดชอบด้วย

กิจการตำรวจท้องถิ่นของญี่ปุ่น

ตำรวจนครบาลและตำรวจจังหวัด

กิจการตำรวจท้องถิ่นที่ขึ้นต่อหน่วยปกครองของนคร โตเกียวและจังหวัด ทั้งนี้หมายความว่า ทั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมา เป็นผู้รับผิดชอบการจัดตั้งกองกำลังตำรวจ ของตนขึ้นมาปฏิบัติงานในเขตรับผิดชอบ คงรูปแบบประชาธิปไตยที่ได้มาจากสหรัฐอเมริกา

ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ร่วมรับผิดชอบกิจการตำรวจทั่วประเทศ ผ่านคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติและกรมตำรวจ โดยกรมตำรวจมีกองบังคับบัญชาการเขตหรือภาค 7 แห่ง เป็นหน่วยควบคุมดูแล บังคับบัญชาและสนับสนุนในกิจการตำรวจ ทั่วประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

ทั้งตำรวจนครบาลโตเกียวและตำรวจทุกจังหวัดมีคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนระดับจังหวัดรับผิดชอบกิจการตำรวจในจังหวัดของตน ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการคณะกรรมการระดับจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ การบริหารงานตำรวจแต่ละจังหวัด รวมทั้งตำรวจนครบาล อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนของจังหวัด

กองบังคับการตำรวจนครบาลและกองบังคับการตำรวจจังหวัด แต่ละจังหวัดมี กองบังคับการตำรวจ เป็นหน่วยปฏิบัติการกิจการตำรวจตามคำสั่งของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยของจังหวัดแต่ละกองบังคับการมีหัวหน้าตำรวจรับผิดชอบ ดังนี้

1) ตำรวจนครบาล มีหัวหน้าตำรวจตำแหน่ง ผู้บัญชาการตำรวจ เรียกว่า หัวหน้าผู้กำกับการตำรวจ (Super Intendent General) การแต่งตั้งหรือปลดผู้บังคับบัญชาสูงสุดของตำรวจ นครบาล จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนของ นครโตเกียว และคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ และความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี

2) ตำรวจจังหวัด มีหัวหน้าเรียกว่าผู้อำนวยการตำรวจ (Director) การแต่งตั้งหรือปลดผู้อำนวยการตำรวจจังหวัดเป็นอำนาจของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนจังหวัด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ

ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารกิจการตำรวจ ในจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยของจังหวัด แต่อำนาจในการให้โทษตำรวจขึ้นอยู่กับคณะกรรมการหน่วยปฏิบัติงานทุก ๆ จังหวัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตหรืออำเภอ (District) สำหรับแบ่งพื้นที่รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ แต่ละอำเภอมีหน่วยปฏิบัติงานตำรวจที่ติดต่อกับประชาชนโดยตรง คือ สถานีตำรวจ ผู้ยามสำหรับเขตชุมชน ที่พักสายตรวจในเขตชนบท และกองรักษาการณ์ (เฉพาะ บางแห่ง) เพื่อรักษาความสงบและงานเกี่ยวกับความมั่นคง

ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมสมรรถภาพของตำรวจญี่ปุ่น

1) มีคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นกลางและเป็นตัวเชื่อมระหว่างข้าราชการตำรวจกับประชาชน รับผิดชอบกิจการตำรวจทั่วประเทศ

2) การรับสมัครข้าราชการตำรวจดำเนินการอย่างเข้มงวดทั้งด้านความรู้ สมรรถภาพทางร่างกายและการสืบประวัติอย่างกวาดขัน เพื่อคัดกรองเอาแต่คนที่มีความเหมาะสมจริง ๆ

3) มีการศึกษาอบรมทุกระดับ และมีหลักสูตรอบรมฝึกฝนเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตำรวจมีความรู้ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4) การดำเนินกิจการตำรวจเป็นการรับผิดชอบร่วมกันระหว่างรัฐบาลกลางของชาติ โดยผ่านคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติและกรมตำรวจ และองค์กรปกครองท้องถิ่นตามระบบประชาธิปไตย

5) การประชาสัมพันธ์ของตำรวจดี

6) มีเครื่องมือ อุปกรณ์ทันสมัยและใช้วิทยาการสมัยใหม่เสริมการปฏิบัติงานของตำรวจทุกหน่วย

7) หน้าที่รับผิดชอบของตำรวจกำหนดไว้ชัดเจนและอยู่ในวงจำกัด คือ เป็นผู้รับผิดชอบด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและรักษาทรัพย์สินของประชาชน

3.4 ระบบตำรวจสาธารณรัฐอิตาลี

องค์กรตำรวจที่สำคัญของสาธารณรัฐอิตาลี มี 3 องค์กร คือ

1) หน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (Guardia di Pubblica Sicurezza) เป็นหน่วยงานแบบทหาร และมีวินัยเคร่งครัด เดิมเรียกหน่วยรักษาเมือง (City Guard) สังกัดกระทรวงมหาดไทย หน้าที่สำคัญ คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ป้องกันอาชญากรรม รวบรวมพยานหลักฐานในการกระทำผิดอาชญากรรม เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายทั้งระดับชาติ จังหวัดและเทศบาล มีเขตปฏิบัติหน้าที่ทั่วประเทศ แบ่งเป็น 3 กอง คือ กองรักษาความปลอดภัยเขต มีประจำอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ หน่วยเคลื่อนที่เร็วหรือ ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายกิจการพิเศษ

2) กองกำลังพิเศษ (Corps of Carabinieri) เป็นหน่วยทหารที่มีหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน และมีหน้าที่ในด้านการอารักขา การร่วมขบวนพิธีแห่งเกียรติยศประสานงานและให้ข่าวสารแก่หน่วยราชการต่าง ๆ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ตำรวจด้วย คือ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมและความปลอดภัยของสาธารณชน โดยคัดเลือกเอาทหารที่มีประวัติดีเด่นเข้ามาทำงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของกองทัพกอิตาลี

3) ตำรวจเทศกิจ (Vigili Urbani) ตำรวจเทศกิจ เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกเทศมนตรีของเมืองใหญ่ ๆ เช่น โรม มิลาน เวนิส เป็นต้น หน้าที่ของตำรวจประเภทนี้ คือเป็นผู้รักษาเทศบัญญัติ

และดูแลกิจการของเทศบาล ได้แก่ ดูแลตลาดและร้านค้า การควบคุมทะเบียน การเกิด การตาย การทะเบียนและควบคุมรถแท็กซี่ สวนสาธารณะ กฎหมายควบคุมสิ่งก่อสร้าง โรงฆ่าสัตว์ สุสาน รักษากฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุข ควบคุมการจราจรในเขตเทศบาล ภารกิจสำคัญของตำรวจเทศกิจอิตาลีมีวงจำกัดอยู่ในขอบเขตดังที่กล่าวมาแล้ว การป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทำได้ในกรณีความผิดซึ่งหน้า เมื่อจับกุมผู้กระทำผิดคดีอาชญากรรมได้แล้วก็นำตัวไปมอบให้แก่ตำรวจ หน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ทำการสอบสวนต่อไป ตำรวจเทศกิจของแต่ละเมืองมีข้อแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนมากเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะได้รับการฝึกอบรมในรูปแบบเดียวกับตำรวจหน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ แต่ไม่ได้มียศทางทหาร

สรุปได้ว่า กิจการตำรวจของสาธารณรัฐอิตาลี มี 3 รูปแบบ องค์กรที่สำคัญที่สุด เรียกว่า หน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ซึ่งมีสายการบังคับบัญชาแบบเดียวกับทหาร องค์กรที่สองเป็นหน่วยหนึ่งของกองทัพกิตาลี ที่กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งการในเรื่องการรักษา ความปลอดภัยและการดำเนินการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนด้วย องค์กรสุดท้าย คือ ตำรวจเทศกิจ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของเทศบาลของแต่ละเมืองเท่านั้นซึ่งองค์กรนี้เป็นลักษณะของตำรวจท้องถิ่น

3.5 ระบบตำรวจสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

กิจการตำรวจทั่วประเทศเป็นอำนาจของแต่ละรัฐ โดยแต่ละรัฐมีอิสระในการดำเนินกิจการเอง ตำรวจของแต่ละรัฐมีหน้าที่และอำนาจเฉพาะในรัฐของตนเท่านั้น แต่ส่วนมากก็จะมีรูปแบบคล้ายคลึงกัน รัฐบาลกลางมีอำนาจตรวจสอบกิจการตำรวจในแต่ละรัฐได้ แต่ไม่มีอำนาจในการบริหารงานและควบคุมกิจการตำรวจของแต่ละรัฐ ในส่วนของเทศบาล สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันให้เทศบาลแต่ละแห่งที่สามารถดำเนินกิจการท้องถิ่นได้จัดกิจการตำรวจของท้องถิ่นขึ้นมาเอง แต่ให้จัดทำในรูปกระจายอำนาจออกไป ห้ามรวมกำลังตำรวจท้องถิ่น เข้าด้วยกัน จะต้องไม่จัดขึ้นในรูปแบบของทหารและจะไม่เป็นการรวมอำนาจไว้ในส่วนกลาง กำหนดภารกิจและความรับผิดชอบของตำรวจไว้โดยมุ่งให้เป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันอาชญากรรมและนำตัวผู้กระทำผิดไปสู่การพิจารณาของศาล

กิจการตำรวจในแต่ละรัฐมี 5 ประเภท คือ

1) ตำรวจประจำรัฐ (State Police) มีทุกแคว้นมีหน้าที่รับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อย ควบคุมการจราจร และป้องกันอาชญากรรม ในบางแคว้นที่มีตำรวจเทศบาล ตำรวจประจำรัฐจะปฏิบัติหน้าที่เฉพาะนอกเขตเทศบาลเท่านั้น

2) ตำรวจเทศบาล (Communal Police) มีเฉพาะแคว้นเบอร์เมนและเฮสส์เท่านั้น รับผิดชอบงานตำรวจเฉพาะในเขตคอมมูนหรือเขตชุมชนใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่คล้ายคลึงกับตำรวจประจำรัฐ

3) ตำรวจสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม (Criminal Police) ทำหน้าที่ด้านการสืบสวนสอบสวนเหมือน (The Criminal Investigation Department: C.I.D.) ของอังกฤษ

4) ตำรวจบรรเทาสาธารณภัย (Emergency Police) เป็นตำรวจหน่วยพิเศษที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับช่วยเหลือประชาชนในยามที่เกิดภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม หิมะถล่ม แผ่นดินไหวเพลิงไหม้และการปราบจลาจล เป็นต้น ตำรวจหน่วยนี้มีเครื่องมือและอาวุธ ที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังรับผิดชอบด้านการฝึกอบรมตำรวจที่เข้ามาใหม่ด้วย ตำรวจหน่วยนี้จะมีประจำอยู่ทุกรัฐ

5) ตำรวจน้ำ (Water Police) มีทุกรัฐเช่นกัน ปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมการจราจรทางน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง ปากอ่าวและชายฝั่งทะเลป้องกันภัยที่เกิดขึ้นแก่เรือ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางน้ำ ควบคุมการเดินทางเรือและออกใบอนุญาตเอกสารต่าง ๆ แก่เรือ

3.6 ระบบตำรวจราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

กิจการตำรวจท้องถิ่นของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ใน ได้แก่ ตำรวจเทศบาล (Municipal Police) โดยในเทศบาลขนาดใหญ่ทั่วประเทศ มีหน่วยตำรวจของตนเอง มีการกระจายอำนาจการบริหารและการปกครองจากรัฐบาลกลางไปสู่ท้องถิ่นซึ่งประชากรหนาแน่นและสามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยให้รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้กำหนดระบบต่าง ๆ ของตำรวจเทศบาลทั่วประเทศขึ้น และเป็นผู้กำหนดว่าเทศบาลหนึ่งควรมีกำลังตำรวจจำนวนเท่าใด พระมหากษัตริย์แต่งตั้งหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาตำรวจเทศบาล ส่วนตำแหน่งรองลงมาให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตเทศบาล ดังนั้น จึงมีอำนาจในการบังคับบัญชาตำรวจทุกหน่วย รวมทั้งตำรวจส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลด้วย ตำรวจเทศบาลสามารถร้องขอตำรวจส่วนกลางให้เข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ได้และหากมีเหตุฉุกเฉินอาจขอกำลังจากหน่วยตำรวจเทศบาลข้างเคียงหรือกำลังทหารมาสนับสนุนได้

การควบคุมการสืบสวนสอบสวนของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม โดยจะใช้อำนาจผ่านอธิบดีกรมอัยการ ซึ่งจะมีอำนาจสั่งการแก่ตำรวจ ทั้งส่วนกลางและตำรวจเทศบาลด้วย โดยหน่วยตำรวจของเทศบาลขนาดใหญ่จะมีแผนกสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม แผนกทะเบียนคนต่างด้าว แผนกการข่าว แผนกควบคุมเยาวชน แผนกการจราจร และตำรวจควบคุมศีลธรรม ในกระทรวงยุติธรรมเองก็มีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ชำนาญการด้านต่าง ๆ เช่น การถ่ายภาพ การตรวจสอบเอกสารคดีปลอมแปลง ยาเสพติด และการค้ามนุษย์ โดยมีห้องทดลองเกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐานอยู่ในกระทรวงยุติธรรมด้วย

3.7 ระบบตำรวจสาธารณรัฐฝรั่งเศส

ตำรวจฝรั่งเศสมีระบบตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาลที่มีขนาดใหญ่ จะมีตำรวจของตนเองเป็นตำรวจเทศบาลหรือตำรวจท้องถิ่นชนบท เขตพื้นที่ชุมชนหรือเมืองที่มีประชากรต่ำกว่า 1,000 คน จะไม่มีตำรวจท้องถิ่นแต่อยู่ใต้เขตอำนาจของ Gendarmerie โดยแต่ละ Canton (เขตปกครองคล้าย ๆ ตำบลหรืออำเภอ แต่ละ Canton มีหลาย Commune) จะมี Gendarmerie ประจำอยู่ 7 หมู่ ๆ ละประมาณ 5-14 คนตามขนาดของพื้นที่ Canton ประมาณ 25 แห่งรวมกันเป็นเขตปกครองเรียกว่า Department (จังหวัดหรือมณฑล) สายการบังคับบัญชาของ Gendarmerie ในแต่ละมณฑลเป็นแบบทหารคือ หลาย ๆ หมู่ของ Canton รวมกันเป็นกองร้อย (Company) หลาย ๆ กองร้อยในแต่ละ Department เป็นที่ศูนย์จะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายสอบสวนคดีอาชญากรรมและการควบคุมจราจรประจำ บางแห่งอาจทำหน้าที่ Police Judiciaire (C.I.D.) ด้วย โดยทั่วไป Gendarmerie จะรับผิดชอบคดีที่มีลักษณะ เป็นเรื่องของท้องถิ่นเท่านั้น นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นสารวัตรทหาร (Military Police)

การจัดการรูปแบบองค์กรและการบริหารของตำรวจท้องถิ่นของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ดำเนินงาน โดยกองบัญชาการใหญ่ในกรุงปารีส มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการฝึกอบรมตำรวจ (Gendarmerie de la paix) และมีกำลังพล สำรองไว้ สำหรับส่งไปช่วยเหลือตำรวจท้องถิ่นกรณีมีเหตุจำเป็น ปกติหน่วยสนับสนุนนี้จะมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะทางรถไฟ และให้ความช่วยเหลือประชาชนยามประสบภัยพิบัติ โดยมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดของตำรวจท้องถิ่นทั่วประเทศเรียกว่า ผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยของประชาชน สังกัดกระทรวงมหาดไทย

ตำรวจท้องถิ่นในแต่ละเมือง จะทำการสืบสวนแต่ละคดีเฉพาะคดีที่มีโทษสถานเบา ส่วนคดีอุกฉกรรจ์หรือคดีที่ต้องใช้เทคนิคหรือความชำนาญพิเศษ ตำรวจของแต่ละเมือง จะทำการสืบสวนเพียงเบื้องต้นแล้วจะแจ้งมายังศูนย์การสืบสวนภาคให้ร่วมปฏิบัติงาน การดำเนินการสืบสวนสอบสวนจึงเริ่มจากพนักงานสอบสวนของแต่ละเมือง (แต่ละเทศบาลที่มีตำรวจท้องถิ่น) ควบคุม โดยกองการสืบสวนสอบสวนประจำภาคของตำรวจท้องถิ่น ซึ่งอยู่ใต้การบัญชาการของฝ่ายสืบสวนในกองบัญชาการใหญ่ที่กรุงปารีส และรับผิดชอบหรือทำหน้าที่เป็น “สำนักงานแห่งชาติ” ซึ่งหน่วย INTERPOL ของฝรั่งเศสสังกัดตำรวจ Surete National ปฏิบัติหน้าที่แต่ละด้านของตำรวจ และเน้นการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรม

การจัดรูปแบบและโครงสร้างหน้าที่และอำนาจของตำรวจท้องถิ่น

เพื่อให้การรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของท้องถิ่นและสุขอนามัยสาธารณะของท้องถิ่นได้รับการปกป้อง กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรี สามารถจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้ ยกเว้นในพื้นที่ห่างไกลที่ไม่สามารถจัดตั้งตำรวจของท้องถิ่นได้

กฎหมายให้นายกเทศมนตรีสามารถตั้ง ผู้พิทักษ์ชนบท (Garde Champêtre) เพื่อทำหน้าที่แทน ตำรวจของท้องถิ่นได้ แต่การจัดตั้งผู้พิทักษ์ชนบทนี้มีข้อแม้คือต้องใช้อำนาจร่วมกับ ตำรวจแห่งชาติ ที่มีสถานะทางทหาร และมาตรา L.2212-5 กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ ตำรวจท้องถิ่นมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อย การดูแลเพื่อให้มีการปฏิบัติตามข้อบัญญัติ ท้องถิ่น การดูแลความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายการจราจร การดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายผังเมือง

โครงสร้างองค์กรของตำรวจท้องถิ่นสามารถแบ่งลำดับชั้นของตำรวจท้องถิ่น ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) ตำรวจท้องถิ่นประเภท C หรือชั้นประทวน มีคุณสมบัติทั่วไป คือ มีอายุ 18 ปี เป็นคน ในกำกับของรัฐบาลฝรั่งเศส และประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปหรือรัฐที่มีความตกลงกันระดับพหุ ภาติ และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (bac) หรือเทียบเท่า โดยที่ตำรวจ ท้องถิ่น ประเภท C สามารถสอบเลื่อนระดับไปสู่ชั้นสัญญาบัตร ได้หากมีคุณสมบัติตามที่กำหนด

2) ตำรวจท้องถิ่นประเภท B หรือชั้นสัญญาบัตร มีคุณสมบัติทั่วไปไม่ต่างจากตำรวจ ท้องถิ่นประเภท C

3) ตำรวจท้องถิ่นประเภท A หรือผู้บัญชาการตำรวจท้องถิ่น (Directeur de Police Municipale) มีคุณสมบัติ คือสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาชั้น 2 ที่ได้รับการ รับรอง

นายกเทศมนตรีมีอำนาจเด็ดขาดที่จะรับสมัครแต่งตั้งหรือปลดตำรวจท้องถิ่นออกจาก หน้าที

จากการศึกษารูปแบบตำรวจท้องถิ่น ของสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ราชาอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส ดังกล่าวข้างต้นเมื่อนำมาเปรียบเทียบจะพบถึงความแตกต่างกันในบางประเด็นและคล้ายคลึงกัน ในบางประเด็น (ดูตารางที่ 4.1) ดังนี้

1) อำนาจการบริหารหรือผู้บริหารของตำรวจท้องถิ่น ในแต่ละประเทศจะมีความ แตกต่างกันไป เช่น สหรัฐอเมริกา ให้ผู้บริหารท้องถิ่น นายกเทศมนตรี หรือขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการของ รัฐ ส่วนอังกฤษ ตำรวจนครบาลลอนดอน ขึ้นกับอยู่สภของนครลอนดอน หรือในรูปของ คณะกรรมการหรือสภาที่มาจากประชาชน ส่วนราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ให้รัฐมนตรีกระทรวง มหาดไทยเป็นผู้กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของตำรวจเทศบาลทั่วประเทศจีนและเป็นผู้กำหนดว่า เทศบาลหนึ่งควรมีกำลังพลตำรวจจำนวนเท่าใด การแต่งตั้งหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาตำรวจ เทศบาลนั้น เป็นการแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์ ส่วนตำรวจตำแหน่งรองลงมาให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้แต่งตั้ง

2) งบประมาณ มีทั้งที่ใช้งบประมาณของท้องถิ่น และที่ใช้งบประมาณจากส่วนกลาง โดยประเทศที่ใช้งบประมาณจากส่วนกลาง เช่น ญี่ปุ่น ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ประเทศที่ใช้งบประมาณจากท้องถิ่นของแต่ละมลรัฐ เช่น สหรัฐอเมริกา

3) การดำเนินคดีทางอาญา มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น สหรัฐอเมริกา ให้ตำรวจประจำรัฐมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในรัฐพื้นที่รับผิดชอบ และให้ตำรวจส่วนกลาง มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในการสอบสวนดำเนินคดีอาญาด้วยแต่ในสาธารณรัฐอิตาลี ให้ตำรวจเทศกิจ มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของเทศบาลของแต่ละเมืองเท่านั้น ไม่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีอาญา หากมีการจับกุมก็ต้องส่งให้หน่วยรักษาความปลอดภัยแห่งชาติทำการสอบสวน

4) คุณสมบัติบุคคลที่จะเข้าเป็นตำรวจท้องถิ่น หรือที่มาของตำรวจท้องถิ่น ในแต่ละประเทศจะมีการกำหนดคุณสมบัติเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เช่น ประเทศญี่ปุ่น จะใช้วิธีการ สอบคัดเลือกจากผู้สำเร็จจากระดับชั้นมัธยมศึกษา จากบุคคลทั่วไป สาธารณรัฐฝรั่งเศส มีการรับประเทศมาจากข้าราชการทหาร

5) การฝึกอบรม เมื่อเข้ามาเป็นตำรวจท้องถิ่นแล้วก็จะมีการฝึกอบรม จะมีทั้งที่เป็นหน่วยฝึกอบรมของท้องถิ่นและหน่วยฝึกอบรมของส่วนกลาง เช่น อังกฤษมีวิทยาลัยการตำรวจ มีหลักสูตรอบรมสำหรับส่วนกลาง และมีโรงเรียนฝึกอบรมตำรวจชั้นต้นประจำเขต หรือญี่ปุ่น จะมีโรงเรียนการตำรวจระดับจังหวัด โรงเรียนตำรวจประจำเขตทุกเขต และมีวิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติ

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบตำรวจท้องถิ่นต่างประเทศ

โครงสร้างตำรวจท้องถิ่น	อเมริกา	อังกฤษ	ญี่ปุ่น	เนเธอร์แลนด์	เยอรมนี	ฝรั่งเศส	อิตาลี
จัดตั้งโดยรัฐบาลกลาง		✓				✓	
จัดตั้งโดยส่วนท้องถิ่น	✓		✓	✓	✓		✓
กำกับดูแลบังคับบัญชาโดยรัฐมนตรี/ รัฐบาลกลาง		✓					
กำกับดูแลโดยนายกเทศมนตรี/ผู้บริหาร ท้องถิ่น	✓			✓	✓	✓	✓
กำกับดูแลโดยคณะกรรมการระดับชาติ			✓				
กำกับดูแลโดยคณะกรรมการในท้องถิ่น	✓	✓	✓				

โครงสร้างตำรวจท้องถิ่น	อเมริกา	อังกฤษ	ญี่ปุ่น	เนเธอร์แลนด์	เยอรมนี	ฝรั่งเศส	อิตาลี
งบประมาณจากรัฐบาลกลาง		✓	✓	✓		✓	✓
งบประมาณจากท้องถิ่น	✓	✓			✓		
หน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปราม / ทางปกครอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
หน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	✓	✓	✓		✓	✓	
การฝึกอบรมตำรวจจากส่วนกลาง		✓	✓	✓		✓	✓
ท้องถิ่นจัดการฝึกอบรม	✓		✓		✓		
มาจากพลเรือน	✓	✓	✓	✓	✓		✓
มาจากทหาร						✓	

4. รูปแบบตำรวจเทศกิจของกรุงเทพมหานคร

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกับหลายประเทศทั่วโลก แต่มีความแตกต่างกันคือประเทศไทยไม่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นดังเช่นในต่างประเทศที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจการดูแลรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่ชุมชนในท้องถิ่น อย่างไรก็ตามประเทศไทยในอดีตเคยมีตำรวจเทศกิจเป็นตำรวจท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร โดยมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกันกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนมาเป็นเทศกิจที่มีสถานะไม่ใช่เป็นตำรวจท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้ปัญหาต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย มีภาระหน้าที่รับผิดชอบทั้งประเทศแต่มีกำลังพลและงบประมาณจำกัด ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจึงเกินขีดความสามารถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการที่จะป้องกันปราบปรามดูแลแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีแนวคิดที่จะวิจัยหาคำตอบนำไปสู่การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยการโอนภารกิจ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมาย ที่กำหนดให้

อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยการนำเอาข้อมูลจากการวิจัย ข้อมูลรูปแบบโครงสร้างตำรวจต่างประเทศมาเปรียบเทียบ และจัดทำโครงสร้างกฎหมาย โดยกำหนดเป็นประเด็น 8 ประเด็น ดังนี้

โครงสร้างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

- 1) องค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 2) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 3) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 4) หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 5) ประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ
- 6) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 7) สิทธิประโยชน์
- 8) บทเฉพาะกาล

4.1 องค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่เป็นตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร มีสถานะเป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก และอยู่ในการกำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยให้โอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

- 2) ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร
- 3) โครงสร้างของสำนักเทศกิจ แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย
 - (1) ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ
 - (2) ฝ่ายป้องกันปราบปราม
 - (3) ฝ่ายจราจร
 - (4) ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
 - (5) ฝ่ายกิจการพิเศษ
 - (6) ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร
 - (7) ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์
 - (8) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4) แบ่งพื้นที่รับผิดชอบเป็น 9 กอง รับผิดชอบตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(1) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 1 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตดุสิต
เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง

(2) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 2 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางซื่อ
เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตดอนเมือง

(3) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 3 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตลาดกระบัง
เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตคันนายาว

(4) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 4 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขต สะพานสูง
เขตประเวศ เขตวังทองหลาง เขตบางนา พระโขนง เขตบึงกุ่ม

(5) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 5 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขต บางคอแหลม
เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตบางกะปิ

(6) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 6 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางรัก
เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

(7) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 7 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตหนองแขม
เขตบางแค เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน

(8) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 8 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางขุนเทียน
เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกใหญ่

(9) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 9 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตทุ่งครุ
เขตราษฎร์บูรณะ เขตคลองสาน เขตธนบุรี

ในแต่ละเขตให้มีฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการเขต
- (2) ฝ่ายป้องกันปราบปราม
- (3) ฝ่ายจราจร
- (4) ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
- (5) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.2 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1) องค์คณะของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	รองประธาน
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	กรรมการ

ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน กรรมการ
(โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้บังคับการกองทัั้ง 9 กอง คัดเลือกจากผู้อำนวยการเขต 50 เขต ให้เหลือ 3 เขต)

ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน กรรมการ
(เลือกจากผู้ที่เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ รองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้บังคับกอง (ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย/รัฐศาสตร์การปกครองเป็นที่ประจักษ์ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง เสนอ โดยความยินยอมของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ หรือบุคคลนั้นสมัครเอง แล้วให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เลือกตามจำนวนที่กำหนด)

ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน กรรมการ
(เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เสนอบุคคลที่เห็นสมควร โดยความยินยอมของผู้มีชื่อ หรือบุคคลนั้นสมัครเอง แล้วให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เลือกตามจำนวนที่กำหนด)

สมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 3 คน กรรมการ
(ผ่านการคัดเลือกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร)

รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ เป็นเลขานุการ

2) หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2) ออกระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คุณสมบัติของตำรวจกรุงเทพมหานคร การดำเนินการวินัยและการกระทำให้ผิดวินัยของตำรวจกรุงเทพมหานคร และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(3) พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกอง หรือ โยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการกอง

(4) กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

(5) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(6) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย

(7) พัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

4.3 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีสถานะเป็น

1) ข้าราชการ สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร)
2) เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3) พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบ ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

4) ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มี รองผู้อำนวยการ สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ ได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการสำนัก

5) แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมี รองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และ ทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

6) การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบเจ้าหน้าที่ให้แต่ละกองตั้ง คณะกรรมการพิจารณาเสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณา

4.4 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1) สืบสวนสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
2) ป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร

3) ใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติ การใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ.2562

4) การป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

5) อำนาจความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

6) บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

7) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ เจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ

4.5 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1) ความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่นที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

4) ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา

4.6 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1) ในระยะเปลี่ยนผ่าน รับโอนจากเจ้าพนักงานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2) จากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี

3) จากเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม

4) เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

5) จากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการ ดำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรม ในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือโรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับ ตำแหน่งที่จะบรรจุ

4.7 สิทธิประโยชน์

- 1) มียศ ตำแหน่ง ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์
- 2) สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 3) มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลงระหว่างกรุงเทพมหานครกับกรมบัญชีกลาง

4.8 บทเฉพาะกาล

- 1) ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่นโดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน

- 2) ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและ ศึกษาตามสถานีดำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือนก่อนมีผล บังคับใช้

ประเด็นโครงสร้างของกฎหมายข้างต้น การวิจัยได้นำไปสู่การจัดทำกรมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) ตามที่ได้กำหนดไว้ในวิธีวิทยาการวิจัย เพื่อให้ประชากรที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมกันออกแบบโครงสร้างกฎหมายที่เห็นว่าจำเป็นและ เหมาะสมเพื่อการวิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์และจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่ เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ต่อไป

บทที่ 5

กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

การป้องกันปราบปรามการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นและการดูแลสุขภาพความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ประชาชนที่อยู่ในชุมชนปัจจุบันจะเป็นหน้าที่และอำนาจโดยตรงของเจ้าพนักงานตำรวจ แต่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ยังคงมีปัญหาข้อจำกัดบางประการดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นและมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย ดังนั้น การวิจัยจึงได้นำเอาหลักการกระจายอำนาจตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีกระจายอำนาจการปกครองให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลังของท้องถิ่นได้เอง โดยรัฐบาลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น จากหลักการกระจายอำนาจดังกล่าวได้มีการกระจายอำนาจ โอนภารกิจบางอย่างมาให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดการกระจายอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การดูแลสุขภาพความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในท้องถิ่น ให้แก่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มาดำเนินการเองน่าจะเป็นการแบ่งภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสามารถลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้ดังเช่นประเทศหลายประเทศที่ได้จัดให้มีตำรวจท้องถิ่น

การที่จะให้กรุงเทพมหานครทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทำความผิดทางอาญารักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนแทนตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน นั้น จะต้องดำเนินการจัดตั้งองค์กรรูปแบบใหม่ในลักษณะของการเป็นตำรวจท้องถิ่น ซึ่งกรุงเทพมหานครมีเจ้าหน้าที่เทศกิจทำหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานครอยู่แล้ว แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงเห็นควรที่จะเพิ่ม

บทบาทหน้าที่และอำนาจให้เจ้าหน้าที่เทศกิจมีหน้าที่และอำนาจเป็นตำรวจท้องถิ่น โดยการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจที่มีอยู่เดิม เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบอำนาจที่กำหนดเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ลดภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การวิจัยนี้ได้ค้นพบเบื้องต้นถึงรูปแบบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครในบทที่ 4 เพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมายรองรับกับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้คำตอบของการวิจัย ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น การวิจัยจึงได้นำเอาวิธีวิทยาการวิจัยการมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) ตามที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 มาใช้เพื่อให้กลุ่มประชากรผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง (Stakeholders) ได้ร่วมกันออกแบบโครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีกระบวนการการมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)

การมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) หรือ Co-Design เป็นเทคนิควิธีวิทยาการวิจัยวิธีหนึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลไปวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยที่มุ่งให้ได้คำตอบที่เป็นต้นแบบในเรื่องนั้น ๆ โดยมีแนวคิดที่มุ่งประสงค์จะให้การออกแบบในเรื่องใดก็ตามสมควรที่จะให้ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับการได้รับผลกระทบจากรูปแบบที่จะกำหนดขึ้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบรูปแบบนั้น ๆ เพื่อให้แน่ใจว่ารูปแบบที่จัดทำขึ้นมานั้นมานั้น (ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ หรือสินค้า หรือการให้บริการ ฯลฯ) สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและนำไปใช้ได้จริง การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนี้มีความแตกต่างจากการเก็บรวบรวมที่ทำตามปกติของการวิจัยซึ่งเป็นลักษณะ Top-down approach แต่วิธีการนี้เป็น Bottom-up approach หมายความว่า ความคิด ความต้องการและกระบวนการต่าง ๆ จะมาจากผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องโดยตรง มิใช่ผู้วิจัยคิดเอาเอง (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, 2560)

ในการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้กฎหมายที่ดีสามารถบังคับได้อย่างได้ผล นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะให้ผู้มีประสบการณ์หรือผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในกฎหมายดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการออกแบบสาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมายที่เห็นว่าควรจะมีบัญญัติไว้ในกฎหมาย โดยผู้วิจัยมีหน้าที่ในการนำเอาคำตอบจากการมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) ไปวิเคราะห์ตามหลักวิชาการและนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่

ได้จากการวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยอื่น ซึ่งข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้สำหรับการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่เหมาะสมต่อไป กระบวนการการดำเนินงานการมีส่วนร่วม ในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

เป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดให้มีการมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) หรือ Co-Design ประกอบด้วย

1) การกำหนดประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) เป็นประชากรผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) โดยตรงกับการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน นักกฎหมาย และทนายความ จำนวน 4 คน ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 4 คน โดยในการอภิปรายจะแยกประชากรออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ประชากรกลุ่มเฉพาะ หมายถึง ประชากรผู้มีส่วนได้เสียที่มีประสบการณ์ลักษณะงานที่เหมือนหรือคล้ายกันหรือมีหน้าที่เฉพาะในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี 4 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ได้แก่

กลุ่มเฉพาะ 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 4 คน

กลุ่มเฉพาะ 2 กลุ่มเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน

กลุ่มเฉพาะ 3 กลุ่มนักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 4 คน

กลุ่มเฉพาะ 4 กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 4 คน

ชุดที่ 2 ประชากรกลุ่มผสม คือ กลุ่มประชากรที่มาจากประชากรกลุ่มเฉพาะดังกล่าวข้างต้นแยกมากลุ่มละ 1 คน ผสมรวมเป็น 4 คน ต่อ 1 กลุ่ม จะได้กลุ่มผสม 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มผสม 1 ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 1 คน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 1 คน

กลุ่มผสม 2 ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 1 คน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 1 คน

กลุ่มผสม 3 ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 1 คน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 1 คน

กลุ่มผสม 4 ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 1 คน และประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 1 คน

เหตุผลของการจัดให้มีประชากร 2 ชุด คือ การจัดให้มีประชากรผู้มีส่วนได้เสียเป็นกลุ่มเฉพาะมักมีประสบการณ์ ลักษณะงานที่เหมือนหรือคล้ายกันและการปฏิบัติงานในระดับเดียวกัน เมื่อมีการอภิปรายร่วมกันในหัวข้อประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มักจะมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันนัก ดังนั้น ความคิด ความต้องการให้มีสาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมายที่จะบัญญัติไว้ในกฎหมาย จึงเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน ส่วนประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มผสมมีตำแหน่งประสบการณ์ และการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันอาจจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันตามแต่ประสบการณ์ของแต่ละคน เมื่อมีการอภิปรายร่วมกันย่อมจะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และปัญหาที่พบต่อกัน ทำให้ความคิดเห็นและความต้องการที่จะให้มีบทบัญญัติกฎหมายอาจเหมือนหรือแตกต่างไปจากกลุ่มเฉพาะก็ได้

ภาพประกอบที่ 5.1 ประชากรผู้มีส่วนได้เสีย ลงทะเบียนเข้าร่วม Co-Design

2) การจัดเตรียมสถานที่จัดทำ Co-Design

การจัดทำ Co-Design ในงานวิจัยนี้ มีการแบ่งกลุ่มประชากรผู้มีส่วนได้เสียเพื่อร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นออกเป็นกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม การจัดที่นั่งจึงต้องจัดให้นั่งเป็นกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม (โต๊ะ) โดยแต่ละกลุ่มจะต้องให้มีระยะห่างจากกันพอสมควรเพื่อไม่ให้เกิดการแสดงความคิดเห็นของรบกวนกัน ดังนั้น ห้องที่จัดทำ Co-Design จำเป็นที่จัดในห้องขนาดใหญ่ จึงจัดขึ้นที่ห้องไอวี 5 อาคาร ทีเค 3 ชั้น 2 โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน หลักสี่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นห้องขนาดใหญ่ และเป็นสถานที่ที่ประชากรผู้มีส่วนได้เสียทั้ง กลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมสามารถเดินทางเข้าร่วมจัดทำ Co-Design ได้โดยสะดวก

ภาพประกอบที่ 5.2 การจัดเตรียมสถานที่จัดทำ Co-Design

3) การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำ Co-Design

ผู้วิจัยจัดเตรียมประเด็น โครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นตัวตรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร อุปกรณ์เครื่องเขียนสำหรับประชากรที่เข้าร่วมการจัดทำ Co-Design และจัดเตรียมกระดาษแผ่นใหญ่พร้อมแท่นที่ตั้งและเครื่องเขียน เพื่อให้ตัวแทนหรือเลขากลุ่มเขียนคำตอบในแต่ละประเด็นจากมติของแต่ละกลุ่มเพื่อให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำเสนอต่อที่ประชุม

4) การจัดเตรียมเลขานุการกลุ่ม

มีการจัดเตรียมบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นเลขานุการประจำกลุ่ม ๆ ละ 1 คน เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ช่วยชี้แจงวิธีการขั้นตอนการอภิปราย การตอบข้อสงสัยเบื้องต้น และเพื่อทำหน้าที่ในการบันทึกมติของที่ประชุมกลุ่ม

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการ แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงเช้าเป็นช่วงแรกของการจัดทำ Co-Design เป็นการให้ประชากรกลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบ แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดหรือประเด็นอื่นที่กลุ่มเห็นว่าเหมาะสมที่จะนำเสนอต่อผู้วิจัย ซึ่งการร่วมออกแบบใช้เวลาดำเนินการประมาณ 3 ชั่วโมง มีการดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เลือกผู้แทนหรือประธานกลุ่มเพื่อนำคำตอบหรือมติที่ได้จากการร่วมออกแบบแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตนเองเสนอต่อกลุ่มอื่น ๆ ในที่ประชุม

ผู้วิจัยนำเสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วัตถุประสงค์การจัดทำ Co-Design และประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 พร้อมทั้งอธิบายแต่ละประเด็นให้ประชากรกลุ่มที่เข้าร่วม Co-Design ได้รับทราบและเข้าใจเพื่อจะได้ร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ต่อไป

ภาพประกอบที่ 5.3 อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้วิจัยนำเสนอวัตถุประสงค์และประเด็นการทำ Co-Design

ประชากรแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ แต่ไม่จำกัดว่าในการอภิปรายจะต้องยึดตามประเด็นเหล่านั้น ประชากรกลุ่มเฉพาะสามารถที่จะนำประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและคิดว่าเหมาะสมมานำเสนอและอภิปรายได้

ภาพประกอบที่ 5.4 กลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายประเด็นการทำ Co-Design

1) เมื่อได้คำตอบหรือมติจากการอภิปรายในกลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มแล้ว ผู้แทนหรือประธานกลุ่มนำเสนอคำตอบหรือมติของกลุ่มต่อที่ประชุม และเมื่อมีการนำเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ถือว่าเป็นการเสร็จสิ้นการดำเนินการมีส่วนร่วมออกแบบของประชากรกลุ่มเฉพาะซึ่งคำตอบหรือผลการวิจัยที่ได้ จะเป็นข้อมูลนำไปสู่การวิเคราะห์ต่อไป

ภาพประกอบที่ 5.5 การนำเสนอผลการสัมมนาของประชากรกลุ่มเฉพาะ

ช่วงบ่ายเป็นช่วงที่ 2 ของการจัดทำ Co-Design เป็นการให้ประชากรกลุ่มผสมแต่ละกลุ่ม ร่วมกันออกแบบแสดงความคิดเห็นในประเด็นเดียวกันกับที่ให้ประชากรกลุ่มเฉพาะได้ร่วมกัน ออกแบบแสดงความคิดเห็นในช่วงเช้า โดยวิธีการดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มเฉพาะ ซึ่งการร่วม ออกแบบใช้เวลาดำเนินการประมาณ 2 ชั่วโมง

ภาพประกอบที่ 5.6 กลุ่มผสมแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายประเด็นการ Co-Design

ภาพประกอบที่ 5.7 การนำเสนอผลการสัมมนาของประชากรกลุ่มผสม

1.3 ประเด็นการทำ Co-Design โครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ได้คำตอบของกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่เป็นประเด็นเพื่อนำไปจัดทำร่างโครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 8 ประเด็น ผู้วิจัยจึงจัดให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) โดยนำประเด็นตามโครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครดังกล่าว มาให้ประชากรทั้งกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมได้ร่วมกันอภิปรายซึ่งคำตอบที่ได้อาจจะยึดตามประเด็นเหล่านี้หรือไม่ก็ได้ หรืออาจมีการเพิ่มเติมบางประเด็นก็ได้

ประเด็นที่นำเสนอเพื่อให้ประชากรร่วมในการออกแบบ ทั้ง 8 ประเด็น มีดังนี้

- 1) โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 2) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 3) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 4) หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 5) ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบ
- 6) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- 7) สิทธิประโยชน์
- 8) บทเฉพาะกาล

1.4 ผลการทำ Co- Design ประชากรกลุ่มเฉพาะ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มประกอบด้วย

- กลุ่มเฉพาะ 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- กลุ่มเฉพาะ 2 กลุ่มเจ้าหน้าที่เทศกิจ
- กลุ่มเฉพาะ 3 กลุ่มนักกฎหมาย/ทนายความ
- กลุ่มเฉพาะ 4 กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

แต่ละกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันในประเด็นที่กำหนดไว้เพื่อหาคำตอบที่จะเป็นรูปแบบของโครงสร้างกฎหมายว่าด้วยกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ได้คำตอบแยกตามประเด็น ดังนี้

1) โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) จัดตั้งขึ้นเป็นสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก ให้โอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการ ให้เป็นไปตาม ข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยกับการจะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก แต่มี ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เนื่องจากเห็นว่าพื้นที่กรุงเทพมหานครมีพื้นที่กว้างและความเจริญแผ่ขยายไป ทั่วพื้นที่ เกรงว่าผู้อำนวยการเพียงคนเดียวจะไม่สามารถดูแลรับผิดชอบได้อย่างทั่วถึง หากมีการเพิ่ม ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักก็น่าจะสามารถควบคุมดูแลงานในแต่ละฝ่ายที่กำหนดแทน ผู้อำนวยการสำนักได้ เพื่อจะให้มีการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้อำนวยการ จึงควรตั้งรองผู้อำนวยการ รับผิดชอบในแต่ละฝ่าย

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยกับการจะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สำนัก

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยกับการจะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการ สำนัก และ เห็นควรว่ายังไม่มีการกำหนดตัวของ สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงเห็นว่าควรกำหนด ตัวย่อ คือ ตร.ท.กทม.

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่จะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก โดยเห็นว่าหากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครได้จริงก็จะเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรม เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ในระดับหนึ่ง

สรุปคำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยหากจะจัดตั้งองค์กร
ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก โดยโอน
สำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไปรวมอยู่กับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้โอนภารกิจ
ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้
อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีอำนาจสืบสวน
สอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(2) ใช้งบประมาณจาก กรุงเทพมหานคร ในการดำเนินการบริหารจัดการ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยกับการที่ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร
โดยเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีงบประมาณเพียงพอสามารถจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
ได้เอง

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยที่ให้ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยกับการที่ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร
โดยเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีงบประมาณเพียงพอสามารถจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
ได้ แต่อย่างไรก็ตาม เห็นว่าหากได้งบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินน่าจะเป็นผลดีกับ
การดำเนินกิจการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นไปอีก

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยกับการให้ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร

สรุปคำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ใช้งบประมาณของ
กรุงเทพมหานคร และกลุ่มนักกฎหมาย/ทนายความมีความเห็นว่าควรเติมงบประมาณจากงบประมาณ
แผ่นดิน

(3) มีสถานะเป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในการกำกับดูแลในรูปแบบ
ของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะที่ 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการให้มีสถานะเป็นตำรวจท้องถิ่น
สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(4) แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย

(4.1) ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ

(4.2) ฝ่ายป้องกันปราบปราม

(4.3) ฝ่ายจราจร

(4.4) ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

(4.5) ฝ่ายกิจการพิเศษ

(4.6) ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร

(4.7) ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์

(4.8) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยที่มีการแบ่งลักษณะงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ จำนวน 8 ฝ่าย มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรกำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนว่าทุกฝ่ายเป็นพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนจับกุมคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกันทั้งหมด และควรเพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอีกฝ่าย

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่าการแบ่งฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นั้น มีลักษณะงานที่ซ้ำซ้อนกับงานของกรุงเทพมหานครที่มีหน่วยงานรับผิดชอบอยู่แล้ว คือ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นว่าอาจไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้และกรณี ฝ่ายกิจการพิเศษ ซึ่งยังไม่ทราบว่ามีการกำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจว่ามีอะไรบ้าง จึงเห็นควรให้มีการกำหนดอธิบายให้ชัดเจนว่าฝ่ายกิจการพิเศษนั้นมีหน้าที่และอำนาจลักษณะงานอย่างไร และเห็นว่า คำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะในร่างกฎหมายควรมีในบทนิยามให้ชัดเจน

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วย และเห็นว่าควรเพิ่ม ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน ไม่เกิดความซ้ำซ้อน

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่มีการแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 8 ฝ่าย แต่เห็นว่า บางฝ่ายหน้าที่และอำนาจจะซ้ำกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ฝ่ายป้องกันและปราบปราม ฝ่ายจราจร จึงเห็นควรกำหนดหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจนอย่างให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่

สรุปคำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ทำให้มีการแบ่งฝ่าย ออกเป็น 8 ฝ่าย แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้เพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกฝ่าย สำหรับในฝ่าย ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กลุ่มเฉพาะ 2 มีความเห็นว่างานซ้ำซ้อนกับงานของสำนักป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย จึงอาจไม่จำเป็นต้องมีฝ่ายนี้ และเห็นว่าควรกำหนดลักษณะงานของฝ่าย กิจการพิเศษให้ชัดเจน

(5) พื้นที่รับผิดชอบ แบ่งเป็น 9 กอง รับผิดชอบตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(5.1) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 1 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตดุสิต เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง

(5.2) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 2 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตดอนเมือง

(5.3) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 3 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตคันนายาว

(5.4) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 4 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตสะพานสูง เขตประเวศ เขตวังทองหลาง เขตบางนา พระโขนง เขตบึงกุ่ม

(5.5) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 5 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตบางกะปิ

(5.6) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 6 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

(5.7) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 7 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน

(5.8) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 8 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกใหญ่

(5.9) ดำรงเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 9 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตทุ่งครุ เขตราษฎร์บูรณะ เขตคลองสาน เขตธนบุรี

โดยในแต่ละเขตให้มีฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการเขต
- (2) ฝ่ายป้องกันปราบปราม
- (3) ฝ่ายจราจร
- (4) ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

(5) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยที่ให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 9 กอง ซึ่งแต่ละกองจะได้มีพื้นที่รับผิดชอบไม่มากจนเกินไป และเห็นด้วยที่จะให้แต่ละกองมีฝ่ายต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ นอกจากนี้ยังเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรกำหนดให้มีฝ่ายปฏิบัติการ เช่น ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไปประจำในทุกเขตเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่เขตที่รับผิดชอบ ส่วนฝ่ายอำนาจการ/ฝ่ายธุรการและฝ่ายสืบสวนสอบสวนควรให้อยู่ประจำแต่ละกองทั้ง 9 กอง ไม่ควรแยกย่อยลงไปอยู่ประจำในแต่ละเขต โดยเฉพาะฝ่ายสอบสวนควรให้ประจำอยู่ที่แต่ละกอง และต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นพนักงานสอบสวนเป็นพิเศษไว้เป็นพิเศษให้แตกต่างจากตำแหน่งอื่น ๆ

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยที่ให้แต่ละกองมีฝ่ายต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงาน ตามที่ผู้วิจัยเสนอ ยกเว้นฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในส่วนของการแบ่งเขตพื้นที่เห็นว่าควรมีการแบ่งเขตตามเขตพื้นที่ซึ่งกรุงเทพมหานครได้แบ่งไว้แล้ว โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มเขต คือ กลุ่มเขตกรุงธนเหนือ ซึ่งได้แก่เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา กลุ่มเขตกรุงธนใต้ ได้แก่ เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราษฎร์บูรณะ เขตทุ่งครุ กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตพระนคร เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี และเขตวังทองหลาง กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก ได้แก่ เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตประเวศ กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ ได้แก่ เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสวนหลวง และ เขตบางนา และกลุ่มเขตกรุงเทพเหนือ ได้แก่ เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม เขตบางเขน

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยที่ให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 9 กอง และเห็นด้วยตามที่มีการแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ในแต่ละกอง ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่ให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 9 กอง และการแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ในแต่ละกองตามที่ผู้วิจัยเสนอ

คำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่จะให้มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นกอง 9 กอง เพื่อไม่ให้มีพื้นที่ที่รับผิดชอบกว้างเกินไป และเห็นด้วยที่ให้แต่ละกองแบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ ยกเว้น กลุ่มเฉพาะ 2 ที่เห็นว่าควรแบ่งกลุ่มเขตพื้นที่ออกเป็น 6 เขต คือ กลุ่มเขตกรุงธนใต้ กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครกลาง กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครใต้ และ กลุ่มเขตกรุงเทพมหานครเหนือ ตามการแบ่งพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร และ กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเห็นเพิ่มเติมให้แบ่งส่วนที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการลงไปประจำในเขตละเขตเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเขตนั้น ส่วนฝ่ายอำนวยการ/ธุรการ และ ฝ่ายสืบสวนสอบสวนให้ประจำอยู่ที่กองทั้ง 9 กอง โดยฝ่ายสอบสวนไม่ควรให้ไปประจำเขตหรือหน่วยพื้นที่ แต่ควรให้รวมอยู่ในส่วนกลางประจำอยู่ที่กองแต่ละกอง และในส่วนของตำแหน่งพนักงานสอบสวนต้องมีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งให้ชัดเจน

2) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) องค์คณะของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	รองประธาน
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	กรรมการ
ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน	กรรมการ

(โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้บังคับการกองทั้ง 9 กอง คัดเลือกจากผู้อำนวยการเขต 50 เขต ให้เหลือ 3 เขต)

ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน กรรมการ

(เลือกจากผู้ที่เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ รองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้บังคับกอง(ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร) เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย/รัฐศาสตร์การปกครองเป็นที่ประจักษ์ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง เสนอโดยความยินยอม ของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ หรือบุคคลนั้นสมัครเอง แล้วให้ตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานครเลือกตามจำนวนที่กำหนด)

ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน กรรมการ

เป็นตัวแทนในชุมชนและเป็นตัวแทนของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้เห็นควรเปลี่ยนให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นที่ปรึกษา

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่จะให้คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีบุคคลตามที่ผู้วิจัยนำเสนอและเห็นควรให้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้นำชุมชนตัวแทนประชาชนให้เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอายุ วุฒิการศึกษา วุฒิภาวะ คุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่จะเข้ามาเป็นกรรมการ

คำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยกับที่มาของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ แต่สัดส่วนของกรรมการอาจต้องมีการปรับแก้ เช่น การที่กำหนดผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน ควรเพิ่มเป็น 9 คน หรือจำนวนประชาชนหรือผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน ควรเพิ่มเป็น 9 คน และตัวแทนน่าจะเปลี่ยนเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร แบ่งตามกองแต่ละกอง และบางกลุ่มเห็นควรให้เปลี่ยนตำแหน่งประธานเป็นปลัดกรุงเทพมหานคร และมีรองปลัดกรุงเทพมหานคร 2 คน เป็นรองประธาน และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นที่ปรึกษา และให้มีการคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในจำนวนที่เหมาะสมให้มาเป็นกรรมการ และเห็นว่าควรจะกำหนดให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร อีกหนึ่งคน เป็นรองเลขานุการ

(2) หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2.1) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2.2) ออกระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้งโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คุณสมบัติของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัย และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2.3) พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกอง หรือ โยกย้าย รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการกอง

(2.4) กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

(2.5) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

(2.6) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มอบหมาย

(2.7) พัฒนาราชการเทศกิจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามที่ผู้วิจัยเสนอ โดยอำนาจในส่วนการพิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกองหรือโยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการกอง นั้น เห็นควรเพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองเสนอผ่านผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาและมีความเห็นเสนอให้คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และควรเพิ่มให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติหรือระเบียบการแต่งกายของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามที่ผู้วิจัยเสนอ และได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมให้มีอำนาจ ออกระเบียบการพิจารณาความดีความชอบ หลักเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่ง

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

คำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มเฉพาะเห็นด้วยกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ เว้นแต่กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าควรเพิ่มหลักเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่ง โดยให้ตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาก่อนแล้วเสนอชื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นำเสนอต่อคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครและ ควรเพิ่มให้มีหน้าที่

และอำนาจออกระเบียบหรือข้อกำหนดในเรื่องการแต่งกายของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และ กำหนดเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ

3) สถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) เป็นข้าราชการ สังกัด สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจเป็น ข้าราชการ สังกัด สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ขึ้นกับกรุงเทพมหานคร ในลักษณะของ ตำรวจท้องถิ่น

(2) เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณา

ความอาญา

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และ กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นควรเพิ่มเติม โดยจะต้องมีการกำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจน ไม่ไปซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และควรกำหนดด้วยว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร ใน ฝ่ายอำนวยการ/ธุรการ ฝ่ายกิจการพิเศษ ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนา บุคลากร ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ มีหน้าที่และอำนาจเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มี อำนาจสืบสวนจับกุมได้ด้วยหรือไม่ หรือกำหนดให้เฉพาะฝ่ายปฏิบัติการ คือ ฝ่ายป้องกันและปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวน เท่านั้นที่เป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจสืบสวนจับกุม

(3) พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความ รับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจ สอบสวนคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะต้องมีการกำหนด บทบัญญัติของกฎหมายหรือกรอบเขตหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้ชัดเจน

(4) ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการ

สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการสำนัก

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก ยกเว้น กลุ่มเฉพาะ 2 ที่เห็นว่าควร กำหนดให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเพียง 2 คน น่าจะเพียงพอแล้ว

(5) แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมี รองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยที่กำหนดให้แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมี รองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่าในระดับกอง ควรจะมีผู้บังคับบัญชาที่ใช้ชื่อตำแหน่งว่า ผู้อำนวยการกอง (ผู้อำนวยการต้น) ระดับ ชำนาญการพิเศษ หรือเทียบระดับผู้กำกับการของตำรวจ และตำแหน่งรองลงมาให้มี หัวหน้าฝ่าย ส่วนในแต่ละงานก็จะมีหัวหน้างาน เพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งหรือระดับของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยที่ให้แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมีรองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับ ระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ และเชี่ยวชาญตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยตามที่กำหนดให้แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมี รองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ

ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่ เห็นด้วยตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ เว้นแต่ในส่วนของกลุ่มเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร เห็นว่าควรกำหนดตำแหน่งผู้บังคับบัญชาระดับกอง คือ ผู้อำนวยการกอง ซึ่งเป็นระดับผู้อำนวยการต้น แต่ละฝ่ายให้มี หัวหน้าฝ่าย ส่วนในแต่ละงานก็จะมี หัวหน้างาน เพื่อให้สอดคล้องกับตำแหน่งหรือระดับของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น

(6) การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ ให้แต่ละกอง ตั้งคณะกรรมการพิจารณาเสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณาตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยในเรื่องการแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ในแต่ละกอง ให้แต่ละกองตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณา มีความเห็นเสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณา

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยในเรื่องการแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ในแต่ละกอง ให้แต่ละกองตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณา แต่มีความเห็นเพิ่มเติมโดยควรจะเสนอให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมในการพิจารณาอีกชั้น ก่อนที่จะเสนอต่อคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยกับการให้มีคณะกรรมการในแต่ละระดับพิจารณาความดีความชอบและการแต่งตั้ง โยกย้าย ก่อนเสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยตามที่ผู้วิจัยมีความเห็นเสนอ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกรณีการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือการพิจารณาความดีความชอบ สมควรที่จะให้มีคณะกรรมการพิจารณาในระดับกองก่อนที่จะเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นควรเพิ่มเติมว่าก่อนเสนอให้

คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณาควรให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีส่วนในการกลั่นกรองมีความเห็นด้วย

4) หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) มีอำนาจสืบสวนสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยที่กำหนดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ควรกำหนดกรอบคดีที่อยู่ในอำนาจให้ชัดเจน และควรกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายที่อยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ว่ามีมากน้อยขนาดไหนเพื่อไม่ให้เกิดข้อสงสัยในหน้าที่และอำนาจของแต่ละคน

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยที่กำหนดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ควรกำหนดกรอบคดีที่อยู่ในอำนาจให้ชัดเจน โดยเฉพาะในคดีจราจรทางบกที่เป็นกรณีการขับขี่ยานพาหนะหรือเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ควรพิจารณาอย่างท่วงแท้เพราะคดีมีลักษณะสลับซับซ้อนอาจทำให้การสอบสวนไม่มีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยที่กำหนดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกำหนดลักษณะความผิดหรือฐานความผิดให้ชัดเจน และควรเน้นหนักคดีเล็กน้อยและคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยตามที่ผู้วิจัยมีความเห็นเสนอ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยขอให้กำหนดขอบหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายแต่ละกองให้ชัดเจนมีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่มีการกระทำผิดข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร คดีประเภทไหนบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติหน้าที่

(2) มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร

(3) มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยกับการที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาทในคดีความผิดอันยอมความได้ แต่ไม่ควรที่จะให้มีอำนาจใกล้เคียงทุกคดี เนื่องจากคดีความผิดอันยอมความได้บางคดีมีความสลับซับซ้อน เป็นคดีที่มีผลกระทบรุนแรงต่อสังคม เศรษฐกิจ เช่น คดีที่มีการถือ โกงเงินจำนวนมาก ความผิดเกี่ยวทรัพย์สิน ทางปัญญา คดีละเมิดลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า ควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่หากจะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีอำนาจใกล้เคียงในความผิดยอมความได้ หรือความผิดอื่นตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท ควรกำหนดให้กระทำได้กรณีเป็นคดีเล็กน้อยไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวม ในกรณีนี้ผู้วิจัยก็ต้องระบุให้ชัดเจนกรอบลักษณะของคดี และหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีความชัดเจน จะได้ไม่เกิดความสับสน

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สามารถใกล้เคียงคดีความผิดอันยอมความได้และความผิดที่อยู่ในพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาทในคดีความผิดอันยอมความได้ เนื่องจากเป็นเรื่องความเสียหายต่อส่วนตัวของผู้เสียหาย การให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครใกล้เคียงได้ จะช่วยลดจำนวนคดีที่ขึ้นสู่ศาล และลดงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีน้อยอยู่แล้ว ให้สามารถไปปฏิบัติหน้าที่งานอื่นได้

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจไต่ถามข้อพิพาทในคดีความผิดอันยอมความได้ เนื่องจากเป็นเรื่องความเสียหายต่อส่วนตัวของผู้เสียหาย การให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไต่ถามข้อพิพาทได้จะช่วยลดภาระของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจไต่ถามข้อพิพาทในคดีความผิดอันยอมความกัน ได้ และความคิดที่อยู่ในพระราชบัญญัติ การไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ส่วนประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นว่าการที่จะให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มีอำนาจไต่ถามข้อพิพาทในคดีความผิดอันยอมความ หรือคดีตามพระราชบัญญัติ การไต่ถามข้อพิพาท นั้น ควรเป็นคดีเล็กน้อย และควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคดีอะไรบ้าง เนื่องจาก คดียอมความได้บางคดีเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อนมีความยุ่งยากในการดำเนินคดี ให้อยู่ในหน้าที่ และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(4) มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัย ประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 กลุ่มเฉพาะ 3 และ กลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่ให้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยและบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่น แต่ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่ามีสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร ดำเนินการอยู่แล้ว จึงไม่ควรไปแก้ไขปรับปรุงในส่วนนี้เห็นควรให้คงไว้ดังเดิม

(5) มีหน้าที่และอำนาจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยเห็นด้วยที่ให้มีหน้าที่และอำนาจในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และเห็นด้วยที่จะให้พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น ในความผิดที่รถชนหรือโดนกัน ไม่ว่าจะมิใช่ผู้ได้รับบาดเจ็บเป็นอันตราย แก่กาย อันตรายสาหัส เสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นพนักงานสอบสวน

รับผิดชอบ ไม่ควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครรับผิดชอบ เพราะจะเกิดการ เบี่ยงงานและเกิดความสับสนของประชาชน ซึ่งเมื่อเกิดเหตุขึ้นหากต้องรอฟังงานสอบสวน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยที่ไม่มีความชัดเจนก็จะทำให้เกิดการจลาจลติดขัด

(6) มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

(7) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น แต่ในส่วนที่กำหนดให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรมาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ควรไปอยู่ในหมวดของที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

5) ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) ความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่กำหนดประเภทคดีความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นตรงกันว่าในส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ควรอยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ยกเว้นกรณีเหตุที่กระทำผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นกรณีรถชนหรือ โดนกันไม่ว่าจะมีคนเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ แต่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและอำนวยความสะดวกด้านการจราจรในระหว่างรอพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ

(3) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่นที่กำหนด ในพระราช กฎฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ลง่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยที่จะให้มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในความผิดอันยอมความเฉพาะในคดีที่เป็นความผิดเล็กน้อยไม่สลบซับซ้อน แต่ในคดีที่มีลักษณะคดีที่สลบซับซ้อนและมีความยุ่งยากในการสืบสวนสอบสวนควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากในระยะเปลี่ยนผ่านตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร อาจยังไม่มีความพร้อมในการสืบสวนสอบสวนคดีที่มีความสลบซับซ้อนมากนัก หากให้ดำเนินการ โดยทันทีก็อาจจะเกิดปัญหาการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนทำให้เสียความยุติธรรมได้ แต่เมื่อใดที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีความพร้อมก็อาจจะมีการกำหนดคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบเพิ่มเติมได้

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยที่จะให้พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอันยอมความกันได้ ความผิดอื่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการไต่ลง่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยที่จะให้พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอันยอมความกันได้ ความผิดอื่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการไต่ลง่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่จะให้พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอันยอมความกันได้ ความผิดอื่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562

ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอันยอมความกันได้ ความผิดอื่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 แต่กลุ่มเฉพาะ 1 ได้แสดงความเห็นว่าควรแบ่งแยกให้ชัดเจนว่าเป็นคดีอะไรบ้างเพราะบางคดีมีความสลับซับซ้อนและมีข้อยุ่งยากในการสอบสวนดำเนินคดี หากในระยะเปลี่ยนผ่านให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดำเนินการด้วยก็อาจจะเกิดปัญหา การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทำให้เสียความยุติธรรมได้

(4) ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่ เห็นด้วยตามที่ผู้วิจัยเสนอให้คดีลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่กลุ่มเฉพาะ 1 ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าหากให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครรับผิดชอบคดีลหุโทษทั้งหมดอาจจะเกิดปัญหาขึ้นได้กรณีคดีที่มีความเกี่ยวเนื่องเกี่ยวกันกันจนเป็นคดีที่มีความรุนแรงหรือร้ายแรง จึงควรกำหนดให้มีอำนาจเฉพาะในบางคดีที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ

6) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) ในระยะเปลี่ยนผ่านรับโอนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยกับการที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โอนมาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ควรพิจารณาในเรื่องอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วยว่ามีเพียงพอหรือไม่ เนื่องจากเห็นว่า ปัจจุบันกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว และหากมีการให้โอนย้ายมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ก็ยิ่งจะทำให้กำลังพลของตำรวจขาดอีก ซึ่งจะทำให้ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งของการที่จะจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และตั้งมาเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากใช้วิธีการรับสมัครเจ้าหน้าที่ใหม่ โดยก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่จริงในพื้นที่ต้องให้ไป

ฝึกอบรมหรือฝึกงานการปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อนเพื่อให้มีประสบการณ์สามารถทำงานได้ต่อไป

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยในการรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจ มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพราะเห็นว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ผ่านงานมาแล้วหากโอนย้ายมาก็จะเป็นที่เลี้ยงตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้ทำงานได้ดีในช่วงระยะเปลี่ยนผ่าน

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยว่าในช่วงแรกให้มีการรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจ ให้มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หากมีตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โอนย้ายมาก็จะเป็นผลดีที่มาเป็นที่เลี้ยงตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยว่าในช่วงแรกให้มีการรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจ ให้มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ในช่วงเปลี่ยนผ่านรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจให้มาเป็นตำรวจเทศกิจ แต่กลุ่มเฉพาะ 1 เห็นว่า ไม่ควรที่จะให้มีการโอนตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เนื่องจากอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีน้อยอยู่แล้ว หากให้โอนย้ายมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ก็จะทำให้กำลังพลขาดไปอีก ซึ่งจะ ทำให้ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งของการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการให้มีกำลังพลมาช่วยลดภาระของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(2) มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยกับการที่ให้รับอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่กำหนดเกณฑ์อายุควรกำหนดให้น้อยลงอีกโดยให้มีอายุ 25 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี การที่นำอาสาสมัครมาเป็นตำรวจเทศกิจอาจจะเป็นผลดีในเรื่องว่ามีประสบการณ์ในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมาแล้ว แต่เนื่องจากการเป็นอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน อาสาจราจร) บางครั้งการคัดกรองบุคคลอาจไม่ได้มีความเข้มงวดมากนักในการที่จะให้มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จึงจะต้องมีการคัดกรองความเข้มงวดในเรื่องประวัติหรือ

ความประพฤติที่ผ่าน ๆ ประกอบด้วย อีกทั้งไม่ควรให้อยู่ในตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ควรเป็นฝ่ายปฏิบัติการออกตรวจตราป้องกันอาชญากรรม

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่าในระยะเปลี่ยนผ่านควรให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหาร แต่เกณฑ์อายุเห็นว่าควรกำหนดไว้ตั้งแต่ 25 ปี ไม่เกิน 40 ปี และควรมีระเบียบวิธีการคัดเลือกคัดสรรที่เหมาะสมเป็นธรรมเนียม ตำแหน่งที่แต่งตั้งควรเป็นฝ่ายปฏิบัติการ ไม่ใช่ตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่สอบสวนคดี(พนักงานสอบสวน)

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยในระยะเปลี่ยนผ่านควรให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี แต่ควรกำหนดจำนวนและคุณสมบัติที่เหมาะสม

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่ให้อาสาสมัครตำรวจ(ตำรวจบ้าน อาสาจราจร) มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยจะต้องมีการให้ความรู้เพิ่มแก่อาสาสมัคร โดยเข้าอบรมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และควรกำหนดให้มีเงื่อนไขเพิ่มเติม ว่าไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาหรือ คดีล้มละลายมาก่อน

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจร เข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจ แต่ควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การคัดเลือกหรือคัดสรร โดยเพิ่ม ในเรื่อง คุณสมบัติ เรื่องความประพฤติ ต้องไม่เคยต้องโทษในคดีอาญา ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย และเกณฑ์ อายุควรเริ่มที่ 25 ปี และเมื่อเข้ามาแล้วจะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรุงเทพมหานคร กำหนด แต่ไม่ควรให้อยู่ในตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน ควรเป็นฝ่ายปฏิบัติการออกตรวจ ตราป้องกันอาชญากรรม

(3) มาจากเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะให้เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานคร เดิม มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(4) เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 กลุ่มเฉพาะ 3 และกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่จะให้เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ส่วนกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่าเจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร โอนมาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ได้คืออยู่แล้ว ไม่ควรให้โอนมาสังกัดสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(5) มาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

7) ลิทธิประโยชน์

(1) มียศ ตำแหน่ง ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มียศ การกำหนดให้มียศเป็นการยุ่งยาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการกำหนดยศหรือการขอพระราชทานยศ และหากมียศก็ไม่ทราบว่าจะเรียกยศนั้นอย่างไร หากเป็นชั้นยศเช่นเดียวกับตำรวจ เช่น สิบตำรวจตรี ร้อยตำรวจตรี พันตำรวจตรี ฯลฯ ก็จะเกิดความสับสน แต่จะกำหนดยศใหม่ ก็ไม่ทราบว่าจะให้มียศว่าอย่างไร ทางกลุ่มเห็นว่าถึงไม่มียศก็ยังสามารถทำหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำรวจได้ไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาแต่อย่างใด ส่วนเรื่องตำแหน่งตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์เห็นด้วย และเห็นว่าควรกำหนดเพิ่มเติมการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือระดับให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครกำหนด

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มียศ เห็นว่าถึงไม่มียศก็ยังสามารถปฏิบัติงานได้ การกำหนดให้มียศก็จะเกิดความแตกต่างแปลกแยกจากเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น และหากมีการโยกย้ายไปสังกัดอื่นก็จะเกิดปัญหาตามมาว่า

จะใช้ยศนั้นต่อไปหรือไม่ และคนที่ย้ายเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หากไม่มียศมาก่อนแล้วจะต้องแต่งตั้งมาใช้อย่างไร ทำให้เกิดความสับสนได้

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ เพราะถ้ากำหนดให้มียศจะใช้คำเรียกชื่ออย่างไร หากใช้เช่นเดียวกับยศของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็จะทำให้เกิดความสับสนระหว่างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กับเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ เพราะประชาชนจะเกิดความสับสนในยศตำแหน่งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มียศ โดยเห็นว่าหากให้มียศการกำหนดชื่อเรียกของยศจะใช้เรียกว่าอะไร หากใช้ชื่อเรียกเช่นเดียวกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจทำให้ประชาชนเกิดความสับสน และเห็นว่าถึงแม้ไม่มียศก็สามารถทำงานได้ไม่เกิดปัญหาแต่อย่างใด ดังนั้นการไม่มียศจะมีความเหมาะสมมากกว่า

(2) สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สามารถโอนโยกย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นสามารถโอนโยกย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยการโยกย้ายจะต้องกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติของตำแหน่งแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน และเสนอแนะเพิ่มเติมให้สามารถโอนย้ายไปสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยได้รับความเห็นชอบหรือยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(3) มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลงระหว่างกรุงเทพมหานครกับกรมบัญชีกลาง

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มเฉพาะ 1

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 1 เห็นด้วยที่กำหนดให้มาเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่การจะกำหนดให้เฉพาะในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งมีความ

เสี่ยงภัยหรือตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการหรือกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องมีความรู้ความชำนาญพิเศษที่แตกต่างจากตำแหน่งอื่น เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน

กลุ่มเฉพาะ 2

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นด้วยกับการให้มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ควรกำหนดให้ได้เฉพาะในตำแหน่งที่มีความเสี่ยงภัยหรือปฏิบัติหน้าที่พิเศษมีความรู้ความชำนาญแตกต่างจากข้าราชการกรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น

กลุ่มเฉพาะ 3

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 3 เห็นด้วยที่กำหนดให้มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งให้กับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่การกำหนดให้เฉพาะในตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติหน้าที่แตกต่างจากเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น ๆ อย่างชัดเจน เช่น มีความเสี่ยงภัยหรือต้องมีความรู้ความชำนาญในงานด้านนั้น ๆ เป็นพิเศษ

กลุ่มเฉพาะ 4

ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 เห็นด้วยที่กำหนดให้มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งสำหรับตำแหน่งที่มีความเสี่ยงหรือต้องอาศัยความรู้ความสามารถพิเศษ

ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยกับประเด็นเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยเห็นว่าหากมีการให้เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร อาจเกิดความเหลื่อมล้ำกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นของกรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นต้องมีการกำหนดลักษณะงานที่แตกต่างจากฝ่ายอื่น อย่างชัดเจน เช่น มีความเสี่ยงภัยหรือต้องใช้ความรู้ความชำนาญพิเศษหรือต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการ เป็นต้น

8) บทเฉพาะกาล

(1) ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยวิธี โอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุ โอนมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่กำหนดให้ระยะเวลา 3 ปีแรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยวิธี โอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครก่อน โดยการโอนย้ายจะต้องเป็นไป โดยความสมัครใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจคนนั้น ๆ

(2) ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือนก่อนมีผล บังคับใช้

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มเฉพาะทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจ และฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัด กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้

จากการจัดทำ Co-Design คำตอบที่ได้จากกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยตาม ประเด็นที่ผู้วิจัยนำเสนอ แต่ก็ไม่เห็นด้วยและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในบางประเด็น ดังนี้

(2.1) เรื่องตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร นั้น บางส่วนเห็นว่าควรมี 2 คน ก็น่าจะเพียงพอสำหรับแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักแล้ว ไม่มีความจำเป็นจะต้องมีถึง 3 คน

(2.2) การแบ่งลักษณะงานในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เห็นควรให้ เพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และกลุ่มเฉพาะ 2 เห็นว่าฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นั้น กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการอยู่แล้วโดยสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงไม่ต้องมี ฝ่ายใน ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครอีก

(2.3) การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นด้วยกับที่ผู้วิจัย เสนอ ยกเว้นกลุ่มเฉพาะ 2 ไม่เห็นด้วยในการแบ่งเป็น 9 กอง โดยเห็นว่าพื้นที่กรุงเทพมหานครมี จำนวน 50 เขต มีการแบ่งพื้นที่เป็นกลุ่มเขตอยู่แล้ว จำนวน 6 กลุ่ม คือ กลุ่มเขตกรุงธนเหนือ กลุ่มเขตกรุงธนใต้ กลุ่มเขตกรุงเทพกลาง กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ และกลุ่ม เขตกรุงเทพเหนือ กลุ่มเฉพาะ 2 จึงเสนอให้แบ่งกลุ่มออก เป็น 6 กอง โดยกำหนดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตามกลุ่มเขตพื้นที่ที่กรุงเทพมหานครได้แบ่งไว้แล้วดังกล่าว

(2.4) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประชากรกลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่ เห็นด้วยตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ แต่มีข้อเสนอแนะ ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงตำแหน่งประธาน คณะกรรมการ โดยให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เข้ามาเป็นประธานและมีรองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธาน 2 คน และให้เพิ่มสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนในแต่ละ เขตให้เข้ามาเป็นกรรมการ โดยให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนกองที่จะมีการแบ่งและเห็นควรให้มี ผู้อำนวยการเขต ประชาชนหรือผู้นำชุมชนเข้ามาเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น จากที่กำหนดไว้เดิม จำนวน 3 คน เพิ่มเป็น 9 คน หรือตามจำนวนกองที่มีอยู่ และกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา

ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ให้เข้ามาเป็นกรรมการ กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข คุณสมบัติ วิธีการสรรหาคัดเลือก ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ สรรหาให้ชัดเจน นอกจากนี้ควรให้รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นรองเลขานุการของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้นมาอีก 1 คน

(2.5) ให้เพิ่มหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเพิ่มเติมโดยให้มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการแต่งกาย และกำหนดตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจของแต่ละตำแหน่งของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหลักเกณฑ์เงื่อนไขการเลื่อนตำแหน่ง และหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ

(2.6) เรื่องหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติจราจร เห็นตรงกันที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2562 แต่ในกรณีที่มีเหตุรถเฉี่ยวชนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ ควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่เพียงอำนวยความสะดวกด้านการจราจร เท่านั้น

(2.7) การรับอาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรเพื่อให้เข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจนั้น ควรให้กำหนดเงื่อนไขเรื่องอายุให้น้อยลง และกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้มีสิทธิให้ชัดเจน ไม่ควรให้สิทธิในการที่จะบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน

(2.8) เรื่องยศทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่าไม่ควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มียศ ให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนชั้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครกำหนด

(2.9) เสนอแนะให้มีการกำหนดคำความหมายหรือคำนิยามของคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะสำหรับกฎหมายฉบับนี้ เพื่อกำหนดขอบเขตความหมายให้มีความชัดเจน และสร้างความเข้าใจร่วมกันของผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้

จากการทำ Co – Design ได้มีการสรุปคำตอบของกลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มเปรียบเทียบได้ตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะ

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
ประเด็น 1 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
1.1 เป็นสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก ให้โอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
1.2 ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
1.3 เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในกำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
1.4 แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย	✓	✓	✓	✓
1.4.1 ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ	✓	✓	✓	✓
1.4.2 ฝ่ายป้องกันปราบปราม	✓	✓	✓	✓
1.4.3 ฝ่ายจราจร	✓	✓	✓	✓
1.4.4 ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	✓	✓	✓	✓
1.4.5 ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	✓	✗	✓	✓
1.4.6 ฝ่ายกิจการพิเศษ	✓	✓	✓	✓
1.4.7 ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร	✓	✓	✓	✓
1.4.8 ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์	✓	✓	✓	✓
1.5 พื้นที่กรุงเทพมหานครมี 50 เขต แบ่งเขตพื้นที่ให้ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบเป็น 9 กอง	✓	✗	✓	✓
กอง 1 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตคูสิต เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง	✓	✗	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
กอง 2 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตดอนเมือง	✓	✗	✓	✓
กอง 3 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตคันนายาว	✓	✗	✓	✓
กอง 4 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตสะพานสูง เขตประเวศ เขตวังทองหลาง เขตบางนา เขต พระโขนง เขตบึงกุ่ม	✓	✗	✓	✓
กอง 5 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตบางกะปิ	✓	✗	✓	✓
กอง 6 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางรัก เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์	✓	✗	✓	✓
กอง 7 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขต บางพลัด เขตตลิ่งชัน	✓	✗	✓	✓
กอง 8 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกใหญ่	✓	✗	✓	✓
กอง 9 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตทุ่งครุ เขตราษฎร์บูรณะ เขตคลองสาน เขตธนบุรี	✓	✗	✓	✓
ให้แก่กองแบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้				
- ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายป้องกันปราบปราม	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายจราจร	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	✓	✗	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
ประเด็น 2 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธาน	✓	✓	✓	✓
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองประธาน	✓	✓	✓	✓
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล กรรมการ	✓	✓	✓	✓
ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
สมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กทม. เป็นเลขานุการ	✓	✓	✓	✓
2.2 หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
2.2.1 จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหาร ราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
2.2.2 ออกระเบียบหรือ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ - การบริหารงานบุคคล	✓	✓	✓	✓
- การแต่งตั้ง โยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร คุณสมบัติตำรวจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
- การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
- การดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของ	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
ตำรวจกรุงเทพมหานคร และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
2.2.3 พิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้บังคับกอง หรือโยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง ตามที่ผู้ว่ากรุงเทพมหานครเสนอ	✓	✓	✓	✓
2.2.4 กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด	✓	✓	✓	✓
2.2.5 พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
2.2.6 แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย	✓	✓	✓	✓
2.2.7 พัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 3 สถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
3.1 เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
3.2 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	✓	✓	✓	✓
3.3 พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบของตำรวจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
3.4 ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแล	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
ของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก				
3.5 แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายในกอง ให้มีรองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และ ทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร กำหนด	✓	✓	✓	✓
3.6 การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดี ความชอบเจ้าหน้าที่ให้แต่ละกองตั้งคณะกรรมการ ประเมินผลงานและพิจารณาคูณสมบัติความ เหมาะสมสำหรับตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้ง เสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณานุมัติ	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 4 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
4.1 สืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา	✓	✓	✓	✓
4.2 ป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษา ความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของ ชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
4.3 ใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอม ความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ.2562	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
4.4 ป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร				
4.5 อำนาจความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	✓	✓	✓	✓
4.6 บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
4.7 ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้านอาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
4.8 เสนอคณะกรรมการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งอาสาสมัครตำรวจบ้าน และอาสาจราจรเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 5 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบ				
5.1 ความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
5.2 ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
พ.ศ. 2522 (ยกเว้นการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)				
5.3 ความผิดอาญาขอมความได้ และความผิดอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ลง่ล่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562	✓	✓	✓	✓
5.4 ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 6 ที่มาของตำรวจเทศกัจกรุงเทพมหานคร				
6.1 ในระยะเปลี่ยนผ่าน รับโอนจากเจ้าพนักงานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓
6.2 มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิกการศึกษาาระดับมัธยมศึกษาผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี	✓	✓	✓	✓
6.3 เจ้าหน้าที่เทศกัจกรุงเทพมหานครเดิม	✓	✓	✓	✓
6.4 เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	✓	✗	✓	✓
6.5 จากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกัจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
6.7 และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบหรือโรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุแต่งตั้ง	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 7 สิทธิประโยชน์				
7.1 มียศ ตำแหน่งตามวุฒิกการศึกษา และประสบการณ์	✗	✗	✗	✗

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
7.2 สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่นในสังกัด กรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
7.3 มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ ดำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลง ระหว่างกรุงเทพมหานครกับกรมบัญชีกลาง	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 8 บทเฉพาะกาล				
- ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจ ท้องถิ่น โดยวิธี โอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์ สมัครใจ รับการบรรจุ โอนมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน	✓	✓	✓	✓
- ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต เข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานที่ สถานีตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนกฎหมาย มีผลบังคับใช้	✓	✓	✓	✓

* กลุ่มเฉพาะ 1 กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจ

* กลุ่มเฉพาะ 2 กลุ่มเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร

* กลุ่มเฉพาะ 3 กลุ่มนักกฎหมาย/ทนายความ

* กลุ่มเฉพาะ 4 กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

1.5 ผลการทำ Co-Design ประชากรกลุ่มผสม

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันในประเด็นที่กำหนดไว้ เพื่อหาคำตอบที่จะเป็นรูปแบบของโครงสร้างกฎหมายว่าด้วยกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนา เจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ได้คำตอบแยกตามประเด็น ดังนี้

1) โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) จัดตั้งขึ้นเป็นสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก ให้โอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตาม ข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจ

กรุงเทพมหานครให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นด้วยกับการที่จะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนัก เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของ ผู้อำนวยการสำนัก โดยแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ให้รองผู้อำนวยการรับผิดชอบอาจจะคนละ 2-3 ฝ่าย

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นด้วยกับการที่จะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก และควรกำหนดให้มีรองผู้อำนวยการรับผิดชอบในแต่ละฝ่ายเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของ ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยกับการที่จะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยที่จะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยหากจะจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก และเห็นว่าควร กำหนดให้มีตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนัก เพื่อมาทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการสำนัก เป็นการแบ่งเบา ภาระหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนัก โดยให้ออนสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานครรวมอยู่กับสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2) ใช้งบประมาณจาก กรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นด้วยกับการที่ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร โดยเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีงบประมาณเพียงพอสามารถจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ได้เอง

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นด้วยที่ให้ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร และเห็นควรเพิ่มเติมการใช้งบประมาณจากงบประมาณแผ่นดินด้วยอีกส่วนหนึ่ง

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยกับการที่ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร โดยเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีงบประมาณเพียงพอสามารถจัดตั้งองค์กรตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ได้ และเห็นว่าหากได้งบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินน่าจะเป็นผลดีกับการดำเนินกิจการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยกับการให้ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ใช้งบประมาณของกรุงเทพมหานคร และมีการเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีงบประมาณจากงบประมาณแผ่นดิน มาช่วยสนับสนุนด้วยอีกส่วนหนึ่ง

(3) มีสถานะเป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในการกำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นด้วยกับการที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร และอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นด้วยกับการที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร และให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำกับดูแล

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยกับการที่ให้เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร และอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยกับการที่ให้เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร และอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ

(4) แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย

(4.1) ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ

(4.2) ฝ่ายป้องกันปราบปราม

(4.3) ฝ่ายจราจร

(4.4) ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

(4.5) ฝ่ายกิจการพิเศษ

(4.6) ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร

(4.7) ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์

(4.8) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นด้วยที่มีการแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ในสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็น 8 ฝ่าย แต่ไม่ควรมีฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งปัจจุบัน กรุงเทพมหานครรับผิดชอบอยู่แล้ว แต่ในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ มากขึ้น จึงมีความเห็นให้เพิ่มเติมฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ขึ้นมาอีก 1 ฝ่าย และเห็นว่าควรกำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนลงไปด้วยว่าทุกฝ่ายเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนจับกุมคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ เช่นเดียวกันทั้งหมด เพราะไม่อย่างนั้นแล้วอาจเกิดความสับสนว่าในฝ่ายอำนวยการ/ธุรการ ฝ่ายสนับสนุนจะมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวนจับกุมหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นด้วยหากจะแบ่งลักษณะออกเป็น 8 ฝ่าย โดยให้ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาแทนฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งปัจจุบันกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบอยู่แล้ว และในส่วนของฝ่ายกิจการพิเศษ ยังไม่ทราบว่ามีกำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจว่ามีอะไรบ้าง จึงเห็นควรให้กำหนดอธิบายให้ชัดเจนว่าฝ่ายกิจการพิเศษนั้นมีหน้าที่และอำนาจลักษณะงาน และเห็นควรให้เพิ่มคำนิยามศัพท์ในคำที่มีความหมายเฉพาะในกฎหมายฉบับนี้

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยกับการแบ่งงานออกเป็น 8 ฝ่าย แต่ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอาจจะซ้ำซ้อนกับสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กรุงเทพมหานคร มีอยู่แล้ว จึงอยากให้ปรับเปลี่ยนหรือแก้ไข โดยเพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาแทน

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยกับการแบ่งงานออกเป็น 8 ฝ่าย แต่ให้เพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญในชีวิต และคนร้ายใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด แทนฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบมีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบและดำเนินการอยู่แล้ว และควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่

ประชากรกลุ่มผสมส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ให้มีการแบ่งฝ่ายออกเป็น 8 ฝ่าย แต่บางส่วนเห็นว่างานฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอาจความซ้ำซ้อนกับงานของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกรุงเทพมหานคร ที่มีอยู่แล้ว อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับลักษณะงานของกรุงเทพมหานคร และบางส่วนเห็นว่าควรกำหนดลักษณะงานของฝ่ายกิจการพิเศษให้ชัดเจน และควรเพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

(5) แบ่งพื้นที่รับผิดชอบเป็น 9 กอง รับผิดชอบตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(5.1) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 1 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตคูสิต เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง

(5.2) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 2 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตดอนเมือง

(5.3) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 3 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตคันนายาว

(5.4) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 4 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตสะพานสูง เขตประเวศ เขตวังทองหลาง เขตบางนา พระโขนง เขตบึงกุ่ม

(5.5) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 5 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตบางกะปิ

(5.6) ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 6 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

(5.7) ดำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 7 คูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้
เขตหนองแขม เขตบางแค เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน

(5.8) ดำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 8 คูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้
เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกใหญ่

(5.9) ดำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กอง 9 คูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตทุ่งครุ
เขตราษฎร์บูรณะ เขตคลองสาน เขตธนบุรี

ในแต่ละเขตให้มีฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการเขต
2. ฝ่ายป้องกันปราบปราม
3. ฝ่ายจราจร
4. ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
5. ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นว่าควรจะให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็นกองจำนวน 6 กองให้สอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร เห็นด้วยที่จะให้แต่ละกองมีฝ่ายต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ โดยเสนอเพิ่มเติมให้มีหน่วยปฏิบัติประจำในแต่ละเขต เช่น ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ส่วนฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการและ ฝ่ายสืบสวนสอบสวนของแต่ละกองควรให้อยู่ประจำแต่ละกองทั้ง 6 กอง ไม่ควรแยกย่อยลงไปอยู่ประจำในแต่ละเขต โดยเฉพาะฝ่ายสอบสวนควรต้องกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นพนักงานสอบสวนเป็นพิเศษและ ให้ประจำอยู่ที่แต่ละกองไม่ควรฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นว่าควรแบ่งกองเป็น 6 กองตามกลุ่มเขตพื้นที่ที่กรุงเทพมหานคร ได้แบ่งไว้ เห็นด้วยที่จะให้แต่ละกองมีฝ่ายต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ แต่เห็นว่าไม่ควรฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นว่าควรที่จะให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 6 กอง แต่เห็นว่าการแบ่งตามการแบ่งเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ส่วนการแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ในแต่ละกอง

เห็นด้วยตามที่ผู้วิจัยเสนอ ยกเว้นฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่สมควรให้อยู่ในสังกัดตำรวจ
เทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นควรให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 6 กอง และ
การแบ่งฝ่ายต่าง ๆ ในแต่ละกองตามที่ผู้วิจัยเสนอ ยกเว้นฝ่ายปกครองและบรรเทาสาธารณภัย
ไม่ควรอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มผสมเห็นควรแบ่งพื้นที่ออกเป็น 6 กอง ตามการแบ่งกลุ่มเขตพื้นที่
ของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การทำงานสอดคล้องกัน เห็นควรให้ในแต่ละกองแบ่งออกเป็นฝ่าย
ต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ และมีบางกลุ่มมีข้อเสนอให้มีหน่วยปฏิบัติประจำอยู่ที่เขตในแต่ละเขต
เพื่อปฏิบัติงานในเขตนั้น ๆ แต่ในส่วนของฝ่ายสอบสวน เห็นควรให้ประจำอยู่ที่กองไม่ต้องลงไป
ประจำอยู่ที่เขต ส่วนฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่ควรสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

2) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) องค์คณะของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน
ประกอบด้วย

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	รองประธาน
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	กรรมการ
ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน	กรรมการ

(โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับผู้บังคับการกองทั้ง 9 กอง คัดเลือกจาก
ผู้อำนวยการเขต 50 เขต ให้เหลือ 3 เขต)

ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน	กรรมการ
--	---------

(เลือกจากผู้ที่เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ รองผู้อำนวยการ
สำนักเทศกิจ ผู้บังคับกอง(ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร) เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้าน
กฎหมาย/รัฐศาสตร์การปกครองเป็นที่ประจักษ์ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการ
สำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง เสนอ โดยความยินยอม ของผู้ทรงคุณวุฒิ/
นักวิชาการ หรือบุคคลนั้นสมัครเอง แล้วให้ตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานครเลือกตามจำนวนที่กำหนด)

ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน	กรรมการ
---	---------

(เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เสนอบุคคลที่เห็นสมควร โดย
ความยินยอมของผู้มีชื่อหรือบุคคลนั้นสมัครเอง แล้วให้ตำรวจ เทศกิจ กรุงเทพมหานคร เลือกตาม
จำนวนที่กำหนด)

สมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 3 คน

กรรมการ

(ผ่านการคัดเลือกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร)

รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ

เป็นเลขานุการ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ควรให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน และให้มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธาน และมีความเห็นควรเพิ่มเติม ว่าควรเพิ่มสัดส่วนของผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ควรมีเพิ่มมากขึ้น โดยให้มีจำนวนตามกอง 9 กอง ตามที่มีการแยกกองเพื่อให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ทั้ง 9 กอง ได้เข้ามาเป็นกรรมกรมีส่วนร่วมในการบริหารกำกับดูแลและเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของแต่ละกองให้คณะกรรมการเพื่อนำไปกำหนดนโยบายต่อไป

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ และเห็นว่าควรให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง เพราะเห็นว่าปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นข้าราชการประจำที่มีตำแหน่งสูงสุดในกรุงเทพมหานคร หากให้ปลัดกรุงเทพมหานครร่วมเป็นประธานกรรมการ ก็น่าจะทำให้คณะกรรมการสามารถประสานการปฏิบัติหรือรับทราบเรื่องราวปัญหาในกรุงเทพมหานคร ได้เป็นอย่างดี และควรให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็น รองประธาน มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นกรรมกร และให้เพิ่มรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจเป็น รองเลขานุการ

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ แต่นอกจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวแล้ว เห็นควรเปลี่ยนให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีรองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธาน นอกจากนี้ควรเพิ่มตัวแทนจากผู้อำนวยการเขตที่กำหนดไว้มี 3 คน ควรให้ผู้อำนวยการเขตซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละกอง คัดเลือกกันเองให้เหลือกองละ 1 คน เพื่อเป็นตัวแทนเข้าเป็นกรรมกร ซึ่งจะมีกรรมกรที่เป็นผู้อำนวยการเขต จำนวน 6 คน ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ที่กำหนดไว้ 3 คนนั้นเห็นด้วยตัวแทนผู้นำชุมชน ตัวแทนประชาชนและตัวแทนตำรวจเทศกิจที่กำหนดไว้ให้มี 3 คน เห็นว่าตัวแทนประชาชนผู้นำชุมชนและตัวแทนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร น้อยเกินไป ควรกำหนดเพิ่มให้มีจำนวน 6 คน โดยเลือกจากตัวแทนของประชาชนควรเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแต่ละเขตที่อยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละกอง เลือกมากองละ 1 คน เพื่อจะได้เป็นตัวแทนในชุมชนและเป็น

ตัวแทนของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร นำเสนอปัญหาในแต่ละพื้นที่และเป็นปาก เป็นเสียงให้กับประชาชนและตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครในแต่ละระดับในคณะกรรมการ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยที่จะให้มาคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน และมีรองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธาน และ ยังเสนอให้มีการเพิ่มสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละพื้นที่เข้ามาเป็นกรรมการ โดยให้แต่ละกองพิจารณาคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่อยู่ในเขตพื้นที่มาเป็นกรรมการกองละ 1 คน

ประชากรกลุ่มผสมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับที่มาของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ แต่ขอเปลี่ยนให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน และมีรองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองประธาน และในส่วนของสัดส่วนของกรรมการอาจต้องมีการปรับแก้ เช่น การที่กำหนดผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน ควรเพิ่มเป็น 6 คน หรือจำนวนประชาชนหรือผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน ควรเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และให้เพิ่มเป็น 6 คน และเห็นควรเปลี่ยนให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เข้ามาเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง และมีรองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธาน

(2) หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2.1) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2.2) ออกระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คุณสมบัติของตำรวจกรุงเทพมหานคร การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของตำรวจ กรุงเทพมหานคร และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2.3) พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการ สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกอง หรือ โยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการกอง

(2.4) กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

(2.5) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

(2.6) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มอบหมาย

(2.7) พัฒนาราชการเทศกิจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ และบางกลุ่มเห็นควรให้เพิ่มเติมอำนาจในการออกระเบียบหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการแต่งกายของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และกำหนดตำแหน่งและหน้าที่และอำนาจในแต่ละตำแหน่ง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ และการเลื่อนตำแหน่ง

3) สถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) เป็นข้าราชการ สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร)

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจเป็นข้าราชการ สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2) เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกลุ่มผสม 2 เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าจะต้องมีการกำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจน ไม่ไปซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และควรกำหนดให้ชัดเจนว่าควรให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนาจการ/ธุรการ ฝ่ายกิจการพิเศษ ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ฝ่ายแผนงาน และยุทธศาสตร์ มีหน้าที่และอำนาจเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มีอำนาจสืบสวนจับกุมได้ด้วยหรือไม่ หรือกำหนดให้เฉพาะฝ่ายปฏิบัติการ คือ ฝ่ายป้องกันและปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวน เท่านั้นที่เป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจสืบสวนจับกุม

(3) พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยเห็นด้วยที่ให้พนักงานสอบสวนตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ต้องควรมี การกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนให้ชัดเจน

(4) ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มี รองผู้อำนวยการ สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้อำนวยการสำนัก

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสม 1 เห็นด้วยที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร 3 คน รับผิดชอบ งานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสม 2 เห็นด้วยที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักฯ จำนวน 3 คน

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสม 3 เห็นด้วยที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และมีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสม 4 เห็นด้วยที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักตามที่ผู้วิจัยนำเสนอ

ประชากรกลุ่มผสมส่วนใหญ่ เห็นด้วยที่กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจ

เทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก ส่วนกลุ่มผสมกลุ่ม 3 เห็นว่าควร กำหนดให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพียง 2 คน น่าจะเพียงพอแล้ว

(5) แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมี รองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยตามที่กำหนดให้แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายมี รองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

(6) การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบเจ้าหน้าที่ให้แต่ละกอง ตั้งคณะกรรมการพิจารณาเสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณา

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกรณีการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือการพิจารณาความดีความชอบ สมควรที่จะให้มีคณะกรรมการพิจารณาในระดับกองก่อนที่จะเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

4) หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) มีอำนาจสืบสวนสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่กลุ่มผสม 2 เสนอแนะเพิ่มเติม โดยขอให้กำหนดขอบหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายแต่ละกองให้ชัดเจนมีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่มีการกระทำความผิดข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร คดีประเภทไหนบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดความ

สืบสนในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนาจการควรถูกกำหนดให้ชัดเจนว่ามีหน้าที่และอำนาจในการสืบสวนจับกุมด้วยหรือไม่ อย่างไร

(2) มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร และกลุ่มผสม 2 เสนอควรให้เพิ่มเติมในเรื่องการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร

(3) มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาทในคดีความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดที่อยู่ในพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562 แต่มีข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นว่าการที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาทในความผิดอันยอมความ หรือคดีตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท นั้น ควรเป็นคดีเล็กน้อย และควรถูกกำหนดให้ชัดเจนว่าคดีอะไรบ้าง เนื่องจากคดียอมความได้บางคดีเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อนมีความยุ่งยากในการทำคดี เช่น คดีละเมิดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร หรือคดีที่มีการถือ โกงเงินที่มีทุนทรัพย์สูง คดีจำพวกนี้ ควรให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(4) มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัย ประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยที่ให้เจ้าหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและระงับอัคคีภัยและบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่น แต่ในเรื่องอำนาจสอบสวนในคดีที่เกิดขึ้นเช่น คดีเพลิงไหม้ นั้น เห็นว่าเป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน จึงควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(5) มีหน้าที่และอำนาจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิด

ตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยเห็นด้วยที่ให้เจ้าหน้าที่และอำนาจในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แต่เห็นว่าอำนาจในการสอบสวนคดีที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุรถเฉี่ยวชนกันควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะบางครั้งคดีดังกล่าวมีความสลับซับซ้อนและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจำเป็นจะต้องมีการดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญหรือประสานการปฏิบัติกับหน่วยพิสูจน์หลักฐาน ซึ่งในระยะเปลี่ยนผ่านตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร น่าจะยังไม่มีความพร้อมในการสอบสวนในคดีดังกล่าว จึงควรให้มีความพร้อมมากกว่านี้ก่อนจึงกำหนดให้มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยที่ให้เจ้าหน้าที่และอำนาจในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ในส่วนพนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น ในความผิดที่รถชนหรือโดนกัน ไม่ว่าจะมิใช่ผู้ได้รับบาดเจ็บเป็นอันตรายแก่กายอันตรายสาหัส เสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นพนักงานสอบสวนรับผิดชอบ

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจรมีหน้าที่และอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แต่ในส่วนของอำนาจสอบสวนนั้นเห็นว่าคดีตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2562 ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ยกเว้น ในคดีที่รถชนหรือโดนกัน ไม่ว่าจะมิใช่ผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ก็ตาม ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะคดีดังกล่าวเป็นคดีที่ยุ่งยากและต้องอาศัยผู้ชำนาญการในด้านต่าง ๆ การให้พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ น่าจะทำให้การสอบสวน ได้ผลสมบูรณ์มากกว่าให้พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยกับการที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แต่ไม่ควรให้อำนาจในการสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับรถชนกันหรือ โคนกันทั้งที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตหรือไม่ก็ตาม

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มาอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แต่ในคดีที่เกี่ยวข้องกับรถชนหรือ โคนกัน ไม่ว่าจะมิได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตหรือไม่ก็ตามควรให้พนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ส่วนตำรวจเทศกิจมีหน้าที่และอำนาจเพียงดูแลอำนวยความสะดวกด้านการจราจร ในเบื้องต้นจนกว่าจะส่งมอบพื้นที่ให้ตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

(6) มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกัน โดยเห็นควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร

(7) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ เจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น แต่ในส่วนที่กำหนดให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรมาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยบรรจุแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ยกเว้นในส่วนของการเป็นพนักงานสอบสวน ควรเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิหรือความรู้ที่เป็นการเฉพาะ และควรมีใบประกอบวิชาชีพ

5) ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) ความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่กำหนดประเภทคดีความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นตรงกันว่าในส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ควรอยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ยกเว้น กรณีเหตุที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นกรณีรถชนหรือโดนกันไม่ว่าจะมีคนเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ แต่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร ในระหว่าง รอพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ

(3) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่นที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอันยอมความกันได้ ความผิดอื่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562

(4) ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะให้มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

6) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) ในระยะเปลี่ยนผ่านรับโอนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยกับการที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โอนมาจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า ให้มีการโอนจากข้าราชการอื่นด้วย ไม่จำกัดเฉพาะตำรวจ

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยในการรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจ มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพราะเห็นว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ผ่านงานมาแล้วหากโอนย้ายมาก็จะเป็นพี่เลี้ยงตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้ทำงานได้ดีในช่วงระยะเปลี่ยนผ่าน

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยว่าในช่วงแรกให้มีการรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจ ให้มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หากมีตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โอนย้ายมาก็จะเป็นผลดีที่มาเป็นพี่เลี้ยงตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยว่าในช่วงแรกให้มีการรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจ ให้มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มผสมเห็นด้วยที่ในช่วงเปลี่ยนผ่านรับโอนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่สมัครใจให้มาเป็นตำรวจเทศกิจ และให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากมีข้าราชการอื่นสมัครใจให้สามารถโอนย้ายมาได้

(2) มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยกับการที่ให้รับอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ไม่ควรกำหนดให้มีตำแหน่งที่มีหน้าที่

และอำนาจสอบสวนหรือเป็นพนักงานสอบสวน แต่ให้ทำหน้าที่ฝ่ายอื่น เช่น ป้องกันปราบปราม จราจร และควรมีคุณสมบัติตามตำแหน่งที่บรรจุ โดยควรมีการสอบหรือประเมินความรู้ด้วย

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยที่จะเปิดโอกาสให้อาสาสมัคร ที่มีประสบการณ์ ให้เข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดเกณฑ์อายุควรกำหนดให้น้อยลงอีกโดยให้มีอายุ 25 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยกับการที่อาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ไม่ควรแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวน ในเรื่องอายุควรกำหนดอายุ 25 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี และควรมีการสอบคัดเลือกหรือมีเกณฑ์ในการวัด ความรู้ความสามารถ

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ เห็นด้วยที่จะเปิดโอกาสให้อาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพราะถือว่าเป็นบุคคลที่ทำ คุณประโยชน์ให้กับราชการมาพอสมควรแล้ว ควรจะต้องตอบแทนในความเสียสละ แต่ไม่ควร แต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอบสวนคดีอาญา (พนักงานสอบสวน) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กรุงเทพมหานคร ให้แต่งตั้งในตำแหน่งปฏิบัติการฝ่ายอื่น ๆ แทน ส่วนในเรื่องเกณฑ์อายุเห็นควร กำหนดอยู่ในเกณฑ์ 25-40 ปี ให้ตรวจสอบประวัติต้องไม่เคยต้องโทษในคดีอาญามาก่อน

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจร เข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การคัดเลือกหรือ คัดสรร ในเรื่องคุณสมบัติ เรื่องความประพฤติ ต้องไม่เคยต้องโทษในคดีอาญา และเกณฑ์อายุควรเริ่มที่ 25 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี และไม่แต่งตั้งในตำแหน่งที่มีหน้าที่และอำนาจในการสอบสวนหรือพนักงานสอบสวน

(3) มาจากเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะให้เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(4) เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยที่จะให้เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานครเดิม มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(5) มาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

7) สิทธิประโยชน์

(1) มียศ ตำแหน่ง ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

กลุ่มผสม 1

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ แต่เห็นด้วยกับการที่กำหนดตำแหน่งหน้าที่ตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

กลุ่มผสม 2

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ เห็นว่าถึงแม้จะไม่มียศก็ยังสามารถปฏิบัติงานได้ การกำหนดให้มียศ หากมีการโยกย้ายไปในตำแหน่งใหม่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ก็จะทำให้เกิดปัญหาตามมาว่าจะให้ยศนั้นต่อไปหรือไม่ และคนที่ย้ายเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หากไม่มียศมาก่อนแล้วจะต้องแต่งตั้งโดยให้ยศใด

กลุ่มผสม 3

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ เพราะจะเกิดความสับสนในยศตำแหน่งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กลุ่มผสม 4

ประชากรกลุ่มผสมกลุ่มนี้ ไม่เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ เพราะประชาชนจะเกิดความสับสนในยศตำแหน่งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยที่กำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มียศ เห็นว่าการไม่มียศน่าจะมีความเหมาะสมมากกว่า และถึงแม้จะไม่กำหนดให้มียศ ก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่น่าจะเกิดปัญหาแต่อย่างใด ส่วนการเลื่อนตำแหน่งความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการให้ขึ้นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

(2) สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยกับการที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สามารถโอน โยกย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นสามารถโอนโยกย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยการโยกย้ายจะต้องกำหนดเงื่อนไขหรือคุณสมบัติของตำแหน่งแต่ละตำแหน่งให้ชัดเจน

(3) มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลงระหว่างกรุงเทพมหานครกับกรมบัญชีกลาง

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยที่จะมีการกำหนดให้มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ควรกำหนดให้ได้เฉพาะบุคคลในตำแหน่งที่มีความเสี่ยงภัยหรือปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านแตกต่างจากข้าราชการกรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น ๆ

8) บทเฉพาะกาล

(1) ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่นโดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน

คำตอบที่ได้มา ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่กำหนดให้ระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครโดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ก่อน โดยการโอนย้ายจะต้องเป็นไปโดยความสมัครใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจคนนั้น ๆ

(2) ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรม และศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือนก่อนมีผลบังคับใช้

คำตอบที่ได้มา มีดังนี้

ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจ และฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้

จากคำตอบของประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นด้วยตามประเด็นที่ผู้วิจัยนำเสนอ แต่มีบางประเด็นที่ไม่เห็นด้วยและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ

1) ในการกำหนดลักษณะงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ นั้น ประชากรกลุ่มผสมเห็นด้วยที่จะแยกงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ แต่เห็นว่าไม่ควรมีฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และไม่ควรให้อินเจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มาสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เสนอแนะให้เพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศแทนฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้น คำตอบที่ได้จึงให้ตัดฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยออกไป

2) เรื่องการแบ่งเขตพื้นที่ ประชากรกลุ่มผสมไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 9 กอง คำตอบที่ได้จึงไม่เห็นด้วยในทุกกองที่ให้แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบตามที่ผู้วิจัยจัดขึ้นมา โดยได้เสนอแนะให้มีการแบ่งออกเป็น 6 กอง รับผิดชอบเขตพื้นที่ตามการแบ่งเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน คือ

(1) กอง 1 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา

(2) กอง 2 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราชพฤกษ์บูรณะ เขตทุ่งครุ

(3) กอง 3 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตพระนคร เขตดุสิต เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดงและเขตวังทองหลาง

(4) กอง 4 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตประเวศ

(5) กอง 5 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสวนหลวง และเขตบางนา

(6) กอง 6 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม เขตบางเขน

3) ในส่วนของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เห็นควรให้ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานคณะกรรมการ มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธาน และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เข้ามาเป็นกรรมการ เห็นควรเพิ่มจำนวนผู้อำนวยการเขต ผู้ทรงคุณวุฒิ ประชาชนหรือผู้นำชุมชนที่เข้ามาเป็นกรรมการจากที่ผู้วิจัยเสนอ 3 คน ให้เพิ่ม เป็น 6 คน หรือตามจำนวนกองที่แบ่งไว้ นอกจากนี้เห็นควรเพิ่มรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นรองเลขานุการอีก 1 คน

4) ในส่วนของเรื่องอำนาจการสอบสวนคดีตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 นั้นเห็นว่า หากมีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก กรณีรถชนหรือโอดกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ก็ตาม ไม่ควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นพนักงานสอบสวน แต่ให้มีหน้าที่และอำนาจในการรักษาสถานที่เกิดเหตุอำนวยความสะดวกจราจรในเบื้องต้น เรื่องหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีดังกล่าวให้เป็นหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวนตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประชากรกลุ่มผสมเห็นว่าคนที่จะมาเป็นตำรวจเทศกิจนอกจาก โอดจากรถแล้วและได้เสนอเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มเติมให้สามารถ โอดย้ายมาจากข้าราชการอื่นได้ด้วย

6) อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจร กลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยที่จะให้เข้ามาเป็นตำรวจได้ แต่เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรกำหนดเกณฑ์อายุเริ่มที่ 25 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี และมีหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือกให้ชัดเจน และตำแหน่งที่ได้ไม่ควรอยู่ในตำแหน่งที่มีหน้าที่และอำนาจในการสอบสวน(พนักงานสอบสวน)คดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

7) เรือยศ กลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไม่ควรมียศ เพราะจะทำให้สับสนกับยศของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากการทำ Co – Design เมื่อได้คำตอบแล้วจึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบคำตอบได้ ดังนี้ (ดูตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มผสม

ประเด็น	กลุ่ม 1 *	กลุ่ม 2 *	กลุ่ม 3 *	กลุ่ม 4 *
ประเด็น 1 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
1.1 เป็นสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก ให้โอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
1.2 ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
1.3 เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในกำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
1.4 แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย	✓	✓	✓	✓
1.4.1 ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ	✓	✓	✓	✓
1.4.2 ฝ่ายป้องกันปราบปราม	✓	✓	✓	✓
1.4.3 ฝ่ายจราจร	✓	✓	✓	✓
1.4.4 ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	✓	✓	✓	✓
1.4.5 ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	✗	✗	✗	✗
1.4.6 ฝ่ายกิจการพิเศษ	✓	✓	✓	✓
1.4.7 ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร	✓	✓	✓	✓
1.4.8 ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์	✓	✓	✓	✓
1.5 พื้นที่กรุงเทพมหานครมี 50 เขต แบ่งเขตพื้นที่ให้ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบเป็น 9 กอง	✗	✗	✗	✗
กอง 1 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตคูสิต เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง	✗	✗	✗	✗

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
กอง 2 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตดอนเมือง	✕	✕	✕	✕
กอง 3 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตคันนายาว	✕	✕	✕	✕
กอง 4 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตสะพานสูง เขตประเวศ เขตวังทองหลาง เขตบางนา เขต พระโขนง เขตบึงกุ่ม	✕	✕	✕	✕
กอง 5 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตบางกะปิ	✕	✕	✕	✕
กอง 6 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางรัก เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์	✕	✕	✕	✕
กอง 7 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขตทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตคลองสาน	✕	✕	✕	✕
กอง 8 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกใหญ่	✕	✕	✕	✕
กอง 9 คูแลร์บผัดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตทุ่งครุ เขตราษฎร์บูรณะ เขตคลองสาน เขตธนบุรี	✕	✕	✕	✕
ให้แต่ละกองแบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้				
- ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายป้องกันปราบปราม	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายจราจร	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	✓	✓	✓	✓
- ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	✕	✕	✕	✕

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
ประเด็น 2 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธาน	x	x	x	x
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองประธาน	✓	✓	✓	✓
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล กรรมการ	✓	✓	✓	✓
ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
สมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 3 คน กรรมการ	✓	✓	✓	✓
รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กทม. เป็นเลขานุการ	✓	✓	✓	✓
2.2 หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
2.2.1 จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหาร ราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
2.2.2 ออกระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ - การบริหารงานบุคคล	✓	✓	✓	✓
- การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร คุณสมบัติตำรวจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
- การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
- การดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของ ตำรวจกรุงเทพมหานคร และวิธีปฏิบัติราชการ ของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
2.2.3 พิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้บังคับกอง หรือ โยภค้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง ตามที่ผู้ว่า กรุงเทพมหานครเสนอ	✓	✓	✓	✓
2.2.4 กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหาร ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด	✓	✓	✓	✓
2.2.5 พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
2.2.6 แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่ คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย	✓	✓	✓	✓
2.2.7 พัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 3 สถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
3.1 เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
3.2 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	✓		✓	✓
3.3 พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบของตำรวจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
3.4 ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงาน ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก				
3.5 แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายในกอง ให้มีรองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด	✓	✓	✓	✓
3.6 การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบเจ้าหน้าที่ให้แต่ละกองตั้งคณะกรรมการ ประเมินผลงานและพิจารณาคุณสมบัติความเหมาะสมสำหรับตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้ง เสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณาอนุมัติ	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 4 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
4.1 สืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	✓	✓	✓	✓
4.2 ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
4.3 ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562	✓	✓	✓	✓
4.4 ป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณ	✗	✗	✗	✗

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
ภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร				
4.5 อำนาจความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	✓	✓	✓	✓
4.6 บังคับการให้ เป็น ไป ตาม ข้อ บัญ ญัติ กรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
4.7 ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
4.8 เสนอคณะกรรมการฯพิจารณาบรรจุแต่งตั้งอาสาสมัครตำรวจบ้าน และ อาสาจราจรเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 5 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบ				
5.1 ความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
5.2 ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้นการกระทำความผิดตามกฎหมาย	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
อื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติ จรรยาบรรณ ก.ศ. 2522 ให้เป็นอำนาจของ พนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ)				
5.3 ความผิดอาญาข่มขืนได้ และความผิดอื่นที่ กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความใน มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ถามคดี ข้อ พิพาท พ.ศ. 2562	✓	✓	✓	✓
5.4 ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 6 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร				
6.1 ในระยะเปลี่ยนผ่าน รับโอนจากเจ้าพนักงาน ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอม ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓
6.2 มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี	✓	✓	✓	✓
6.3 เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม	✓	✓	✓	✓
6.4 เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร	✗	✗	✗	✗
6.5 จากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และ วิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓
6.7 และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยใน ระยะแรกให้เข้าอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือโรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุแต่งตั้ง	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 7 สิทธิประโยชน์				
7.1 มียศตำแหน่งตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์	✗	✗	✗	✗
7.2 สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่นใน	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	กลุ่ม 4*
สังกัดกรุงเทพมหานคร				
7.3 มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลง ระหว่างกรุงเทพมหานครกับกรมบัญชีกลาง	✓	✓	✓	✓
ประเด็น 8 บทเฉพาะกาล				
- ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจ ท้องถิ่น โดยวิธี โอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัคร ใจรับการบรรจุ โอน มาเป็น ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติก่อน	✓	✓	✓	✓
- ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน ตามสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจ นครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนกฎหมาย มีผล บังคับใช้	✓	✓	✓	✓

*กลุ่มผสม 1

*กลุ่มผสม 2

*กลุ่มผสม 3

*กลุ่มผสม 4

จากตารางที่ 5.2 เป็นที่สังเกตว่า

1) ประเด็น 1.5 ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยกับการให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครแบ่งเป็น 9 กอง คำตอบที่ได้จึงไม่เห็นด้วยกับการแบ่งเขตพื้นที่ที่แต่ละกอง รับผิดชอบตามที่ผู้วิจัยกำหนด โดยกลุ่มผสมเห็นว่าควรแบ่งออกเป็น 6 กอง รับผิดชอบเขตพื้นที่ ตามการแบ่งเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการแบ่งกลุ่มเขตพื้นที่ คือ กลุ่มเขตกรุงธนเหนือ กลุ่มเขตกรุงธนใต้ กลุ่มเขตกรุงเทพกลาง กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ และกลุ่ม เขตกรุงเทพเหนือ

2) ประเด็นเรื่องฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยที่จะให้ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ โอนเจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เสนอให้ตัดฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยออก และให้เพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาแทน

3) ส่วนเรื่องยศ ประชากรกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าไม่ควรให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มียศ

4) ประชากรกลุ่มผสมเห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่ไม่เห็นด้วยที่จะให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ควรให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็น ประธานคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1.6 การเปรียบเทียบผลการทำ Co-Design ระหว่างกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม

จากการจัดทำ Co – Design ประชากรผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสมตามที่ นำเสนอไปแล้วนั้น เมื่อนำเอาคำตอบที่ได้มาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสม พบว่า ประเด็นส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น บางประเด็นดังต่อไปนี้

1) การแบ่งงานเป็นฝ่ายต่าง ๆ ในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีกลุ่มเฉพาะ 1 กลุ่ม และกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพราะปัจจุบันมีสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่กับ กรุงเทพมหานครอยู่แล้ว ทั้งกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมเห็นตรงกันว่าควรเพิ่มฝ่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ เป็นอีกฝ่าย แทนฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2) ตำแหน่งผู้บริหารสำนักงานตำรวจเทศกิจ กลุ่มเฉพาะเห็นว่าควรมีตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร สำหรับการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้อำนวยการ สำนักเทศกิจ บางกลุ่มเห็นว่าควรมี 2 ตำแหน่งพอแล้ว ส่วนกลุ่มผสมเห็นด้วยที่จะให้มีตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ 3 คน ตามที่ผู้วิจัยเสนอ

3) การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ กลุ่มเฉพาะส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดเป็น 9 กอง ตามที่ ผู้วิจัยเสนอ ส่วนกลุ่มผสมทั้ง 4 กลุ่ม ไม่เห็นด้วยกับการแบ่งออกเป็น 9 กอง คำตอบที่ได้ กลุ่มผสม ทั้ง 4 กลุ่ม จึงไม่เห็นด้วยกับการแบ่งเขตพื้นที่ในแต่ละกองตามที่ผู้วิจัยเสนอด้วย โดยทั้งสี่กลุ่มได้ เสนอให้มีการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็นกอง จำนวน 6 กอง ให้มีพื้นที่รับผิดชอบตามการ แบ่งกลุ่มเขตพื้นที่พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอยู่ 6 กลุ่มเขตตามที่ ได้กล่าวไว้แล้ว

4) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กลุ่มเฉพาะเห็นด้วยกับผู้วิจัยเสนอ ส่วนกลุ่มผสม ทั้ง 4 กลุ่มเห็นว่าควรให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธานคณะกรรมการและมีรองปลัด กรุงเทพมหานคร 2 คน เป็นรองประธาน และให้เพิ่มสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นกรรมการ

นอกจากนี้กลุ่มผสมขอให้เพิ่มสัดส่วนตำแหน่งของผู้อำนวยการเขตเป็นกรรมการให้มากขึ้น ตามการแบ่งพื้นที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และในคณะกรรมการควรมี รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นรองเลขานุการอีก 1 คน

5) อำนาจการสอบสวนคดีตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 นั้นกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมเห็นสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยเสนอ โดยในส่วนของหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 เห็นด้วยที่จะให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เข้ามารับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกหรือการสอบสวน แต่ยกเว้น หากมีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก แล้วเป็นเหตุให้เกิดการเฉี่ยวชนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ก็ตาม ควรให้ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสอบสวนในคดีดังกล่าว ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไม่ควรเป็นพนักงานสอบสวน แต่ให้มีหน้าที่และอำนาจรักษาสถานที่เกิดเหตุอำนวยการจราจร

6) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้อาสาสมัครตำรวจบ้านหรืออาสาจราจร เข้ามาเป็นตำรวจได้ แต่เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าควรกำหนดเกณฑ์อายุเริ่มที่ 25 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี และมีหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือกให้ชัดเจน ไม่ควรแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่และอำนาจในการสอบสวน(พนักงานสอบสวน) ไม่เห็นด้วยที่จะโอนเจ้าหน้าที่สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาสังกัดตำรวจเทศกิจ

7) ยศ กลุ่มประชากรทั้งกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสม เห็นว่าตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครไม่ควรมียศเพราะจะทำให้สับสนกับยศของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การเลื่อนตำแหน่งให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครกำหนด

เมื่อเปรียบเทียบคำตอบแล้วจัดทำตารางเปรียบเทียบคำตอบได้ ดังนี้ (ดูตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 การเปรียบเทียบคำตอบจากการทำ Co-Design ของกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
ประเด็น 1 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
1.1 เป็น ตำรวจ เทศกิจ กรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก ให้โอนภารกิจ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้ เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่ และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่ กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร	4	4
1.2 ใช้งบประมาณจากกรุงเทพมหานคร	4	4
1.3 เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในการ กำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4
1.4 แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย	4	4
1.4.1 ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ	4	4
1.4.2 ฝ่ายป้องกันปราบปราม	4	4
1.4.3 ฝ่ายจราจร	4	4
1.4.4 ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	4	4
1.4.5 ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3	0
1.4.6 ฝ่ายกิจการพิเศษ	4	4
1.4.7 ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร	4	4
1.4.8 ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์	4	4
1.5 พื้นที่กรุงเทพมหานครมี 50 เขต แบ่งเขตพื้นที่ให้ ตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบเป็น 9 กอง	3	0
กอง 1 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตคูสิต เขตราชเทวี เขตพญา ไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง	3	0
กอง 2 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขต ลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตบางเขน เขตดอนเมือง	3	0
กอง 3 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขต	3	0

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
หนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตคันนายาว		
กอง 4 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตสะพานสูง เขตประเวศ เขตวังทองหลาง เขตบางนา เขตพระโขนง เขตบึงกุ่ม	3	0
กอง 5 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตสาทร เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตสวนหลวง เขตบางกะปิ	3	0
กอง 6 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางรัก เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์	3	0
กอง 7 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตหนองแขม เขตบางแค เขต ทวีวัฒนา เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน	3	0
กอง 8 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ ดังนี้ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตบางกอกใหญ่	3	0
กอง 9 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ เขตทุ่งครุ เขตราษฎร์บูรณะ เขตคลองสาน เขตธนบุรี	3	0
ให้แก่แต่ละกองแบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้		
- ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ	4	4
- ฝ่ายป้องกันปราบปราม	4	4
- ฝ่ายจราจร	4	4
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	4	4
- ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3	0
ประเด็น 2 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธาน	4	0
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองประธาน	4	4
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล กรรมการ	4	4
ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน กรรมการ	4	4

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน กรรมการ	4	4
ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน กรรมการ	4	4
สมาชิกสภาท้องถิ่น กทม 3 คน กรรมการ	4	4
รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กทม. เป็นเลขานุการ	4	4
2.2 หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
2.2.1 จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4
2.2.2 ออกระเบียบหรือ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ - การบริหารงานบุคคล - การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คุณสมบัติตำรวจกรุงเทพมหานคร - การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร - การดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของตำรวจ กรุงเทพมหานคร และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4
2.2.3 พิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรง ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และ รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และ ผู้บังคับกอง หรือโยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง ตามที่ผู้ว่า กรุงเทพมหานครเสนอ	4	4
2.2.4 กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่ คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด	4	4
2.2.5 พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของ	4	4

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
2.2.6 แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย	4	4
2.2.7 พัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4
ประเด็น 3 สถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
3.1 เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4
3.2 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองปกครองหรือตำรวจประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	4	4
3.3 พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบของตำรวจกรุงเทพมหานคร	4	4
3.4 ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก	4	4
3.5 แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายในกอง ให้มีรองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ การเลื่อนตำแหน่งของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด	3	4
3.6 การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบเจ้าหน้าที่ให้แต่ละกองตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานและ	4	4

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
พิจารณาคุณสมบัติความเหมาะสมสำหรับตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้ง เสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พิจารณาอนุมัติ		
ประเด็น 4 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
4.1 สืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	4	4
4.2 ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร	4	4
4.3 ใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562	4	4
4.4 ป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัย ประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร	3	0
4.5 อำนาจความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	3	4
4.6 บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร	4	4
4.7 ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
4.8 เสนอคณะกรรมการฯพิจารณาบรรจุแต่งตั้งอาสาสมัคร ตำรวจบ้าน และ อาสาจราจรเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ	4	4
ประเด็น 5 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบ		
5.1 ความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่ กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร	4	4
5.2 ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้นการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูง กว่าโทษตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้ เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ)	3	4
5.3 ความผิดอาญาขอมความได้ และความผิดอื่นที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่ง พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562	4	4
5.4 ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา	4	4
ประเด็น 6 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
6.1 ในระยะเปลี่ยนผ่าน รับโอนจากเจ้าพนักงานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ	4	4
6.2 มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่ น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการ เกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี	4	4
6.3 เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม	4	4
6.4 เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	3	0
6.5 จากการคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่ กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	4	4
6.7 และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรก ให้เข้าอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อย ตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะ	4	4

ประเด็น	กลุ่มเฉพาะ	กลุ่มผสม
บรรจุแต่งตั้ง		
ประเด็น 7 สิทธิประโยชน์		
7.1 มียศ ตำแหน่งตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์	0	0
7.2 สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่น ในสังกัด กรุงเทพมหานคร	4	4
7.3 มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลงระหว่างกรุงเทพมหานคร กับกรมบัญชีกลาง	3	4
ประเด็น 8 บทเฉพาะกาล		
- ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่นโดยวิธี โอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจ แห่งชาติก่อน	4	4
- ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจสำนักงาน เขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานีดำรวจใน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อน กฎหมาย มีผลบังคับใช้	4	4

2. การเปรียบเทียบประเด็นจากผลการวิจัยกับผลการทำ Co-Design

โครงสร้างกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนา เจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ได้นำมาเป็น ประเด็นในการจัดทำกรมีส่วนร่วมในการออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) แล้วได้คำตอบจากประชากรกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสม ดังที่ได้วิเคราะห์ไว้นั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ โครงสร้างกฎหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ในประเด็นที่จะนำไปสู่การร่างกฎหมายเป็น กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันไปทิศทางเดียวกันกับประเด็นที่ผู้วิจัยนำเสนอ ยกเว้น ในบางประเด็น

ที่ผลการทำ Co-Design ประชากรผู้มีส่วนได้เสียบางส่วนไม่เห็นด้วยและได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์

จากคำตอบที่ได้ ผู้วิจัยนำมาเปรียบเทียบประเด็นและได้สรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่จะนำไปสู่การจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดังนี้

การวิจัยกับผลการจัดทำ Co-Design มีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรมีการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นตำรวจท้องถิ่นสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้ออนสำนักเทศกิจมาอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้รับโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดอาญาตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในการบริหารดำเนินงานของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้ซึ่งงบประมาณจากกรุงเทพมหานครและให้รัฐจัดสรรงบประมาณส่วนกลางสนับสนุน และเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในเรื่องขอบเขตหน้าที่และอำนาจ และระเบียบปฏิบัติ จึงให้ยกเลิกประกาศคำสั่งของกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวกับสำนักเทศกิจ เพื่อให้ไปใช้กฎหมาย ระเบียบคำสั่งใหม่ที่จะมีขึ้น

ให้มีการแบ่งงานของสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครผู้วิจัยเห็นด้วยกับที่กลุ่มประชาชนจัดทำ Co-Design เสนอให้มีการแบ่งงานออกเป็น 8 ฝ่าย โดยเพิ่มฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในส่วนของพื้นที่รับผิดชอบก็เห็นด้วยในการแบ่งออกเป็น 6 กอง โดยให้มีเขตพื้นที่รับผิดชอบตามกลุ่มเขตพื้นที่ที่กรุงเทพมหานครกำหนดไว้แล้ว ให้แต่ละกองมีฝ่ายต่าง ๆ คือ ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายอำนวยการกอง ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และให้มีหน่วยปฏิบัติการในระดับเขต ทำหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร มีหน้าที่ออกตรวจตราป้องกันปราบปรามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด ส่วนฝ่ายสืบสวนสอบสวนให้อยู่ประจำในแต่ละกอง ไม่ต้องลงไปประจำที่เขต

ในส่วนของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นด้วยกับที่ประชากร Co-Design เสนอให้มีปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน และให้มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน เป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนหรือคนในชุมชนแต่ละเขต โดยให้แต่ละกองคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของแต่ละกอง ๆ ละ 1 คน รวมเป็น 6 คนมาเป็นกรรมการ ให้แต่ละกองคัดเลือกผู้อำนวยการเขตในพื้นที่

กองละ 1 คน รวม 6 คน มาเป็นกรรมการให้มีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการให้รองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจซึ่งมี 3 คนเป็นเลขานุการและรองเลขานุการ 2 คนตามอาวุโส ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ให้มีหน้าที่และอำนาจกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง รวมทั้งกำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการแต่งกายของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบด้วย

ประชากรทั้งกลุ่มเฉพาะและกลุ่มผสมเห็นด้วยกับผู้วิจัยที่กำหนดสถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกันกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร และให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวน มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีความผิดเล็กน้อยหรือคดีหุโทษและความผิดตามกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รวมทั้งคดียอมความได้ มีหน้าที่และอำนาจไต่ถามสืบข้อพิพาท ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามสืบข้อพิพาท พ.ศ. 2562 เพื่อให้ทำหน้าที่แบ่งเบาภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ยกเว้นกรณีที่เป็นเหตุรุนแรงเดียวกันไม่ว่าจะมีคนได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้พนักงานสอบสวนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตำรวจเทศกิจมีหน้าที่เพียงอำนาจการจราจรและดูแลรักษาสถานที่เกิดเหตุ

ในระยะเปลี่ยนผ่านให้มีการรับโอนข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเป็นตำรวจเทศกิจ และให้มีการคัดเลือกอาสาสมัครตำรวจบ้านหรืออาสาจราจรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานสถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ ก่อนที่จะมีผลให้โอนไปสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ผลการทำ Co-Design ได้คำตอบว่าในตำแหน่งที่มีความเสี่ยงภัยหรือต้องปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยความรู้ความชำนาญเชี่ยวชาญมากกว่าเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งอื่น ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่ดำรงตำแหน่งนั้น ได้รับค่าเสี่ยงภัย ค่าตอบแทนประจำตำแหน่ง โดยทำความตกลงกับกระทรวงการคลังนั้น

จากผลการวิจัยและการทำ Co-Design คำตอบที่ได้เป็นไปตามเป้าหมายในการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยจะนำสรุปลงสาระสำคัญไปสู่การจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครต่อไป

3. การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ต้องมีการตรากฎหมายขึ้นมารองรับ กฎหมายดังกล่าวกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงต้องมีการตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การร่างกฎหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

3.1 ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ มีบทบัญญัติในมาตรา 76 ที่ให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรา 77 รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง ก่อนตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป และบทบัญญัติมาตรา 78 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใด บรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน บทบัญญัติมาตรา 257 ที่ให้มีการปฏิรูปประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และบทบัญญัติในมาตรา 258 ที่ให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ โดยในด้านกระบวนการยุติธรรมกำหนดให้ดำเนินการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และ โยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกันเพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่รัฐได้กระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นเพื่อให้มีหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรมให้พื้นที่เพื่อให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเมื่อตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาแล้วพบว่ามีความสอดคล้องและไม่มีความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่อย่างใด

3.2 ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) หรือยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์ ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กลไกการแก้ปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

เมื่อพิจารณาในการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเจตนาให้กรุงเทพมหานครเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่มีเป้าหมายเพื่อการรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคีปรองดอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาของชาติ การพัฒนาและเสริมสร้างคนใน ทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคงและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

3.3 การตรวจสอบหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการปฏิรูประบบกฎหมายของประเทศ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย และการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน โดยเหตุผลในการประกาศใช้ คือ “โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟัง

ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน หลักเกณฑ์การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบการพิจารณาคดีการพิจารณาคดี เพื่อให้การตรากฎหมายเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายภายหลังเมื่อกฎหมายมีผลบังคับแล้วเพื่อจัดทำ ออกแบบกฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา 77 ประกอบกับมาตรา 258 ค. ด้านกฎหมาย (1) และ (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

จึงได้นำเอาหลักเกณฑ์ การจัดทำร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ตามหมวด 3 การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย มาตรา 21 ที่บัญญัติว่าให้หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ 9 ด้าน มาตราตรวจสอบการจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

1) ต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยในกรณีที่เป็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือประมวลกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย

การจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีเนื้อหาสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 3.1

2) ต้องสอดคล้องและไม่ขัดแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

การจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีเนื้อหาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 3.2

3) ต้องสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

กฎหมายต้นแบบเพื่อการการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดหลักเกณฑ์ กรอบหน้าที่และอำนาจ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อบรรลุผลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมภายใต้หลักนิติธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

4) การยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นการแก่ประชาชน

กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่ทั้งฉบับเพื่อใช้เป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และกฎหมายไม่มีลักษณะเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่เป็นภาระแก่ประชาชน แต่เป็นมาตรการแก้ไขปัญหอาชญากรรมในชุมชนรูปแบบใหม่ โดยมีองค์กรทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

5) ไม่ใช่ระบบอนุญาต เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชนหรือมีกรณีจำเป็นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีจำเป็นต้องมีระบบอนุญาต การกำหนดระยะเวลาหรือขั้นตอนในการพิจารณายื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

กฎหมายเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับใด ๆ กับระบบอนุญาตจึงไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ข้อนี้

6) ไม่ใช่ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น

กฎหมายเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นกฎหมายที่มีการนำระบบคณะกรรมการในเชิงการบูรณาการองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำหนดหลักเกณฑ์ หรือการกำกับดูแล ติดตามตรวจสอบตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีการระบุนขอบเขตหน้าที่และอำนาจชัดเจน โดยร่างกฎหมายเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน

7) การมีบทบาทบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ในกรณีที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจให้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญไว้ในร่างกฎหมายให้ชัดเจน

กฎหมายเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง โดยการออกคำสั่งให้ประชาชนปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติบางอย่าง และการดำเนินการตามกฎหมาย หรือมีหมายเรียก

บุคคล หรือคำสั่งเรียกเอกสารใด ๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้อง รวมถึงการมีคำสั่งให้ปรับทางปกครองแก่ผู้ที่ดำเนินการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยจะจำกัดเรื่องการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ให้น้อยที่สุด และมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ชัดเจน จึงไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ข้อนี้

8) การกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดใด ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง และมีผลกระทบต่อส่วนรวม

(2) เป็นกรณีไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้

กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจไม่มีบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิด แต่เป็นเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ร่วมกัน มาตรการที่นำมาใช้บังคับจึงมีลักษณะเป็นการควบคุม คุ้มครองดูแล ด้วยการกำหนดกฎกติกาชุมชน การเฝ้าระวัง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เป็นสำคัญ ซึ่งไม่เป็นโทษที่ขัดกับความสงบหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

9) หลักเกณฑ์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ยังไม่ปรากฏหลักเกณฑ์ตามกฎหมายอื่นที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนด

จากการตรวจสอบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายข้างต้น เห็นได้ว่ากฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ทุกประการ

ดังนั้น คำตอบของการวิจัยจึงเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ การนำเอาคำตอบจากการวิจัยในประเด็นสำคัญที่เป็นปัญหาไปจัดทำเป็นร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้จึงได้จัดทำโครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ดังนี้

4. การจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ก็คือการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นตำรวจท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจในการคุ้มครองรักษาความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้เป็นองค์กรระดับท้องถิ่นที่สามารถจะลดภารกิจของตำรวจแห่งชาติลงไป ซึ่งการวิจัย ได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจนกระทั่งได้โครงสร้างของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่จะนำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมาย โดยโครงสร้างของกฎหมายที่จะจัดทำประกอบด้วย

1) หลักการและเหตุผลของกฎหมาย

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นทุกอย่างจึงมากระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทำให้สภาพของกรุงเทพมหานครไม่มีความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดทางอาญาให้ลดน้อยลงไปเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตามหลักการกระจายอำนาจตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย และแนวคิดให้ประชาชนในชุมชนพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมบางประเภทที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง จึงจำเป็นต้องมีฐานกฎหมายที่จะรองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการสืบสวนและสอบสวนคดีที่อยู่ในอำนาจ เป็นการเฉพาะเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) คำนิยาม

วัตถุประสงค์ของการกำหนดคำนิยามไว้ในกฎหมายก็เพื่อ ไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความ และการใช้ดุลพินิจ นอกเหนือไปจากความหมายที่คำนิยามกำหนดไว้ ดังนี้

“สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กรุงเทพมหานคร รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รับผิดชอบดูแลควบคุมการปฏิบัติงานของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“กอง” หมายถึง ส่วนราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบตามพื้นที่เขตที่กำหนด

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

“ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายถึง ผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้รับผิดชอบควบคุมบริหารราชการ กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่นโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

“ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ดำรงตำแหน่งในสังกัด สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

“พนักงานสอบสวน” หมายถึง ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับคำสั่งจาก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร

“อาสาสมัครตำรวจบ้าน” หมายความว่า ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นของแต่ละเขตที่สมัครใจ เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน

“อาชญากรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจกรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้ในขณะนั้นบัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้สำหรับความผิดนั้นและเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร

3) โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

โครงสร้างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีสถานะเป็นสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นตำรวจท้องถิ่นสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในการกำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการ มีผู้อำนวยการสำนัก เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด โดยโอนสำนักเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้ยกเลิกประกาศคำสั่งของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับสำนักเทศกิจ และให้โอนภารกิจการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ให้งบประมาณจากกรุงเทพมหานครและงบประมาณแผ่นดิน มีการแบ่งลักษณะงานเป็น 9 ฝ่าย พื้นที่รับผิดชอบแบ่ง

ออกเป็น 6 กอง ให้แต่ละกองมีฝ่ายต่าง ๆ คือ ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายอำนวยการกอง ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และให้มีหน่วยปฏิบัติการในระดับเขต ทำหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร มีหน้าที่ออกตรวจตราป้องกันปราบปรามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่วนฝ่ายสืบสวนสอบสวนให้อยู่ในแต่ละกองไม่ต้องลงไปประจำที่เขต

4) คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) องค์คณะของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี 21 คนประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร 2 คน เป็นรองประธาน และให้มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการเขตจำนวน 6 คน สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตัวแทนประชาชน จำนวน 6 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการ ให้มีรองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจเป็นเลขานุการและรองเลขานุการ (จำนวน 2 คน) ให้มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษา

(2) หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหาร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ออกระเบียบการแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง กำหนดคุณสมบัติ ตำแหน่ง หน้าที่ ระเบียบการดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัย และกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำกับดูแลการปฏิบัติงานของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

5) สถานะตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นข้าราชการ สังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รับเงินเดือนจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร และงบประมาณแผ่นดิน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยให้คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นผู้กำหนดกรอบขอบเขตหน้าที่และอำนาจของแต่ละตำแหน่ง

6) หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจสอบสวนคดีที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และในการปฏิบัติหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

7) ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

กำหนดให้คดีความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร เช่น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้น คดีกรณีที่รถชนหรือโดนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตาม ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่นที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 และความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญาที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร อยู่ในอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวน ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

8) ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ในระยะเปลี่ยนผ่านให้มีการรับโอนตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สมัครใจและได้รับความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และรับโอนจากข้าราชการอื่น ๆ นอกจากนี้ได้กำหนดให้อาสาสมัครตำรวจบ้านและอาสาจราจร ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาสามารถเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด และมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรมโดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ

9) สิทธิประโยชน์

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไม่มียศ เนื่องจากจะเป็นการซ้ำซ้อนกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจะแตกต่างจากข้าราชการอื่นของกรุงเทพมหานคร หากมีการโยกย้ายสับเปลี่ยนอาจทำให้เกิดปัญหาในการปรับระดับยศ และอาจเกิดความสับสนของประชาชน การบรรจุแต่งตั้งให้คำนึงถึงตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ สามารถแต่งตั้งโยกย้ายไปตำแหน่งอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบและยินยอมจากหน่วยงานที่รับโอน และมีการกำหนดเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง โดยทำบันทึกข้อตกลงกับกระทรวงการคลัง

10) บทเฉพาะกาล

ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่นโดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจ

กรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน และ ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ
สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัด
กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือนก่อนมีผลบังคับใช้

การจัดทำกฎหมายนี้เป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจ
เทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยการจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

4.1 โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ. มีโครงสร้าง กฎหมาย
ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งหมด 29 มาตรา แบ่งเป็น 5 หมวด 1 บทเฉพาะกาล ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป	(มาตรา 1-8)
หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 9-12)
หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 13-17)
หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	
ส่วนที่ 1 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 18-22)
ส่วนที่ 2 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 23-24)
ส่วนที่ 3 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบ	(มาตรา 25)
หมวด 5 สิทธิประโยชน์	(มาตรา 26-27)
บทเฉพาะกาล	(มาตรา 28 -29)

4.2 ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

การจัดทำกฎหมายฉบับนี้ เป็นการจัดทำกฎหมายขึ้นใหม่ทั้งฉบับเพื่อเป็นต้นแบบเพื่อการพัฒนา
พัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ โดยการจัดตั้งจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
มีรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5.4 (ดูตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
หมวด 1 บททั่วไป		
1	พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.”	เพื่อให้มีกฎหมายเพื่อถ่วงดุลอำนาจเกี่ยวกับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน และให้มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจ จึงจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัตินี้ - ทฤษฎีอำนาจรัฐ
2	พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา	เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนที่กฎหมายจะมีผลใช้บังคับ - ทฤษฎีอำนาจรัฐ
3	ให้ยกเลิกประกาศคำสั่งของกรุงเทพมหานครในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักเทศกิจ	เนื่องจากการจัดตั้งองค์กรใหม่เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ซ้ำซ้อนในเรื่องระเบียบคำสั่งจึงควรรื้อให้ยกเลิกประกาศคำสั่งดังกล่าว - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร
4	บทนิยาม “สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายถึงหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีหน้าที่และอำนาจป้องกันและปราบปรามการกระทำ	เป็นการให้คำนิยามความหมายเฉพาะสำหรับกฎหมายฉบับนี้ เพื่อกำหนดขอบเขตความหมายให้มีความชัดเจน และสร้างความเข้าใจ

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>ความผิเคออาญาที่อยู๋ในควมรับผิเคชอบของ กรุงเทพมหานคร รักษาควมสงบเรียบร้อยและควมปลอดภัยของประชชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รับผิเคชอบดูแลควมคุมการปฏิบัติงนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>“กอง” หมายถึง ส่วนราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิเคชอบตามพื้นที่เขตที่กำหนด</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>“ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายถึง ผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้รับผิเคชอบควมคุมบริหารราชการ กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่นโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด</p> <p>“ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ดำรงตำแหน่งในสังกัด สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>“พนักงานสอบสวน” หมายถึง ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับคำสั่งจาก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน มีหน้าที่และอำนาจสอบสวน</p>	<p>ร่วมกันของผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้</p>

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร</p> <p>“อาสาสมัครตำรวจบ้าน” หมายความว่า ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นของแต่ละเขตที่สมัครใจเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านจราจร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน</p> <p>“อาชญากรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น บัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้สำหรับความผิดนั้นและเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร</p>	
5	ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ หรือ ประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้	กฎหมายที่มีการตราขึ้นใหม่และได้กำหนดหน้าที่และอำนาจให้ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายจึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ มีอำนาจดำเนินการหรือปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้แต่ละกระทรวงสามารถออกกฎ ระเบียบ หรือ ประกาศได้ในส่วนที่เป็นอำนาจของตนเอง
6	ให้จัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในการกำกับดูแลของ	เพื่อจัดให้มีองค์กรท้องถิ่นทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	คณะกรรมการ และให้โอนสำนักเทศกิจ และ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ไปอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โอนภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนด	และดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการ การกระจายอำนาจ - หลักการ การมีส่วนร่วม
7	สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมี ผู้อำนวยการสำนัก เป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ จำนวน 3 คน เพื่อช่วยผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการ	กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร
8	ข้าราชการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	เพื่อเป็นการยืนยันให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเป็นพนักงานสอบสวน มีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม - ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
หมวด 2 โครงสร้างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
9	<p>ให้แบ่งลักษณะงานในสำนักงานตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 9 ฝ่าย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ - ฝ่ายป้องกันปราบปราม - ฝ่ายจราจร - ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา - ฝ่ายกิจการพิเศษ - ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร - ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ - ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ - ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย <p>ให้คณะกรรมการ กำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน และให้ออกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับต่อไป</p>	<p>เพื่อกำหนดหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายในสำนักงานตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - หลักการแบ่งหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร
10	<p>ให้แบ่งพื้นที่รับผิดชอบตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 6 กอง ให้แต่ละกองแบ่งงานออกเป็น ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา</p>	<p>เพื่อกำหนดเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการแบ่งหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร - ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ - ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
11	<p>ในแต่ละกองให้มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการและให้มี รองผู้บังคับกอง เป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองปฏิบัติราชการ รับผิดชอบกำกับดูแลงานตามที่ผู้บังคับกองมอบหมาย และมีเจ้าหน้าที่ระดับระดับ ปฏิบัติงานชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด</p> <p>การเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด</p>	<p>เพื่อกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร
12	<p>การแต่งตั้งโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ ให้แต่ละฝ่ายและกองตั้งคณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณามีคำสั่ง</p>	<p>การคัดเลือกของคณะกรรมการในแต่ละกองจะทำให้สามารถเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ คุณธรรมเหมาะสมสำหรับตำแหน่ง หรือคำตอบแทนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักนิติรัฐ-นิติธรรม - หลักธรรมาภิบาล
<p>หมวด 3</p> <p>คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>		
13	<p>ให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หนึ่ง เรียก โดยย่อว่า “ค.ท.ก.ท.ม.” ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ กรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน รองปลัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน เป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจ</p>	<p>เพื่อให้มีคณะกรรมการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>โดยคณะกรรมการแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1) โดยตำแหน่ง และ 2) โดย</p>

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>เทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ และกรรมการโดยการคัดเลือก โดยให้มีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการ และให้แต่ละกองคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กองละ 1 คน และผู้อำนวยการเขตในพื้นที่กองละ 1 คน มาเป็นกรรมการ ให้มี รองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจเป็นเลขานุการและรองเลขานุการ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ</p>	<p>การคัดเลือก จากผู้อำนวยการเขต, สมาชิกสภากรุงเทพมหานครและ ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ - ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน
14	<p>กรรมการที่มาจาก การคัดเลือกให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้</p> <p>ให้กรรมการที่มาจาก การคัดเลือกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามารับหน้าที่</p>	<p>เพื่อกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจาก การคัดเลือกให้ชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
15	<p>นอกจากกรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 11 กรรมการที่มาจาก การคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ตาย (2) มีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ (3) ลาออก (4) คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ 	<p>เพื่อกำหนดเงื่อนไขในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการให้ชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีการจัดองค์กร

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>กรรมการ</p> <p>ในกรณีกรรมการที่มาจากการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจากการคัดเลือกจะเหลือไม่เกินเก้าสิบวัน</p> <p>ให้กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกมาใหม่ดำรงตำแหน่งแทนผู้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน</p>	
16	<p>ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้</p> <p>1) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>2) ออกระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้งโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง กำหนดคุณสมบัติ ตำแหน่ง หน้าที่ การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร, ระเบียบการดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของตำรวจกรุงเทพมหานคร และกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>3) พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกองหรือโยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการกอง</p>	<p>เพื่อกำหนดขอบเขต หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีความชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน - หลักนิติรัฐ-นิติธรรม

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>4) กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหาร ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด</p> <p>5) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>6) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย</p> <p>7) พัฒนาราชการเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>	
17	<p>ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และในการประชุมต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม</p> <p>ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคนที่ 1 เป็นประธาน หากรองประธานคนที่ 1 ไม่มาหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคนที่ 2 เป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานคนที่ 2 ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม</p>	<p>เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการร่วมกันประชุมในกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้กรรมการแต่ละคนนำปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ความต้องการของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และคนในพื้นที่ มาพูดคุย เพื่อเสนอเป็นแนวกำหนดนโยบายให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อไป</p> <p>-หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>-หลักธรรมาภิบาล</p>
หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
ส่วนที่ 1 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
18	ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่	เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	กำหนดไว้โดยคณะกรรมการและเมื่อบรรจุแล้ว ให้เข้ารับการอบรม ในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียน นายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ ผู้สมัครเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จะได้รับคะแนนเพิ่มหรือได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด	ได้รับโอกาสในการที่จะเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเป็นการคัดกรองบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร - หลักการการมีส่วนร่วม - ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ - ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน
19	ให้โอนเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานคร มาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามตำแหน่งหน้าที่ในระดับเดิม	เพื่อให้บุคลากรของสำนักเทศกิจมาดำรงตำแหน่งในสังกัดใหม่โดยโอนอัตราเงินเดือน ตำแหน่ง หน้าที่มาขึ้นกับสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร - ทฤษฎีการจัดองค์กร
20	ในระยะแรกให้รับโอนจากตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือรับโอนจากข้าราชการอื่นซึ่งมีความรู้ความสามารถตามตำแหน่งที่กำหนด	เพื่อเปิดโอกาสให้ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีโอกาสมารับราชการอยู่กรุงเทพมหานคร เพื่อความมั่นคงว่าจะไม่ถูกโยกย้ายไปรับตำแหน่งในจังหวัดอื่น -ทฤษฎีการจัดองค์กร
21	คัดเลือกอาสาสมัครตำรวจบ้าน ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาเรื่องใดมาก่อน เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดฐานประมาท ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 25 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี ให้คณะกรรมการออกกระเปียบข้อบังคับ วิธีการในการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้ง	เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีสมัครใจ มีจิตอาสาช่วยเหลือทางราชการให้ได้รับการตอบแทนในการที่จะมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร -ทฤษฎีการจัดองค์กร -หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
22	ผู้ที่ จะได้รับการแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจ	เป็นการกำหนดคุณสมบัติและ

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>กรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (4) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (5) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง <p>ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>	<p>ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>- ทฤษฎีการจัดองค์กร</p>
<p>ส่วนที่ 2</p> <p>หน้าที่และอำนาจตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>		
23	<p>ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจดังนี้</p> <p>1) มีหน้าที่และอำนาจป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเรียบร้อยในชุมชนท้องถิ่น บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทา</p>	<p>เพื่อเป็นการวางกรอบหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจไม่ให้ซ้ำซ้อนกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <p>- ทฤษฎีอำนาจรัฐ</p> <p>- ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์</p> <p>- ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>- ทฤษฎีการป้องกันปราบปราม</p>

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	<p>สาธารณภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร</p> <p>2) เป็นพนักงานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจสืบสวนสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา ในคดีที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้บังคับกองเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน และให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทั่วกรุงเทพมหานคร</p> <p>3) มีอำนาจไต่ถามข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562</p> <p>4) มีหน้าที่และอำนาจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น กรณีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกที่เป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p> <p>5) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>อาชญากรรม</p> <p>-หลักนิติรัฐ นิติธรรม</p>

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
24	ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา - ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย
ส่วนที่ 3 ประเภทคดี		
25	ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (1) คดีความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร (2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้น กรณีเป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชนหรือ โดนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้เป็นหน้าที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) (3) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่นที่กำหนด ในพระราช กฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ถามคดีข้อพิพาท พ.ศ. 2562 (4) ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา	เพื่อกำหนดประเภทความผิด ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีความชัดเจน ไม่ทับซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ -ทฤษฎีอำนาจรัฐ -ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย
หมวด 5 สิทธิประโยชน์		
26	ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ได้รับเงินค่าเลี้ยงชีพและค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่ง	ให้เกิดขวัญกำลังใจในตำแหน่งที่ได้รับบริการแต่งตั้งให้มาปฏิบัติหน้าที่

มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
	ตามตำแหน่งและจำนวนที่กำหนด ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง	- ทฤษฎีการจัดองค์กร
27	มีสิทธิโยกย้ายสังกัดภายในกรุงเทพมหานคร และโยกย้ายไปสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	เพื่อให้มีโอกาสดำเนินการแต่งตั้งโยกย้ายไปในตำแหน่งที่สมควรใจ เพื่อประสิทธิภาพการทำงาน
บทเฉพาะกาล		
28	ในระยะเวลา 3 ปีแรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน	เพื่อให้ตำรวจที่มีประสบการณ์และความชำนาญมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับเจ้าหน้าที่เทศกิจซึ่งจะมาปฏิบัติหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร - หลักธรรมาภิบาล
29	ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานีดำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือนก่อนมีผลบังคับใช้	เพื่อให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ ได้ฝึกการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตำรวจ ให้มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตำรวจเทศกิจ - หลักธรรมาภิบาล

5. การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)

จากผลการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดทำ Co-Design นำมาวิเคราะห์และนำคำตอบที่ได้มาจัดทำเป็นร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร แต่เพื่อที่จะทำให้กฎหมายที่ยกร่างมานั้นมีความสมบูรณ์ จึงได้มีการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing) ซึ่งการสัมมนา รับฟังความคิดเห็นเป็นขั้นตอนหนึ่งของการวิจัย โดยการนำเอาร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจมานำเสนอให้ประชากรที่เกี่ยวข้องได้ร่วมรับฟังและมีส่วนร่วมวิพากษ์ (Comment) แสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งแนะนำเพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์เพื่อการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้ร่างกฎหมายต้นแบบซึ่งได้จากผลการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การวิจัยนี้ ได้มีการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นขึ้นเมื่อวันพุธที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ณ ห้องแมกโนเลีย 1 ชั้น 4 อาคารทีเค 3 โรงแรมทีเค แอนด์ คอนเวนชัน หลักสี่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างเวลา 09.00-12.00 นาฬิกา

ภาพประกอบที่ 5.8 การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)

ภาพประกอบที่ 5.9 การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)

ภาพประกอบที่ 5.10 ผู้ร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็น

ภาพประกอบที่ 5.11 ผู้ร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็น

การสัมมนารับฟังความคิดเห็นครั้งนี้ มีประชากรที่เข้าร่วมรับฟังจำนวน 38 คน ประกอบด้วยตัวแทนจากสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่เทศกิจฝ่ายเทศกิจประจำเขตต่าง ๆ ผู้แทน

ผู้อำนวยการเขต เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นักกฎหมาย นักวิชาการ ประชาชนที่มีภูมิสำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ร่วมวิพากษ์ (Comment) และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

กระบวนการจัดทำารรับฟังความคิดเห็น (Hearing) มีขั้นตอน คือ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตาม Power Point โดยมีสาระสำคัญ คือ ความเป็นมาของปัญหาที่นำไปสู่การทำวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย วัตถุประสงค์การรับฟังความคิดเห็น (Hearing) วิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบร่างกฎหมายที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2580) และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย และโครงสร้างร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย คำนิยาม โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร องค์กรคณะของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สิทธิประโยชน์ และบทเฉพาะกาล จากนั้นได้ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) ได้วิพากษ์และแสดงความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติมประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ โดยความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมสัมมนามีดังนี้

1) ผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าการจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หากทำได้จริงก็จะมีหน่วยงานสังกัดกรุงเทพมหานครที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อจะให้ประชาชนกรุงเทพมหานครได้รับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินทำให้บ้านเมืองสงบสุขเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดประโยชน์กับประชาชนคนกรุงเทพมหานคร แต่ในการจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าวโดยการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัตินั้น ผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่า การที่จะออกกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติอาจเป็นการยากเกินไปในการที่จะทำให้มีกฎหมายออกมาใช้บังคับได้จริง เนื่องจากมีขั้นตอนวิธีการที่ซับซ้อนและ โดยเนื้อหาของกฎหมายเป็นการพัฒนาองค์กรที่มีอยู่แล้วคือเทศกิจ ให้มีหน้าที่และอำนาจเพิ่มเติมโดยรับโอนภารกิจในการป้องกัน

ปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และการรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของประชาชนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาอยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการสอบสวนคดีตามที่กำหนด เป็นการจัดตั้งองค์กรขึ้นในหน่วยงานเดิมคือ กรุงเทพมหานคร จึงเห็นว่าน่าจะออกเป็นพระราชกฤษฎีกา หรือกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 หรือตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยให้โอนสำนักเทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเป็นตำรวจท้องถิ่นน่าจะมีความเหมาะสมกว่า และเมื่อมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้วให้ยกเลิกประกาศของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับสำนักเทศกิจเพื่อใช้ตามองค์กรใหม่

2) ในส่วนของประเด็นคำนิยาม คำว่า “อาชญากรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจกรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น บัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้สำหรับความผิดนั้นและเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร นั้น ผู้ร่วมสัมมนาไม่เห็นด้วย โดยเห็นว่าการกระทำที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ไม่ควรจะถือว่าเป็นอาชญากรรม ซึ่งจะส่งผลว่าผู้กระทำความผิดเป็นอาชญากร เพราะข้อบัญญัติและกฎหมายดังกล่าวส่วนใหญ่แล้วมีเจตนาเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมทำให้คนในสังคมอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขเป็นการบังคับกันทางปกครอง อีกทั้งบทกำหนดโทษที่กำหนดไว้ก็เป็นโทษเล็กน้อยต้องระหว่างโทษปรับหรือความผิดลหุโทษหรือไม่ก็เป็นโทษทางปกครอง ผู้กระทำความผิดไม่น่าจะมีเจตนาเป็นโจร การใช้คำว่า อาชญากรรม จึงเป็นถ้อยคำที่รุนแรงเกินไป จึงอยากให้ปรับแก้ไขบทนิยามของคำดังกล่าว

3) ในประเด็นตามมาตรา 3 ที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกข้อบัญญัติหรือประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ควรเป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร การให้รัฐมนตรีเป็นผู้ออกข้อบัญญัติหรือประกาศ จึงน่าจะขัดแย้งกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

4) ประเด็นเรื่องการโอนสำนักเทศกิจและสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ไปสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้ร่วมสัมมนาบางท่านเห็นว่าเป็นการลดทอนขวัญกำลังใจ ความมั่นใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ทำให้การทำงานไม่มีความมั่นคง เดิมสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ดับเพลิง) เคยสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต่อมาได้มีการโอน

มาสังกัดกรุงเทพมหานคร และเมื่อมาสังกัดกรุงเทพมหานครก็ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่แล้ว จึงไม่ควรที่จะให้โอนย้ายไปสังกัดตำรวจอีก ซึ่งเชื่อว่าข้าราชการส่วนใหญ่จะไม่เห็นด้วยที่จะให้โอนย้ายกลับไปอยู่ในสังกัดตำรวจ แม้สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะเป็นตำรวจที่ขึ้นกับกรุงเทพมหานคร ก็ตาม และผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าหากมีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครจริงไม่เห็นด้วยที่จะให้มี ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเห็นว่าหากมีความจำเป็นต้องพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ดีขึ้นก็ควรจะจัดตั้งเป็นองค์กรใหม่ไม่ควรให้เข้าไปอยู่กับสำนักเดียวกันกับเทศกิจ

5) ประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครองค์คณะของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี 21 คน ประกอบด้วยปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร 2 คน เป็นรองประธาน และให้มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการเขตจำนวน 6 คน สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตัวแทนประชาชน จำนวน 6 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการ ให้มีรองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจเป็นเลขานุการและรองเลขานุการ(จำนวน 2 คน) ให้มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษา ผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าการให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นเพียงที่ปรึกษาของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานครนั้นอาจจะทำให้การบริหารงานของผู้ว่ากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเป็นผู้ที่มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบการบริหารกรุงเทพมหานคร ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนนโยบายที่วางไว้ได้ จึงควรกำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งการ ผ่านปลัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นข้าราชการประจำ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเข้ามากำกับดูแลและกำหนดนโยบาย ตรวจสอบการทำงานของตำรวจเทศกิจและตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ไม่ให้เลือกปฏิบัติหรือเล่นพรรคเล่นพวก

6) ประเด็นในเรื่องหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้ร่วมสัมมนาเห็นด้วยที่ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจสอบสวนคดีที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และให้เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แต่ควรกำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ชัดเจน

เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

7) ประเด็นประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วยที่จะกำหนดให้เป็นการเฉพาะคดีเล็กน้อยหรือคดีลหุโทษ รวมทั้งคดีการกระทำผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้เป็นที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ส่วนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เห็นว่าหากไม่มีความชัดเจนในเรื่องกรอบหน้าที่และอำนาจก็จะเกิดความสับสน โดยเฉพาะในคดีที่เกิดรถเกี่ยวชน อาจเกิดความสับสนว่าเป็นหน้าที่และอำนาจของใคร และเมื่อเกิดเหตุประชาชนจะต้องแจ้งใคร จึงเห็นควรจะต้องมีการกำหนดขอบเขตอำนาจให้เหมาะสม ซึ่งต้องหาวิธีการว่าจะทำอย่างไรให้เกิดความชัดเจนในเรื่องประเภทคดีที่รับผิดชอบระหว่างตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยต้องไปกำหนดให้เห็นชัดเจนและแตกต่างกันเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

8) ประเด็นที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ในระยะเปลี่ยนผ่านผู้ร่วมสัมมนาเห็นด้วยให้มีการรับโอนตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สมัครใจและได้รับความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และรับโอนจากข้าราชการอื่น ๆ นอกจากนี้ได้กำหนดให้อาสาสมัครตำรวจบ้านและอาสาจราจร ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาสามารถเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด และมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งหากผู้ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานครควรได้รับคะแนนเพิ่มพิเศษหรือสิทธิพิเศษในการบรรจุแต่งตั้ง และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ แต่ในระยะต่อไปกรุงเทพมหานครควรมีสุนัขฝึกอบรมเป็นของตนเอง เพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะ

9) สิทธิประโยชน์ ผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าควรเพิ่มในเรื่องสิทธิประโยชน์กรณีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ควรให้ทายาทเข้ารับราชการแทนได้โดยให้มีการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน ในการโอนไปสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรเพิ่มเติมในประเด็นการได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

10) เนื่องจากจะมีการตรากฎหมายจัดตั้งองค์กรใหม่ คือ สำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยการโอนสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร มาอยู่ในสำนักตำรวจเทศกิจ

กรุงเทพมหานคร และเห็นด้วยให้ยกเลิก ประกาศคำสั่งหรือระเบียบของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการสำนักเทศกิจและเทศกิจเขต

กล่าวโดยสรุปจากข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะจากการ Hearing ดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นสาระสำคัญที่มีการวิพากษ์ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการกำหนดให้จัดทำเป็นพระราชบัญญัติ แต่ผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าควรออกเป็นพระราชกฤษฎีกาหรือกฎหมายลำดับรองลงมานั้น ผู้วิจัย เห็นด้วยกับความเห็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเสนอมา และเมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 6 วรรคสอง ซึ่งกำหนดว่าการ โอนอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร การปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายให้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไปให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ทวิ การ โอนส่วนราชการเพื่อจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ ถ้าไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้นให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงเห็นว่าการจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ ควรจัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงได้จัดทำเป็นร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

ประเด็นที่ 2 คำนิยามผู้ร่วมสัมมนาเห็นว่าไม่ควรใช้คำว่า อาชญากรรม กับการกระทำความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกรณีการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดทางปกครองและระวางโทษที่กำหนดไว้เป็นความผิดเล็กน้อย การกำหนดให้เป็นอาชญากรรมเช่นเดียวกับการกระทำความผิด อื่น ๆ จึงอาจทำให้ผู้กระทำความผิดถูกตราว่าเป็น อาชญากร จึงตัดคำว่า อาชญากรรม ออกจาก บทนิยาม

ประเด็นที่ 3 การให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกข้อบัญญัติหรือประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้วิจัยเห็นด้วยกับผู้ร่วมสัมมนาที่แสดงความคิดเห็นว่าการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ควรเป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร ไม่ควรให้รัฐมนตรีเป็น ผู้ออกข้อบัญญัติหรือประกาศ เพราะอาจจะขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

ประเด็นที่ 4 การ โอนสำนักเทศกิจและสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ไปสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นว่าในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีความชัดเจนอยู่แล้วว่าจำเป็นต้อง โอนย้ายสำนักเทศกิจเข้ามาตำรวจ

เทศกิจกรุงเทพมหานคร ส่วนสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นั้นเมื่อ ผู้ร่วมออกแบบและผู้ร่วมรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีแล้ว ยังไม่ควรโอนย้ายไปสังกัดสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ จึงตัดในส่วนของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยออก จากร่างกฎหมายต้นแบบ

ประเด็นที่ 5 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และการบริหารงานของสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นด้วยกับความเห็นของผู้ร่วมสัมมนาว่าควรให้การบังคับบัญชาเป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นฝ่ายการเมืองและมีปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการประจำ เป็นผู้บังคับบัญชาสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และมีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเข้ามากำกับดูแลและกำหนดนโยบาย ตรวจสอบการทำงานของตำรวจเทศกิจและตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประเด็นที่ 6 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นด้วยกับผู้เข้าร่วมสัมมนาที่จะกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจเฉพาะในคดีเล็กน้อยหรือคดีลหุโทษ รวมทั้งคดีการกระทำผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยส่วนในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 กรณีที่เกิดรถเฉี่ยวชนให้เป็นหน้าที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการดูแลความเรียบร้อย รักษาสถานที่เกิดเหตุและอำนวยความสะดวกจราจรไม่ให้เกิดการติดขัด เท่านั้น

ประเด็นที่ 7 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นด้วยที่จะให้มีการ รับโอน ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และรับ โอนจากข้าราชการอื่น ๆ และเห็นด้วยให้อาสาสมัครตำรวจบ้านและอาสาจราจร ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี วุฒิกการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาสามารถเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด และมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งหากเป็นผู้ซึ่งมีภูมิลำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรได้รับคะแนนเพิ่มพิเศษหรือสิทธิพิเศษในการบรรจุแต่งตั้ง และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรมโดยในระยะแรกให้เข้าอบรมในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ แต่ในระยะต่อไปกรุงเทพมหานครควรต้องมีศูนย์ฝึกอบรมเป็นของตนเอง เพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะ

ประเด็นที่ 8 สิทธิประโยชน์ เห็นด้วยที่จะให้เพิ่มในเรื่องสิทธิประโยชน์กรณีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ควรให้ทายาทเข้ารับราชการแทนได้โดยให้มี

การกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน และการโอนย้ายไปสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มเติมว่าต้องได้รับความเห็นชอบหรือยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

6. ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

จากการสัมมนารับฟังความคิดเห็น(Hearing) ได้นำผลมาวิเคราะห์หาคำตอบการวิจัยพบว่าประเด็นสาระสำคัญที่นำมาปรับปรุงและจัดทำร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ผ่านการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ในการจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 แล้ว ดังนั้น ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จัดทำเป็น ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ประกอบด้วยบทบัญญัติ 5 หมวด 1 บทเฉพาะกาล รวม 29 มาตรา ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป	(มาตรา 1 - 8)
หมวด 2 โครงสร้างสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 9 - 12)
หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 13 - 17)
หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	
ส่วนที่ 1 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 18 - 22)
ส่วนที่ 2 หน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร	(มาตรา 23 - 24)
ส่วนที่ 3 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบ	(มาตรา 25)
หมวด 5 สิทธิประโยชน์	(มาตรา 26 - 27)
บทเฉพาะกาล	(มาตรา 28 - 29)

(ร่าง)
พระราชกฤษฎีกา
การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
พ.ศ.

.....
.....
.....
..... มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรให้มีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความใน
มาตรา 175 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 6 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด 1
บททั่วไป

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 3 ให้ยกเลิก ประกาศคำสั่งหรือระเบียบของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับสำนักเทศกิจ
และเทศกิจเขต ซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 4 บทนิยาม

“สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีหน้าที่
และอำนาจป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
กรุงเทพมหานคร รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่
กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบดูแลควบคุมการปฏิบัติงานของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
ในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“กอง” หมายถึง ส่วนราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบตามพื้นที่เขตที่กำหนด

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

“ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายถึง ผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้รับผิดชอบควบคุมบริหารราชการ กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่นโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

“ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชกฤษฎีกานี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนของกรุงเทพมหานคร หรือได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการอื่น

“ตำรวจเทศกิจ” หมายความว่า ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

“พนักงานสอบสวน” หมายถึง ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับคำสั่งจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร

“อาสาสมัครตำรวจบ้าน” หมายความว่า ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นของแต่ละเขต ซึ่งสมัครใจเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 6 ให้จัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในกำกับดูแลของคณะกรรมการ โดยให้โอนสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร ไปอยู่ในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้โอนภารกิจในการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน การป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครและให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีความผิดตามที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 7 สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ จำนวน 3 คน เพื่อช่วยผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการ ภายใต้การบังคับบัญชาของ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปลัดกรุงเทพมหานคร

มาตรา 8 ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พนักงานสอบสวนของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่และอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

หมวด 2

โครงสร้างสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา 9 ให้แบ่งลักษณะงานในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 8 ฝ่าย คือ

- ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ
- ฝ่ายป้องกันปราบปราม
- ฝ่ายจราจร
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
- ฝ่ายกิจการพิเศษ
- ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร
- ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์
- ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

ให้คณะกรรมการ กำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน และให้ออกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับต่อไป

มาตรา 10 ให้แบ่งพื้นที่รับผิดชอบตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 6 กองประกอบด้วย

- (1) กอง 1 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา
- (2) กอง 2 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราษฎร์บูรณะ เขตทุ่งครุ
- (3) กอง 3 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตพระนคร เขตดุสิต เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดงและเขตวังทองหลาง

(4) กอง 4 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตประเวศ

(5) กอง 5 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขต บางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสวนหลวง และเขตบางนา

(6) กอง 6 รับผิดชอบเขตพื้นที่ ดังนี้ เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม เขตบางเขน

โดยให้แต่ละกองแบ่งงานออกเป็นฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา

มาตรา 11 ในแต่ละกองให้มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการและให้มีรองผู้บังคับกอง เป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองปฏิบัติราชการ รับผิดชอบกำกับดูแลงานตามที่ผู้บังคับกองมอบหมาย และมีเจ้าหน้าที่ระดับระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร กำหนด

การเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

มาตรา 12 การแต่งตั้งโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ ให้แต่ละฝ่ายและกองตั้งคณะกรรมการระดับกองพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ พิจารณามีคำสั่ง

หมวด 3

คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา 13 ให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร คณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “คท.กทม.” ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ กรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน รองปลัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน เป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ และกรรมการ โดยการคัดเลือก โดยให้มีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการ และให้แต่ละกองคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กองละ 1 คน และผู้อำนวยการเขตในพื้นที่กองละ 1 คน มาเป็นกรรมการ ให้มีรองผู้อำนวยการสำนักเทศกิจเป็นเลขานุการและ รองเลขานุการ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ

มาตรา 14 กรรมการที่มาจากการคัดเลือกให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่มาจากการคัดเลือกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามารับหน้าที่

มาตรา 15 นอกจากกรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 11 กรรมการที่มาจากการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) มีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์
- (3) ลาออก

(4) คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

ในกรณีที่กรรมการที่มาจากการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจากการคัดเลือกจะเหลือไม่เกินเก้าสิบวัน

ให้กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกมาใหม่ดำรงตำแหน่งแทนผู้อยู่ในตำแหน่งเพียง เท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 16 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังนี้

(1) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(2) ออกระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดคุณสมบัติ ตำแหน่ง หน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ระเบียบการดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(3) พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกอง หรือ โยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้อำนวยการกอง

(4) กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

(5) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร

(6) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มอบหมาย

(7) พัฒนาราชการเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา 17 ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และในการประชุมต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคนที่ 1 เป็นประธาน หากรองประธานคนที่ 1 ไม่มาหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคนที่ 2 เป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานคนที่ 2 ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

หมวด 4

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1

ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา 18 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการและเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม ในหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ

ผู้สมัครเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จะได้รับคะแนนเพิ่มหรือได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 19 ให้โอนเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานคร มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามตำแหน่งหน้าที่ในระดับเดิม

มาตรา 20 ในระยะแรกให้รับโอนจากตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือรับโอนจากข้าราชการอื่นซึ่งมีความรู้ความสามารถตามตำแหน่งที่กำหนด

มาตรา 21 ให้คณะกรรมการออกระเบียบข้อบังคับวิธีการในการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้ง อาสาสมัครตำรวจบ้าน ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาเรื่องใดมาก่อน เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดฐานประมาท ผ่าน การเกณฑ์ทหาร มีอายุ 25 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี เพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา 22 ผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นพระประมุข
- (4) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (5) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการ กำหนดเป็น ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2

หน้าที่และอำนาจตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

มาตรา 23 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) มีหน้าที่และอำนาจ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชนท้องถิ่น บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหน้าที่และอำนาจ ในการ ป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้น ในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

(2) เป็นพนักงานสอบสวนมีหน้าที่และอำนาจ สืบสวนสอบสวน ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในคดีที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของกรุงเทพมหานคร โดยให้ ผู้บังคับกองเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีที่

เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน และให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทั่วกรุงเทพมหานคร

(3) มีอำนาจใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดตาม พระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562

(4) มีหน้าที่และอำนาจอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ยกเว้น กรณีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกที่เป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

(5) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 24 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนที่ 3

ประเภทคดี

มาตรา 25 ประเภทคดีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

(1) คดีความผิดตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของกรุงเทพมหานคร

(2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 (ยกเว้น กรณีเป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชนหรือโดนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

(3) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่นที่กำหนด ในพระราช กฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ. 2562

(4) ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 5 สิทธิประโยชน์

มาตรา 26 ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ได้รับเงินค่าเสี่ยงภัยและค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งตามตำแหน่งและจำนวนที่กำหนด ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง

มาตรา 27 มีสิทธิโยกย้ายสังกัดภายในกรุงเทพมหานคร และโยกย้ายไปสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กรณีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ควรให้ทายาทเข้ารับราชการแทนได้โดยให้คณะกรรมการอกระเบียบ เพื่อกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน

บทเฉพาะกาล

มาตรา 28 ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งมีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน

มาตรา 29 ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและ ฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาตามสถานีดำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือนก่อนมีผลบังคับใช้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นทุกอย่างจึงมากระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทำให้สภาพของกรุงเทพมหานครไม่มีความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาให้ลดน้อยลงไปเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่งอยู่อาศัยใน

กรุงเทพมหานครเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตามหลักการกระจายอำนาจตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย และแนวคิดให้ประชาชนในชุมชนพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมบางประเภทที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง จึงจำเป็นต้องมีฐานกฎหมายที่จะรองรับการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการสืบสวนและสอบสวนคดีที่อยู่ในอำนาจเป็นการเฉพาะเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีลักษณะสภาพพื้นที่ สังคม เศรษฐกิจแตกต่างจากท้องถิ่นรูปอื่น กล่าวคือ เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ อันเป็นที่ตั้งของ เมืองหลวง ของราชการส่วนกลาง เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจการเมือง มีความเจริญรุ่งเรือง มีพัฒนาการที่ก้าวไกลมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทุกอย่างจึงมากระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ดี ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ปัญหาความปลอดภัยของอาคารและป้าย เป็นต้น จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นทำให้สภาพของกรุงเทพมหานครไม่มีความสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจดูแลรักษา ความสงบเรียบร้อยป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยตรงต้องดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่ ทั่วประเทศแต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาค่าความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้ลดน้อยลงไปได้โดยมีอีกอ้างว่ามีกำลังพลและงบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนกรุงเทพมหานครเคยมีการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรม บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยยึดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ตำรวจจากกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติปัจจุบัน) มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน ต่อมาได้มีการพัฒนามาเป็นตำรวจเทศกิจ แต่ภายหลังมีการยุบเลิกตำรวจเทศกิจคืนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้กับกรมตำรวจในขณะนั้นและตั้งสำนักเทศกิจขึ้นมาแทน โดยได้ลดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่เทศกิจให้แคบลง ในขณะที่สภาพปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ปัญหาการฝ่าฝืนข้อบัญญัติ กฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและ ปัญหาต่าง ๆ มีเพิ่มมากขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่แล้วให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจในลักษณะตำรวจท้องถิ่น สังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งการมีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในขณะที่เดียวกันก็สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในด้านของการกระจายอำนาจ เป็นการให้กรุงเทพมหานครและประชาชนในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนั้น การวิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อวิจัย คือ “กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” โดยการนำเอาคำตอบที่ได้จากการวิจัย มาจัดทำเป็นกฎหมายจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นต้นแบบของกฎหมายที่สามารถจะนำไปปรับใช้เป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่น ต่อไป

การวิจัยได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสารที่เป็น หลักการแนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง กฎหมายต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ อังกฤษ สาธารณรัฐฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น มาเป็นแนวทางการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นของไทย การสัมภาษณ์เชิงลึกตามประเด็นสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้โดยมีประชากรสัมภาษณ์ คือ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 ผู้กำกับการสถานีตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้อำนวยการเขตหัวหน้าฝ่ายเทศกิจเขต ทนายความ กรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ และประชาชน ผู้ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมประชากรสัมภาษณ์ 15 คน การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ ซึ่งเป็นวิธีวิทยาการวิจัยใหม่ที่กำหนดให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 16 คน มาร่วมออกแบบกฎหมายจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อ ได้ร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ได้นำคำตอบ จากการวิจัยทั้งหมดสู่การรับฟังความคิดเห็นประชากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ การวิจัยนำไปจัดทำกฎหมายต้นแบบขึ้นมาเป็น พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ.

ผลการวิจัยสรุป อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สรุป

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีลักษณะสภาพพื้นที่สังคม เศรษฐกิจแตกต่างจากท้องถิ่นรูปอื่น กล่าวคือ เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ อันเป็นที่ตั้งของเมืองหลวง ของราชการส่วนกลาง เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจการเมือง มีความเจริญรุ่งเรือง มีพัฒนาการที่ก้าวไกลมีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทุกอย่างจึงมากระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ดี ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ ปัญหาความปลอดภัยของอาคารและป้าย เป็นต้น จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นทำให้สภาพของกรุงเทพมหานครไม่มีความสงบสุข

และความเป็นระเบียบเรียบร้อยส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจดูแลรักษา ความสงบเรียบร้อยป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยตรงต้องดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่ ทั่วประเทศแต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้ลดน้อยลงไปได้โดยมักอ้างว่ามีกำลังพลและงบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนกรุงเทพมหานครเคยมีการจัดตั้งตำรวจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรม บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยยึดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติปัจจุบัน) มาช่วยปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน ต่อมาได้มีการพัฒนามาเป็นตำรวจเทศกิจ แต่ภายหลังมีการยุบเลิกตำรวจเทศกิจคืนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้กับกรมตำรวจในขณะนั้นและตั้งสำนักเทศกิจขึ้นมาแทน โดยได้ลดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่เทศกิจให้แคบลง ในขณะที่สภาพปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่สงบสุขของบ้านเมือง ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ปัญหาการฝ่าฝืนข้อบัญญัติ กฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและ ปัญหาต่าง ๆ มีเพิ่มมากขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่แล้วให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจในลักษณะตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งการมีตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในขณะที่เดียวกันก็สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในด้านการกระจายอำนาจ เป็นการให้กรุงเทพมหานครและประชาชนในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนั้น การวิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อวิจัย คือ “กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” โดยการนำเอาคำตอบที่ได้จากการวิจัย มาจัดทำเป็นกฎหมายจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นต้นแบบของกฎหมายที่สามารถจะนำไปปรับใช้เป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจเทศกิจขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่น ต่อไป

การวิจัยได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสารที่เป็น หลักการแนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง กฎหมายต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ อังกฤษ สาธารณรัฐฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นมาเป็นแนวทางการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นของไทย การสัมภาษณ์เชิงลึกตามประเด็นสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้โดยมีประชากรสัมภาษณ์ คือ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 ผู้กำกับการสถานีตำรวจเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้อำนวยการเขต

หัวหน้าฝ่ายเทศกิจเขต ทนายความ กรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ และประชาชนผู้ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมประชากรสัมภาระ 15 คน การมีส่วนร่วม ออกแบบ, ร่วมออกแบบซึ่งเป็นวิธีวิทยาการวิจัยใหม่ที่กำหนดให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 16 คน มาร่วมออกแบบกฎหมายจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อ ได้ร่างกฎหมาย ต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครแล้ว ได้นำคำตอบ จากการวิจัยทั้งหมดสู่การรับฟังความคิดเห็นประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ การวิจัยนำไปจัดทำกฎหมายต้นแบบขึ้นมาเป็น พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.

ผลการวิจัยสรุป อภิปรายผลได้

2. อภิปรายผล

ข้อสรุปของการวิจัยคือการพัฒนาเทศกิจให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยมีกฎหมายรองรับคือ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ. โดยอาศัยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 8 ทวิ และพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มาตรา 6 วรรคสอง เป็นฐานอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกานี้ เพื่อให้มีหน่วยงานตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานครที่จะช่วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานครให้ลดน้อยลงไปได้ โดยมีโครงสร้างกฎหมาย แบ่งเป็น 5 หมวด รวม 29 มาตรา มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. เหตุผลการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

เนื่องจากสภาพปัญหาอาชญากรรมและการกระทำผิดข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีกำลังพลไม่เพียงพอในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดอาญาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความจำเป็นที่จะต้องมีหน่วยงานทำหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดอาญาบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร จึงได้จัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. คำนียาม

กฎหมายแต่ละฉบับจะมีคำบางคำซึ่งต้องการให้มีความหมายเฉพาะหรือต้องการกำหนดความหมายไว้เพื่อให้มีการตีความที่เป็นไปในทางเดียวกัน ไม่ให้เกิดความสับสนตีความไป

คนละทิศละทาง ดังนั้น กฎหมายต้นแบบฉบับนี้จึงได้มีคำนิยามไว้หลายคำ คือ “สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” “กอง” “คณะกรรมการ” “ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” “ตำรวจเทศกิจ” “พนักงานสอบสวน” “อาสาสมัครตำรวจบ้าน” เป็นคำที่กฎหมายนี้ให้ความหมายเฉพาะไว้เพื่อสร้างความเข้าใจและมีการตีความที่ตรงกันของผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมาย

3. โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็นมี 50 เขต และมีการแบ่งการบริหารการปกครองสำนักงานเขตออกเป็น 6 กลุ่ม จากลักษณะการแบ่งการบริหารงานของกรุงเทพมหานครดังกล่าว แนวคิดการวิจัยจึงให้แบ่งพื้นที่รับผิดชอบตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครออกเป็น 6 กอง แต่ละกองรับผิดชอบในเขตพื้นที่ที่กำหนดตามกลุ่มเขตพื้นที่ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดแบ่งไว้เพื่อกระจายกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ให้ใกล้ชิดกับประชาชนเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการบริหารงาน การดูแลพื้นที่และบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

4. คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงต้องการให้มีความเป็นอิสระ การจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใหม่หากยังให้อยู่ในบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นฝ่ายการเมืองเพียงคนเดียว มีความเสี่ยงต่อการใช้ดุลพินิจไม่รอบคอบหรือใช้หน้าที่และอำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากไม่มีการคานอำนาจในการใช้ดุลพินิจ โดยเฉพาะในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจ การพิจารณาความดีความชอบหรือเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ กฎหมายฉบับนี้จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากบุคคลหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายข้าราชการประจำ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่เป็นตัวแทนประชาชน นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ ความเข้าใจและประสบปัญหาที่แตกต่างกัน การระดมความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของแต่ละคนนำมากำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การที่มีคณะกรรมการในการกำกับดูแล น่าจะทำให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีการพัฒนาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและในการพิจารณาความดีความชอบการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่น่าจะเกิดความเป็นธรรม โปร่งใส สามารถคานอำนาจการใช้ดุลพินิจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้

5. ที่มาของตำรวจเทศกิจ

ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการกำหนดให้อาสาสมัครตำรวจบ้านที่มีประสบการณ์สามารถเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครได้นั้น เนื่องจากปัจจุบันจะมีประชาชนที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจโดยเป็นอาสาสมัครตำรวจบ้าน โดยบุคคลดังกล่าวไม่ได้ค่าตอบแทนใด ๆ ดังนั้น เพื่อส่งเสริมหรือจูงใจประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ และให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครตำรวจบ้านของประชาชนในชุมชนนั้นดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องกฎหมายจึงได้กำหนดให้โอกาสส่งเสริมให้ผู้ที่มีสมัครใจเข้ามาทำหน้าที่นี้ มีโอกาสที่จะเข้ามาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครได้

เนื่องจากต้องการให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นซึ่งรู้สภาพพื้นที่ สภาพปัญหาในท้องถิ่นของตนเองเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงได้มีการกำหนดให้บุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร หากมาสมัครเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร จะได้รับคะแนนเพิ่มหรือได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

6. หน้าที่และอำนาจตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ในเรื่องหน้าที่และอำนาจ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตั้งขึ้นมาเพื่อให้ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติในด้านการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดอาญาตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยเป็นตำรวจท้องถิ่น ทำหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการออกตรวจตรา สืบสวนสอบสวน จับกุมผู้กระทำความผิดมีอำนาจในการตรวจค้น ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามกฎหมายด้วย ซึ่งหากไม่มีกฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะแล้ว ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครก็ไม่มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าว ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นตำรวจท้องถิ่นได้ กฎหมายฉบับนี้ จึงบัญญัติให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบได้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจ

7. ประเภทคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบ

จากการที่มีการกำหนดให้ตำรวจเทศกิจมีหน้าที่และอำนาจในลักษณะเดียวกันกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานเกิดความทับซ้อนกัน จึงต้องกำหนดหน้าที่และอำนาจ ประเภทคดีที่รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยปัญหาการจราจรเป็นปัญหาของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเข้ามามีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ

ในการจัดการอำนาจการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงได้มีการกำหนดให้ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบอำนาจการจราจรและบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายจราจรที่ไม่มีกรณีเกิดการเกี่ยวพันกัน หากมีการกระทำผิดกฎหมายจราจรแล้วรถเกิดการเกี่ยวพันกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ก็ตามให้เป็นที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากกรณีรถเกี่ยวพันกันบางครั้งอาจมีความผิดอื่นร่วมอยู่ด้วยเช่น ความผิดฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ในกรณีดังกล่าวคดีอาจมีความสลับซับซ้อน มีความจำเป็นต้องอาศัยพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ พนักงานสอบสวนต้องมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ ซึ่งจุดประสงค์การจัดตั้งตำรวจเทศกิจเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตำรวจในคดีเล็กน้อย จึงไม่ควรให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในคดีดังกล่าว และเนื่องจากในกรณีที่รถเกี่ยวพันกันนั้น ไม่แน่ชัดว่าจะมีผู้บาดเจ็บหรือถึงแก่ความตายหรือไม่ หากต้องแบ่งแยกการรับผิดชอบโดยเอาผลของการได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่มาแบ่งแยกอำนาจระหว่างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว อาจทำให้ประชาชนเกิดความสับสน ว่าเมื่อเกิดเหตุแล้วจะแจ้งฝ่ายไหน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่ายเองก็อาจจะเกี่ยวพันรับผิดชอบและ รอคตรวจสอบว่าเวลาเกิดเหตุขึ้นนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายใดเพื่อเป็นการตัดปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจ อำนวยการจราจรและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายจราจรเท่านั้น หากมีการกระทำความผิดกฎหมายจราจรแล้วรถมีการเกี่ยวพันกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ ให้เป็นที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติทั้งหมด

ในส่วนของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญานั้น มีการแบ่งประเภทความผิดในแง่ของโทษออกเป็นความผิดทั่วไป และความผิดลหุโทษ ซึ่งความผิดลหุโทษ เป็น ความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีโทษเบาหรือโทษไม่ร้ายแรง เช่น การทะเลาะวิวาทกัน การเมาสุราประพาศิตินวุ่นวาย ซึ่งความผิดลักษณะดังกล่าวเป็นความผิดที่มักจะเกิดขึ้นในท้องถิ่นชุมชนมีประชาชนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก เป็นความผิดที่มีอัตราโทษเล็กน้อย จึงเห็นควรกำหนดให้ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 3 ลหุโทษ เป็นหน้าที่และอำนาจของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ส่วนในความผิดที่มีอัตราโทษสูงกว่าความผิดลหุโทษ ก็ให้เป็นที่และอำนาจของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

นอกจากนี้ในคดีอาญาบางคดีเป็นเรื่องหากมีการฟ้องร้องดำเนินคดีกันก็จะเป็นภาระต่อศาล และกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ซึ่งคดีบางคดีเป็นความผิดต่อส่วนตัวที่คู่กรณีอาจมีความต้องการที่จะไกล่เกลี่ยกันแต่ไม่มีคนกลางในการไกล่เกลี่ย หรือบางคดีหากนำมาไกล่เกลี่ยคู่กรณีก็อาจจะสามารถเจรจาไกล่เกลี่ยได้ ทำให้ไม่ต้องฟ้องร้องกันในชั้นศาล โดยบุคคลที่จะทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยได้ดีที่สุดน่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตำรวจที่ดูแลพื้นที่ท้องถิ่นที่ตนเองสังกัด จะรู้ความเป็นมา สาเหตุแห่งความขัดแย้งของคู่กรณีทุกฝ่าย ในกฎหมายฉบับนี้ จึงให้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีและไกล่เกลี่ยในคดีความผิดอันยอมความได้ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีอำนาจออกข้อบัญญัติและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจเป็นตำรวจท้องถิ่นมีดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะ ดังนั้น จึงต้องกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีในความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานคร ด้วย

8. สิทธิประโยชน์

สิทธิประโยชน์ หมายถึง ประโยชน์ตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ ซึ่งกฎหมายต้นแบบฉบับนี้กำหนดไว้ 2 กรณี คือ เรื่องยศ การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีคำว่าตำรวจอยู่ด้วย หลายคนอาจมีความเข้าใจว่าจะต้องมียศเช่นเดียวกันตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่เนื่องจากเห็นว่าหากให้มียศ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครก็จะแตกต่างจากข้าราชการฝ่ายอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร หากมีการโยกย้ายอาจทำให้เกิดปัญหาในการปรับระดับ การเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง และเห็นว่าการมียศ โดยใช้ชื่อยศ เหมือนกับยศของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น ร้อยตำรวจตรี ร้อยตำรวจโท หรือร้อยตำรวจเอก ก็จะเป็นการซ้ำซ้อนกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจทำให้ประชาชนประชาชนสับสน แต่ถ้าหากไม่ให้เรียกชื่อยศ ดังกล่าว แต่ก็ไม่ทราบว่าจะกำหนดให้เรียกชื่อยศอย่างไรและมีหลักเกณฑ์ ในการแต่งตั้งยศอย่างไร ในร่างกฎหมายจึงไม่ได้กำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มียศ แต่ให้มีความเจริญก้าวหน้าตามสายงานเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครฝ่ายอื่น ๆ

สำหรับสิทธิประโยชน์อีกด้านหนึ่งก็คือ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจบางครั้งต้องเสี่ยงต่อภัยอันตราย เช่น ออกสืบสวนจับกุม ตรวจตราปราบปรามการกระทำผิดในพื้นที่รับผิดชอบทั้งกลางวัน กลางคืนย่อมมีความเสี่ยงภัย และในบางตำแหน่งเช่นพนักงานสอบสวนอาจ

ต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ จึงได้มีการกำหนดให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ได้รับเงินค่าเสี่ยงภัยและค่าตอบแทนพิเศษสำหรับบางตำแหน่งเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคคลที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่มีความเสี่ยงภัย หรือในตำแหน่งที่ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษมากกว่าตำแหน่งอื่น และเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเสี่ยงอาจได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกาย จึงได้ให้สิทธิพิเศษกรณีมีการเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ให้ทายาทเข้ารับราชการแทนได้ตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ที่กำหนด

9. บทเฉพาะกาล

เนื่องจากหน่วยงานตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ แม้จะมีการโอนสำนักเทศกิจมาก็ตาม แต่ก็ต้องอาศัยระยะเวลาในคัดเลือกหรือสรรหาบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ เพราะฉะนั้นในกฎหมายนี้จึงกำหนดในบทเฉพาะกาล เพื่อหาคนมาทำงาน โดยให้มีการโอนข้าราชการตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้บุคคลที่จะมาเป็นตำรวจเทศกิจได้มีโอกาสเสริมสร้างองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ ด้วยการฝึกอบรมโดยในระยะแรกด้วยความช่วยเหลือจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจะจัดตั้งหน่วยงานฝึกอบรมในสังกัดกรุงเทพมหานครในโอกาสต่อไป

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้หากมีการจัดตั้งสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานครขึ้น ก็จะเป็นการเพิ่มกำลังพลที่มาดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน ทำให้สามารถป้องกันปราบปรามอาชญากรที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครลดน้อยลง และเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้สามารถไปดูแลป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่อื่นนอกกรุงเทพมหานครได้

จากบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ฉบับนี้ คาดว่าจะเป็นต้นแบบกฎหมายสำหรับกรุงเทพมหานครหากจะได้มีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจขึ้นมา และเพื่อที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งตำรวจเทศกิจเป็นตำรวจท้องถิ่น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) โดยเหตุที่การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

และพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มาตรา 6 วรรคสอง โดยกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่และอำนาจดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น การวิจัยจึงเสนอแนะให้นำต้นร่างกฎหมายต้นแบบนี้ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติให้ตราเป็นกฎหมายระดับพระราชกฤษฎีกา

2) ให้รัฐสนับสนุนส่งเสริมให้คนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนท้องถิ่นเป็น “เจ้าพนักงานตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติไว้

3) ในระยะเปลี่ยนผ่านให้ภาครัฐสนับสนุนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่รัฐทุกกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น สมัครใจเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานคร โอนย้ายเป็น “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานครตามนโยบายรัฐบาลกำหนด

4) เสนอแนะให้ภาครัฐนำรูปแบบองค์กรใหม่ คือ “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” ไปจัดตั้งเป็นตำรวจเทศกิจสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีความพร้อม โดยมีกฎหมายระดับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย “จัดตั้งตำรวจเทศกิจ...” โดยให้กำหนดเป็นนโยบายหลัก เป็นมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ทำหน้าที่ป้องกันปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในท้องถิ่น เพื่อลดทอนอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น ลดปริมาณงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเพื่อสนับสนุนด้านกำลังพลของตำรวจซึ่งมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยกำหนดให้มีการจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จึงเห็นว่า เมืองพัทยา ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเช่นกัน และเมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยว มีสภาพเศรษฐกิจ สังคม พื้นที่แตกต่างจากท้องถิ่นอื่น ดังนั้น การวิจัยจึงเสนอให้มีการทำวิจัยเรื่อง “ตำรวจเทศกิจเมืองพัทยา” เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจของเมืองพัทยาให้เป็นตำรวจเทศกิจในลักษณะตำรวจท้องถิ่น เช่นเดียวกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

4. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน

4.1 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

การวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาและวิจัย ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร มีคำตอบอยู่ใน บทที่ 2

2) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์แห่งปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น แนวทางการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในกรุงเทพมหานคร การนำแนวคิดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น มาวิเคราะห์นำไปสู่การจัดตั้งองค์กรรูปแบบใหม่ เรียกว่า “ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร” มีคำตอบอยู่ในบทที่ 4

3) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบตำรวจท้องถิ่น มีคำตอบอยู่ในบทที่ 4

4) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 4 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การจัดตั้ง ขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจ การบรรจุแต่งตั้ง วินัยและการดำเนินการทางวินัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการกำกับดูแล มีคำตอบอยู่ในบทที่ 4

5) วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 5 เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีคำตอบอยู่ในบทที่ 5

สรุปคำตอบที่ได้มาตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ว่า มีคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยครบทุกข้อ

4.2 ผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้คือ

“จากสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีเพิ่มมากขึ้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีกำลังพลไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ และกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ไม่มีองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยและป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ ซึ่งหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่มีการกระจายอำนาจปกครองไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นำมาสู่การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

ในชุมชนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เพื่อลดภาวะปัญหาการขาดแคลนของจำนวนตำรวจที่จะทำหน้าที่ในการปราบปรามและป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้อย่างทั่วถึง โดยมีรูปแบบของตำรวจท้องถิ่นต่างประเทศเป็นแนวทาง จึงมีแนวคิดพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีหน้าที่และอำนาจในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ ประกอบด้วยรูปแบบ โครงสร้างองค์กร ขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจ พื้นที่รับผิดชอบ ความสัมพันธ์กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานกำกับดูแลระดับท้องถิ่น คุณสมบัติตำรวจท้องถิ่น การฝึกอบรม สวัสดิการและความก้าวหน้า การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่เพื่อความโปร่งใส ซึ่งจะเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สามารถลดปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น”

คำตอบจากการวิจัยมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

บรรณานุกรม

กฎหมายไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ประกาศพระราชโองการให้ใช้พุทธศักราช 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

กฎหมายต่างประเทศ

Common council Act, 1639 of England

Municipal Government Act, 1884

Municipality Act, 1835 of England

Pendleton Act, 1883

Police Act, 1839 of England.

Police Act, 1947 of Japan.

Politiewet 2012

หนังสือ

กฤษณพงศ์ พุตระภูณ. (2560). *การป้องกันอาชญากรรมในทศวรรษหน้ากับการพัฒนาระบบงานตำรวจ*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด.

กิตติวัฒน์ รัตนดิถก ณ ฎเก็ต. (2553). *คู่มือศึกษาพื้นฐานวิชากฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน (กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย)* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เสมารธรรม.

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2556). *หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

โกวิทย์ พวงงาม. (2554). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร. (2552). *การบริหารจัดการงานท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ตั้ง เซ็นเตอร์ จำกัด.

ณรงค์ ทรัพย์เย็น และ ธงชาติ รอดคลองตัน. (2551). *คู่มือตรวจเล่มที่ 6 หมวดวิชาป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.

ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2535). *การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเสริฐ บุญนรินทร์, พ.ต.อ., และจรูญ ศรีสมบัติ. (2536). *ระบบตำรวจนานาชาติ (World Police)*. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล.

บุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2545). *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม: หลักทฤษฎีและมาตรการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บรรณกิจ 1991.

พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธ์. (2540). *ความรู้เบื้องต้นการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์และตำรวจผู้รับใช้ชุมชน*. กรุงเทพฯ: ศิลป์สยามการพิมพ์ จำกัด.

_____. (2555). *การจัดการตำรวจในศตวรรษที่ 21 ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน: ทฤษฎีสำหรับศตวรรษที่ 21 (Community Policing : Theory for the 21st Century) CPO* กว่าจะเป็นตำรวจผู้รับใช้ชุมชนพิมพ์. กรุงเทพฯ: กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง.

- พรชัย รัชมีแพทย์. (2540). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในการบริหารงานยุติธรรม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พัชรี สีโรต และคนอื่น ๆ. (2546). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิปริญญาโท
นักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรพจน์ วิสชุดพิชญ์. (2540). *ข้อความคิดและหลักการพื้นฐานในกฎหมายมหาชน* พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วิชชุกร นาคชน. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2557). *คู่มือตรวจเล่มที่ 6 หมวดวิชาป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
- _____. (2557). *คู่มือการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปรามใน
สถานีตำรวจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
- สุดสงวน สุธีสร. (2547). *อาชญาวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2545). *รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). *วิธีวิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อาทิตยาเนี่ย.
- สุพิศาล ภักดีนฤนาถ. (2556). *แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่*.
นนทบุรี: กรีแอบเปิดกราฟฟิคปรินต์ติ้ง.
- อฉณพ ชูบำรุง และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2555). *อาชญากรรมและอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- อุทัย อาทิวะ. (2554). *รวมบทความกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ: ห้าง
หุ้นส่วนจำกัด วี.เจ.พรินต์ติ้ง.

วารสาร บทความ

- ชานินทร์ กรัยวิเชียร. (2554). หลักนิติธรรม (Rule of Law). *ยุติธรรมคู่ขนาน*, 6 (1).

สุชิน รอดคำเนิด. (2561). การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด โดย การมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบป้อมตำรวจชุมชนเมือง (โคบัง). *วารสารสักทองวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทสมศ.)*, 24 (2), 104-118.

วิทยานิพนธ์

เฉลิมพงษ์ จินารัตน์. (2544). *ปัญหาด้านกฎหมายของการบริหารงานในระดับเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษากรณีบทบาทอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชนณรงค์ วันษา. (2560). *รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพผู้ยามตำรวจชุมชน (โคบัง) ในการป้องกันอาชญากรรม ของตำรวจภูธรภาค 4*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากฎมภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชุมพล นามสังข์. (2561). *การปกครองท้องถิ่นภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2560: แนวโน้มและความคาดหวัง*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

दनัย เหลืองแก่นคูณ. (2555). *การดำเนินคดีอาญาโดยพนักงานเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รัฐวิษ จิตสุจริตวงศ์. (2553). *อำนาจสอบสวนของพนักงานฝ่ายปกครองในคดีอาญาบางประเภทที่ได้รับโอนมาจากตำรวจ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.

วีระชัย ศรีวะอุไร, ร.ต.อ.. (2564). *กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ศิรินภา สมภาร. (2560). *ปัญหาอำนาจการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สิริมา นองมณี. (2559). *การโอนอำนาจสอบสวนที่มีใช้ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปให้หน่วยงานราชการอื่น*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อานนท์ เขาวนรัตน์. (2547). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดตั้งกิจการตำรวจ*

ท้องถิ่นในระดับเทศบาล. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

เอกสารอื่น ๆ

- กรมอัยการ. (2530). **บันทึก เรื่องข้อสังเกตและปัญหาข้อขัดข้อง ในกรณีพนักงานสอบสวนฝ่ายกรุงเทพมหานครส่งสำนวนมายังพนักงานอัยการ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานอัยการสูงสุด
- เฉลิมรัฐ ภูทองไชย. (2556). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาองค์การและการจัดการเชิงกลยุทธ์.** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ทริศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ. (2557). **การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา.** รายงานการวิจัยเรื่อง มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2528). **เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท.** รายงานการวิจัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีระพงษ์ บุญโญภาส และคณะ. (2556). **โครงการ “การจัดการความรู้เกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วมร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม”.** รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ศุภกฤต บุญจันทร์. (2559). **แนวทางการกำหนดบทบาทของเทศกิจกรุงเทพมหานครในทศวรรษหน้า.** เอกสารส่วนบุคคล วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- สุรพงษ์ ชัยจันทร์. (2561). **การปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจภูธร ภาค 7.** เอกสารส่วนบุคคลหลักสูตรการป้องกัน ราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา 2560-2561.
- อุนิษา เลิศโตมรสกุล และ ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี. (2552). **การศึกษาหาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมแบบ: กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.** รายงานการวิจัย สำนักงานกิจการยุติธรรม.
- บุญทัน ดอกไธสง และคณะ. (2548). **การปฏิรูปโครงสร้างและระบบงานของตำรวจไทย.** รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์.

เอกสารภาษาต่างประเทศ

Melville. (1901). *A History of Police in England.* London: Methuen.

ฐานข้อมูลออนไลน์

- โชคสุข กรกิตติชัย. (2560). ทิศทางการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/previewer.php>.
- ประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล. (2559). *รูปแบบกรุงเทพมหานครในทศวรรษหน้า*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.ar.or.th/ImageData/Magazine/10042/DL_10263.pdf?t=6367943639608565.
- พิพิธภัณฑสถานตำรวจ. (2564). *ประวัติตำรวจไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://saranitet.police.go.th/museum/?page_id=337.
- เพลินตา ต้นรังสรรค์. (2557). *การวิเคราะห์ผลกระทบในการออกกฎหมาย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/4seminar/s59%20jun_11_4.pdf.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2553). *หลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.stou.ac.th/schoolsweb/law/UploadedFile>.
- วัชรภรณ์ จุ้ยคำเพ็ญ. (2559). *การปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ: การปฏิรูปกรุงเทพมหานคร*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/469995>.
- สมนึก เขมทองคำ และ สุขสมัย สุทธิบัติ. (2559). *การพัฒนาระบบการสอบสวนคดีอาญาของไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/phdsj/article/view/67243>.
- เสกสรร ตันตวินิช. (2562). *แนวคิดกระบวนการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ แนวโน้มการปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/RCIM/article/view/201322/151921>.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2560). *ข้อเสนอการปฏิรูปกิจการตำรวจ ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://resolution.soc.go.th/PDF_UPLOAD/2560/9932512312.pdf.
- อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า. (2561). *ปฏิรูปตำรวจ: เพื่อตอบโจทย์ประชาชน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/previewer.php>.
- _____. (2562). *อาสาสมัครตำรวจบ้าน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/previewer.php>.
- _____. (2563). *ตำรวจชุมชนของประเทศสิงคโปร์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/previewer.php>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายชื่อและภาพการสัมภาษณ์เชิงลึกในกระบวนการวิจัย
การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

รายชื่อประชากรสัมภาษณ์

1. นายโกศล สิงหนาท	ผู้อำนวยการกองนิติการและบังคับคดี สำนักเทศกิจ
(แทนผู้อำนวยการสำนักเทศกิจกรุงเทพมหานคร)
2. นายสมศักดิ์ โชติศรีสกุล	หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตมีนบุรี
(แทนผู้อำนวยการเขตมีนบุรี)
3. ว่าที่ ร.อ.ทวีศักดิ์ พรหมสุวิชา	นิติกรชำนาญการ ฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขตมีนบุรี
4. นายสุวัฒน์ พัสดร	พนักงานเทศกิจอาวุโส ฝ่ายเทศกิจเขตหนองจอก
(แทนผู้อำนวยการเขตหนองจอก)
5. นายพลกฤต รอดนำพา	เจ้าพนักงานเทศกิจ ฝ่ายเทศกิจ
สำนักงานเขตหนองจอก
6. พันตำรวจเอก รัฐศักดิ์ รักสกลาม	รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3
(แทนผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3)
7. พันตำรวจเอก พรทวี สมวงศ์	ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย
8. พันตำรวจเอก อรรถนพ กาวิกุล	อาจารย์ (สบ 4) กลุ่มวิชาป้องกันปราบปราม
กองบัญชาการศีกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
9. พันตำรวจโท สุรสิทธิ์ หวังดี	รองผู้กำกับการ(สอบสวน)สถานีตำรวจ
นครบาลคลองกรุง
10. พันตำรวจโท สัญญา อุบลวิวัฒนา	รองผู้กำกับการสืบสวน
สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์
11. พันตำรวจโท วิศิษฐ์ สุวรรณ	ทนายความ
12. นายนิติธรรม แก้วพรม	ทนายความ
13. นายกฤษดา ชีชนะ	ที่ปรึกษา กต.ตร.สน.สุวินทวงศ์
14. นายนพดลชัย ประภัสสสิริ	ที่ปรึกษา กต.ตร.สน.สุวินทวงศ์
15. นายประเสริฐ แสงสุข	เลขานุการประจำกรมการพัฒนารเมืองและ
การมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร
ที่ปรึกษา กต.ตร.สน.สุวินทวงศ์

ประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1. สภาพการณ์ของปัญหาที่คนกรุงเทพมหานคร เผชิญอยู่เป็นอย่างไร
2. ในบรรดาปัญหาของกรุงเทพมหานคร คือ
 - ปัญหาอาชญากรรม
 - ปัญหาคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น เรื่องสุขอนามัย เหตุร้ายอาชญา ควรให้หน่วยงานใดดูแล
 - ปัญหาการจราจร
 - ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่
 - ปัญหาความปลอดภัยของอาคาร และป้าย
 - ปัญหาอค์กึภย
 - ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาเหล่านี้ควรจะให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในการดำเนินการหรือไม่ เพราะอะไร

3. ถ้าจะพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะเป็นตำรวจท้องถิ่น ควรจะกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ในเรื่องใดบ้าง เพราะอะไร

4. มีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ตำรวจกรุงเทพมหานคร ทำงานไม่ทับซ้อนกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5. การจัดตั้งตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือตำรวจท้องถิ่น ควรมีโครงสร้างหน่วยงานเป็นระดับสำนัก หรือ เป็นหน่วยงานอิสระสังกัด กรุงเทพมหานคร

6. โครงสร้างหน่วยงานตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (ตำรวจเทศกิจ) เป็นอย่างไร
 - ขอบเขตอำนาจหน้าที่
 - ที่มาและคุณสมบัติของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร(ตำรวจเทศกิจ)
 - หลักเกณฑ์การ โอนเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร(ตำรวจเทศกิจ)หรือการ โอนสำนักเทศกิจตั้งเป็นตำรวจเทศกิจ
 - ควรมียศตำรวจหรือไม่
 - สวัสดิการและสิทธิประโยชน์

7. ข้อเสนอแนะอื่น

ผู้วิจัยหลักสูตรนิติศาสตร์ดุยฉวีบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ภาพถ่ายประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก

ภาพที่ 1 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นายสมศักดิ์ โชติศรีสกุล แทนผู้อำนวยการเขตมีนบุรี และว่าที่ ร.อ.ทวีศักดิ์ พรหมสุวิชา นิตกรชำนาญการ ฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขตมีนบุรี

ภาพที่ 2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นายสุวัฒน์ พัสคร พนักงานเทศกิจอาวุโส ฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขตหนองจอก ผู้แทนผู้อำนวยการเขตหนองจอก และนายพลกฤต รอดนำพา เจ้าพนักงานเทศกิจ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตหนองจอก

ภาพที่ 3 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) พันตำรวจเอก รัฐศักดิ์ รักسلام รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 ผู้แทนผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3

ภาพที่ 4 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) พันตำรวจเอก ทวี สมวงศ์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย กองบังคับการตำรวจนครบาล 4

ภาพที่ 5 สัมภาษณ์เชิงลึก (ผ่านทางแอปพลิเคชัน Line) พันตำรวจเอก อรรถพร กาวิกุล อาจารย์ (สบ 4) กลุ่มวิชาป้องกันปราบปราม กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาพที่ 6 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) พันตำรวจโท สุรสิทธิ์ หวังดี รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลคลองกรุง กองบังคับการตำรวจนครบาล 3

ภาพที่ 7 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) พันตำรวจโท สัญญา อุบลวัฒนา รองผู้กำกับการสืบสวน สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์ กองบังคับการตำรวจนครบาล 3

ภาพที่ 8 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นายนิติธรรม แก้วพรม ทนายความ

ภาพที่ 9 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) พันตำรวจโท วิศิษฐ์ สุวรรณ ทนายความ

ภาพที่ 10 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นายกฤษดา จิชนะ ที่ปรึกษา กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์ และประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 11 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นายประเสริฐ แสงสุข นายนพดลชัย ประภัสศิริ ที่ปรึกษา กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์ และนายบุญส่ง อรรถกุล ประธาน กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์ พร้อมคณะ

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้เข้าร่วมกระบวนการวิจัย

การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)

รายชื่อประชากรร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ
(Participatory Design, Co-Design)

1. พันตำรวจโท กฤษณาพงศ์ ศรีแก้ว
2. พันตำรวจเอก จตุภูมิ มุคชาเคน
3. พันตำรวจโท สุรสิทธิ์ หวังดี
4. ว่าที่ ร้อยเอก ทวีศักดิ์ พรหมสุวิษา
5. นายไฟโรจน์ พงษ์สมพร
6. นายสุวัฒน์ พัศคร
7. นายพลกฤต รอดนำพา
8. นายนิติธรรม แก้วพรม
9. นายอรรถยา ยอดแก้ว
10. พันตำรวจโท วิศิษฐ์ สุวรรณ
11. ร้อยตำรวจเอก ดร.วีระชัย ศรีวะอะไร
12. นายกฤษดา ชีชนะ
13. นายประเสริฐ แสงสุข
14. น.ส.ปรารธนา สีหาคุณ
15. นายคุณาชา ไชยชุมพร
16. นายวันชัย คำพา
17. นายณยศ วิจารณ์ภูธร
18. ร้อยโท กฤตชัย ลิขิตจิตถะ
19. น.ส.ชัตติยาพร คำแสน
20. น.ส.ธัญธิดา เวียงเขต
21. นายจำลอง พรหมกัลป์
22. น.ส.พัฒนชีตา นันทเกียรติศิริติ
23. พันตำรวจโท ภาณุพันธ์ คงนิล

เอกสารลงลายมือชื่อ การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ
(Participatory Design, Co-Design)

การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory design, Co-Design) เรื่อง "กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตารวบรวมกฎหมายมหาชน"
ณ ห้อง ห้องไอวี 5 อาคาร 3 ชั้น 2 โรงแรมทิพย์ พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน พาร์ค ภูเก็ต ภูเก็ต
วันอังคาร ที่ 31 พฤษภาคม 2565 เวลา 09.30 - 16.00 น.

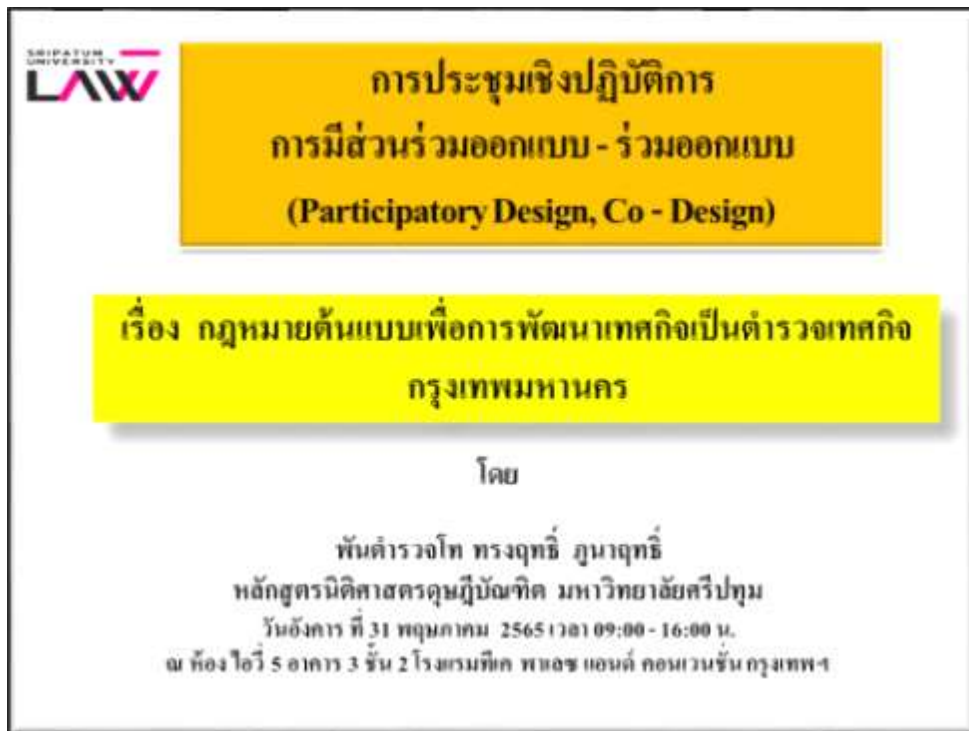
ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	E-MAIL	ลายเซ็น
1.	พ.ศ.อ.พรทวี สมวงศ์	ผกก.สน.โชคชัย	095-363592		
2.	พ.ศ.อ.จตุภูมิ บุคชาภรณ์	ผกก.(สอบสวน)กลุ่มงานสอบสวน บก.น.3	0815517366		
3.	พ.ศ.อ.พรมธรร พนาสนธิ์				
4.	พ.ศ.ท.สุวิทย์ ทวีศักดิ์	รอง ผกก.(สอบสวน)สน.ตลิ่งชัน	098-5634914		
5.	ว.ที่ ร.อ.ทวีศักดิ์ พรหมสุวิชา	นิติกรชำนาญการ ฝ่ายเทคนิค เขตเมืองปทุมธานี	094486740		
6.	นายไพโรจน์ พงษ์สมพร	นิติกรปฏิบัติการ ฝ่ายเทคนิค เขตเมืองปทุมธานี	0916450092		
7.	นายสุวัฒน์ ทัศสร	พนักงานเทคนิคอาวุโส วิศวกรรมการไฟฟ้า ฝ่ายเทคนิค เขตหนองจอก	0894963919		
8.	นายพลกฤต รอดนำพา	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ ฝ่ายเทคนิค เขตหนองจอก	0944296196		
9.	นายนิติธรรม แก้วพรม	พนักงานความมั่นคงกฎหมาย	086-506192		
10.	นายอรุณชา ยอดแก้ว	พนักงานความมั่นคงกฎหมาย	08185592494		
11.	พ.ศ.ท.วิศิษฐ์ สุวรรณ	พนักงานความมั่นคงกฎหมาย	084-5111657		
12.	ร.ต.อ.ดร.วีระชัย ศรีวะดูไร	พนักงานความมั่นคงกฎหมาย	081-8679168		
13.	นายณรงค์ วัสนิ	ส.ก.เขตหนองจอก			

การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory design, Co-Design) เรื่อง "กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตารวบรวมกฎหมายมหาชน"
ณ ห้อง ห้องไอวี 5 อาคาร 3 ชั้น 2 โรงแรมทิพย์ พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน พาร์ค ภูเก็ต ภูเก็ต
วันอังคาร ที่ 31 พฤษภาคม 2565 เวลา 09.30 - 16.00 น.

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	E-MAIL	ลายเซ็น
14.	นายคุณลา ชีระนะ	กต.ตร.สน.สุวินทวงศ์	086-9331021		
15.	นายประเสริฐ แสงสุข	ที่ปรึกษา กต.ตร. สน.สุวินทวงศ์	023-1399137		
16.	นายณัฐฐ์ จุฑกะเทียน	กต.ตร. สน.สุวินทวงศ์			
17.	นางสาวกนก สันตกุล	-	0982829004		
18.	นายศุภกานต์ ไชยพันธ์	นายอำเภอ	0818382999		
19.	นายสุทธิ ธิษฏ์	พนักงานสอบสวน	0825242160		
20.	วิมลณี อังษา		0890222999		
21.	นายพชร ภิรมย์กุล	นายอำเภอ	0917944444		
22.	ร.ต.อ.กฤษณ์ สันตกุล	กต.ตร.ทว.ร.ร.น.พ. 13	0879758469		
23.	วิมลณี อังษา	นายอำเภอ	084-8919926		
24.	ผ.ส. อัมรินทร์ อังษา	นักกฎหมาย	0851175339		
25.	นายอัครินทร์ อังษา	พนักงานสอบสวน	084-468981		
26.	น.ส.กัญญาธิชา นันทนิตย์	ทนายความ	096-9346769		
27.	พ.ศ.ท. อานนท์ ศรีนิ	ทนายความ	081-8896742		
28.					

ภาพ PowerPoint Presentation การมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Co-Design)
กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร

SRIPATUM UNIVERSITY LAW

**การประชุมเชิงปฏิบัติการ
การมีส่วนร่วมออกแบบ - ร่วมออกแบบ
(Participatory Design, Co - Design)**

**เรื่อง กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาล
กรุงเทพมหานคร**

โดย
พันตำรวจโท ทรงฤทธิ์ ภูนาฤทธิ์
หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม
วันอังคาร ที่ 31 พฤษภาคม 2565 เวลา 09:00 - 16:00 น.
ณ ห้อง ไอวี 5 อาคาร 3 ชั้น 2 โรงแรมทิวา พลาซ่า แอนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

**เรื่อง กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาล
กรุงเทพมหานคร**

- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์ของการทำ Co - Design
- คำตอบที่ได้จากการทำ Co - Design
 - วิเคราะห์เพื่อเป็นประเด็นในการจัดทำกฎหมายต้นแบบ
เพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร
 - เป็นวิธีวิทยาการวิจัยของวิทยานิพนธ์นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

SRIPATUM UNIVERSITY LAW

เรื่อง กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาล
กรุงเทพมหานคร

กระบวนการจัดทำ Co - Design

- หลักการและเหตุผลของวิธีการ Co - Design
- ขั้นตอนการทำ Co - Design
- การกำหนดประชากรผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 16 คน
 - กลุ่มเฉพาะ หมายถึง
 - กลุ่มผสม หมายถึง

เรื่อง กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาล
กรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มเฉพาะ

- กลุ่มเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน
- กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 4 คน
- กลุ่มนักกฎหมาย/ทนายความ จำนวน 4 คน
- กลุ่มประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย/กต.ตร. จำนวน 4 คน

เรื่อง กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาธุรกิจเป็นตำรวจทศกิจ
กรุงเทพมหานคร

ประชากรกลุ่มผสม

เป็นการรวมประชากรจากกลุ่มเฉพาะ กลุ่มละ 1 คน รวมกัน 4 คน

- กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 คน, นักกฎหมาย/ทนายความ 1 คน, ประชาชน
ผู้มีส่วนได้เสีย/กต.ตร. จำนวน 1 คน
- กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 คน, นักกฎหมาย/ทนายความ 1 คน, ประชาชน
ผู้มีส่วนได้เสีย/กต.ตร. จำนวน 1 คน

เรื่อง กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาธุรกิจเป็นตำรวจทศกิจ
กรุงเทพมหานคร

- กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ 1 คน ประชาชน
ผู้มีส่วนได้เสีย/กต.ตร. จำนวน 1 คน
- กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 คน นักกฎหมาย/ทนายความ 1 คน ประชาชน
ผู้มีส่วนได้เสีย/กต.ตร. จำนวน 1 คน

การจัดทำCo - Design

ช่วงเช้า เวลา 9.30 น. - 12.00 น.

- ประชากรกลุ่มเฉพาะ 4 กลุ่ม แยกกันตามที่นั่งที่กำหนดไว้เฉพาะกลุ่ม
- ประธานกล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมออกแบบ - ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co - Design)
- ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลสำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมออกแบบ (Co - Design)
- ถ่ายภาพร่วมกัน
- ให้ประชากรแต่ละกลุ่มเลือกผู้แทนกลุ่มทำหน้าที่เสนอผลคำตอบ

- ร่วมกันอภิปรายถามประเด็นที่กำหนดไว้ที่ละประเด็น
- ฝ่ายเลขานุการจดคำตอบของแต่ละประเด็น เพื่อการนำเสนอของกลุ่ม
- ผู้แทนกลุ่มประชากรนำเสนอผลของกลุ่ม
- ประชากรในกลุ่มเพิ่มเติม
- ตอบข้อซักถามจากกลุ่มอื่น/ผู้วิจัย
- พักรับประทานอาหารกลางวัน

ช่วงบ่าย เวลา 13.00 น. - 15.00 น.

- ประชากรกลุ่มผสมที่ 4 กลุ่ม แยกนั่งตามที่กำหนดไว้
- แต่ละกลุ่มประชากรเลือกผู้แทนกลุ่มเพื่อนำเสนอผล Co - Design
- ร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดไว้ (ประเด็นเดิม)
- เฉพาะ 1 กลุ่มจดคำตอบของแต่ละกลุ่ม
- ผู้แทนกลุ่มนำเสนอผล Co - Design แต่ละกลุ่ม
- ประชากรกลุ่มเพิ่มเติม
- ตอบข้อซักถาม

- ประธานสรุปประเด็นที่ได้จากการทำ Co - Design
- ประชากรให้ความเห็นเพิ่มเติม
- ประธานมอบของที่ระลึกประชากร Co - Design
- ปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการทำ Co - Design

หมายเหตุ : มีอาหารว่างและเครื่องดื่มระหว่างการปฏิบัติการ Co - Design

ประเด็นที่ Co - design

1. โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
2. คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
3. ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
4. อำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
5. ประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ
6. ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
7. สิทธิประโยชน์
8. บทเฉพาะกาล

ประเด็น 1 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1. เป็นสำนัก ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด คือ ผู้อำนวยการสำนัก โดยการโอนภารกิจ ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรุงเทพมหานครและให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครมีอำนาจสืบสวนสอบสวนคดีตามที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
 2. ใช้งบประมาณจาก กรุงเทพมหานคร
 3. เป็นตำรวจท้องถิ่น สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในกำกับดูแลในรูปของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

4 แบ่งลักษณะงานออกเป็น 8 ฝ่าย

- 4.1 ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ
- 4.2 ฝ่ายป้องกันปราบปราม
- 4.3 ฝ่ายจราจร
- 4.4 ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
- 4.5 ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.6 ฝ่ายกิจการพิเศษ
- 4.7 ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร
- 4.8 ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์

5. กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 50 เขต แบ่งตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 9 กอง แต่ละกองรับผิดชอบพื้นที่เขต ดังนี้

- กอง 1 รับผิดชอบเขต ดุสิต ราชเทวี พญาไท ดินแดง ห้วยขวาง
- กอง 2 รับผิดชอบเขต บางซื่อ จตุจักร ลาดพร้าว หลักสี่ บางเขน สายไหม คอนเมือง
- กอง 3 รับผิดชอบเขต ลาดกระบัง มีนบุรี หนองจอก คลองสามวา
- กอง 4 รับผิดชอบเขต บางกะปิ บึงกุ่ม คันนายาว สะพานสูง ประเวศ วังทองหลาง
- กอง 5 รับผิดชอบเขต บางคอแหลม ยานนาวา สาทร คลองเตย วัฒนา สวนหลวง พระโขนง บางนา

กอง 6 รับผิดชอบเขต บางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ พระนคร
ป้อมปราบศัตรูพ่าย

กอง 7 รับผิดชอบเขต หนองแขม บางแค ทวีวัฒนา บางกอกน้อย
บางพลัด คลองจั่น

กอง 8 รับผิดชอบเขต บางขุนเทียน บางบอน จอมทอง ภาษีเจริญ
บางกอกใหญ่

กอง 9 รับผิดชอบเขต ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ คลองสาน ธนบุรี

ในแต่ละกองแบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

- ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ
- ฝ่ายป้องกันปราบปราม
- ฝ่ายจราจร
- ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
- ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเด็น 2 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการ กทม	ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กทม	รองประธาน
ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)	กรรมการ
ผู้อำนวยการเขต จำนวน 3 คน	กรรมการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร(ต่อ)

ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวน 3 คน	กรรมการ
ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่ จำนวน 3 คน	กรรมการ
ตัวแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจ กทม 3 คน	กรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กทม.	เป็นเลขานุการ

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1. จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

2. ออกระเบียบหรือ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ

- การบริหารงานบุคคล
- การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจ

กรุงเทพมหานคร คุณสมบัติของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

- การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
- การดำเนินการวินัยและการกระทำผิดวินัยของ

ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

3. พิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้บังคับกอง หรือโยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับกอง ตามที่ผู้ว่ากรุงเทพมหานครเสนอ

4. กำกับดูแล ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

5. พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

6. แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย

7. พัฒนาราชการเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ประเด็น 3 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1. เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

2. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3. พนักงานสอบสวนตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจหน้าที่สอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบของตำรวจกรุงเทพมหานคร

4. ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนัก

5. แต่ละกอง มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา และแต่ละฝ่ายในกอง ให้มีรองผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบกำกับดูแลงานในหน้าที่ และมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แบ่งเป็น ระดับปฏิบัติงาน/ปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญ

6. การแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบเจ้าหน้าที่ให้แต่ละกองตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานและพิจารณาคุณสมบัติความเหมาะสมสำหรับตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้ง เสนอคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณานุมัติ

ประเด็น 4 อำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1.สืบสวนสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

2. ป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของชุมชนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร

3. ใกล้เคียงข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้ หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการใกล้เคียงข้อพิพาท พ.ศ.2562

4. ป้องกันและระงับอภัยสิทธิ์ และบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

5. อำนาจความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 (รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 ยกเว้น มีการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

6. บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

7. ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และประชาชนในพื้นที่ โดยให้อาสาสมัครตำรวจบ้าน อาสาจราจรที่อยู่กับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติเดิม มาขึ้นกับตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

8. เสนอคณะกรรมการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งอาสาสมัครตำรวจบ้าน และ อาสาจราจรเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความสามารถ

ประเด็น 5 ประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

1. ความผิดตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
2. ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 (ยกเว้นการกระทำความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีอัตราโทษสูงกว่าโทษตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

3. ความผิดอาญายอมความได้ และความผิดอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ.2562
4. ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา

ประเด็น 6 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

1. ในระยะเปลี่ยนผ่าน รับโอนจากเจ้าพนักงานตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี

3. เจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานครเดิม

4. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร

5. จากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม โดยในระยะแรกให้เข้าอบรมหลักสูตรนักเรียนนายสิบ หรือโรงเรียนนายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ

ประเด็น 7 สิทธิประโยชน์

1. มียศ ตำแหน่งตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์
2. สามารถแต่งตั้งโยกย้ายในตำแหน่งอื่นในสังกัด กรุงเทพมหานคร
3. มีเงินตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความตกลงระหว่าง กรุงเทพมหานครกับกรมบัญชีกลาง

ประเด็น 8 บทเฉพาะกาล

- ในระยะเวลา 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจ แห่งชาติก่อน

- ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานี ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนมีผลบังคับใช้

ประเด็นทั้ง 8 ประเด็นนี้ให้ประชากรที่ทำ Co-Design ทั้งประชากรกลุ่มเฉพาะ และประชากรกลุ่มผสม ได้นำมาใช้ สำหรับการร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้คำตอบที่จะนำมา วิเคราะห์เพื่อการจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบเพื่อพัฒนา เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

ขอบพระคุณครับ

ภาพการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory design, Co-Design)

ภาพที่ 1 การมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design)

ภาพที่ 2 ประชากรกลุ่มเฉพาะ ร่วมกันระดมความคิดเห็น ในการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) และนำเสนอผลการสัมมนา

ภาพที่ 3 ประชากรกลุ่มผสม ร่วมกันสัมมนาระดมความคิดเห็น ในการมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co-Design) และนำเสนอผลการสัมมนา

ภาคผนวก ค.

รายชื่อและภาพกิจกรรมในกระบวนการวิจัยการรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

รายชื่อประชากรรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

1. นายกฤษดา ชีชนะ
2. พันตำรวจเอก วิเชียร สว่างแจ้ง
3. นายกรณพล ทองศรี
4. นายโชติพล เชื้อจำรูญ
5. นายรัฐ นนทา
6. พันตำรวจโท เมธี ธรรมวิมล
7. พันตำรวจเอก พงษ์ธร พนาสนธิ์
8. ร้อยตำรวจเอก เดชา คำผุย
9. นายประวัตติ์ ตาอ่อง
10. นายวรเชษฐ์ วงศ์จำปา
11. ดร. กมลพร หงส์สกุล
12. นายอรรถยา ยอดแก้ว
13. ดร.สบโชค ณ ศรีโต
14. นายกมลยศ พันธุมาศโกมล
15. น.ส.สุพรรณนิภา ศรีวะอุไร
16. นายเลิศ เทือกแสง
17. นายไพโรจน์ พงศ์สมพร
18. นาง ชุติมา ภัคดีเจริญ
19. นายปฎิญา แสงนิล
20. ว่าที่ ร้อยตรี สหส ไพภักดิ์
21. ร้อยตำรวจเอก ดร.วีระชัย ศรีวะอุไร
22. พันตำรวจโท สมคิด ต้นสกุล
23. พันตำรวจตรี สมควร นาสมหมาย
24. ร้อยตำรวจเอก อมร ช่ออัญชัน
25. ร้อยตำรวจโท สำเนียง ป้างนิม
26. ร้อยตำรวจโท ฐิติพันธ์ เพ็ญศิริ
27. คาบตำรวจ สุธี บินตอเล็บ
28. สิบตำรวจเอก วันเฉลิม นารี
29. ร้อยตำรวจเอก เข็มพร อุดแก้ว

30. นายศิริศักดิ์ อมาตยกุล
31. สิบตำรวจตรี ชัยยุทธ กองเพ็ง
32. พันตำรวจตรี ภาสกร กันประดับ
33. นายนิติธรรม แก้วพรม
34. นายประเสริฐ แสงสุข
35. นายนพดลชัย ประภัสศิริ
36. นายสมศักดิ์ ยาเลาะห์
37. นางสาว ชัดติยาพร คำแสน
38. นางพงศพล มหาวัจน์

เอกสารลงลายมือชื่อ การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

การจัดทำ Hearing เรื่อง "กฎหมายดินแบบเพื่อการพัฒนาเขตกิจเป็นผังควบคุมเขตมหานคร"
 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
 ณ ห้องแมกโมลิโอ 1 อาคาร TK 3 ชั้น 4 โรงแรมทีเค แอนด์ คอนเวนชั่น หลักสูตร ควบคุมมหานคร
 วันพุธ ที่ 29 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00 - 12.00 น.

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	E-MAIL	ลายเซ็น
1.	กฤษดากร สิงห์ชัย		096-753021		กฤษดากร สิงห์ชัย
2.	พ.ศ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง	วท.น. 3 วท.น. 4	097-2723139		พ.ศ.อ. อธิษฐ์
3.	เมธกานดา ทรัพย์ดี	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	062-8767751		เม.
4.	นายโธมัส วัฒนชัย	หน่วยงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	099-336120		โธมัส
5.	วิภาดา ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	0199126699	วิภาดา.ศรีบุญเรือง@gmail.com	วิภาดา
6.	พ.ศ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง		086991722		พ.ศ.อ. อธิษฐ์ (หม.) ศรีบุญเรือง
7.	พ.ศ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง		081-815577		พ.ศ.อ. อธิษฐ์
8.	อ. พ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง	พ.ศ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง	17-0766745		อ. พ.อ. อธิษฐ์
9.	อ. พ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง	สวท. อธิษฐ์	096657270		อ. พ.อ. อธิษฐ์
10.	อ. พ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง	สวท. อธิษฐ์	085-3325953		อ. พ.อ. อธิษฐ์
11.	ดร. ปิยะมาศ ทรัพย์ดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	0887416591		ปิยะมาศ
12.	นายบรรณวิทย์ ทรัพย์ดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	0913512174		นายบรรณวิทย์
13.	ดร. สันติ ทรัพย์ดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	0812291922		ดร. สันติ

การจัดทำ Hearing เรื่อง "กฎหมายดินแบบเพื่อการพัฒนาเขตกิจเป็นผังควบคุมเขตมหานคร"
 หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
 ณ ห้องแมกโมลิโอ 1 อาคาร TK 3 ชั้น 4 โรงแรมทีเค แอนด์ คอนเวนชั่น หลักสูตร ควบคุมมหานคร
 วันพุธ ที่ 29 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00 - 12.00 น.

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	E-MAIL	ลายเซ็น
14.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	ภาควิชา (M.D. SPU)	0914912087	hamyudp@gmail.com	นายพชรพล
15.	อ.อ. อธิษฐ์ ศรีบุญเรือง		883594690		อ.อ. อธิษฐ์
16.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	ภาควิชา (M.D. SPU)	099-2952000		นายพชรพล
17.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	0816880102		นายพชรพล
18.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง		081-654113		นายพชรพล
19.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	0814225090		นายพชรพล
20.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	080-72822		นายพชรพล
21.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	091-567945		นายพชรพล
22.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	0971756563		นายพชรพล
23.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	098-8345788		นายพชรพล
24.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	087279777		นายพชรพล
25.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	0662546797		นายพชรพล
26.	นายพชรพล ศรีบุญเรือง	สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่	092-6256496		นายพชรพล

ใบลงทะเบียน

การจัดทำ Hearing เรื่อง "กฎหมายคืนแบบเพื่อการพัฒนาธุรกิจเป็นตำรวจกรุงเทพมหานคร"

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ณ ห้องแอมบาสเดอร์ 1 อาคาร TK 3 ชั้น 4 ไชยรมพิศ มอนต์ คอนเวนชั่น พลัส กรุงเทพมหานคร

วันพุธ ที่ 29 มิถุนายน 2565 เวลา 09.00 - 12.00 น.

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	E-MAIL	ลายเซ็น
27.	ศ.ดร.สุวิมล หวัง	วท.น. 3	0856119406		ศ.ดร. สุวิมล
28.	ดร.วิชัย มั่นหมาย	วท.น. 3	0963653899		ดร. วิชัย
29.	ดร.วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 2	021-2107126		ดร. วิวัฒน์
30.	ดร.วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 2	0842769422		ดร. วิวัฒน์
31.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 3	0922437079		ดร. วิวัฒน์
32.	พ.ต.ท.ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	น.ค.ต.ท. วร.ต.ท.	089404208		พ.ต.ท. ดร. วิวัฒน์
33.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.	086-56193		ดร. วิวัฒน์
34.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	หน่วยงานวิชาการพัฒนาท้องถิ่น	083-157999		ดร. วิวัฒน์
35.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 3	081-8374433		ดร. วิวัฒน์
36.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 3	0860562708		ดร. วิวัฒน์
37.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 3	089-8950972		ดร. วิวัฒน์
38.	ดร. วิวัฒน์ สุทธิพร	วท.น. 3	080-497-9221		ดร. วิวัฒน์
39.					

ภาพ Power Point Presentation การสัมมนารับฟังความคิดเห็น (Hearing)

การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

เรื่อง
กฎหมายต้นแบบ
เพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวเทศกาลกรุงเทพมหานคร
โดย
พันตำรวจโท ทรงฤทธิ์ ภูนาฤทธิ์
หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม
วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2565
ณ ห้องเมกโนเลีย 1 อาคาร 3 ชั้น 4 โรงแรมที เค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

- สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อย
- หลักการการมีส่วนร่วมของประชาชน
- หลักการกระจายอำนาจ
- กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
- แนวคิดการพัฒนาเทศกาล เป็นตำรวเทศกาลกรุงเทพมหานคร
- กฎหมายต้นแบบเพื่อพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวเทศกาลกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการทำ Hearing

- เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อวิพากษ์ในผลการวิจัย และร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร

แนวทางในการจัดทำกฎหมาย

วิธีวิทยาการวิจัย ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)
- การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
- การจัดทำกรมีส่วนร่วมออกแบบ-ร่วมออกแบบ (Participatory Design, Co – Design)
- การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

การตรวจสอบร่างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจ เป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2580)
- ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและ
การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562

หลักการ ทฤษฎี ที่นำมาใช้

หลักการ - หลักนิติรัฐ

- หลักนิติธรรม
- หลักธรรมาภิบาล
- หลักการกระจายอำนาจ
- หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
- หลักการเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

หลักการ ทฤษฎี ที่นำมาใช้

- ทฤษฎี**
- ทฤษฎีอำนาจรัฐ
 - ทฤษฎีการจัดองค์กร
 - ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
 - ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย
 - ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์
 - ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน
 - ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม
 - ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- กรุงเทพมหานคร มีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
- ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรที่สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและบริหารงานกำกับดูแล โดยคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีตัวแทนประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ลดภาระหน้าที่ของตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้มีกำลังพลสามารถไปทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อื่นทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

โครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกิจเป็น ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

บทบัญญัติ 28 มาตรา แบ่งเป็น 5 หมวด 1 บทเฉพาะกาล

หมวด 1 บททั่วไป (มาตรา 5 - 9)

หมวด 2 โครงสร้างองค์กรตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (มาตรา 10 - 11)

หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (มาตรา 12 - 16)

หมวด 4 ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 ที่มาของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (มาตรา 17 - 21)

ส่วนที่ 2 อำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร (มาตรา 22-23)

ส่วนที่ 3 ประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ (มาตรา 24)

หมวด 5 สิทธิประโยชน์ (มาตรา 25 - 26)

บทเฉพาะกาล (มาตรา 27 - 28)

ร่างกฎหมายต้นแบบ เพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร พ.ศ.		
มาตรา	ร่างพระราชบัญญัติ กฎหมายต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาล กรุงเทพมหานคร พ.ศ.	หลักการและเหตุผล
1	พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกฎหมาย ต้นแบบเพื่อการพัฒนาเทศกาลเป็นตำรวจเทศกาล กรุงเทพมหานคร พ.ศ.”	เพื่อให้มีกฎหมายที่องอินเฉพาะ เกี่ยวกับการจัดตั้งตำรวจเทศกาล กรุงเทพมหานคร ให้มีอำนาจหน้าที่ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน และให้มีอำนาจหน้าที่สอบสวน คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจ จึงจำเป็นต้อง มีการตราพระราชบัญญัตินี้ - ทฤษฎีอำนาจรัฐ

2	พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา	เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนที่ กฎหมายจะมีผลใช้บังคับ - ทฤษฎีอำนาจรัฐ
3	บทนิยาม “ตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตาม พระราชบัญญัตินี้โดยได้รับเงินเดือนจากเงิน งบประมาณหมวดเงินเดือนของ กรุงเทพมหานคร หรือได้รับเงินเดือนจากส่วน ราชการอื่น	เป็นการให้คำนิยามความหมาย เฉพาะสำหรับกฎหมายฉบับนี้ เพื่อกำหนดขอบเขตความหมาย ให้มีความชัดเจน และสร้างความ เข้าใจร่วมกันของผู้ที่ต้องปฏิบัติ ตามกฎหมายฉบับนี้

3 (ต่อ)	<p>“ตำรวจเทศกิจ” หมายความว่า ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร</p> <p>“กอง” หมายถึง ส่วนราชการในสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบตามที่เขตที่กำหนด</p> <p>“พนักงานสอบสวน” หมายถึง ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับคำสั่งจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน มีอำนาจหน้าที่สอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร</p> <p>“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>	
------------	---	--

3 (ต่อ)	<p>“อาสาสมัครตำรวจบ้าน” หมายความว่า ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นของแต่ละเขตที่สมัครใจเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน</p> <p>“อาชญากรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ กรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น บัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้สำหรับความผิดนั้นและเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร</p>	
------------	--	--

3 (ต่อ)	<p>“อาสาสมัครตำรวจบ้าน” หมายความว่า ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นของแต่ละเขตที่สมัครใจเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน</p> <p>“อาชญากรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ กรุงเทพมหานคร มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น บัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้สำหรับความผิดนั้นและเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร</p>	
------------	--	--

4	<p>ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติหรือประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>กฎหมายที่มีการตราขึ้นใหม่และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายจึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ มีอำนาจดำเนินการหรือปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้แต่ละกระทรวงสามารถออกกฎระเบียบ หรือประกาศในส่วนที่เป็นอำนาจของตนเอง</p>
---	--	--

หมวด 1 บททั่วไป	
5	<p>ไว้ จัดตั้ง สำนักตำรวจ ทศกิจ กรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ใน การกำกับดูแลของคณะกรรมการ และให้โอน สำนักเทศกิจ และสำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ไปอยู่ในสังกัด ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>

เพื่อจัดให้มีองค์กรท้องถิ่นทำ หน้าที่ในการป้องกันปราบปราม อาชญากรรมและดูแลรักษา ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

- ทฤษฎีอำนาจรัฐ
- ทฤษฎีการจัดองค์กร
- หลักการ การกระจายอำนาจ
- หลักการ การมีส่วนร่วม

6	<p>สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีผู้อำนวยการสำนัก เป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของ สำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และ ให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ จำนวน 2 คน เพื่อช่วยผู้อำนวยการสำนัก ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติราชการ</p>
---	---

กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนัก เป็น ผู้ บั ง คั บ บั ญ ช า และ รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ของ สำนัก ตำ ร ว ง เ ท ศ กิ จ กรุงเทพมหานคร

- ทฤษฎีอำนาจรัฐ
- ทฤษฎีการจัดองค์กร

7	<p>ข้าราชการสำนักตำรวจเทตกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา พนักงานสอบสวนของตำรวจเทตกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจหน้าที่สอบสวนในคดีที่อยู่ในความผิดรับชอบของตำรวจเทตกิจ กรุงเทพมหานคร</p>	<p>เพื่อเป็นการยืนยันให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเทตกิจกรุงเทพมหานคร เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - ทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม - ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย
---	--	--

8	<p>ในแต่ละกองให้มีผู้บังคับกอง เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในการปฏิบัติราชการและให้มีรองผู้บังคับกอง เป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองปฏิบัติราชการ รับผิดชอบกำกับดูแลงานตามที่ผู้บังคับกองมอบหมาย และมีเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงาน/ปฏิบัติการ/ชำนาญการ/ชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญ ตามที่คณะกรรมการตำรวจเทตกิจ กรุงเทพมหานครกำหนด</p>	<p>เพื่อกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจเทตกิจ กรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร
9	<p>การแต่งตั้งโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ ให้แต่ละฝ่ายและกองตั้งคณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตำรวจเทตกิจกรุงเทพมหานคร พิจารณามีคำสั่ง</p>	<p>การคัดเลือกของคณะกรรมการในแต่ละกองจะทำให้สามารถเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ ภูธรธรรมเหมาะสมสำหรับตำแหน่ง หรือค่าตอบแทนที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักนิติรัฐ-นิติธรรม - หลักธรรมาภิบาล

หมวด 2 โครงสร้างตำรวจตึกกรุงเทพมหานคร		
10	<p>ให้แบ่งลักษณะงานในสำนักงานตำรวจตึกกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 9 ฝ่าย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ - ฝ่ายป้องกันปราบปราม - ฝ่ายจราจร - ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา - ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ฝ่ายกิจการพิเศษ - ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร - ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ - ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ <p>ให้คณะกรรมการ กำหนดกรอบอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน และให้ออกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับต่อไป</p>	<p>เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในสำนักงานตำรวจตึกกรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - หลักการแบ่งหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร

หมวด 2 โครงสร้างตำรวจตึกกรุงเทพมหานคร		
10	<p>ให้แบ่งลักษณะงานในสำนักงานตำรวจตึกกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 9 ฝ่าย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายอำนวยการ/ฝ่ายธุรการ - ฝ่ายป้องกันปราบปราม - ฝ่ายจราจร - ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา - ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ฝ่ายกิจการพิเศษ - ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร - ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ - ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ <p>ให้คณะกรรมการ กำหนดกรอบอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน และให้ออกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลบังคับต่อไป</p>	<p>เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในสำนักงานตำรวจตึกกรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - หลักการแบ่งหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร

11	<p>ให้แบ่งพื้นที่รับผิดชอบตำรวจเทศกาล กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 6 กอง ให้แต่ละกองแบ่งงานออกเป็นฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายจราจร ฝ่ายสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p>	<p>เพื่อกำหนดเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร ให้ชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการแบ่งหน่วยงานของ กรุงเทพมหานคร - ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรม ตามสถานการณ์ - ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม จากสภาพแวดล้อม
----	--	---

หมวด 3 คณะกรรมการตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร		
12	<p>ให้มีคณะกรรมการตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร คณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “คท.กทท.” ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ เป็นโดยตำแหน่งประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน รองปลัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน เป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร และผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรรมการ และเป็นโดยการคัดเลือก โดยให้มีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ จำนวน 4 คน เป็นกรรมการ และให้แต่ละกองคัดเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กองละ 1 คน และผู้อำนวยการเขตในพื้นที่กองละ 1 คน มาเป็นกรรมการ ให้มี รองผู้อำนวยการสำนักเทศกาลเป็นเลขาธิการและรองเลขาธิการ</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ</p>	<p>เพื่อให้มีคณะกรรมการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกาลกรุงเทพมหานคร โดยคณะกรรมการแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1) โดยตำแหน่ง และ 2) โดยการคัดเลือก จากผู้อำนวยการเขต, สมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ - ทฤษฎีตำรวจนั้รับใช้ชุมชน

13	<p>กรรมการที่มาจากการคัดเลือกให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้</p> <p>ให้กรรมการที่มาจากการคัดเลือกซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามารับหน้าที่</p>	<p>เพื่อกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจากการคัดเลือกให้ชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
14	<p>นอกจากกรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 11 กรรมการที่มาจากการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ตาย (2) มีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ (3) ลาออก 	<p>เพื่อกำหนดเงื่อนไขในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการให้ชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีการจัดองค์กร

14 (ต่อ)	<p>(4) คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ</p> <p>ในกรณีที่กรรมการที่มาจากการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจากการคัดเลือกจะเหลือไม่เกินเก้าสิบวัน</p> <p>ให้กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกมาใหม่ดำรงตำแหน่งแทนผู้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน</p>	
----------	--	--

<p>15</p>	<p>ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้</p> <p>1) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร การพัฒนาตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>2) ออกระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนดคุณสมบัติ ตำแหน่ง หน้าที่ ของตำรวจกรุงเทพมหานคร การคัดเลือกตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร, ระเบียบการดำเนินการวินัย และการกระทำผิดวินัยของตำรวจกรุงเทพมหานคร และกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>	<p>เพื่อกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ให้มีความชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีการจัดองค์กร - หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน - หลักนิติรัฐ - หลักนิติธรรม
-----------	---	--

<p>15 (ต่อ)</p>	<p>3) พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกอง หรือโยกย้ายรองผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการกอง</p> <p>4) ถ้าจำเป็นให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานครให้ปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และการบริหารที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร กำหนด</p> <p>5) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>6) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่คณะกรรมการตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มอบหมาย</p> <p>7) พัฒนาราชการเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>	
-----------------	---	--

16	<p>ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และในการประชุมต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม</p> <p>ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานคนที่ 1 เป็นประธาน หากรองประธานคนที่ 1 ไม่มาหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานคนที่ 2 เป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานคนที่ 2 ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม</p>	<p>เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการ ร่วมกันประชุมในกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้กรรมการแต่ละคนนำปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ความต้องการของตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร และคนในพื้นที่ มาพูดคุย เพื่อเสนอเป็นแผนงานโยบายให้ตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> -หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน -หลักธรรมาภิบาล
----	---	--

<p>หมวด 4 ตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร</p> <p>ส่วนที่ 1 ที่มาของตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร</p>		
17	<p>ตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานครมาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการและเมื่อบรรจุแล้วให้เข้ารับการอบรม ในหลักสูตรนักเรียนนายสิบหรือโรงเรียน นายร้อยตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามระดับตำแหน่งที่จะบรรจุ</p> <p>ผู้สมัครเป็นตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จะได้รับคะแนนเพิ่มหรือได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ กรุงเทพมหานครได้รับโอกาสในการที่จะเข้ามาเป็นตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร และเป็นการคัดกรองบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจตลทจกกรุงเทพมหานคร</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการมีส่วนร่วม - ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ - ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน

18	ให้โอนเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร มาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ตามตำแหน่งหน้าที่ในระดับเดิม	เพื่อให้บุคลากรของสำนักเทศกิจ และสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาดำรงตำแหน่งในสังกัดใหม่โดยโอนอัตรา เงินเดือน ตำแหน่ง หน้าที่มา ขึ้นกับสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร - ทฤษฎีการจัดองค์กร
19	ในระยะแรกให้รับโอนจากตำรวจ สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ โดยความยินยอมของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ หรือรับโอนจากข้าราชการอื่นซึ่ง มีความรู้ความสามารถตามตำแหน่งที่กำหนด	เพื่อเปิดโอกาสให้ตำรวจสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติได้มีโอกาสมารับ ราชการอยู่กรุงเทพมหานคร เพื่อ ความมั่นคงว่าจะไม่ถูกโยกย้ายไปรับ ตำแหน่งอื่นจังหวัดอื่น -ทฤษฎีการจัดองค์กร
20	คัดเลือกอาสาสมัครตำรวจบ้าน ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษา ระดับ มัธยมศึกษา ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญาเรื่องใดมาก่อน เว้นแต่ความผิดสุทนต์หรือความผิดฐาน ประมาท ผ่านการเกณฑ์ทหารมีอายุ 25 ปี แต่ไม่ เกิน 40 ปี ให้คณะกรรมการออกกระเปียบข้อบังคับ วิธีการในการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้ง	เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีสมัครใจ มีจิต อาสาช่วยทางราชการให้ได้รับ การตอบแทนในการที่จะมาเป็น ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร -ทฤษฎีการจัดองค์กร -หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
21	ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (3) เป็นผู้เอื้อมใสในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ปราบูษ	เป็นการกำหนดคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะมา เป็น ตำ ร ว ง เ ท ศ กิ จ กรุงเทพมหานคร -ทฤษฎีการจัดองค์กร

21 (ต่อ)	<p>(4) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>(5) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งและผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการตำรวจเทศบาลกรุงเทพมหานคร กำหนดเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร</p>	
-------------	--	--

ส่วนที่ 2 อำนาจหน้าที่ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร		
22	<p>ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ดังนี้</p> <p>1) มีอำนาจหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ดูแลรักษาความสงบสุข และความเรียบร้อยเรียบร้อยในชุมชนท้องถิ่น บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และบรรเทาสาธารณภัยประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร</p>	<p>เพื่อเป็นการวางกรอบอำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจไม่ให้ซ้ำซ้อนกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทฤษฎีอำนาจรัฐ - ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ - ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย - ทฤษฎีการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม - หลักนิติรัฐ นิติธรรม

<p>22 (ต่อ)</p>	<p>2) เป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจและหน้าที่สืบสวนสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในคดีที่กำหนดให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้บังคับกองเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนและให้ผู้อำนวยการสำนักตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทั่วกรุงเทพมหานคร</p> <p>3) มีอำนาจไต่ถามสืบข้อพิพาท ในคดีความผิดอันยอมความได้ หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการไต่ถามสืบข้อพิพาท พ.ศ.2562</p>	
---------------------	--	--

<p>22 (ต่อ)</p>	<p>4) มีอำนาจหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร และเป็นเจ้าพนักงานจราจร มีอำนาจบังคับการตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522(รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในคดีตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 ยกเว้น กรณีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกที่เป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <p>5) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าพนักงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	
---------------------	--	--

23	<p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร เป็น เจ้าพนักงานตำรวจตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p>	<p>เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร มี อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา -ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย</p>
<p>ส่วนที่ 3 ประเภทคดี</p>		
24	<p>ประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจ เทศกิจกรุงเทพมหานคร</p> <p>(1) คดี ความ ผิด ตาม ข้อ บัญ ญัติ กรุงเทพมหานครและกฎหมายที่กำหนดให้อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร</p>	<p>เพื่อกำหนดประเภทความผิด ที่อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ให้มีความชัดเจน ไม่ทับซ้อนกับการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนงานตำรวจ แห่งชาติ</p>

24 (ต่อ)	<p>(2) ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 (ยกเว้น กรณีเป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชนหรือ โคนกันไม่ว่าจะมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต หรือไม่ก็ตามให้เป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ส่วนงานตำรวจแห่งชาติ)</p> <p>(3) ความผิดอันยอมความกันได้ และความผิดอื่น ที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความใน มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ย ข้อพิพาท พ.ศ.2562</p> <p>(4) ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา</p>	<p>-ทฤษฎีอำนาจรัฐ -ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย</p>
----------	--	--

หมวด 5 สิทธิประโยชน์		
25	ให้ตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร ได้รับเงินค่าเสี่ยงภัยและค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งตามตำแหน่งและจำนวนที่กำหนด ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง	ให้เกิดขวัญกำลังใจในตำแหน่งที่ได้รับบริการแต่งตั้งให้มาปฏิบัติหน้าที่ -ทฤษฎีการจัดองค์กร
26	มีสิทธิโยกย้ายสังกัดภายใน กรุงเทพมหานคร และโยกย้ายไป สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	เพื่อให้มีโอกาสได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายไปในตำแหน่งที่สมัครใจ เพื่อประสิทธิภาพการทำงาน

บทเฉพาะกาล		
27	ในระยะเวลา 3 ปีแรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจ ท้องถิ่นโดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์ สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร โดยความยินยอมจาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน	เพื่อให้ตำรวจที่มีประสบการณ์ และความชำนาญมาเป็นพี่เลี้ยง ให้กับเจ้าหน้าที่เทศกิจซึ่งจะมา ปฏิบัติหน้าที่ตำรวจเทศกิจ กรุงเทพมหานคร -หลักสูตรมาภิบาล
28	ให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจและ ฝ่ายเทศกิจสำนักงานเขต เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงานตามสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการ ตำรวจนครบาล เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนมีผล บังคับใช้	เพื่อให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ ได้ฝึก การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตำรวจ ให้มีความรู้ความชำนาญในการ ปฏิบัติหน้าที่เป็นตำรวจเทศกิจ -หลักสูตรมาภิบาล

ขอให้ทุกท่านได้วิพากษ์ร่างกฎหมายต้นแบบนี้
เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นกฎหมายที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ

ภาพผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

ภาพที่ 1 ประชากรที่เข้าร่วมสัมมนาฯรับฟังความคิดเห็น

ภาพที่ 2 การนำเสนอร่างกฎหมายการพัฒนาเจ้าหน้าที่เทศกิจเป็นตำรวจเทศกิจกรุงเทพมหานคร
ของผู้วิจัย

ภาพที่ 3 ประชากรผู้ร่วมสัมมนา แสดงความฟังความคิดเห็นต่องานวิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	พันตำรวจโท ทรงฤทธิ์ ภูนาฤทธิ์
วันเดือนปีเกิด	25 พฤศจิกายน 2511
สถานที่เกิด	จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม
พ.ศ. 2534	หลักสูตรนักเรียนพลตำรวจ โรงเรียนตำรวจภูธร 2 รุ่นที่ 28
พ.ศ. 2538	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2551	เนติบัณฑิต สมัยที่ 61 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
พ.ศ. 2560	นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2539-2540	รองสารวัตรประจำกองบัญชาการตำรวจนครบาล
พ.ศ. 2540-2545	รองสารวัตรสืบสวนสอบสวน สถานีตำรวจภูธรท่าตะเกียบ
พ.ศ. 2545-2549	พนักงานสอบสวน(สบ 2) สถานีตำรวจภูธรพนมสารคาม
พ.ศ. 2549-2553	พนักงานสอบสวน(สบ 2) ตำรวจภูธรจังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2553-2554	สารวัตรสถานีตำรวจภูธรวังขนาย
พ.ศ. 2554-2557	พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ ตำรวจภูธรจังหวัดปราจีนบุรี
พ.ศ. 2557-2560	รองผู้กำกับการ(สอบสวน) ตำรวจภูธรจังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2560-ปัจจุบัน	รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์